

Asiakirjan ovat allekirjoittaneet

Nimi	Tunnistautuminen	Aika
Maria Sorvisto	Suomi.fi	20.05.2026 09:57:31 UTC+03:00
Kaisa Savela	Suomi.fi	20.05.2026 10:06:58 UTC+03:00
Juhani Löfbacka	Suomi.fi	20.05.2026 10:14:53 UTC+03:00
Sirkku Vinkka	Suomi.fi	20.05.2026 10:43:52 UTC+03:00
Heikki Jokinen	Suomi.fi	20.05.2026 13:19:06 UTC+03:00
Tanja Laakkonen	Suomi.fi	20.05.2026 14:47:03 UTC+03:00
Anna-Maarit Ahvenainen	Suomi.fi	20.05.2026 15:54:19 UTC+03:00
Teuvo Nissilä	Suomi.fi	20.05.2026 16:39:06 UTC+03:00
Juha Autio	Suomi.fi	21.05.2026 10:26:03 UTC+03:00
Tapani Uusikylä	Suomi.fi	22.05.2026 14:02:51 UTC+03:00
Heli Santala	Suomi.fi	26.05.2026 10:10:25 UTC+03:00

Tämä dokumentti on sähköisesti allekirjoitettu

Sisällys: - Kansilehti (1 sivu)
- Alkuperäinen dokumentti (152 sivua)

Kansilehden sivu 1/1

TILINPÄÄTÖS 2025

Kaupunginhallitus 23.3.2026
Kaupunginvaltuusto 15.6.2026

1.	TOIMINTAKERTOMUS	4
1.1	KAUPUNGINJOHTAJAN KATSAUS	5
1.2	KAUPUNGINHALLINTO	6
1.3	HENKILÖSTÖRAPORTTI	9
1.4	YLEINEN TALOUDELLINEN KEHITYS	21
1.5	YLIVIESKAN KAUPUNKIKEHITYS	23
1.6	YLIVIESKAN TALOUDELLINEN KEHITYS	27
1.7	KAUPUNKISTRATEGIAN TOTEUTUMINEN	35
1.8	ARVIO TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ	42
1.9	ARVIO MERKITTÄVIMMISTÄ RISKEISTÄ JA EPÄVARMUUSTEKIJÖISTÄ	43
1.10	YMPÄRISTÖASIAT	46
1.11	MUUT EI-TALOUDELLISET ASIAT	47
1.12	KAUPUNGINHALLITUKSEN SELONTEKO SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ JA TULOXSISTA	47
1.13	KAUPUNGINHALLITUKSEN ESITYS TILIKAUDEN TULOSEN KÄSITTELYSTÄ	50
1.14	TILIKAUDEN TULOSEN MUODOSTUMINEN	52
1.15	TOIMINNAN RAHOITUS	54
1.16	RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET	55
1.17	KOKONAISTULOT- JA MENOT	59
2.	KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS	58
2.1	KONSERNITILINPÄÄTÖKSEEN SISÄLTYVÄT YHTEISÖT	58
2.2	KONSERNIN TOIMINNAN OHJAUS	59
2.3	OLENNAISET KONSERNIA KOSKEVAT TAPAHTUMAT VUONNA 2025	59
2.4	SELONTEKO KONSERNIVALVONNAN JÄRJESTÄMISESTÄ	59
2.5	ARVIO KONSERNIN TODENNÄKÖISESTÄ TULEVASTA KEHITYKSESTÄ	60
2.6	KONSERNITILINPÄÄTÖS JA SEN TUNNUSLUVUT	60
3.	TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	65
	KESKUSVAALILAUTAKUNTA	66
	<i>Vaalit</i>	66
	TARKASTUSLAUTAKUNTA	67
	<i>Tarkastustoiminta</i>	67
	KAUPUNGINHALLITUS	68
	<i>Hallintopalvelut</i>	68
	<i>Elinvoimapalvelut</i>	71
	<i>Jokilaaksojen pelastuslaitos</i>	75
	SIVISTYSLAUTAKUNTA	76
	<i>Yleissivistävät koulutuspalvelut</i>	76
	<i>Varhaiskasvatuspalvelut</i>	79
	<i>Nuorisopalvelut</i>	82
	HYVINVOINTILAUTAKUNTA	84
	<i>Kirjastopalvelut</i>	84
	<i>Kulttuuripalvelut</i>	86
	<i>Liikuntapalvelut</i>	89
	MUSIIKKIOPISTON JOHTOKUNTA	92
	<i>Musiikkiopiston toiminta</i>	92
	KANSALAI SOPISTON JOHTOKUNTA	94

<i>Kansalaisopiston toiminta</i>	94
TEKNISTEN PALVELUIDEN LAUTAKUNTA	96
<i>Tekniset palvelut</i>	96
<i>Viemärlaitos</i>	99
RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA	101
<i>Ympäristöpalvelut</i>	101
YMPÄRISTÖTERVEYSLAUTAKUNTA	104
<i>Ympäristöterveydenhuolto</i>	104
JÄTELAUTAKUNTA	107
<i>Jätelautakunta</i>	107
3.1 TYTÄRYHTIÖT	109
4. TULOSLASKELMAN, RAHOITUS- JA INVESTOINTIOSAN TOTEUTUMINEN	111
4.1 TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMISVERTAILU	112
4.2 INVESTOINTIOSAN TOTEUTUMISVERTAILU	115
4.3 RAHOITUSOSAN TOTEUTUMISVERTAILU	118
4.4 YHTEENVETO VALTUUSTON HYVÄKSYMIEH SITOVIEN MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMISESTA	118
5. TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	122
6. TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	131
6.1 TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	132
6.2 TILINPÄÄTÖKSEN ESITTÄMISTAPAA KOSKEVAT LIITETIEDOT	133
6.3 KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	134
6.4 TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT	135
6.5 TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	137
6.6 VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA JA TASEEN ULKOPUOLISIA JÄRJESTELYJÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT	141
6.7 HENKILÖSTÖÄ JA TILINTARKASTAJAN PALKKIOITA JA INTRESSITAHOTAPAHTUMIA KOSKEVAT LIITETIEDOT	144
7. ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET	145
7.1 VIEMÄRILAITOKSEN ERIYTETTY TILINPÄÄTÖS	146
8. LUETTELO KIRJANPITOKIRJOISTA JA TOSITELAJEISTA, SELVITYS KIRJANPIDON SÄILYTYKSESTÄ	149

1. TOIMINTAKERTOMUS

1.1 Kaupunginjohtajan katsaus

Ylivieskan kaupungin tulos vuodelta 2025 on n. 1,6 miljoonaa euroa alijäämäinen. Vuoden 2025 tulos on alkuperäistä talousarviota heikempi, mutta noin miljoonan parempi, kuin joulukuussa tehty talousarviomuutos. Alkuperäistä talousarviota heikompaan tulokseen johtivat verotulojen väheneminen ja muutokset hyvinvointialue Pohteen maksamissa sote-kiinteistöjen vuokrissa. Talousarviossa ennakoitut kokonaismenot puolestaan alittuivat, mikä kertoo siitä, että toimialoilla on pidetty tiukkaa talouskuria ja kyetty tekemään säästöjä vuoden aikana. Vuonna 2025 vuosikate heikkeni edelliseen vuoteen verrattuna, mikä johtuu verotulojen ja vuokratulojen vähentymisestä. Poistot olivat n. 6,8 miljoonaa euroa, mikä on vähemmän kuin edellisellä vuonna, jolloin kaupunginhallitus päätti ylimääräisistä poistoista.

Henkilöstökulut kasvoivat vuodesta 2024 yhteensä 3,6 %, mutta toteutuivat myös ennakoitua pienempinä. Henkilöstökulujen kasvuun vaikuttivat työ- ja virkaehtosopimusten mukaiset korotukset ja työllisyysalueen muodostuminen. Vuoden 2025 alussa tapahtui merkittävä organisaatiomuutos, kunnat saivat uuden työllisyystehtävän, kun TE-toimistojen ja osa KEHA-keskusten tehtävistä siirtyivät kuntiin. Ylivieskan kaupunki toimii vastuukuntana Ylivieska-Kalajoki-Nivala-työllisyysalueella, johon kuuluvat myös Sievin, Alavieskan ja Merijärven kunnat. Muutoksen myötä Ylivieskan kaupungin palvelukseen siirtyi 21 viranhaltijaa valtionhallinnosta.

Vuodesta 2018 eteenpäin syntyneiden lasten ikäluokat ovat jääneet pienemmiksi kuin 2010-luvun alkupuolella, mistä syystä vuoteen 2031 mennessä peruskoululaisten määrä Ylivieskassa vähenee yli 570 lapsella syksyyn 2024 verrattuna. Ylivieskan kaupunginvaltuusto linjasi kouluverkkosuunnitelmasta marraskuussa 2024 ja päätti 14.4.2025 kokouksessaan Niemelän koulun sulkemisesta vuonna 2028. Suunnitelman mukaisesti kouluverkkoratkaisuja tuodaan valtuuston päättäväksi seuraavina vuosina, keväällä 2026 kaupunginvaltuusto käsittelee Ojakylän koulun lakkauttamista.

Ylivieskan kaupungin kokonaisnettoinvestoinnit olivat 5,3 miljoonaa euroa. Suurimmat investoinnit vuonna 2025 olivat kuntatekniikan investointeja; rakennettiin lisälmen radan alitukset ja uusia tieyhteyksiä Kiviojalla, Junnikankankaan uuden teollisuusalueen infraa ja Taanilan uuden kaupallisen alueen infraa. Lisäksi investoitiin liikuntapaikkoihin; aloitettiin Safarin jalkapallokentän uuden huoltorakennuksen rakentaminen ja osallistavan budjetoinnin hankkeena maastopyöräreitti liikuntakeskuksen kuntosadalle.

Työttömyysluvut pysyttelivät vuonna 2025 edellisvuotta korkeammalla tasolla, erityisesti rakennusalan taantuman vuoksi. Rakennusalan taantuma on tilastojen valossa vienyt Ylivieskasta yli 200 työpaikkaa, kun lasketaan työpaikat koko alan tuotantoketjusta. Työttömyysprosentti vuonna 2025 oli 9,93 %, mikä oli koko maakunnan työttömyyslukuja alhaisemmalla tasolla. Työllisyysalueudistus ja sosiaaliturvalainsäädännön uudistaminen on vaikuttanut merkittävästi henkilöiden työnhakuvelvoitteisiin, ja osaltaan uudistukset ovat näkyneet työttömyysluvuissa.

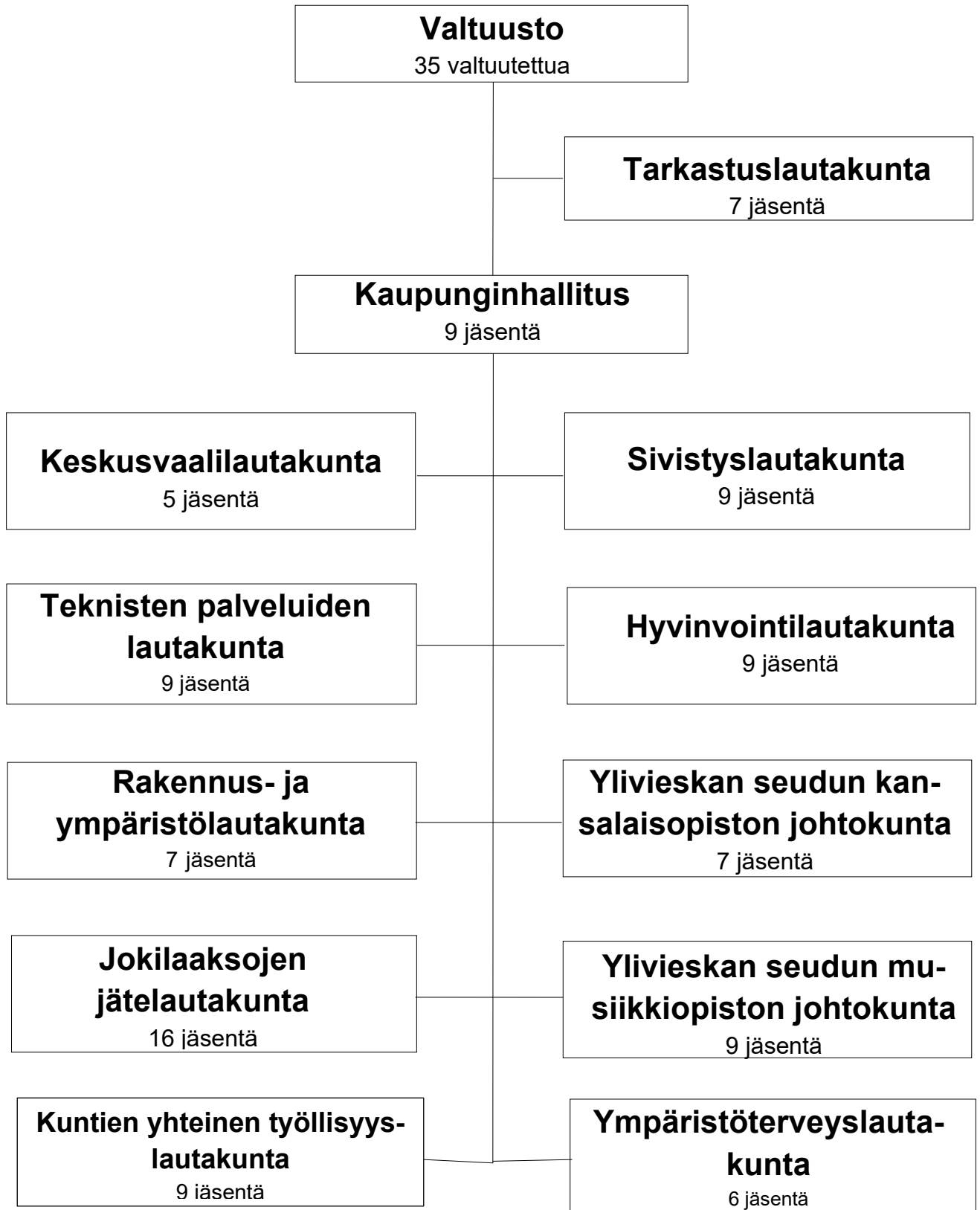
Yksityisten investointien osalta vuoden merkittävin uutinen oli WasaGroupin rakennushanke Taanilan uudelle kaupalliselle alueelle. WasaGroup rakentaa liikekeskuksen, johon sijoittuvat uusi Citymarket ja Rusta sekä joitakin pienempiä toimijoita. Liikekeskuksen mittakaava on yli 10 000 neliötä. Hankkeen rahoittaja on Prisma Properties Ruotsista, jolle hanke on yrityksen ensimmäinen kiinteistösijoitus Suomeen. Taanilan alueen kehittäminen jatkuu tulevina vuosina. Leh-tonen Yhtiöt aloittivat rakentamaan uutta logistiikkakeskusta Koskipuhdon teollisuusalueelle. Laukkupalon Maito Oy rakensi uuden, ison maatilakeskuksen Pylvään kylälle. Yrityshankkeiden myötä Ylivieskassa myönnettiin rakennuslupia yhteensä 19.216 kerrosneliölle vuonna 2025, mikä on merkittävä määrä huomioiden rakennusalan taantuma. Asunto-rakentamisen osalta Ylivieskan Vuokra-asuntojen 16 asunnon rivitalohanke Saimankadulle valmistui kesällä.

Haluan kiittää koko kaupungin henkilöstöä ja kaikkia luottamushenkilöitä kaupunkimme hyväksi tehdystä työstä.

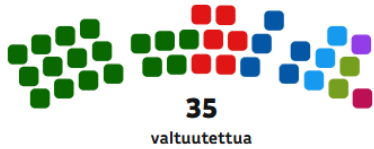
Maria Sorvisto
kaupunginjohtaja

1.2 Kaupunginhallinto

Luottamushenkilöorganisaatio vuonna 2025:

Valtuusto 2025 kuntavaalien tuloksen perusteella

▼ Suomen Keskusta	17 +1 ▲
▼ Suomen Sosialidemokraattinen Puolue	6 +2 ▲
▼ Kansallinen Kokoomus	5 –
▼ Perussuomalaiset	3 -3 ▼
▼ Vihreä liitto	2 –
▼ Suomen Kristillisdemokraatit	1 –
▼ Vasemmistoliitto	1 –

Vertailu vuoden 2021 kuntavaaleihin.

Kaupunginvaltuutetut toimikaudella 2025 – 2029:

Nimi (puolue)	Nimi (puolue)
Ahvenainen Anna-Maarit (SDP)	Ahvenainen Timo (Vihr)
Alasuutari Juho (Kok)	Autio Eveliina (Vihr)
Autio Juha (Kesk)	Brax Jari (SDP)
Haapakoski Kaisa (Kesk), <i>kaupunginvaltuuston puheenjohtaja</i>	Haapakoski Paula (Kesk)
Hautakoski Jani (Kesk)	Heikkilä Ilkka (KD)
Häkkilä Melina (Valtuustoryhmä Häkkilä)	Hintsala Tapio (Kesk)
Hirvelä Tarmo (PS)	Isokoski Juha (Kesk)
Jokinen Heikki (Kesk)	Jylkkä Markku (Vas)
Junttila Tiina (SDP) <i>1.varapuheenjohtaja</i>	Kaikkonen Esa (Kok)
Kivi Ilkka (Kesk)	Korkeakoski Mikko (Kok) <i>2.varapuheenjohtaja</i>
Koskela Juha (Kesk)	Laakkonen Tanja (PS)
Laitala Talvikki (Kesk)	Löfbacka Juhani (SDP)
Männistö Asko (Kok)	Mehtälä Ari (Kesk)
Nissilä Teuvo (Kesk)	Nivala Juha (Kesk)
Paananen Kati (Kesk)	Sorvisto Maria (PS)
Tapio Jouni (SDP)	Uusikylä Tapani (Kok)
Viirimaa Ismo (SDP)	Vinkka Sirkku (Kesk)
Voltti Eeva (Kesk)	

Kaupunginhallitus:

Jäsen	Varajäsen
Nissilä Teuvo (Kesk) <i>kaupunginhallituksen puheenjohtaja</i>	Isokoski Juha (Kesk)
Autio Juha (Kesk) <i>1.varapuheenjohtaja</i>	Häkkiä Melina (Kesk)
Laakkonen Tanja (PS) <i>2.varapuheenjohtaja</i>	Hirvelä Tarmo (PS)
Ahvenainen Anna-Maarit (SDP)	Löytynoja Alpo (SDP)
Jokinen Heikki (Kesk)	Paananen Kati (Kesk)
Löfbacka Juhani (SDP)	Luokkanen Paula (SDP)
Savela Kaisa (Kesk)	Sorvisto Sami (Kesk)
Uusikylä Tapani (Kok)	Pelto-Arvo Elina (Kok)
Vinkka Sirkku (Kesk)	Kivi Ilkka (Kesk)

Kaupunginhallituksen esittelijänä toimi kaupunginjohtaja Maria Sorvisto. Tilivelvollisia ovat kaupunginhallituksen jäsen-
ten ja kaupunginjohtajan lisäksi kaupunginhallituksen alaiset johtavat viranhaltijat sekä lauta- ja johtokuntien jäsenet ja
näiden alaiset johtavat viranhaltijat.

Tilivelvolliset viranhaltijat:

- vs. hallintojohtaja Marjaana Haapakoski, hyvinvointijohtaja Joose Kemppainen, vs. sivistysjohtaja Eija Saarela, ta-
lousjohtaja Joonas Yliluoma, tekninen johtaja Markku Lehkonen 13.5.2025 saakka, jonka jälkeen vt. tekninen johtaja
Markus Jokitalo, elinvoimajohtaja Juho Niemelä 17.8.2025 saakka, jonka jälkeen vt. elinvoimajohtaja Petri Sipilä, henki-
löstöpäällikkö Nina Savolainen, työllisyysaluejohtaja Mervi Mäkihonka, varhaiskasvatusjohtaja Mari Keskitalo, kulttuu-
rijohtaja Terhi Saarimaa, kirjastojohtaja Janne Koski, musiikkiopiston rehtori Seija-Leena Latvakoski, kansalaisopiston
rehtori Merja Hillilä, nuorisopalveluiden johtaja Elisa Männistö, liikuntapäällikkö Piia Jylhä (aiemmin Hämmäläinen), si-
vistyspalveluiden talouspäällikkö Tuomo Kallio, kuntatekniikan päällikkö Karoliina Mustonen, vt. kaupunginarkkitehti
Esa Taka-Eilola, ympäristöpäällikkö Heikki Estola, ympäristöterveydenhuollon johtaja Päivi Pyykönen, vs.jätelautakun-
nan esittelijä Anu Linnala ja johtava rakennustarkastaja Harri Häivälä.

1.3 Henkilöstöraportti

Keskeiset havainnot 2025

- Henkilöstömäärä laski hieman, mutta toteutunut työpanos pysyi vakaana.
- Vakinaisen henkilöstön vaihtuvuus on kuntasektorille tavanomaisella tasolla.
- Sairauspoissaoloprosentti oli 6,65 % eikä poikkea merkittävästi yleisestä tasosta.
- Työterveyshuollon kustannusrakenne on tasapainoinen ja palvelujen käyttö maltillista.
- Ikärakenne ennakoii merkittävää eläköitymistä seuraavan viiden vuoden aikana.

Vuoden 2025 henkilöstöraportti kuvaa Ylivieskan kaupungin henkilöstön nykytilaa sekä keskeisiä tulevaisuuden näkymiä. Raportissa tarkastellaan henkilöstömäärää, työpanosta, sairauspoissaoloja, vaihtuvuutta, eläköitymistä sekä osamisen kehittämistä. Tarkastelu osoittaa, että henkilöstötilanne on kokonaisuutena vakaa, mutta ikärakenne ja tuleva eläköityminen edellyttävät ennakoivaa henkilöstösuunnittelua. Raportti toimii sekä tilannekatsauksena tilinpäätöksen yhteydessä että työkaluna strategiseen päätöksentekoon.

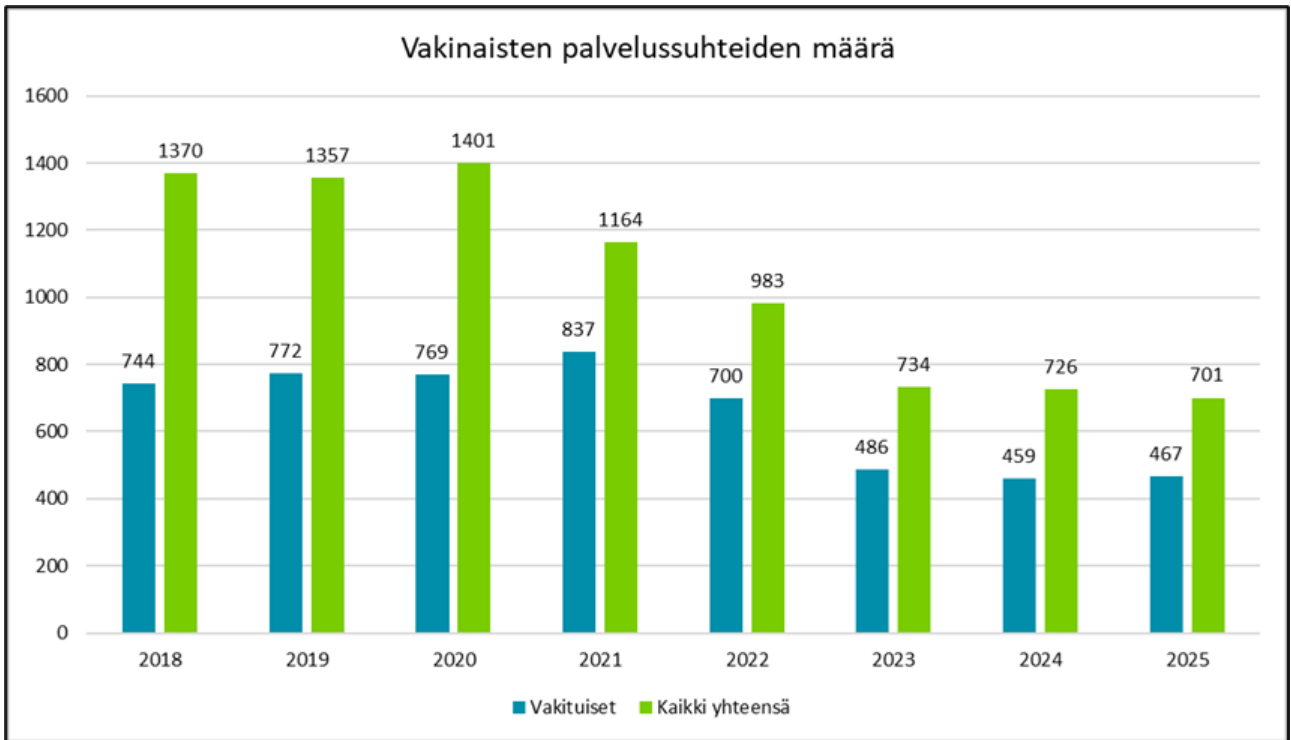
Henkilöstön määrä

Ylivieskan kaupungin palvelussuhteiden määrä oli 31.12.2025 yhteensä 701 (726 vuonna 2024). Palvelussuhteiden kokonaismäärä on siten hieman laskenut edellisvuodesta. Palvelussuhteiden kehitys viime vuosina on esitetty kuviossa 1. Luku kuvaa vuoden viimeisen päivän voimassa olevia palvelussuhteita ja sisältää sekä vakinaiset että määräaikaiset palvelussuhteet.

Henkilöstökertomussuosituksen mukainen toteutunut henkilötyövuosimäärä (HTV2) oli 634, kun teoreettinen henkilötyövuosi oli 679 (711 vuonna 2024). Teoreettisen työpanoksen lasku edellisvuodesta selittyy pääosin henkilöstömäärän muutoksilla. Toteutunut HTV pysyi kuitenkin suhteellisen vakaana, mikä osoittaa, että kaupungin kokonaisvaltainen työpanos ei ole merkittävästi heikentynyt.

Vakinaisessa palvelussuhteessa työskenteli vuoden lopussa 467 henkilöä, joista kokoaikaisia oli 405. Vakinaisten osuus suhteessa koko henkilöstöön on esitetty kuviossa 2. Vakinaisen henkilöstön osuus muodostaa toiminnan jatkuvuuden kannalta keskeisen rungon.

Palvelussuhteiden määrää tarkasteltaessa on huomioitava, että yhdellä henkilöllä voi olla useita samanaikaisia palvelussuhteita esimerkiksi virkavapauden tai sijaisuuden vuoksi. Henkilöstömäärän ja työpanoksen arvioinnissa henkilötyövuodet antavat siten tarkemman kuvan toiminnan resursoinnista kuin pelkkä palvelussuhteiden lukumäärä.

Kuvio 1. Vakinaisten palvelussuhteiden määrä suhteessa kokonaismäärään

Vuoden 2025 joulukuun lopussa henkilöstöstä 468 työskenteli vakituuisessa virka- tai työsuhteessa, joista kokoaikaisia oli 405 palvelussuhdetta.

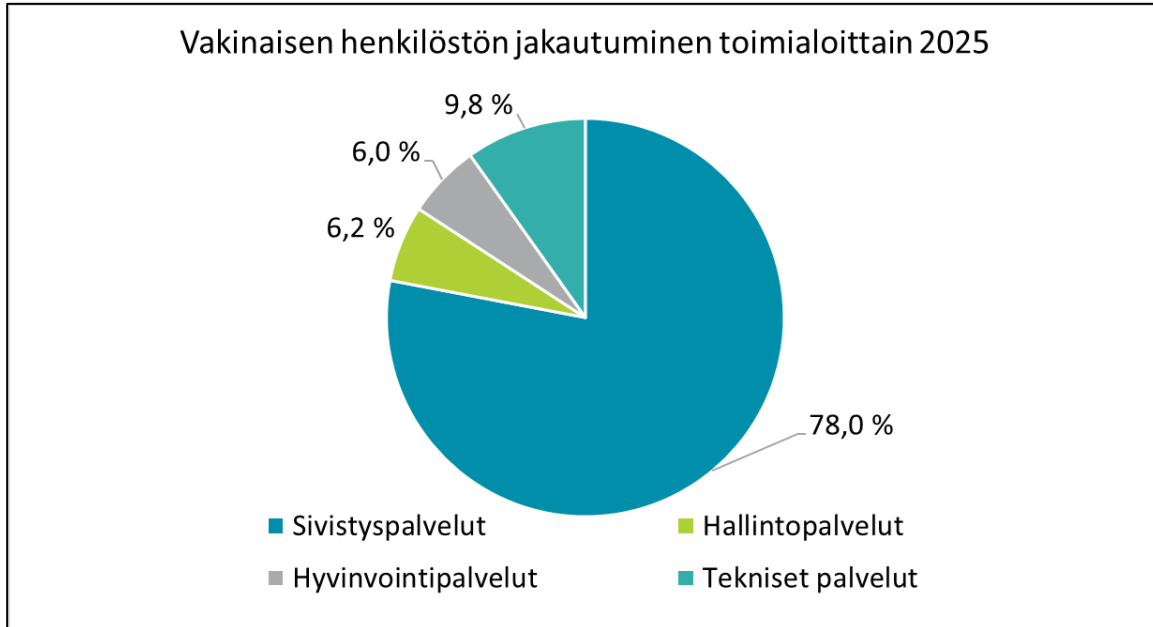
Palvelussuhteiden määrä toimialoitain 31.12.2025	Vak. koko-aikaiset	osa-aik.	Määräaik. Kokoaik.	osa-aik.	Työll.	Yhteensä	Vuosipalkat (1000 e)
Hallintopalvelut, Jäteltk	28	1	10	2		41	2603 (1902)
Varhaiskasvatuspalvelut	90	13	48	3		154	5592 (5432)
Yleissivistävät koulutuspalvelut	188	36	49	95		368	15606 (15417)
Kirjastopalvelut	10		2			12	387 (354)
Kulttuuripalvelut	4	1	2	1		8	326 (354)
Nuorisopalvelut	7	2	5			14	419 (410)
Musiikkiopisto	18	3	2	2		25	1128 (1070)
Kansalaisopisto	6	1				7	555 (527)
Liikuntapalvelut	11	2	3			16	597 (551)
Tekniset palvelut	31	1	6			38	2095 (2296)
Ympäristöterveydenhuolto	12	2	3	1		18	930 (914)
Yhteensä	405	62	130	104	0	701	30059 (29143)

Kuvio 2. Palvelussuhteiden määrä 31.12.2025 (suluissa edellisvuoden lukema)

Vuosipalkat ovat tehtäväalueella vuoden aikana maksetut palkat, mikä ei siis vastaa vuoden lopun henkilöstömäärien mukaista tilannetta. Summat eivät sisällä sivukuluja.

Vakinaisen henkilöstön jakautuminen toimialoittain

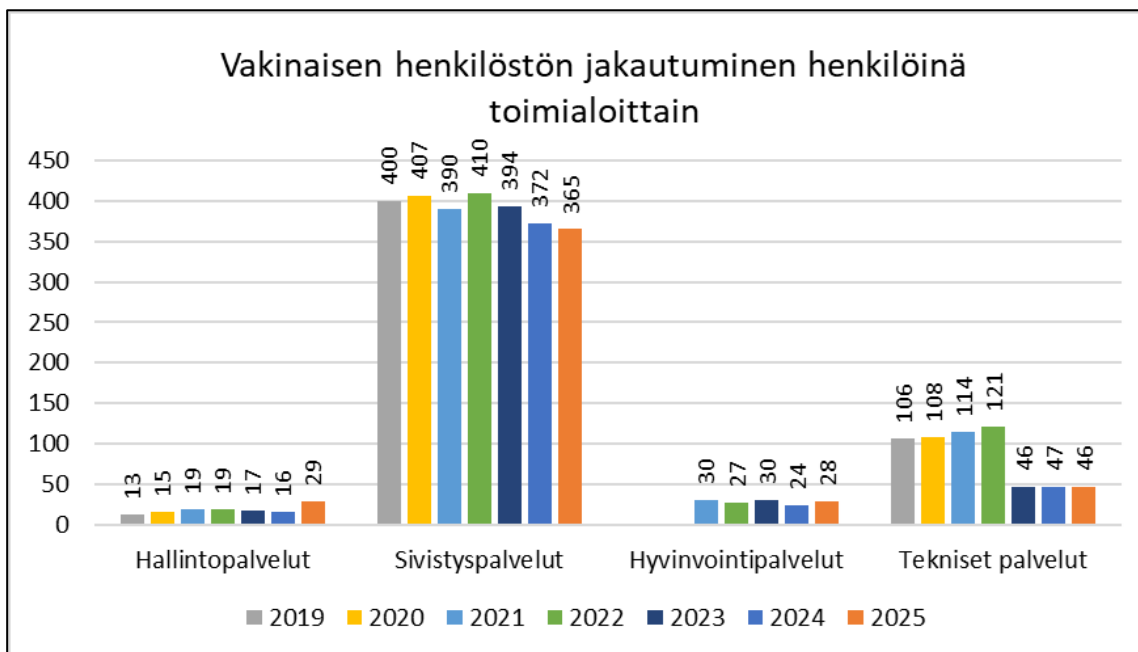
Vakinaisen henkilöstön jakautuminen toimialoittain vuonna 2025 on esitetty kuviossa 4. Suurin osa vakinaisesta henkilöstöstä työskentelee sivistyspalveluiden toimialalla, mikä kuvastaa toimialan laajuutta ja palvelutuotannon työvoimavaltaisuutta.

Kuvio 3. Vakinaisen henkilöstön jakautuminen toimialoittain vuonna 2025

Vakinaisen henkilöstön määrän kasvu hallintopalveluissa selittyy TE-uudistuksen myötä aloittaneella työllisyysalueen henkilöstöllä. Muutoin henkilöstörakenne toimialoittain on säilynyt suhteellisen vakaana.

Vuosittainen vertailu vakinaisen henkilöstön jakautumisesta eri toimialoilla on esitetty kuviossa 4. Tarkastelujaksolla ei ole tapahtunut merkittäviä rakenteellisia muutoksia henkilöstön toimialakohtaisessa painotuksessa. Henkilöstöresurssit kohdentuvat edelleen pääosin sivistys- ja varhaiskasvatuspalveluihin, joissa myös palvelutarve ja henkilöstömäärä ovat suurimmat.

Kuvio 4. Vuosittainen vertailu vakinaisen henkilöstön jakautumisesta eri toimialoilla

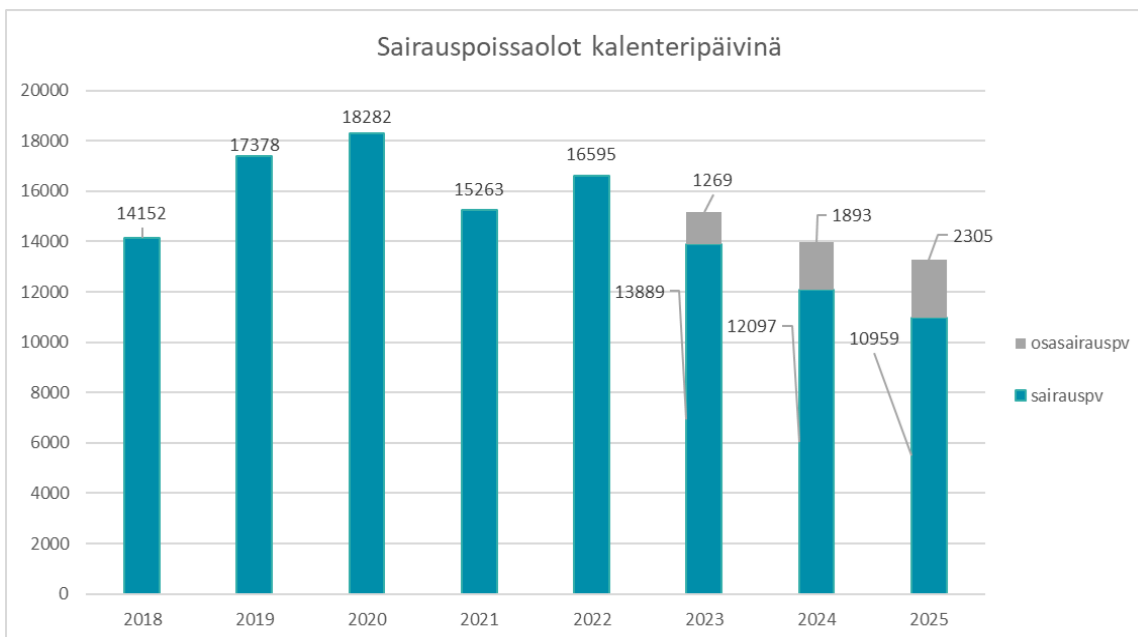
Toimialakohtainen tarkastelu antaa perustan sairauspoissaolojen, vaihtuvuuden ja ikärakenteen analysoinnille, sillä henkilöstön määrä ja rakenteellinen painottuminen vaikuttavat suoraan työpanoksen jakautumiseen ja toimialojen kuormitukseen.

Sairauspoissaolot

Sairauspoissaolopäivien kokonaismäärä vuonna 2025 oli 10 959 kalenteripäivää, kun vuonna 2024 vastaava luku oli 12 097. Sairauspoissaolopäivien kehitys on esitetty kuviossa 5. Sairauspoissaolot ovat siten jatkaneet laskuaan edellisvuoteen verrattuna.

Osasairauspäivien määrä kasvoi vuoden aikana ja oli 2 305 (1 893 vuonna 2024). Osasairauspäivien lisääntyminen viittaa työkyvyn tukemiseen ja hallittuun työhön paluun malliin, jossa täyden sairauspoissaolon sijaan hyödynnetään osittaista työpanosta.

Yhden sairauspoissaolopäivän kustannus on valtakunnallisten arvioiden mukaan julkisella sektorilla keskimäärin 350–400 euroa, sisältäen sekä suorat että epäsuorat kustannukset. Vuoden 2025 sairauspoissaolojen kokonaiskustannus (pl. osasairauspäivät) oli arviolta noin 4,1 miljoonaa euroa. Kustannukset ovat laskeneet noin 400 000 euroa edellisvuodesta.

Kuvio 5. Sairauspoissolopäivien määrä vuosittain

Sairauspoissaoloprosentti, joka lasketaan sairauspoissaolojen osuutena teoreettisesta säännöllisestä työajasta, oli vuonna 2025 yhteensä 6,65 % (6,7 % vuonna 2024). Sairauslomien pituusjakauma ja sairauspoissaoloprosentin kehitys on esitetty kuviossa 6.

Sairauspoissaolot	Palkalliset sairauspoissaolot	Palkattomat sairauspoissaolot
2025		
Osasairauspv	2305	-
1-7 pv	4469	7
8-29 pv	2010	96
30-59 pv	1621	173
60-89 pv	991	0
90-179 pv	824	455
Yli 180 pv	360	365
Yhteensä keskimäärin/ htv	14,5	1,6
		%
Sairauspoissaoloprosentti		6,65
0 päivää sairastaneet (%-osuus henkilöstöstä)		40,5

Kuvio 6. Sairauslomien pituudet ja sairauspoissaoloprosentti

Sairauspoissaolojen vaikutus kunnan työpanokseen oli tarkasteluvuonna yhteensä 45,5 HTV, mikä vastaa noin 6,7 % teoreettisesta työajasta. Mikäli sairauspoissaoloja saataisiin vähennettyä yhdellä prosenttiyksiköllä, palautuisi kaupungille noin 6,8 HTV:n työpanos, mikä vastaa noin 1 700 työpäivää ja arviolta noin 340 000 euron kustannusvaikutusta.

Toimialakohtainen suhteellinen jakautuminen on esitetty kuviossa 7. Sairauspoissaolot kohdistuvat valtaosin sivistys- ja varhaiskasvatuspalveluihin, jotka muodostavat suurimman osan kaupungin henkilöstöstä. Suhteellisesti tarkasteltuna korkein poissaoloaste on varhaiskasvatuspalveluissa (8,8 %) ja toiseksi korkein sivistyspalveluissa (7,3 %). Hallinto-, hyvinvointi- ja teknisissä palveluissa poissaolotaso on selvästi matalampi.

Sairauspoissaolotaso ei ole poikkeuksellisen korkea kuntasektorilla. Kokonaisuutena kehitys on ollut maltillista, mutta toimialakohtainen tarkastelu osoittaa, että työkyvyn tukeminen ja kuormituksen hallinta korostuvat erityisesti sivistys- ja varhaiskasvatuspalveluissa.

Toimiala	Teor. HTV	Toteut. HTV	Erotus HTV	Poissaolo-%
Hallinto	45,4411	44,688	0,75	1,7 %
Hyvinvointi	32,9133	31,9965	0,92	2,8 %
Varhaiskasvatus	157,4364	143,5173	13,92	8,8 %
Sivistys	379,8189	352,0845	27,73	7,3 %
Tekniset	63,5094	61,3534	2,16	3,4 %

Kuvio 7. Sairauspoissaolojen suhteellinen jakautuminen toimialoittain

Henkilöstön vaihtuvuus

Vakinaisen henkilöstön vaihtuvuutta tarkastellaan alkaneiden ja päätyneiden palvelussuhteiden sekä tulo- ja lähtövaihtuvuuden kautta. Vaihtuvuuden kehitys on esitetty kuviossa 8.

Vakinaisen henkilöstön vaihtuvuus	2021	2022	2023	2024	2025
Alkaneet palvelussuhteet	90	107	47	26	49
Kaikki päätyneet palvelussuhteet	212	604	42	53	39
eläke	20	19	16	22	10
irtisanoutuminen	27	33	25	23	13
muu	165	5	6	1	3
sisäiset siirrot		10	2	7	2
Laitoksen siirto		537			11
Tulovaihtuvuus	10,1 %	11,7 %	9,7 %	5,3 %	10,5 %
Lähtövaihtuvuus	23,4 %	57,3 %	8,6 %	10,8 %	7,9 %

Kuvio 8. Vakinaisen henkilöstön vaihtuvuus

Vuonna 2025 vakinaisia palvelussuhteita päättyi 39 ja alkoi 49. Lähtövaihtuvuus oli 7,9 % ja tulovaihtuvuus 10,5 %. Nettomääräisesti vakinainen henkilöstö kasvoi hieman.

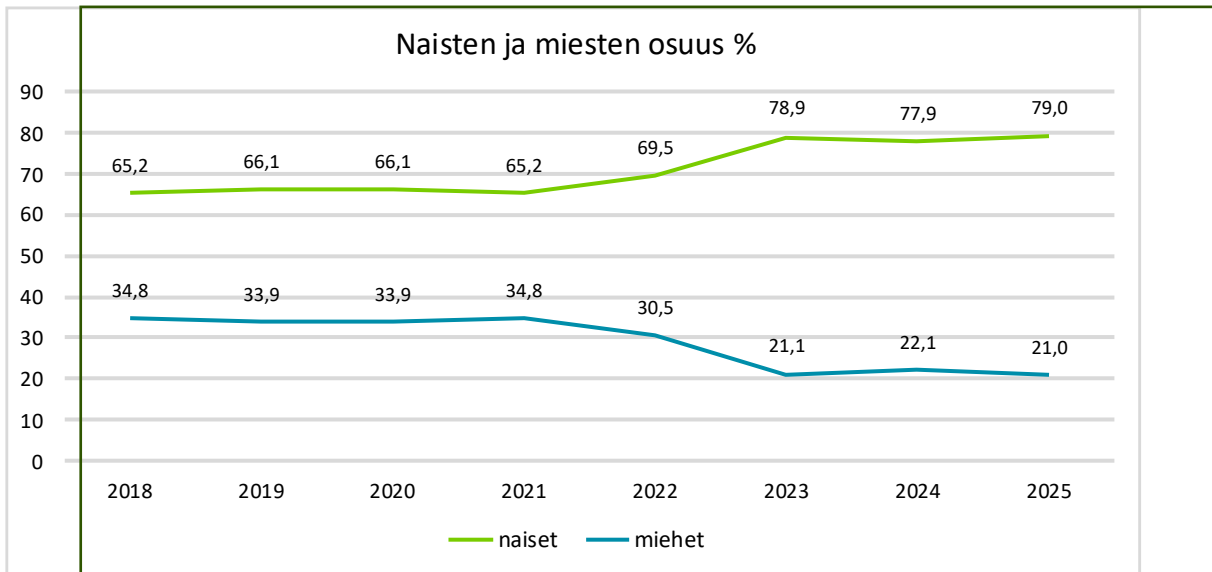
Vuoden 2022 poikkeuksellisen korkea vaihtuvuus selittyy hyvinvointialueuudistuksella ja siihen liittyneillä henkilöstösiirroilla. Uudistuksen jälkeen vaihtuvuus on tasoittunut vuosina 2023–2025 kuntasektorille tyypilliselle tasolle. Viime vuosien lähtövaihtuvuus (7,9–10,8 %) ei viittaa hallitsemattomaan henkilöstön vaihtumiseen.

Päätyneitä palvelussuhteita tarkasteltaessa osa poistumasta selittyy eläköitymisellä. Vuonna 2025 eläkkeelle siirtyi 13 henkilöä. Vaihtuvuuden rakenne on siten osin ennakoitavaa ja liittyy henkilöstön ikärakenteeseen.

Kokonaisuutena tarkastellen henkilöstön vaihtuvuus on hallitulla tasolla. Organisaatiossa ei ole nähtävissä merkittävää työmarkkinaperusteista poistumaa, mutta tulevina vuosina eläköitymisen ennakoitu kasvu tulee lisäämään rekryointitarvetta.

Henkilöstön sukupuoli- ja ikärakenne

Vakinaisen henkilöstön sukupuolijakauma on esitetty kuviossa 9. Vuoden 2025 lopussa naisten osuus vakinaisesta henkilöstöstä oli 79,0 % (77,9 % vuonna 2024) ja miesten osuus 21,0 % (22,1 % vuonna 2024). Sukupuolijakauma on vakiintunut hyvinvointialueuudistuksen jälkeen ja vastaa yleistä kuntasektorin rakennetta, jossa naisten osuus on perinteisesti korkea erityisesti sivistys- ja varhaiskasvatuspalveluissa.

Kuvio 9. Naisten ja miesten osuus

Koko henkilöstön keski-ikä oli 31.12.2025 yhteensä 45,9 vuotta (45,4 vuonna 2024). Vakinaisessa palvelussuhteessa keski-ikä oli 48,0 vuotta. Sukupuolten välinen keski-ikäero on kaventunut edellisvuodesta. Vertailuna koko kunta-alalla vakinaisen henkilöstön keski-ikä oli 48,4 vuotta (2023), joten kaupungin henkilöstön ikärakenne vastaa valtakunnallista tasoa.

Ikäjakauma on esitetty kuviossa 10. Yli 50-vuotiaiden osuus vakinaisesta henkilöstöstä on 48 %, ja 60–68-vuotiaiden osuus 17 %. Alle 30-vuotiaiden osuus on 3 %. Ikärakenne painottuu siten kokeneisiin työntekijöihin, ja henkilöstön keski-ikä on viime vuosina ollut lievässä nousussa.

Vakinaisen henkilöstön ikärakenne							Osuus henkilöstöstä
Ikäryhmä	2020	2021	2022	2023	2024	2025	%
20-29	49	43	33	17	15	14	3,0 %
30-39	227	238	176	121	107	100	21,4 %
40-49	194	221	184	130	124	131	28,0 %
50-59	218	230	202	148	142	143	30,6 %
60-68	94	88	100	71	71	80	17,1 %

Kuvio 10. Henkilöstön ikärakenne

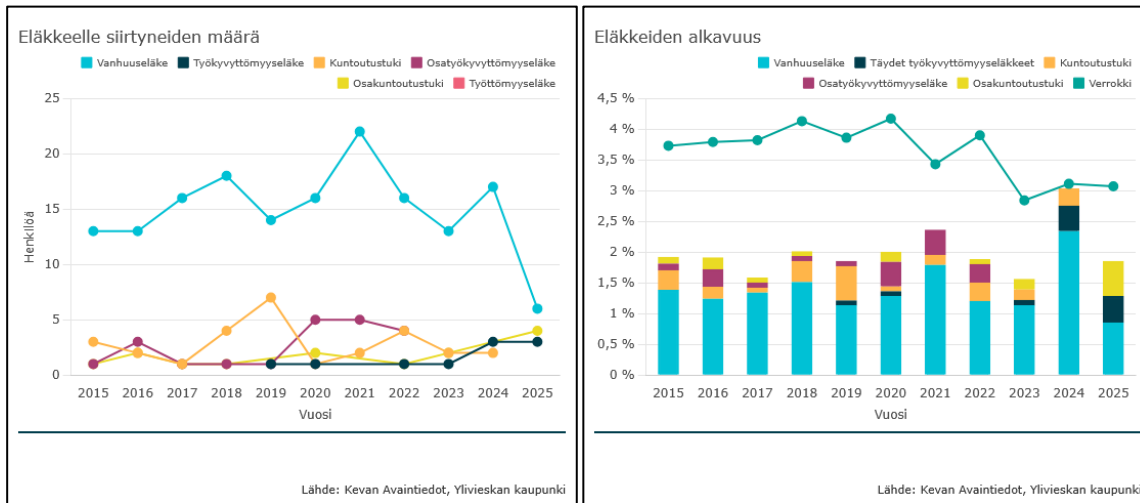
Ikärakenteen perusteella merkittävä osa henkilöstöstä siirtyy eläkkeelle seuraavan 5–10 vuoden aikana. Eläköityminen on kuitenkin ennakoitavissa, mikä mahdollistaa osaamisen siirtämisen ja suunnitelmallisen rekrytoinnin. Nuorempien ikäluokkien pieni osuus korostaa rekrytoinnin ja työnantajamielikuvan merkitystä henkilöstörakenteen uusiutumisen kannalta.

Kokonaisuutena tarkastellen henkilöstön ikärakenne ei poikkea kunta-alan yleisestä tilanteesta, mutta pitkän aikavälin henkilöstösuunnittelussa keskeiseksi nousevat eläköitymiseen varautuminen, osaamisen siirto ja rekrytointikyvyn vahvistaminen.

Eläköityminen

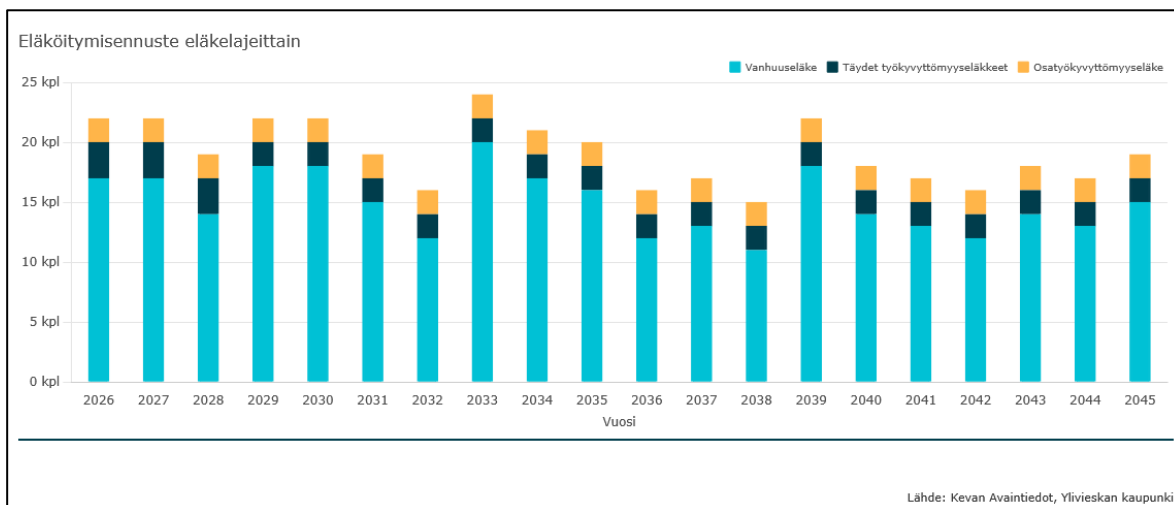
Vuonna 2025 eläkkeelle siirtyi 13 henkilöä. Eläkkeelle siirtyneiden määrä ja eläkkeiden alkavuus on esitetty kuviossa 11. Eläkkeelle siirtyneeksi katsotaan henkilö, jonka omaan työuraan perustuva eläke (pois lukien osa-aikaeläke, osittainen

varhennettu vanhuuseläke ja perhe-eläke) alkoi tarkasteluvuonna. Vuonna 2025 eläkkeiden alkavuus oli verrokkikuntiin nähden matalampi.

Kuvio 11. Eläkkeelle siirtyneiden määrä ja alkavuus

Kevalta saadun ennusteen mukaan vanhuuseläkkeelle siirtyy vuosina 2026–2045 yhteensä 299 henkilöä (KuEL ja VaEL). Lisäksi ennusteessa varaudutaan noin 100 henkilön työkyvyttömyys- ja osatyökyvyttömyyseläköitymiseen. Eläköitymisennuste on esitetty kuviossa 12.

Kuvio 12. Eläköitymisennuste 2026–2045

Seuraavan viiden vuoden aikana eläkkeelle siirtyvien määrä on ennusteen mukaan yhteensä 108 henkilöä. Tämä vastaa merkittävää osuutta nykyisestä vakinaisesta henkilöstöstä ja korostaa ennakoivan henkilöstösuunnittelun merkitystä.

Eläköityminen on kuitenkin rakenteellista ja pitkälti ennakoitavaa poistumaa. Ennustettavuus mahdollistaa osaamisen siirtämisen, seuraajasuunnittelun ja rekrytointien ajoittamisen hallitusti. Keskeistä on varmistaa, että kriittinen osaaminen tunnistetaan ja siirtävävaiheet suunnitellaan ajoissa.

Kokonaisuutena eläköityminen muodostaa kaupungin henkilöstörakenteen keskeisimmän pitkän aikavälin muutostekijän. Lyhyellä aikavälillä poistuma on hallittavissa, mutta seuraavan 5–10 vuoden aikana rekrytointitarve kasvaa merkittävästi erityisesti niillä toimialoilla, joilla henkilöstömäärä ja keski-ikä ovat korkeimmat.

Työkyvyn ja työhyvinvoinnin tukeminen

Työhyvinvoinnin kehittämisessä painopiste on ollut työkyvyn ennakoinnissa tukemisessa ja henkilöstön oman jaksamisen vahvistamisessa. Hallintokuntaohjauksen TYKY-päivät sekä EPassi-edu tukevat henkilöstön fyysistä ja henkistä hyvinvointia. Vuonna 2025 TYKY-toiminnan kustannukset olivat 37 656 euroa ja EPassi-edun käyttöaste nousi 76,9 prosenttiin (72,0 % vuonna 2024), mikä kertoo henkilöstön aktiivisesta osallistumisesta työhyvinvointia tukeviin toimenpiteisiin.

Osasairauspäivien määrä kasvoi vuoden aikana (2 305 päivää), mikä viittaa varhaisen tuen toimintamallien vahvistumiseen ja työkyvyn hallittuun tukemiseen. Osittainen työhön paluu vähentää pitkien poissaolojen riskiä ja tukee työssä jatkamista.

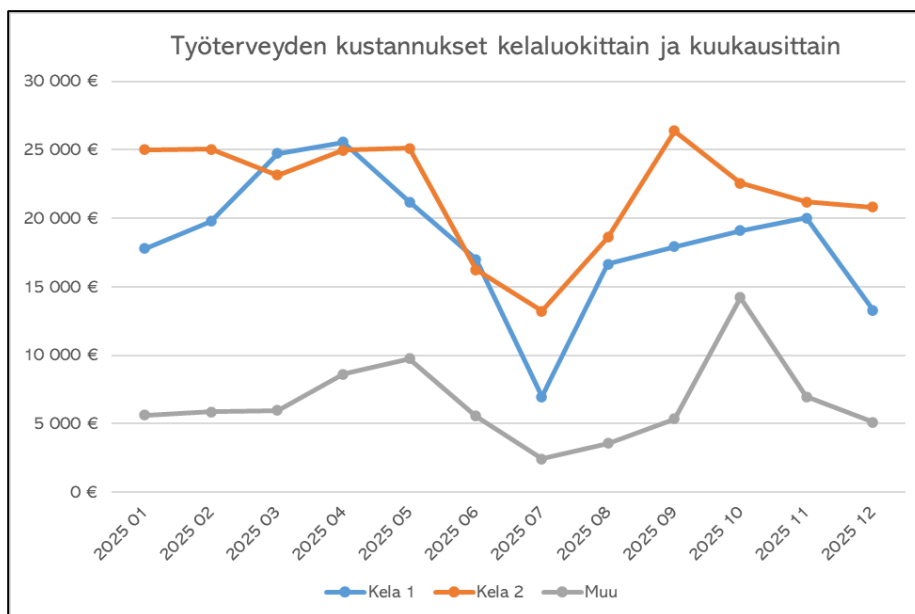
Sairauspoissaolojen kokonaisrakenne painottuu lyhyisiin ja keskipitkiin poissaoloihin. Pitkien, yli 60 päivän poissaolojen osuus on noin neljännes kaikista poissaolopäivistä. Rakenne ei viittaa laaja-alaiseen työhyvinvointikriisiin, mutta korostaa ennakoivan työkyvyn tukemisen merkitystä erityisesti ikääntyvässä henkilöstössä.

Työterveyshuolto

Työterveyshuollon kokonaiskustannukset vuonna 2025 olivat noin 785 euroa työntekijää kohden (677 euroa vuonna 2024). Kustannus nousi 16 prosenttia työntekijää kohden. Työterveyshuollon palveluja käytettiin vuoden aikana yhteensä 23 196 käyntiä, mikä vastaa noin neljää käyntiä työntekijää kohden.

Kustannusrakenne osoittaa, että ennaltaehkäisevän työterveyden (Kela 1) osuus on merkittävä, mutta palvelujen käyttö painottui vuonna 2025 aiempaa enemmän yleislääkäripalveluihin, työterveyshoitajakäynteihin, laboratoriotutkimuksiin sekä erikoislääkäripalveluihin. Erikoislääkäripalvelujen kasvu viittaa lisääntyneeseen tutkimus- ja hoitotarpeeseen, mikä on osin yhteydessä henkilöstön ikärakenteeseen.

Psykologipalvelujen käyttö pysyi maltillisena eikä osoita laaja-alaista mielenterveysperusteista kuormituspiikkiä. Kokonaisuutena työterveyshuollon kustannustaso on kuntasektorilla tavanomainen eikä viittaa hallitsemattomaan työkyky-riskiin.

Kuvio 13. Työterveyshuollon kustannukset kelaluokittain ja kuukausittain

Työterveyshuollon taloudellinen tarkastelu

Työterveyshuollon kokonaiskustannuksista noin 482 000 euroa oli Kela-korvaukseen oikeuttavia kustannuksia (Kela 1 ja Kela 2). Muu-osioon sisältyi noin 79 000 euroa kustannuksia. Näihin kuuluvat esimerkiksi tietyt asiantuntijalausunnot, työkykyarviot, ja muut erillispalvelut. Kokonaiskustannukset vuonna 2025 olivat yhteenlaskettuna 561 347 euroa. Muu-osio ei kuvaa ylimääräistä palvelukäyttöä, vaan työterveyshuollon kokonaisuuteen kuuluvia kustannuksia, joihin ei kohdistu lakisääteistä Kela-korvausta. Kokonaiskustannuksista Muu-osion osuus oli noin 14 prosenttia, mikä on työterveyshuollon kustannusrakenteessa tavanomainen taso.

Kela korvaa työterveyshuollon kustannuksista 50–60 prosenttia korvausluokasta riippuen. Korvausten jälkeen työnantajan nettokustannus työterveyshuollosta oli arviolta noin 270 000–300 000 euroa. Työterveyshuollon bruttokustannustaso, 785 euroa työntekijää kohden, on kuntasektorilla tavanomainen.

Kokonaisuutena tarkastellen työterveyshuollon kustannusten taso ja rakenne eivät viittaa poikkeukselliseen työkykykuormitukseen. Henkilöstön ikärakenne kuitenkin lisää ennakoivan työkyvyn tukemisen ja varhaisen puuttumisen merkitystä tulevina vuosina.

Henkilöstön osaamisen kehittäminen

Osaamisen kehittämistä seurataan koulutuspäivien määrän ja jakautumisen kautta. Vuonna 2025 ammatillisia henkilöstökoulutuspäiviä kertyi 1 488, minkä lisäksi muuta koulutusta oli 119 päivää. Korvaukseen oikeuttavia koulutuspäiviä oli yhteensä 740. Koulutuspäivien tarkempi jakautuminen on esitetty kuviossa 14.

Koulutuspäivien seuranta	
Ammatillinen henkilöstökoulutus	1488
- Palkaton	30
Muu koulutus	119
-Palkaton	0
Korvaukseen oikeuttavien koulutuspäivien lukumäärä yhteensä	740
Työntekijöiden lukumäärä, jotka ovat olleet koulutuksessa yhden päivän ajan	264
Työntekijöiden lukumäärä, jotka ovat olleet koulutuksessa kahden päivän ajan	81
Työntekijöiden lukumäärä, jotka ovat olleet koulutuksessa kolmen päivän ajan	157

Kuvio 14. Koulutuspäivien seuranta

Pelkkä koulutuspäivien lukumäärä ei kuitenkaan yksin kuvaa osaamisen kehittämisen vaikuttavuutta. Strategisesti tarkasteltuna osaamisen kehittämisen keskeinen tehtävä on varmistaa palvelutuotannon jatkuvuus henkilöstörakenteen muuttuessa.

Vakinaisesta henkilöstöstä lähes puolet on yli 50-vuotiaita, ja seuraavan viiden vuoden aikana arviolta yli sata työntekijää siirtyy eläkkeelle. Tämä korostaa osaamisen siirtämisen, perehdytyksen ja seuraajasuunnittelun merkitystä. Osaamisen kehittämisen tulee kohdistua sekä kokeneen henkilöstön hiljaisen tiedon siirtämiseen että uusien työntekijöiden nopeaan integroitumiseen työyhteisöihin.

Erityisesti sivistys- ja varhaiskasvatuspalveluissa, joissa henkilöstömäärä on suurin ja sairauspoissaolotaso korkeampi, osaamisen kehittäminen tukee myös työhyvinvointia. Riittävä osaaminen ja työn hallinnan tunne vähentävät kuormitusta ja vahvistavat työssä pysymistä.

Tulevina vuosina osaamisen kehittämisessä painottuvat erityisesti ennakoiva rekrytointi, perehdytyksen systematisointi, digiosaamisen vahvistaminen sekä esihenkilöiden johtamisosaaminen. Osaamisen kehittäminen ei ole pelkästään henkilöstöhallinnollinen kysymys, vaan keskeinen osa kaupungin palvelutuotannon jatkuvuuden varmistamista. Tilanne on huomioitu myös henkilöstöstrategiassa.

Henkilöstön tila 2025 ja riskinarviointi

Vuoden 2025 henkilöstötilanne on kokonaisuutena vakaa. Henkilöstömäärä on hieman vähentynyt, mutta toteutunut työpanos (HTV2) on pysynyt suhteellisen vakaana. Vakinaisen henkilöstön vaihtuvuus on kuntasektorille tyyppillisellä tasolla eikä viittaa hallitsemattomaan henkilöstön poistumaan.

Sairauspoissaoloprosentti oli 6,65 %, mikä vastaa noin 45,5 henkilötyövuoden työpanosta. Poissaolorakenne painottuu lyhyisiin ja keskipitkiin poissaoloihin, ja pitkien poissaolojen osuus on noin neljännes kokonaismäärästä. Kokonaistaso ei poikkea merkittävästi kuntasektorin yleisestä tasosta. Toimialakohtaisesti kuormitus painottuu henkilöstömäärältään suurimpiin palvelualueisiin.

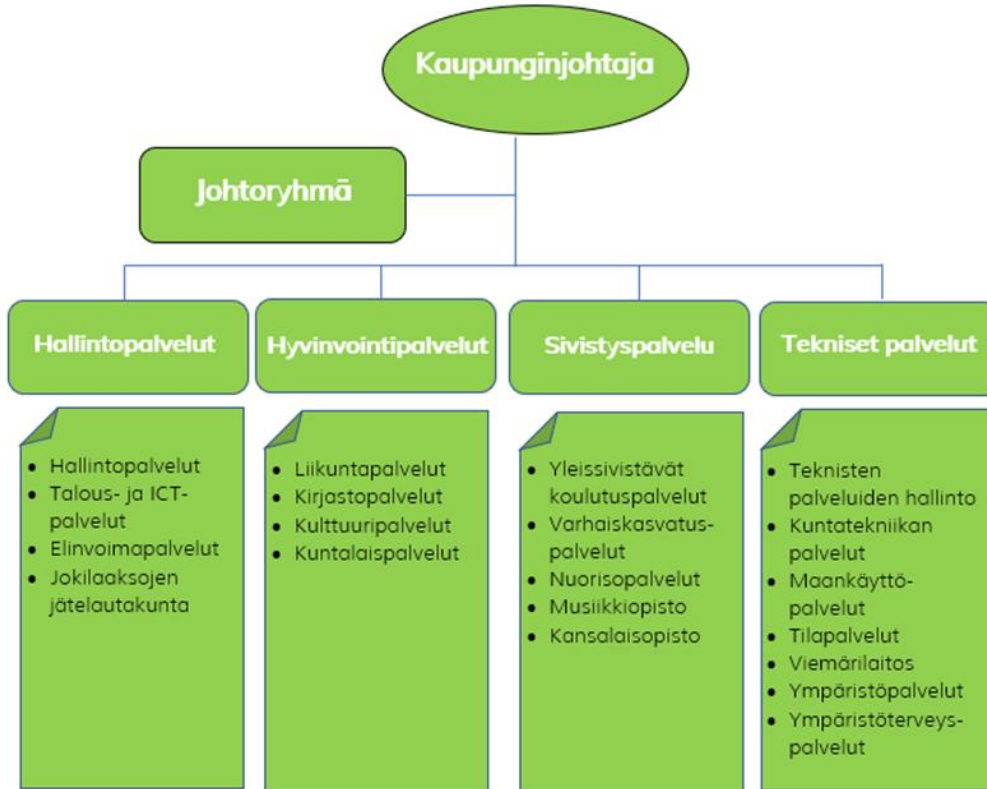
Työterveyshuollon kokonaiskustannus oli 561 347 euroa, josta Kela-korvaukseen oikeuttavia kustannuksia oli noin 482 000 euroa. Kustannus työntekijää kohden oli 785 euroa, mikä on kuntasektorilla tavanomainen taso. Palvelujen käyttö painottui perusterveyspalveluihin ja tutkimuksiin, eikä rakenne viittaa laaja-alaiseen työkykykriisiin.

Vakinaisen henkilöstön ikärakenne painottuu yli 50-vuotiaisiin työntekijöihin. Seuraavan viiden vuoden aikana eläkkeelle siirtyvien määräksi ennustetaan 108 henkilöä. Eläköityminen on ennakoitavissa ja mahdollistaa henkilöstösuunnittelun toteuttamisen hallitusti.

Henkilöstötilanteen perusteella työkyvyn seuranta, eläköitymiseen varautuminen ja osaamisen hallittu siirtymä ovat keskeisiä seurattavia kokonaisuuksia tulevina vuosina. Näiden tekijöiden ennakoiva tarkastelu tukee kaupungin palvelutuotannon jatkuvuutta ja henkilöstörakenteen hallittua uudistumista.

Henkilöstöorganisaatio

Seuraavassa on esitetty 31.12.2025 voimassa ollut organisaatio.

1.4 Yleinen taloudellinen kehitys

Kansantalous

Vuosi 2025 oli Suomen kansantaloudessa vaimean kasvun ja hitaasti vahvistuvan toipumisen aikaa. Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan bruttokansantuotteen (BKT) volyymi kasvoi 0,2 % vuonna 2025. Kasvu painottui loppuvuoteen: vuoden 2025 neljännellä neljänneksellä BKT kasvoi 0,4 % edellisestä neljänneksestä, ja talous kääntyi jälleen varovaiseen nousuun pitkän heikon jakson jälkeen.

Kasvun rakenne oli kaksijakoinen. Yksityinen kulutus pirstyi loppuvuotta kohti, kun inflaatio hidastui ja reaalityulojen lasku taittui, mikä tuki kotitalouksien ostovoimaa. Samalla investoinnit, erityisesti rakentamisessa ja osin teollisuudessa, osoittivat pientä elpymistä vuoden 2025 loppupuolella. Sen sijaan koko vuoden tasolla kotimainen kysyntä oli edelleen vaimeaa, ja vienti kärsi sekä maailmankaupan epävarmuudesta että Suomen teollisuuden rakennemuutoksesta. Valtiovarainministeriön talouskatsauksissa korostetaan, että talouden toipuminen on ollut odotettua hitaampaa ja kasvu jää lähivuosina selvästi pitkän aikavälin keskiarvoa heikomaksi.

Työmarkkinoilla kehitys oli ristiriitaista. Työllisyysaste pysyi kohtuullisena laskien 0,7 prosenttiyksikköä vuodesta 2024, mutta työttömyysaste nousi vuoden aikana 1,3 % prosenttiyksikköä 9,7 %iin, mikä heijastaa erityisesti rakentamisen ja teollisuuden heikkoa suhdanetta. Tilastokeskuksen mukaan työttömyysaste oli alkuvuonna 2026 noin 10 %:n tasolla, mikä kertoo, että työmarkkinoiden sopeutuminen jatkui vielä vuoden 2025 jälkeenkin. Kotitalouksien säästämisaste pysyi positiivisena, mikä viittaa varovaisuuteen kulutuspäätöksissä ja epävarmuuteen tulevasta tulokehityksestä.

Julkinen talous oli edelleen alijäämäinen. Vuonna 2024 julkisyhteisöjen alijäämä oli 4,4 % suhteessa BKT:hen, ja valtiovarainministeriön mukaan alijäämä pysyi suurena myös vuonna 2025. Velkasuhde jatkoi nousuaan, mikä rajoittaa finanssipolitiikan liikkumavaraa ja lisää painetta rakenteellisiin uudistuksiin. VM:n katsauksissa korostetaan tarvetta vahvistaa julkisen talouden kestävyttä erityisesti väestön ikääntymisen ja heikon tuotavuuskasvun vuoksi.

Kuntatalous

Kuntaliiton helmikuussa julkaiseman kuntien ja kuntayhtymien vuoden 2025 tilinpäätösarvioiden mukaan kuntien kulut kasvoivat lähes pelkästään työllisyyden hoidon aiheuttamien lisäkulojen vuoksi ja kuntalouden kokonaistilanne heikkeni vuodesta 2024.

TE-uudistuksen myötä työllisyyden hoito siirtyi kuntien vastuulle. Työttömyysturvan kuntaosuus ylittää kompensoidun tason noin 110 miljoonalla. TE-palvelu siirtyivät Kuntaliiton arvion mukaan noin 100 miljoonaa aliresursoituna, joten TE-tehtävät eivät siirtyneet kuntiin kustannusneutraalisti. Uudistuksen loppulasku kunnille noin 200–300 miljoonaa euroa

Peruskuntien lainakanta kasvoi vuoden 2025 aikana 700 miljoonaa euroa eli +3,4 % prosenttia vuodesta 2024. Kuntien yhteenlaskettu tilikauden tulos oli positiivinen 0,7 miljardia euroa.

Tietoja Manner-Suomen kuntien taloudesta

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025 tpa
Vuosikate:										
Mrd. euroa	2,70	3,27	2,07	1,75	4,07	3,76	3,45	4,23	3,26	2,85
Asukasta kohti, €	492	596	376	318	740	681	623	760	585	511
Vuosikate %:a polistoista	127	149	94	76	170	157	141	170	127	111
Vuosikate %:a investoinneista ¹⁾	89	112	64	53	119	113	102	116	85	73
Tilikauden tulos, mrd. € ²⁾	0,89	1,19	-0,11	-0,16	1,76	1,49	1,17	1,73	1,08	0,74
Toim. ja invest. rahavirta, mrd. € ²⁾	-0,07	0,47	-1,04	-1,43	0,38	0,27	0,64	0,32	-0,39	-0,83
Lainakanta:										
Mrd. euroa	16,09	16,17	16,73	18,40	19,01	19,03	18,62	18,55	19,06	19,77
Vuosi muutos, %	3,8	0,5	3,5	10,0	3,0	0,4	-2,1	-0,4	2,8	3,7
Asukasta kohti, €	2 939	2 949	3 048	3 349	3 458	3 465	3 371	3 365	3 490	3547
Kuntien lkm (ko. vuoden kuntajaolla):										
Kuntien lukumäärä yhteensä	297	295	295	295	294	293	293	293	293	292
Vuosikate negatiivinen	14	4	43	65	2	9	16	14	13	8
Tilikauden tulos negatiivinen	94	51	200	223	27	61	93	53	83	107

¹⁾ %:a poistonaisten investointien omahankintamenoista = Investointimenot - Maa- ja vesialueiden hankinta - Osakkeiden ja osuksien hankinta - Rahoitusosuudet investointeihin.

Lähde: Valtiokonttori, Tilastokeskus Manner-Suomen kunnat ja kuntayhtymät. 4.2.2026

Syitä kuntien toimintakatteen heikkenemiseen:

Toimintakulut kasvoivat 5,3 prosenttia (+1 100 miljoonaa euroa)

- Kuntien tehtävien laajennukset, mm. TE-palvelu-uudistus ja kotoutumisen edistäminen (yli 700 miljoonaa euroa), työttömyysturvan laajentaminen (+300 milj. euroa), oppimisen ja koulunkäynnin tuen uudistaminen (+38 milj. euroa)
- Kuntapalveluiden laskennallinen palvelutarve pieneni 0,4 %-yksikköä vuonna 2025
- Kuntien sopimuskorotukset lisäsivät palkkakustannuksia +2,8 % (+260 milj. euroa)
- Kuntien keskimääräiset sosiaalivakuutusmaksut pyysivät ennallaan.

- Kuntien työttömyysturvan kuntaosuuden kustannukset kasvoivat peräti 300 miljoonalla. Kasvun taustalla:
 - Suidannetilanne: syksyllä 2024 työttömien määrän oletettiin laskevan vuonna 2025, mutta määrä nousi noin 40 000 hengellä
 - TE-palvelu-uudistus lisäsi kuntien vastuuta työttömyysturvasta

- Toimintatuotot kasvoivat 0,5 % (+37 miljoonaa euroa)
- Valtionavustukset kunnille: noin -230 miljoonaa euroa. Valtaosa avustuksista kohdistui OKM:n ja TEM:n hallinnonaloille
- Leikkaus kuntien laskennallisiin kotoutumiskorvauksiin: -58 milj. euroa

Kuntien verotulot

- Kunnallisverotulot laskivat 0,2 % (-21 milj. euroa)
- Verovuoden 2024 kunnallisveroa oikaistiin yhteensä reilulla -150 miljoonalla eurolla.
- Työllisyys pieneni noin 7 000 hengellä. Palkkasumma: + 2,2 %
- Veroperustemuutokset, netto noin +307 milj. euroa. Arvio sisältää mm. kunnallisverotuksen ansiotulovähennyksen poiston (+338 milj. euroa), ansiotuloverotuksen inflaatiotarkistuksen sekä eläketulovähennyksen pienentämisen
- Vakuutusmaksujen muutokset: +90 miljoonaa euroa (työllisyysrahaston säästöjen kanavointi)
- Kunnallisveroa nosti 68 kuntaa ja laski 4 kuntaa. Netto +85 miljoonaa euroa.

- Kuntien yhteisöverotulot laskivat 4,4 % (n. -75 milj. €)
- Bruttokansantuotteen volyyymi pysyi vuonna 2025 edellisen vuoden tasolla
- Kuntien osuus yhteisöverosta: 23,65 %.

- Kiinteistöverot kasvoivat 2,1 % (noin +50 milj. €)
- Kiinteistöveroprosenttien muutoksilla hyvin pieni vaikutus verotuloon: +7 milj. euroa
- Rakennuskustannusindeksi: +0,9 prosenttia

Kuntien valtionosuudet

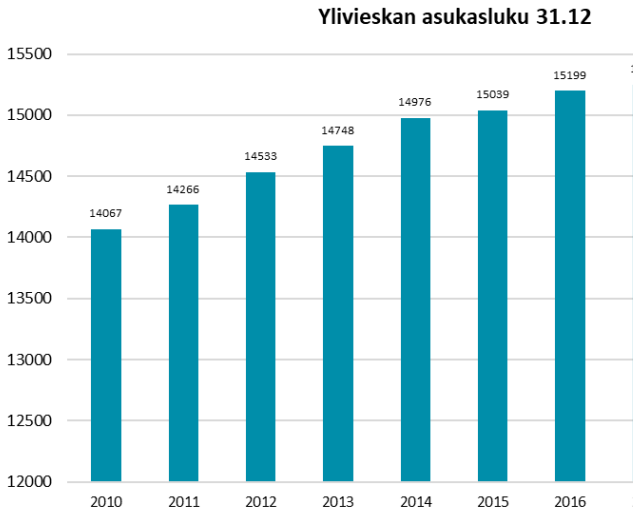
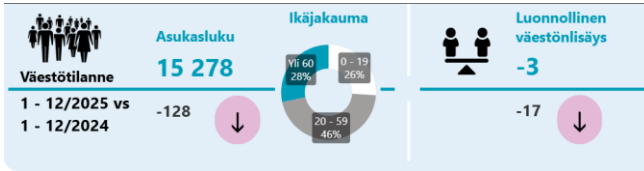
- Valtionosuuksia vähentävät tekijät:
 - Sote-siirtolaskelma: -455 milj. euroa. Summa sisältää -501 miljoonan euron pysyvän vähennyksen, vos-kompensoinnin +277 milj. euroa, jälkikäteisperinnän vuosilta 2023 sekä 2024 (yhteensä 231 milj. euroa).
 - Kuntien rahoitusosuus perustoimeentulouesta: -343 milj. euroa

- Verotulomenetysten korvaus: -338 miljoonaa euroa, koska kunnallisverotuksen ansiotulovähennys poistui ja kuntien verotulot kasvoivat vastaavalla summalla
- Peruspalvelujen valtionosuuden indeksijarru: -25 milj. euroa
- Vähennys valtion norminpurkuun liittyvän säästövoitteen nimissä: -22,7 milj. euroa

Valtionosuutta lisäävät tekijät:

- Työvoimapaalveluiden ja kotoutumislain uudistus: 607 milj. euroa
- Työttömyysturvan rahoitusvastuun siirto: 216 milj. euroa
- Muilta osin tehtävämuutokset, netto +5 milj. euroa (mm. oppimisen tuen uudistaminen, kolmen vuosiviikkotunnin lisääminen perusopetukseen, yksi vuosiviikkotunti B1-kielen opetusta, työllisyysmäärärahojen alentaminen, kuntien työllistämismäärärahojen poistaminen 57 vuotta täyttäneiltä työnhakijoilta)
- Valtion ja kuntien välinen kustannustenjaon tarkistus: +64,5 milj. euroa

1.5 Ylivieskan kaupunkikehitys

Ylivieskan asukasluvun väheni vuonna 2025 yhteensä 128 hengellä. Vuosina 2016-2025 kasvu on ollut yli 240 asukasta ja 2000-luvulla kasvu on ollut yli 2000 asukasta.

Vuosi	Syntyneet	Syntyneiden enemmitys	Kuntien välisen nettomuutto
2010	208	113	
2015	213	109	
2016	200	98	
2017	205	67	
2018	180	53	
2019	159	37	
2020	175	59	
2021	158	34	
2022	139	4	
2023	144	-11	
2024	138	14	
2025	152	-3	

Väkiluvun muutos kuukausittain

Kuukaudet	Elävänä syntyneet	Kuolleet	Luonnollinen väestönlisäys	Kuntien välisen nettomuutto
2025-01	10	12	-2	
2025-02	11	13	-2	
2025-03	10	11	-1	
2025-04	10	12	-2	
2025-05	11	13	-2	
2025-06	13	15	-2	
2025-07	16	18	-2	
2025-08	13	12	1	
2025-09	12	12	0	
2025-10	14	13	1	
2025-11	18	8	10	
2025-12	14	16	-2	
Yhteensä	152	155	-3	-1

Ylivieskan syntyneiden määrä on laskenut noin 150 syntyneen tasolle. Vuosi 2023 oli ensimmäinen, jolloin kuolleisuus oli syntyvyyttä suurempi, mutta 2024 palattiin syntyneiden enemmyyteen ja vuonna 2025 syntyneitä oli kuolleita (155 henk.) vähemmän. Voimakas väestölasku selittyikin tilinpäätösvuoden osalta pääosin

muuttotappiolla, johon vaikuttaa pienentyneet ikäluokat ja rakentamisen matalasuhdanne.

Väkiluvun kokonaismuutos, henkilöä

Kunta	2025-01	2025-02	2025-03	2025-04	2025-05	2025-06	2025-07
Oulu	97	43	58	-68	-218	-42	93
Sievi	3	-10	41	29	4	-6	-2
Alavieska	-16	11	-10	5	-5	11	9
Haapajärvi	-3	-8	6	-13	4	-3	0
Haapavesi	2	3	-17	4	-4	-9	-1
Nivala	3	2	5	-9	3	13	10
Oulainen	-4	12	-14	-6	-1	-13	13
Kalajoki	-26	-12	-5	11	-1	-10	-18
Ylivieska	13	-5	-8	0	-11	-23	-21
Raahe	-19	-1	-10	15	6	3	23

Kaikkien lähikunnissa asukasluku väheni 7	15 406
-140	15 278

Rakentaminen

Vuosi	Myönnetyt rakennusluvut	Valmistuneet as
2014	163	1
2015	142	1
2016	151	1
2017	122	1
2018	101	8
2019	136	8
2020	143	8
2021	152	8
2022	87	7
2023	127	9
2024	120	19
2025	109	38

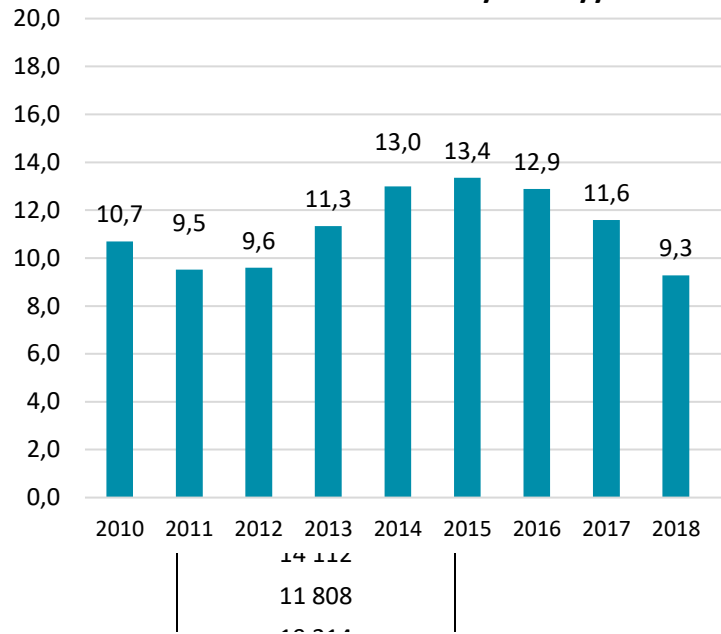
Pientalotontinluovutus (omakoti-, pari- ja rivitalot)

kausi (kk)	2016	2017	2018	2019
1-3	7	1	4	4
4-6	6	4	5	7
7-9	5	2	5	4
10-12	1	1	0	1
Yht.	19	8	14	16

Vuonna 2025 valmistui 38 asuinhuoneistoa, kun edellisenä vuonna valmistui 19. Vuoden 2025 aikana valmistui rivitaloasuntoja, jonka vuoksi asuinhuoneistojen määrä kasvoi edellisvuodesta, jolloin ei valmistunut lainkaan rivi- tai kerrostaloa. Valmistuneiden rakennusten kerros² tilavuus kasvoi 11.808 m²:stä 19.214 m²:iin. Rakennuslupia myönnettiin kahdelle uudelle rivitalolle (2024: 1).

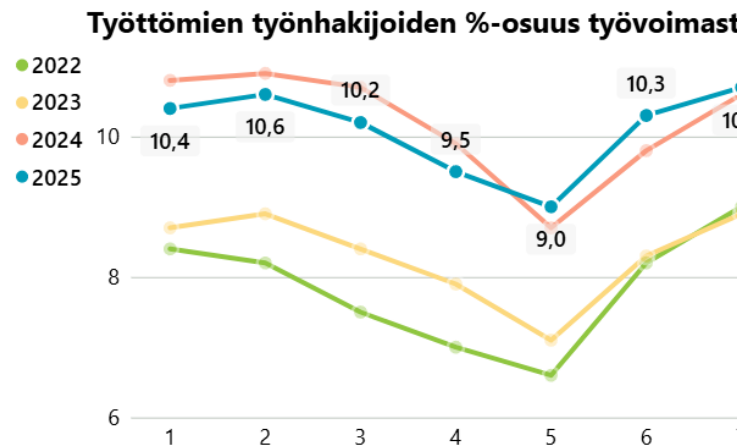
Kaupungin omakotitalotonttien luovutus oli edellisvuoden tapaan matalalla tasolla (2025: 3). Viime vuosien vauhti kehitys selittyy rakennus- ja rahoituskustannusten kallistumisella, väestönkasvun hidastumisella sekä yleisellä talouden matalasuhdanteella.

Ylivieskan työttömyysaste ka.

Työmarkkinat

Työttömien työnhakijoiden %-osuus työvoimasta kuukauden la

Työttömyysaste kohosi edellisvuodesta, mutta ja on yli 2 prosenttiyksikköä korkeampi kuin vuonna 2024. Työttömiä työnhakijoita oli joulukuussa yhteensä 773 (2024 oli 727) henkeä, joista lomautettuja oli yhteensä 136 (2024 oli 123).

1.6 Ylivieskan taloudellinen kehitys

Tuloslaskelman toimintatuottojen ja toimintakulujen toteutuminen:

Verotulot:

Vuonna 2025 kertyi verotuloja yhteensä 39,65 miljoonaa euroa (2024: 40,38 milj. euroa) eli verotuloja kertyi 379.000 euroa muutettua talousarviota vähemmän ja 1.979.000 euroa alkuperäistä talousarviota vähemmän. Verotulot laskivat edellisestä vuodesta noin 73.000 euroa. Kunnallisveron tilitykset olivat 30,8 (32,0) milj. euroa (-3,7 %), yhteisöveron tilitykset 3,16 (3,11) milj.euroa (1,6 %) ja kiinteistöveron tilitykset 5,66 (5,25) milj.euroa (7,9 %).

Kunnallisverokertymä oli ennustettua heikompi. Yksisy syy oli, kun vuoden 2024 joulukuussa kunnallisveron verovuoden 2024 ryhmäosuutta oikaistiin virheellisesti noin +140 miljoonan euron edestä koko maassa. Tämän vuoden toukokuussa sama osuus oikaistiin takaisin noin -150 miljoonan euron edestä. Tämän seurauksena kertyi ennustettua enemmän kunnallisveroa kalenterivuonna 2024 ja vastaavasti vähemmän kalenterivuonna 2025. Kyseinen rytmihäiriö yhdessä heikomman työllisyyskehityksen kanssa aiheuttavat yleisesti ennustettua pienemmän kunnallisverokertymäarvion kuluvana vuonna. Myös joulukuun verotilitys oli ennakoitua pienempi palkkojen ennakonpidätyksien jäädessä aiempia kuukausia vaisummiksi ja veronpalautukset kasvaessa vuoden takaiseen.

Yhteisöverokertymä polki paikallaan. Keskeisesti tähän vaikuttaa yleisen talouskehityksen myötä pienemmät yritysten ennakoverot.

Kiinteistöverotuksessa ei tapahtunut merkittäviä muutoksia, mutta rakentamisen vähäys näkyy verotuoton kehityksessä.

Valtionosuudet:

Tuloslaskelman valtionosuudet olivat yhteensä 17,39 (v.2024: 17,4) milj.euroa ja valtionosuuksia kirjattiin 4221 euroa alle muutetun talousarvion ja noin 170.000

euroa yli alkuperäisen talousarvion. Tuloslaskelmaan kirjattavat valtionosuudet kasvoivat 1,1 %:a edelliseen vuoteen verrattuna.

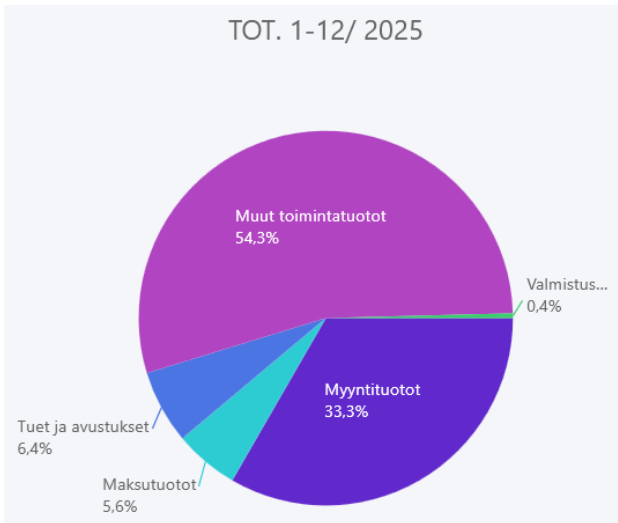
Toimintatuotot:

Tuloslaskelman ulkoiset toimintatuotot laskivat edellisvuoden noin 16,2 miljoonasta eurosta noin 15,3 miljoonaa euroon eli -5,3 %:a edellisvuodesta. Keskeisenä syynä oli, että Pohjois-Pohjanmaan Hyvinvointialue Pohteen kanssa saatiin allekirjoitettua uusi ns. A-mallin mukainen vuokrasopimus, jolloin vuokrataso laski, mutta sopimus piteni. Palautettavaksi tuli samasta syystä myös vuodelta 2024 liikaa saatuja vuokratuottoja sekä Sipilän ja Terveyskeskuksen hammashoitolan remontista aiheutuvia vuokrahyvityksiä, joiden määrä oli yhteensä noin 562.000 euroa.

Myyntituotot olivat noin 8,2 miljoonaa euroa (2024: 6,0), maksutuotto 1,6 miljoonaa euroa (1,9), saadut tuet ja avustukset 1,8 milj.euroa (1,8) ja muut toimintatuotot (sisältäen vuokratuotot) olivat 3,7 milj.euroa (6,5 milj.euroa). Rakennusten vuokratuotot olivat tästä 3,1 miljoonaa euroa, josta Pohteen maksamat vuokrat olivat 2,4 miljoonaa euroa (5,7 milj.euroa). Maa-alueiden ja osakkeiden käyttöomaisuuden myyntivoitot laskivat ja olivat 105.383 euroa. (2024 oli 395.000 euroa, 2023 oli 201.000 e ja 2022 oli 1.216.000 e). Sen sijaan varhaiskasvatustuotot pienentyivät 590.000 eurosta 530.000 euroon.

Toimintatuotot ylittyivät talousarvioon nähden noin 193.000 euroa.

Kokonaistulot, jotka sisältävät myös sisäiset tuotot ja maa-alueiden myyntivoitot, olivat yhteensä 28,2 (vuonna 2024 oli 27,9) miljoonaa euroa.

Toimintakulut:

Tuloslaskelman ulkoiset toimintakulut kasvoivat edellisvuodesta 5,1 %:a ollen yhteensä 65,5 (v.2024 oli 62,3) miljoonaa euroa. Keskeinen syy kasvuun oli työllisyysalueen aloittaminen, joka kasvatti toimintakuluja, mutta myös tuloja muiden kuntien maksuosuuksien osalta. Suurimmat toimijat sivistyslautakunnan toimintakulut kasvoivat 1,1 %:a ja ja teknisten palveluiden toimintakulut laskivat -4 %:a. Ulkoiset toimintakulut jäivät 3,5 %:a ja ulkoiset ja sisäiset toimintakulut 1,2 %:a alle talousarvion varatun määrän eli noin 919.000 euroa talousarviota pienemmäksi.

Kokonaistoimintakulut, jotka sisältävät myös sisäiset kulut, olivat yhteensä 78,4 (74,0) miljoonaa euroa. Kasvua 5,9 %:a.

Henkilöstökulut kasvoivat edellisvuodesta 3,6 %:a 1,2 miljoonaa eurolla. Palveluiden ostot kasvoivat 11,4 %:a edellisvuoteen verrattuna. Molempien kasvuun vaikuttaa merkittävästi työllisyysalueen toiminta.

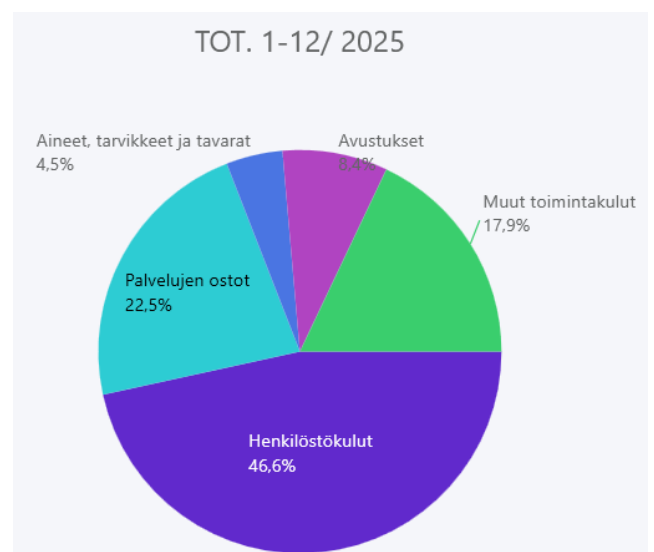
Merkittäviä palveluhankintoja tehtiin kaupungin sidosyksiköistä talous- ja henkilöstöpalveluiden osalta Kuntien Hetapalvelut Oy:ltä 759.000 eurolla (777.000 €), ICT-palveluihin liittyen Joki ICT:ltä 378.000 eurolla (405.000 €) ja PPE-Köökki Oy:ltä ateriapalveluiden osalta noin 2,58 (2,6) milj.eurolla ja puhtauspalveluiden osalta noin 1,18 (1,0) milj.eurolla. Jätevesien siirrosta ja

puhdistuksesta maksettiin Vesikolmio Oy:lle 2,2 milj.euroa (1,9 milj.euroa).

Tilikauden aikaisia ostoja hankittiin aineissa, tavaroissa ja tarvikkeissa 3,5 (4,0) milj.eurolla, joka oli 12,1 %:a vähemmän kuin edellisvuonna. Suurin kuluerä oli sähkö 1,0 (1,4) milj.euroa ja lämmitys 0,9 (0,9) milj.euroa sekä kirjallisuus ja oppimateriaalit 550.000 euroa.

Avustuskulut kasvoivat noin 1,3 milj. euroa ollen 6,6 (5,3) milj.euroa. Sen suurin kuluerä oli varhaiskasvatuksen palvelusetelit 3,3 (3,4) milj.euroa ja työmarkkinatuen kuntaosuus 1.562.000 (970.000) euroa. Työmarkkinatuen kuntaosuuden kasvuun vaikutti sen uudistaminen 2025 siten, että kunta rahoittaa työmarkkinatuen lisäksi ansiopäivärahaa ja peruspäivärahaa.

Maksetut ulkoiset vuokratulot olivat rakennusten ja huoneistojen osalta 1,5 (1,9) miljoonaa euroa ja leasingvuokrien osalta 0,8 (0,8) miljoonaa euroa.

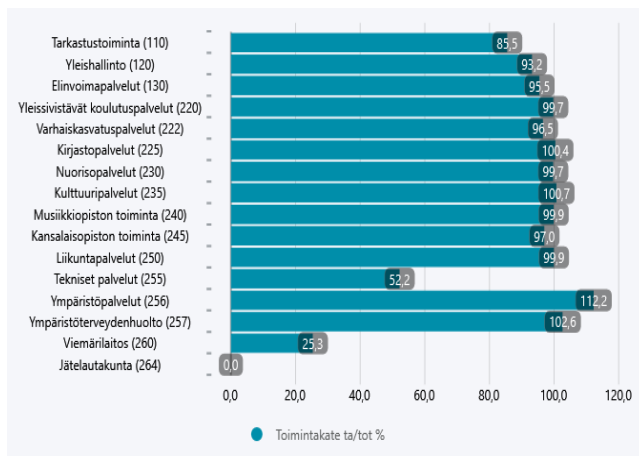

Tuloslaskelman toimintakate

Tuloslaskelman toteutunut toimintakate oli -50,0 miljoonaa euroa (TP 2024: 46,0 milj.euroa) eli kasvua oli 8,8 %:a. Toimintakate, joka kunnissa on aina negatiivinen, alitti 1,1 miljoonalla eurolla talousarvion. Toimintakatteen toteutuma-aste oli 97,9 %.

Toimintakatteella eli nettotoimintamenoilla mitattuna muutettuun talousarvioon nähden ennakoitua vähemmän määrärahaa käytettiin mm. tarkastuslautakunnassa 9.277 euroa, elinvoimapalveluissa 175.000, yleissivistävissä koulutuspalveluissa 79.000 euroa, varhaiskasvatuspalveluissa 447.000 euroa, kansalaisopistossa 23.585 euroa ja teknisissä palveluissa 1.403.000 euroa.

Tulotavoite alittui viemärlaitoksessa 359.000 euroa mm. Vesikolmion hinnan korotuksen vuoksi ja yleishallinnossa 301.000 euroa (pääomavuokrien vuoksi positiivinen toimintakate) työterveyshuollon kulujen ylitettyä ennakoitu, sekä ympäristöpalveluissa 38.407 euroa tuottojen jäätyä mm. rakennusvalvonnassa.

Rahoitustuotot ja -kulut

Ulkoiset rahoitustuotot ja -kulut olivat -1,8 miljoonaa euroa, kun edellisenä vuonna ne olivat -1,2 miljoonaa euroa ja vuonna 2023 noin 1,8 miljoonaa euroa. Lainojen korkokuluja maksettiin 2,7 miljoonaa euroa ja koronvaihtosopimusten tuotto oli noin 0,6 milj. euroa. Talousarvioon nähden toteuma oli 87,8 %. Korkokulujen pienentymiseen vaikutti laskenut yleinen korkotaso ja korkosuojausten positiivinen vaikutus.

Tuloslaskelman vuosikate

Tuloslaskelman toteutunut vuosikate on positiivinen 5,2 miljoonaa euroa, mutta selvästi heikompi kuin vuoden 2024 luku 10,4 milj.euroa. Toteutunut vuosikate on

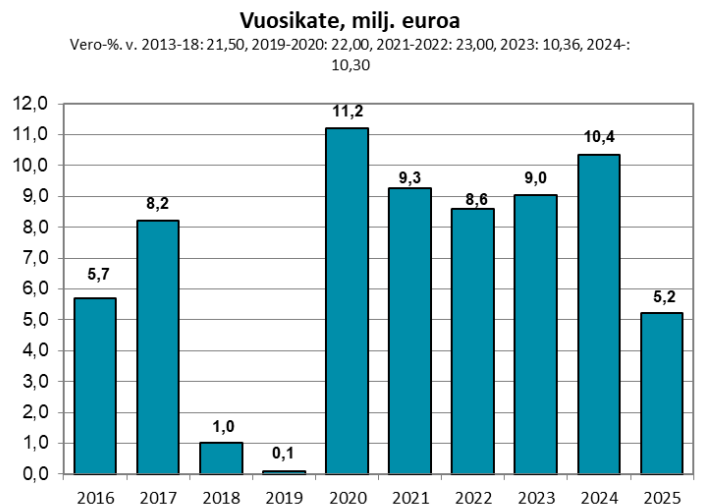
966.676 euroa muutettua talousarviota parempi, mutta 1,2 miljoonaa euroa alkuperäistä talousarviota heikompi. Vuosikatteen toteutuma-aste on 122,6 % muutettuun talousarvioon nähden.

Tilikauden tulos ja yli-/alijäämä

Suunnitelman mukaisia poistoja tehtiin 6,8 miljoonaa euroa. Tämän jälkeen tilikauden 2025 tulokseksi muodostuu -1.608.162 euroa (vuonna 2024 tulos oli 671.122 euroa).

Käyttötalouden osan ja investointiosan määrärahojen toteutuminen

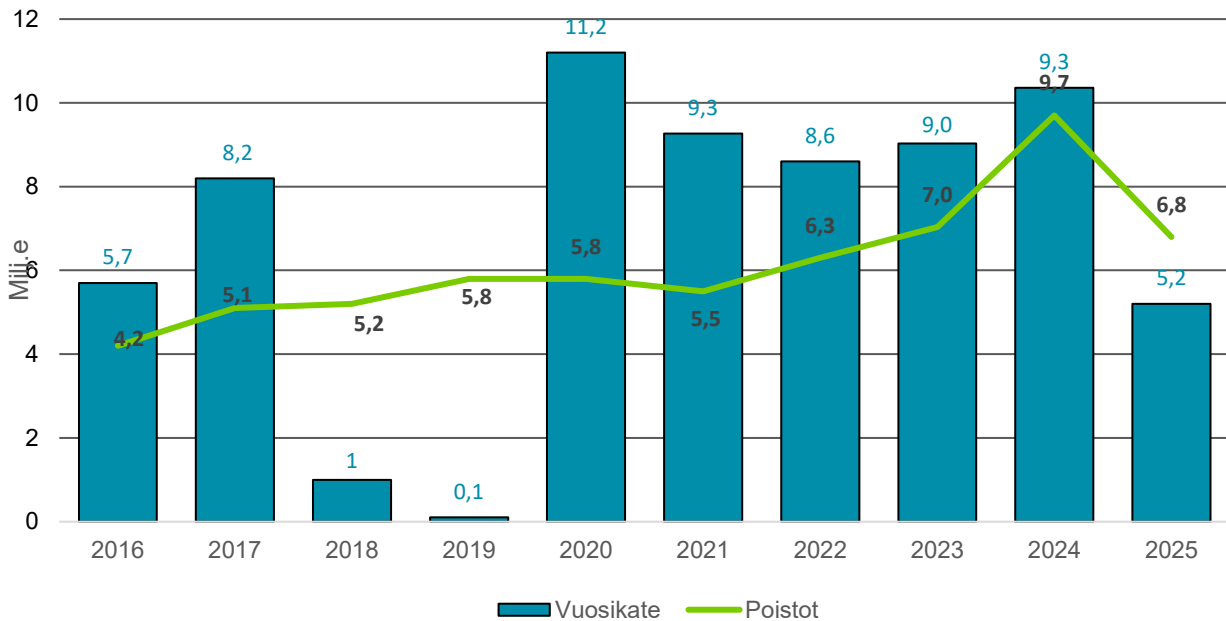
Yhteenveto valtuuston hyväksymien sitovien määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta on esitetty jäljempänä.

Vuosikate oli edellisvuotta 5,2 miljoonaa euroa alempi. Vuosina 2020 ja 2021 Ylivieska sai 1,5 miljoonaa euroa harkinnanvaraisesta valtionosuutta molempina vuosina.

Vuosikate ei riittänyt kattamaan poistoja neljän edellisvuoden tavoin.

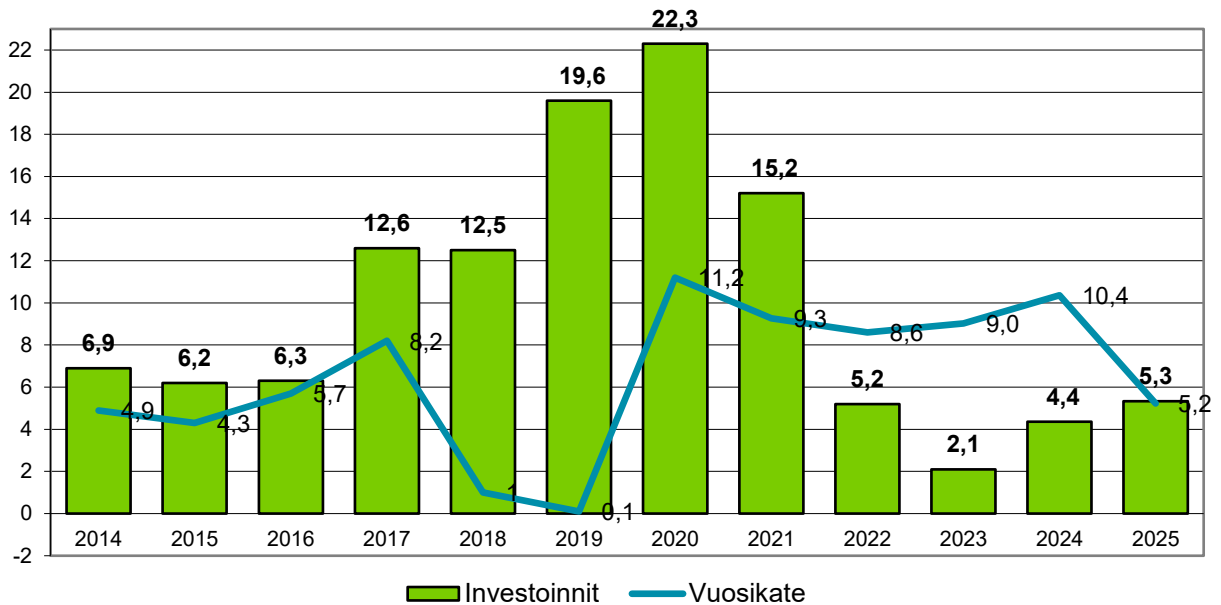
Vuosikatteen (tulorahoituksen) riittävyys poistoihin (milj.e)

Vuosikate ei riittänyt kattamaan poistoja.

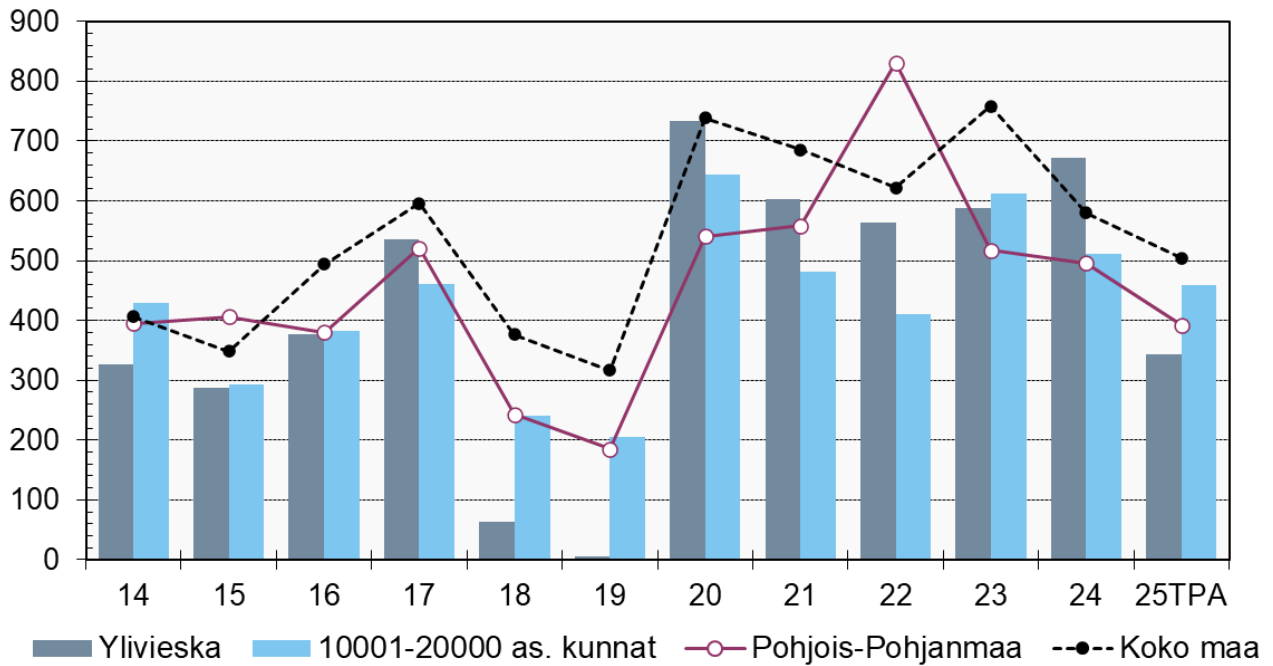
Vuosikate (=omarahoitus) ja nettoinvestoinnit, Milj.e

Ilman Vieskan liikelaitosky:n purkamiseen liittyviä investointierää v. 2016 osalta

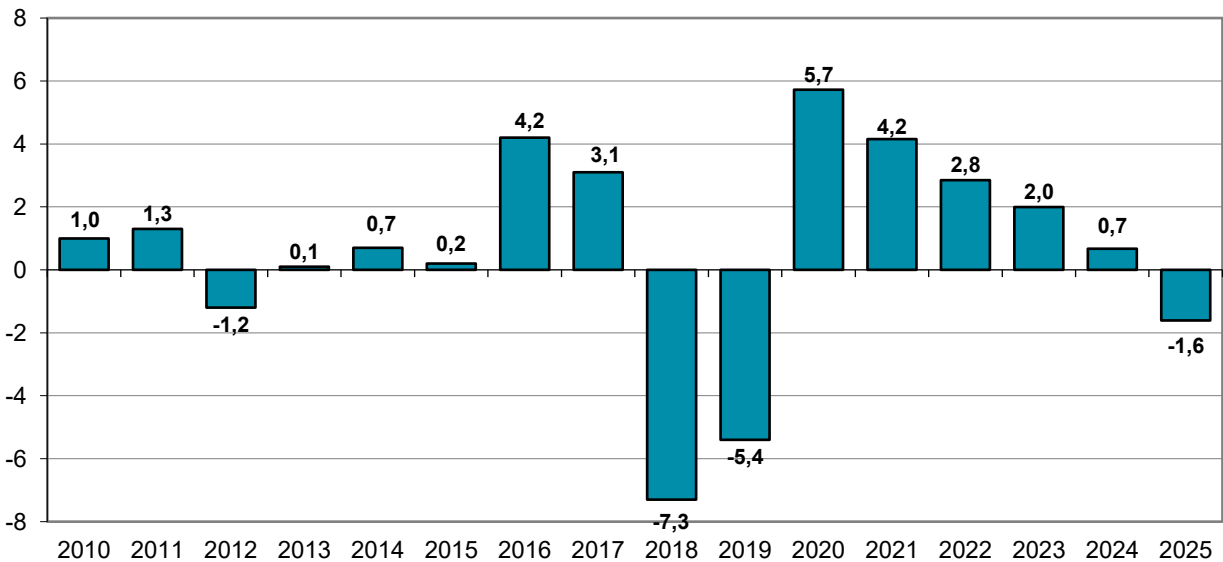
Vuosikate (5,2 milj.euroa) ei aivan riittänyt kattamaan nettoinvestointeja (5,3 milj.euroa).

Vuosikate, €/as.

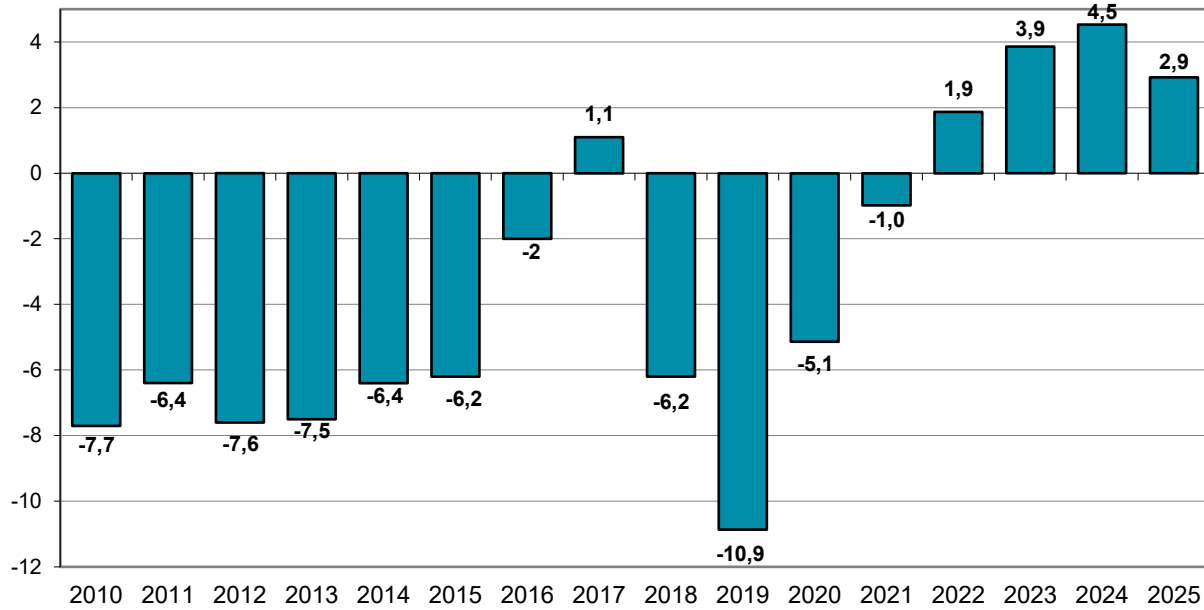
Vuosikate oli 343 euroa asukasta kohti ja jäi alle vertailuryhmien. Vuoden 2025 tiedot kuntien tilinpäätösarvioiden mukaan.

Tilikauden yli-/alijäämä, milj.euroa

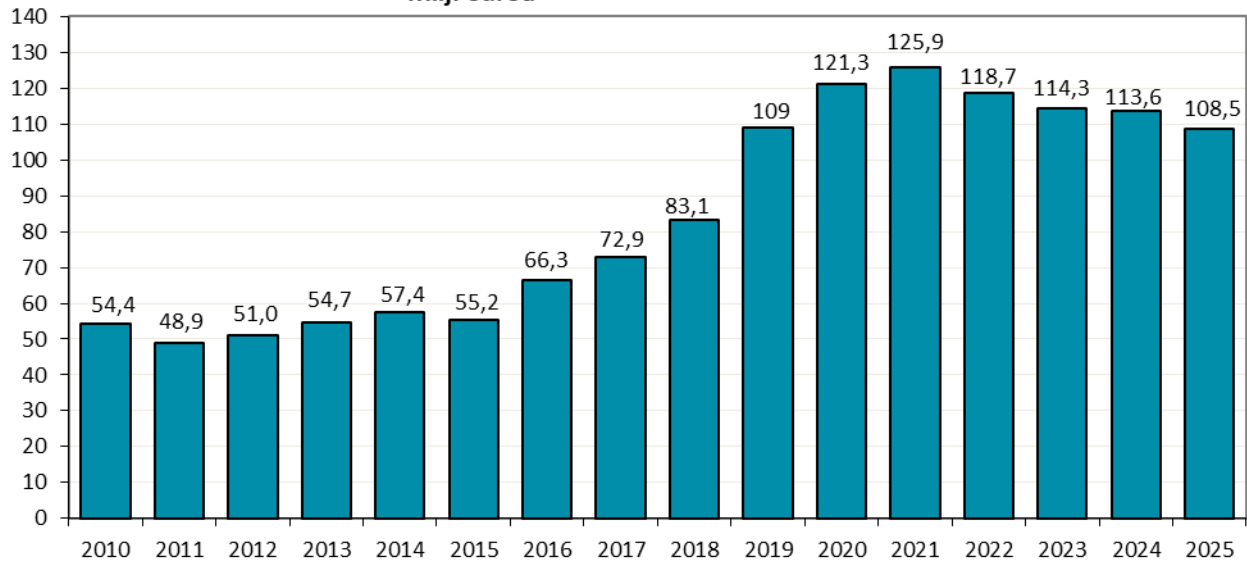
Tilikauden 2025 tulos oli viittä viime vuotta heikompi. Keskeisesti tämä selittyy verotulojen pienentymisellä ja pienellä valtionosuuksien kasvulla, mutta menojen yleisellä kasvulla sekä mm. uusilla työllisyyteen liittyvillä velvoitteilla. Vuonna 2024 tehtiin kertaluontoisia lisäpoistoja ja alaskirjauksia 2,75 milj. euroa.

Yli-/alijäämä taseessa, milj.euroa

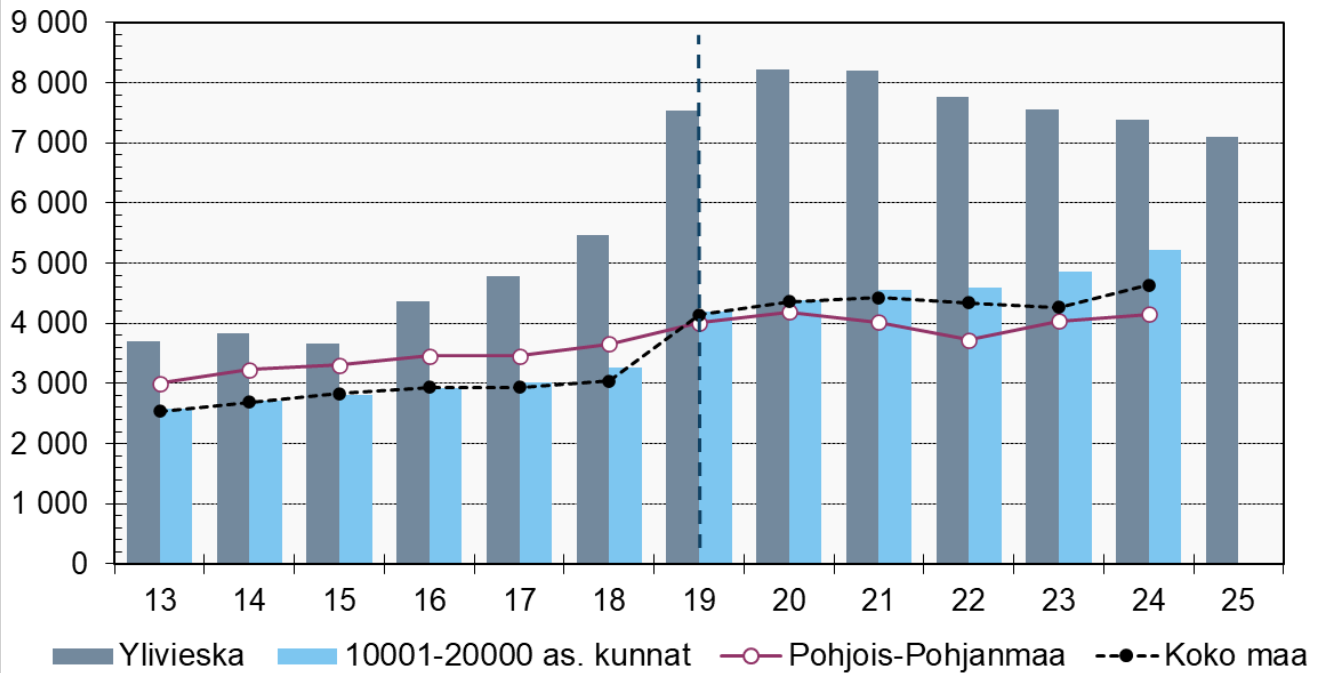
Vuoden 2025 alijäämä pienensi taseen ylijäämää noin 2,9 miljoonaan euroon. Taseen puskuri on matala, joten se ei kestä pitkään alijäämäisiä vuosia tai suuria negatiivisia yllätyksiä.

Lainamäärän kehitys Milj. euroa

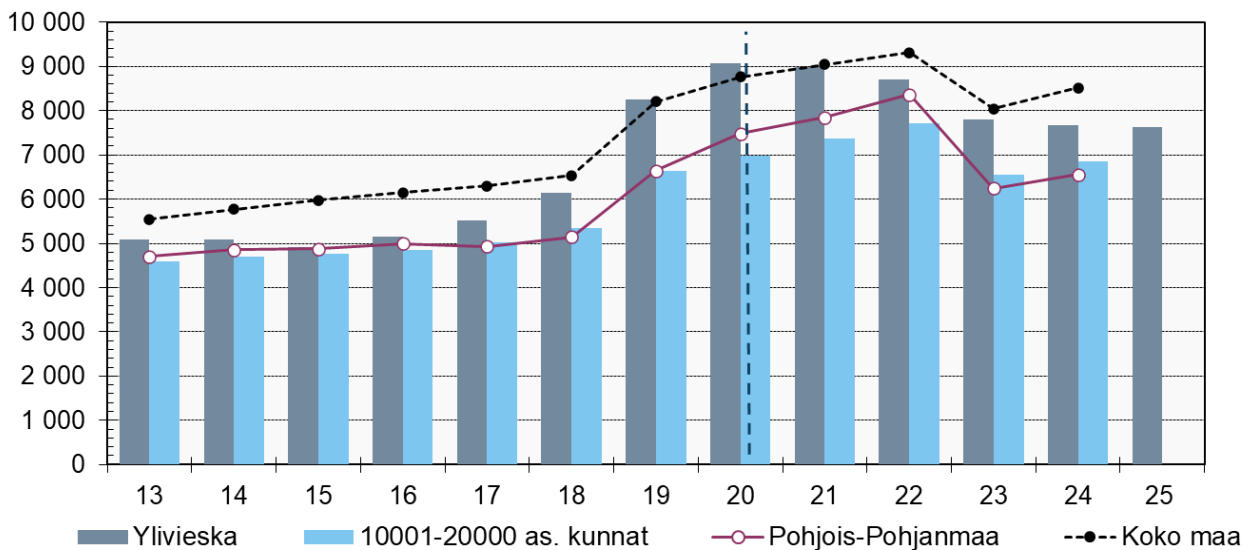
Lainamäärä laski 113,6 miljoonasta eurosta 108,5 miljoonaan euroon.

Lainakanta + vuokravastuut 31.12., €/as.

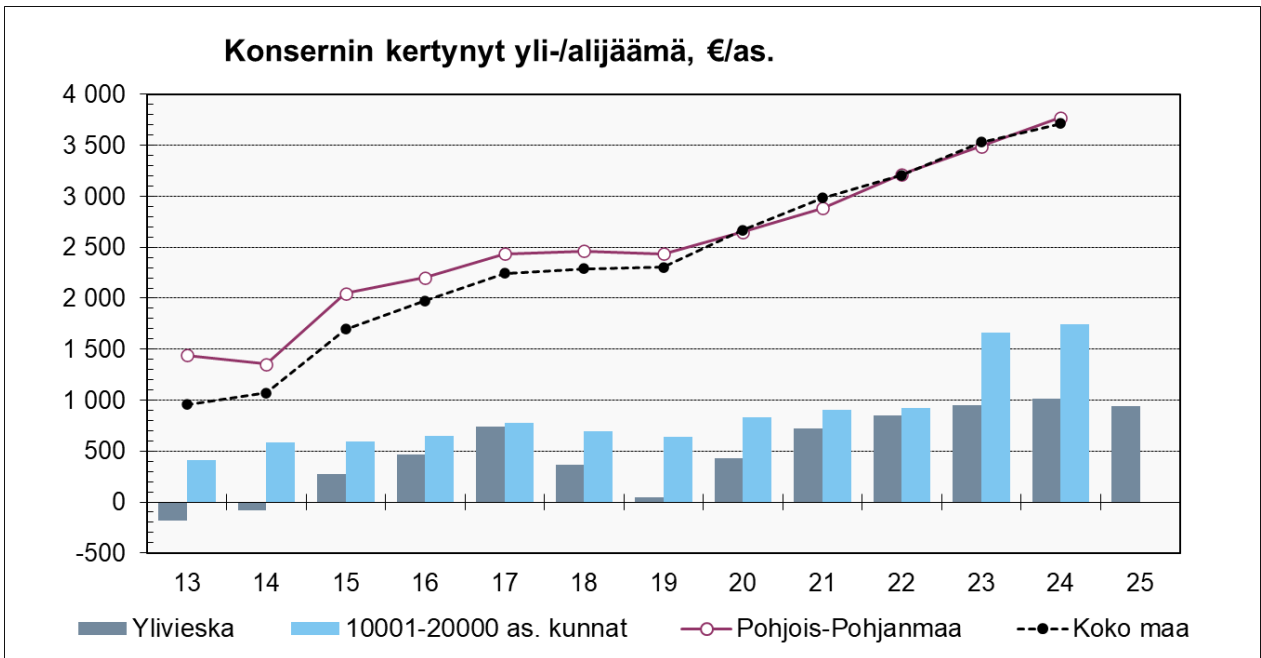

Ylivieskan lainakanta+vuokravastuut on kohonnut kuntien keskiarvosta yli puolitoistakertaiseksi, vaikkakin lainakantaa on saatu pienennettyä noin 17,5 miljoonalla vuoden 2021 lopusta. Lainakanta+vuokravastuut on €/as mitattuna korkea, 7100 €/as. (Kuvassa vuokravastuut ovat mukana vuodesta 2019.)

Konsernin lainakanta + vuokravastuut 31.12., €/as.

Ylivieskan kaupunkikonsernin lainakanta ja vuokravastuut olivat 7627 euroa per asukasta kohti, josta lainakannan osuus 7510 euroa per asukas. Konsernin lainakanta oli yhteensä 114,7 milj.euroa.

Konsernitaseen ylijäämä on emokaupungin tilannetta parempi, mutta edelleen selvästi verrokkien alapuolella. Ylijäämä on 14,3 milj.euroa eli 937 euroa asukasta kohti.

1.7 Kaupunkistrategian toteutuminen

Ylivieskan kaupungin strategia 2022-2030: Ylivieska – kasvun kaupunki.

Ylivieskan kaupunginvaltuusto hyväksyi 19.9.2022 Ylivieskan kaupungin strategian 2022-2030: Ylivieska – kasvun kaupunki:

Toimimme...

Tuotamme tai järjestämme laadukkaita palveluita asukaslähtöisesti ja yrittäjämyönteisesti. Huomiomme ja ennakoimme kuntalaisten ja yrittäjien tarpeita esimerkiksi osallistamalla heitä päätöksentekoon ja kuuntelemalla palautetta. Kehitämme palveluita asiakaskyselyiden ja palautteen pohjalta. Etsimme ennakkoluulottomasti uudenlaisia ratkaisuja ja tapoja tehdä asioita vieläkin paremmin.

Otamme kaikessa toiminnassamme huomioon myös elinympäristön ja alueen elinvoiman kehittämisen. Olemme rohkeasti etukenossa. Päätöksentekomme on hyvän hallinnon mukaista, oikeudenmukaista sekä avointa. Toimimme kasvun ja palvelujen kehittämisessä hallitusti, kestävästi ja luotettavasti.

Strategia jakautuu kolmeen strategiseen näkökulmaan (Liikkeestä elinvoimaa, koulutuksesta osaamista ja palveluista hyvinvointia), jotka jäsentävät strategiasisällön. Jokaiselle näkökulmalle on luotu strategian toteutumista osoittavia mittareita. Strategiaa seurataan ja päivitetään vuosittain.

Strateginen tavoite	Teot 2025	Mittari	Mittarin tavoite-taso	Toteuma 1-12/2025	Vastuutaho (tulosalueen nimi)
1. Tavoite - Kasvu	Huolehdimme edunvalvonnalla/yhteistyöllä/ omilla teoilla Ylivieskan kasvun jatkumisesta	Asukasmäärän kasvu	Asukasmäärä kasvaa väh.40 henk.	Ei toteutunut. Asukasluku vähentyi -170 henkeä.	Elinvoimapaalvelut
		Yritysten määrä	Yritysten määrä suurempi kuin edellisenä vuonna	Ei toteutunut. Q4/2025 yritysmäärä 921. Q4/2024 yritysmäärä 1112.	Elinvoimapaalvelut
		Rakennetut ne-liöt/vuosi	Rakennetut ne-liöt kasvavat edellisvuodesta	Toteutui 19.214 k-m2 (ed.vuosi 11.808)	Tekniset palvelut/elinvoimapaalvelut
2. Tavoite – Monipuolinen yritystoiminta ja vuoteen 2030 mennessä 1000 uutta työpaikkaa	Järjestämme elinvoimapaalvelujen resurssoinnin, teemme yhteistyötä yrittäjäjärjestön, kauppakamarin ja yrityscentän kanssa, varmistamme toimivat tietoliikenneyhdytydet Ylivieskassa ja käytämme aktiivisesti yritysvaikutusten arviointi	Työpaikkojen määrän muutos vuodesta 2023	Työpaikkojen määrä kasvaa edellisvuodesta	Ei toteutunut	Elinvoimapaalvelut
		Yritysten liikevaihto	Liikevaihto kasvaa	Liikevaihto kasvoi vuoteen 2024 0,07%.	Elinvoimapaalvelut
		Suomen Yrittäjien toteuttaman Kuntabarometrin yleisarvosana	Yli 3,3	Kuntabarometria ei toteuteta v2025. Seuraavan kerran toteutus 2-3/2026	Elinvoimapaalvelut
4. Tavoite – varmistamme sujuvan ja joustavan kaavoituksen	Edistämme kaavoitusta ja maankäyttöä, kaavoitussopimuksin, oikea-aikaisilla maanhankinnoilla ja lunastuksilla; Teemme kaavoitusratkaisut niin, että tonttitarjonta on monipuolista ja riittävä	Kaavoitussopimusten lkm/vuosi, myytujen/vuokrattujen tonttien lkm/vuosi	Hyväksytyjen asemakaavojen lkm (4 kpl), myytujen (15) ja vuokrattujen tonttien määrä (10) tonttien lukumäärä.	Hyväksytyjä asemakaavoja 3 kpl, osayleiskaavoja 2 kpl. Tontteja ja rakennuspaikkoja luovutettu yhteensä 9 kpl (3 AO tonttia, liike/teollisuustontteja 2 ja 4 kylätaloa). Vuokratuista tontteja 6 kpl.	Maankäyttöpalvelut
		Kaavoitusta ja rakennuslupia koskeva päätöksenteko on ripeää ja sujuvaa	Kaavojen käsittelyaika, rakennuslupien käsittelyaika	Kaavojen käsittelyaika 1 vuosi, rakennuslupien osalta 2–4 viikkoa	Kaavojen keskimääräinen käsittelyaika toteutuu. Ympäristösuojelun lupien käsittelyajat pidentyneet. Rakennuslupien käsittelyajat toteutuvat.
5. Tavoite – Huolehdimme	Kehitämme Ylivieskan saavutettavuutta sekä raideliikenteen	Katujen ja kevyen liikenteen väyline	Kunnostetut ja rakennetut kevyen liikenteen	Toteutunut. Kevyenliikenteen väylää keskustassa (jk+pp)	Elinvoimapaalvelut

LIIKKEESTÄ ELINVOIMAA

	hyvistä liikenneyhteyksistä	että muun julkisen liikenteen osalta	rakentaminen ja kunnostaminen	väylät ja ulkoilureitit (700 m)	rakennettu n. 400 m. Ulkoilureitin pitkospuita (Joonala) maastopyöräilyyn kunnostettu n. 850 m.	
			Henkilöjunia pysähtyy Ylivieskan asemalla	Nykyinen määrä tai suurempi	Toteutunut. 26 juna pysähtyy Ylivieskan asemalla (etelä-pohjoisen suunnassa) + 3 vuoroparia lisälmen radan suuntaisesti.	Tekniset palvelut, elinvoimapaalvelut
	6. Tavoite – HINKU -päästötavoitteet	Tavoite 80 % päästövähennys vuoteen 2030 mennessä vuoden 2007 tasosta	Päästövähennys %/asukas verrattuna v. 2007	Päästövähenevät vuosittain ja viimeistään 2030 taso on 80 % pienempi kuin 2007	Vuoden 2023 laskelman mukaan 44 %	Ympäristöpalvelut, muut tulosalueet
	7. Tavoite - Kestävä talous	Kaupungin talous on ylijäämäinen	Taseessa kum. ylijäämää (hyvä: yli 5 milj. euroa ylijäämä, tyydyttävä ylijäämää 0-5 milj.euroa, heikko: alijäämää)	Ylijäämää 0-5 milj.euroa.	Tyydyttävä tilanne	Hallintopalvelut
			Vuosittainen tulos väh. 35 e/as (n.540.000 e) ylijäämäinen	Tulos väh. 35 e/as ylijäämäinen	Ei toteutunut.	Hallintopalvelut
		Kaupungin verotus on kohtuullinen	Veroprosentin ero kaventuu vuosittain P-P:n keskiarvo%:iin	Ero kaventuu	Veroprosentti pidettiin ennallaan.	Hallintopalvelut
		Uudet investoinnit rahoitetaan pääosin tulo-rahoituksella	Investointien tulorahoitustavoite 100 %:a. (Asteikko: Hyvä 100 %, tyydyttävä 80-99 %:a, heikko alle 80 %)	Tulorahoitus 100 %:a	Toteutui hyvin.	Hallintopalvelut
		Kaupungin velkamäärä kääntyy laskuun	Lainamäärän muutos (hyvä: lainamäärä laskee, tyydyttävä: ennallaan, heikko: kasvaa)	Lainamäärä laskee	Toteutui hyvin.	Hallintopalvelut

Strateginen tavoite	Teot 2025	Mittari	Mittarin tavoite-taso	Toteuma 1-12/2025	Vastuutaho (tulosalueen nimi)	
KOULUTUKSESTA OSAA-MISTA	1. Tavoite - Järjestämme maakunnallisesti laadukkaat koulutuspalvelut	Tarjoamme laadukkaat varhaiskasvutuspalvelut sekä valinnan mahdollisuuksia perheille.	Varhaiskasvatuksen järjestäjä-, yksikkö- ja yksilötasoinen arviointi.	Seuranta ja toteutuminen toimintakauden aikana (100 %)	Järjestäjätason arviointi toteutunut syksyn ja kevään toimintakausien nivelvaiheissa pedagogisten painopisteiden toteutumista arvioiden. Arvioinnin dokumentointi vaatii kehittämistä, mutta on toteutunut 85%/100%. Yksikötasoisien toimintasuunnitelmien arviointi toteutuu 100%. Yksilötasoinen arviointi on lakisääteisesti toteutettava 100% toimintakauden toisella puolikkaalla (kevät). Kaikille lapsille laaditaan varhaiskasvatussuunnitelma /100%.	Varhaiskasvutuspalvelut
		Varhaiskasvutuspalveluiden asiakasmäärät.	Asiakasmäärien toteutuminen suhteessa budjetissa arvioituihin asiakasmääriin (100 %).	Toteuma 12/2025; Päiväkotihoido 95 % /100 %, ryhmä- ja perhepäivähoito 97 % /100 %. Yhteensä kaikki 96 %/100%.	Varhaiskasvutuspalvelut	
		Laadukkaat perusopetuksen prosessit - olemme alueemme edelläkävijöitä uusissa oppimisen ja opettamisen menetelmissä.	1. Perusopetuksen päättötodistusten lkm % 2. Kehittämishankkeiden lukumäärä	1. 100 % 2. Kasvu edelliseen vuoteen (k/e)	1. Kaisaniemi 6/2025 päättötodistuksen saajia 135 (97,14%) ja joulukuussa 12/2025 kaikki ysit saivat päättötodistuksen 100% (k) Taanila: 72 oppilasta, joista 71 sai päättötodistuksen (99%) (e) 2. Kehittämishankkeiden määrä väheni. Käynnissä 4 kpl hankkeita + 1 hanke, jossa	Perusopetus

			kaupunki on osatoteuttajana. Edellinen TP 5 hanketta . Haettavien hankkeiden määrä on vähentynyt merkittävästi, koska hallitus/OPH/OKM on vähentänyt hankerahotusta ja haettavien hankkeiden määriä (e)	
Kehitämme aktiivisesti toisen asteen koulutuksen, korkeakoulutuksen ja työelämän yhteistyötä	Suoritettut ylioppilas- ja yhdistelmä-tutkinnot	Lukumäärä suurempi kuin edellisenä vuonna	Vuonna 2024 valmistui ylioppilaita 64 (k 61 ja s 3) sekä vuonna 2025 83 (k 74 ja s 9). Ikäluokat erikokoisia. Toteutui, ikäluokkien ero huomioiden.	Lukio
	Opintopisteet	Oppilaitosyhteistyöllä saatujen opintopisteiden lkm (kasvu edelliseen vuoteen)	Ei voida mitata, koska emme saa tietoon ammatillisen koulutuksen pistemääriä.	Lukio
Vapaa sivistystyö ja taiteen perusopetus (kansalaisopisto/musiikkiopisto) Järjestämme terveellistä elämäntapaa edistävää opetusta sekä monipuolista ja laadukasta taiteen perusopetusta	1. Asiakaspalaute 2. Kurssien täyttöaste	1. Asiakaskyselyjen ja kurssiarviointien keskiarvo vähintään 4,3 (asteikolla 1-5). 2. Kurssien keskimääräinen täyttöaste vähintään 75%:a.	1. Asiakaskyselyjen keskiarvo 4,51 2. Kurssien täyttöaste 92,58 %	Kansalaisopisto
	1. Musiikkiopiston oppilasmäärä, 2. Asiakaspalaute, 3. Suoritettut taidonnäytteet/päätötodistukset	1. Muskarit toimivat kaikissa kunnissa (kyllä/ei), hakijamäärä kunnissa vuoden 2023 tasolla (kyllä/ei) 2. Vähintään 80 konserttia/tapahtumaa (kyllä/ei), jokaisessa kunnassa ainakin yksi erikoiskonsertti (kyllä/ei) 3. Taidonnäytteiden ja todistusten määrä vuoden 2023 tasolla (kyllä/ei)	1. Varsinaisten oppilaiden määrä toteutunut. 2. Toteutunut. 3. Ei.	Musiikkiopisto

	<p>2. Tavoite - Varmistamme osaavan työvoiman saatuvuuden</p>	<p>Mahdollistamme korkeakouluopinnot alueella yhteistyössä eri yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen kanssa sekä kehitämme yhteistyötä Jedun kanssa</p>	<p>Koulutuspaikkojen määrä</p>	<p>Kasvu edelliseen vuoteen</p>	<p>Opetus- ja kulttuuriministeriö on myöntänyt Centrialle lisärahoitusta 0,5 miljoonaa euroa yhden sairaanhoitajaryhmän kouluttamiseen. Aloitus Ylivieskassa s- 2025. Jedu teki päätöksiä, joiden mukaisesti Ylivieskassa alkaa sekä tieto- ja viestintätekniikan että liiketoiminnan koulutukset syksyllä 2026. Koulutuspaikkojen lukumäärä kasvaa.</p>	<p>Yleissivistävät koulutuspalvelut</p>
	<p>Järjestämme laadukkaat työnvälityspalvelut.</p>	<p>1. Työttömyysaste ja avoimet työpaikat 2. Asiakastyytyväisyys</p>	<p>1.Työttömyysaste alle maakunnan keskiarvon. 2.NPS valtakunnallisen keskiarvon yli</p>	<p>1. Toteutui. 2. Toteutui. Asiakastyytyväisyyden NPS-lukema työllisyysalueella 9,09 ja valtakunnallisesti 2,09.</p>	<p>Elinvoimapaalvelut</p>	
	<p>3. Tavoite – Korostamme osaamisen merkitystä edistämällä kaupungin avointa ja uudistamismyönteistä ilmapiiriä</p>	<p>Henkilöstön osaamisen kehittäminen perustuu työyksikön osaamistarpeisiin ja kehityskeskusteluissa sovittuihin kehittämiskohteisiin. Osaamisen kehittäminen on suunnitelmallista ja hyvin johdettua. Tuemme kannustavalla johtamisella henkilöstöä mahdollisuuksia kehittää itseään, omaa työtään ja toimintatapoja.</p>	<p>1. Työhyvinvointikysely 2.Koulutuspäivät/vuosi 3.Kehityskeskustelujen pitäminen</p>	<p>1. Työhyvinvointikysely toteutetaan ja tulokset paranevat edellisestä 2. Koulutuspäiviä väh. 1–2 kokonaista työpäivää/työntekijä vuodessa sis. yhteiset koulutustilaisuudet. 3. Kehityskeskustelut järjestetään joka vuosi ja seuranta OSS-järjestelmän avulla.</p>	<p>1. Toteutunut. 2. Yht.345 henkilöä on ollut vähintään 1 kokonaisen päivän koulutuksessa. 3. Yht.159 keskustelua käyty tai aloitettu käymään.</p>	<p>Hallintopalvelut</p>

	Strateginen tavoite	Teot 2025	Mittari	Mittarin tavoite-taso	Toteuma 1-12/2025	Vastuutaho (tulosalueen nimi)
PALVELUISTA HYVINVOINTIA	1. Tavoite – Huolehdimme siitä, että Ylivieskassa on monipuoliset, laadukkaat ja kehittyvät hyvinvoinnin ja terveydenedistämisen palvelut	Teemme yhteistyötä alueen toimijoiden kanssa hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi hyödyntäen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen suunnitelmaa.	Prosenttiosuus oppilaista, joiden fyysinen toimintakyky on mahdollisesti terveystä tai hyvinvointia kuluttavalla tai haittaavalla tasolla (Move 5.lk ja 8.lk)	Oppilaiden osuus on pienempi kuin edellisissä mitauksissa.	Toteutunut. 5lk heikon fyysisen toimintakyvyn omaavien määrä vuonna 2024 30,3 % ja vuonna 2025 22,2 %. 8lk osalta heikon fyysisen toimintakyvyn omaavien määrä vuonna 2024 29.1 % ja vuonna 2025 26,2 %. Molemmat luokat yhteensä heikon fyysisen toimintakyvyn omaavien määrä vuonna 2024 29,7 % ja vuodenna 2025 24,1 %.	Liikuntapalvelut, koulutuspalvelut
		Kehitämme liikunnasta ja liikunta- paikkoja	Alle 30 -vuotiaiden liikuntaneuvonnan kehittäminen	Alle 30-vuotiaiden määrä liikuntaneuvonnassa suurempi kuin edellisenä vuonna.	Toteutunut. Vuonna 2024 alle 30-vuotiaiden määrä liikuntaneuvonnassa 9hlö. Vuonna 2025 alle 30-vuotiaiden määrä liikuntaneuvonnassa 18hlö.	Liikuntapalvelut
		Kehitämme ja edistämme ennaltaehkäisevää toimintatapaa	Yhteistyön lisääminen ylivieskalaisten eri sidosryhmien kanssa. Kehitetään yhteistyötä nykyisten sekä uusien yhteistyökumppaneiden kanssa.	Tapahtumia yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa toteutetaan 20 kpl /vuosi	Toteutunut, vuoden aikana Ylivieskan kaupungin ulkopuolisten sidosryhmien kanssa järjestettyjä tapahtumia oli 21 kappaletta.	Kirjastopalvelut
		Jokaisella kouluasteella on omat koulunuorisotyöntekijät, jotka tekevät tiivistä yhteistyötä erityisesti nivelvaiheessa olevien nuorten tukemiseksi	1.Koulunuorisotyötä toteutetaan kaikilla asteilla 2. Nivelvaiheen pienryhmätoiminta, osallistuvat nuoret. 3. Kesäajan toiminta	1. Omat työntekijät kaikilla asteille, 3 työntekijää 2. Kaksi pienryhmää, 6 nuorta/ryhmä 3. Kesäajan nivelvaiheen toimintakertoja 15, kohdatut nuoret 6/toimintakerta	1. Toteutunut. 2. Toteutunut osittain, koko vuoden yksi ryhmä jossa 6-12 osallistujaa, toinen ryhmä alkuvuodesta ja loppuvuodesta, osallistujia alle 6/ryhmä. 3. Toteutunut osittain. Kesäryhmä kokoontui 8 kertaa, osallistujia keskimäärin 3.	Nuorisopalvelut
		Moniammatillisen Ankkurimallin käyttöönotto	Toiminnan käyttöönotto ja vakiinnuttaminen.	Yhteistyön aloittaminen. Toimintatilastot.	Ei ole toteutunut.	Nuorisopalvelut

	Liikkuvan nuorisotyön ja Wauto-toiminnan aloittaminen	Vähintään 2 iltaa viikossa Wauto-toimintaa toiminta-jaksojen aikana.	Toimintajakson aikana toimintakerrat 2/viikko, kohdatut nuoret keskimäärin 30/toimintakerta	Toteutunut osittain. Toimintakertoja 2,1/viikko. Kohdatut nuoret keskiarvo 28,7/toimintakerta. Lisäksi sivukyläkerhoja 47 kertaa, kävijöitä 10,1/kerta.	Nuorisopalvelut
2. Pidämme Ylivieskan viireinä kaupunkina	Kulttuuripalvelut toimivat mahdollistajana erilaisille kulttuuritapahtumille ja -toiminnalle sekä toteuttavat näitä yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.	Maksuttomien matkailunmyyntien tapahtumien/toiminnan määrä, joissa kulttuuripalvelut on väh.osajärjestäjä tai mahdollistaja.	Tapahtumia toteutetaan 25 kpl	Toteutunut. Tapahtumia toteutui 26kpl	Kulttuuripalvelut
	Kulttuurikeskus Akustiikan kehittäminen ja tunnettuuden kasvattaminen	Akustiikan kokonaiskävijämäärien kasvattaminen	Suurempi kuin edellisenä vuonna (v.2024 kävijöitä oli 67.400)	Ei toteutunut. Kävijöitä 49 700.	Kulttuuripalvelut

1.8 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Toimintakertomuksessa on esitettävä arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä erityisesti talouden näkökulmasta.

Ylivieskassa kaupan palvelujen volyyymi vetää edelleen puoleensa uusia toimijoita ja rohkaisee nykyisiä toimijoita laajennuksiin. Wasa Group rakentaa Ylivieskan Taanilan alueelle liikekeskusta ja myös muita hankkeita on vireillä ko.alueelle. Tärkeää kaupan kehityksen kannalta on alueen ostovoima. Kaupallisten työpaikkojen lisäksi tärkeää on saada myös uusia tuotannollisia työpaikkoja, joita tulee rakentavalle Junnikankankaan teollisuusalueelle. Elinkeinopolitiikan kehittämistoimenpiteissä voidaan hyödyntää Ylivieskan erinomaista logistista sijaintia.

Ylivieskan kaupungin väkiluku on kasvanut viime vuosien aikana muutamaa vuotta lukuun ottamatta,

vaikkakin vuoden 2025 osalta väkiluku laski selvästi. Merkittävä muutos Ylivieskan osalta on viime vuosina ollut syntyvyyden pienentyminen, joka pienentää lasten ja nuorten palveluiden tarvetta. Tämä on jo näkynyt varhaiskasvatuksessa ja nyt myös peruskoulun alakoulujen laskevana oppilasmääränä. Vanhusväestön lisääntyminen muuttaa väestörakennetta ja lisää heidän palvelutarvettansa. On nähtävillä, että osa aiemmin tehdyistä investointipäätöksistä saattaa aiheuttaa palveluverkkotarkastelun kautta tyhjiä tiloja, joista aiheutuu taloudellisia tappioita.

Ylivieskan väestökehityksen palauttaminen kasvuun on vaikeampaa kuin aiemmin, koska väkiluvun kasvua ylläpitänyt korkea syntyvyys on laskenut ja yksityiset asuinrakennushankkeet ovat vähäisiä talouden matala suhdanteessa. Useat myönteiset yrityshankkeet ja kaupungin infrahankkeet mahdollistavat väestömäärän lisääntymistä.

Väestörakenteen ja taloudellisten syiden vuoksi kaupungin tulevaisuuden investointipäätökset vaativat erityistä harkintaa. Tulevien vuosien investointimäärät ovat viime vuosia selvästi pienemmät. Investointiohjelmassa oleva liikunta- ja tapahtumakeskuksen rakentaminen kokoluokaltaan merkittävä myös kaupungin taloudellisen kantokyvyn kannalta. Jo aiemmin tehtyjen investointien vuoksi kaupungin velkamäärä on noussut korkeaksi, vaikka viime vuosina sitä on jonkin verran saatu pienentymään.

Ylivieskan talouden tasapainoon vaikuttaa oleellisesti tehtävien investointien onnistuminen. Tämä onnistuminen ilmenee ennen kaikkea siten, että saavutetaanko investoinnilla käyttötalousmenojen säästöjä tai tuoko se tulonlisäyksiä (esim. verotuloja).

Ylivieskan kaupungin taloudellinen tilanne on yhä kohtuullinen useilla taloudellisilla mittareilla tarkasteltuna. Taseen niukahko ylijäämä ja velkaantuminen rajoittaa tulevaisuuden investointeja. Konsernitasolla tarkasteltuna talouden tunnusluvut ovat paremmat, mutta esimerkiksi Ylivieskan kaupunkikonsernin velkaantumisaste on yli kuntien keskimääräisen asteen. Ylivieskan kaupungin taseen ylijäämän säilyttäminen tulee olemaan haastavaa alijäämäinen tilikausi huomioiden. Vuoden 2026 talousarvio on niukasti ylijäämäinen, mutta talouden matalasuhdanne vaikuttaa yhä jatkuvan ja työttömyys lisääntyvän, joka pienentää mm. kaupungin verotuloja ennakoidusta. Talouden kannalta onkin keskeistä, että sopeutustoimia pystytään tekemään ja taseeseen kertynyt ylijäämä säilyttämään. Tämä edellyttää mm. palveluverkkoon tehtävää karsintaa. Maailmantilanteen välillä äkilliset käännteet tuovat epävarmuutta odotuksiin.

Hyvinvointialueelle siirtyneet sosiaali- ja terveystaloudelliset sekä pelastuspalvelut helpottavat osaltaan Ylivieskan kaupungin talouden ennakoitavuutta, mutta toisaalta lyhyehköt vuokrasopimukset irtisanomisaikoihin ja hyvinvointialueen kireä taloustilanne ennakoivat sitä, että hyvinvointialueet leikkaavat merkittävästi palveluita ja tarvitsemiaan tiloja, joilla molemmilla ratkaisuilla on kuntien taloutta heikentävät vaikutukset. Hyvinvointialueelle vuokratuista tiloista keskeisimmät

ovat paloasema, Sipilän palvelukeskus, työkeskus Kipinä ja terveyskeskus, joista on vuokrasopimus 2028 vuoden loppuun. Ylivieskan osalta suurin epävarmuus vuokrauksen jatkosta kohdistuu terveyskeskukseen, jonka tasearvo oli vuoden lopussa noin 9 miljoonaa euroa ja on rakennettu monessa eri osassa ja kerroksessa.

1.9 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 21.6.2021 sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen, jonka mukaisesti toimialat ovat arvioineet riskejä.

Yleiset riskit

Merkittävä riski on Suomen yleisen taloustilanteen heikkouden jatkuminen ja epävarman maailmantilanteen seurauksena taantumaa suistuminen. Riskinä on, että maan talouskehitys vaimentuu ja uudistuksille asetetut säästötavoitteet jäävät toteutumatta ja velkaantumisen kasvun estämiseksi joudutaan korottamaan veroja ja päättämään myös kuntia koskevista uusista menoleikkauksista.

Kuntataloutta heikentävinä yleisinä riskeinä ovat väestön ikääntymisestä aiheutuvat menopaineet, yleiseen talouskehitykseen liittyvä heikko verotulokehitys ja valtion uudet säästötoimenpiteet. Soten, koulutuksen ja valtion hallinnon rakenteelliset uudistukset ja menoleikkaukset merkitsevät palvelujen keskittymistä maakuntien keskuskaupunkeihin.

Vahinkoriskit

Kaupungin henkilöriskit, omaisuusriskit, toiminnan riskit ja ajoneuvojen riskit on vakuutettu kattavasti. Omavastuu all risks -omaisuusvakuutuksissa on pääsääntöisesti 20.000 euroa. Irtaimisto-, ajoneuvo-, keskeytys- ja vastuuvakuutuksissa omavastuu on määritelty vakuutuskohteittain riskit huomioiden (0-10.000 euroa).

Kaupungin vakuutukset kilpailutettiin viimeksi vuonna 2022 ja samalla vakuutusturvaa tarkastellaan vuosittain.

Toiminnalliset riskit

Tiukasta henkilöstömitoituksesta johtuvat sijaisuusjärjestelyjen puutteet erityisesti erityisosaamista vaativissa työtehtävissä voivat aiheuttaa riskin tehtävien hoidon jatkuvuudessa, mikäli ao. viranhaltija on äkillisesti ja pitempään estynyt hoitamasta tehtäväänsä. Merkittävä riski tulevaisuudessa on ammattitaitoisen henkilökunnan yleinen saatavuus kunnallisen alan useisiin tehtäviin.

Toimitiloihin liittyy sisäilmariskejä, joiden realisoituminen aiheuttaa terveydellisiä ja taloudellisia vaikutuksia. Sisäilmaongelmiin puuttuminen on toisinaan hankalaa, kun oireilun syitä ei pystytä tieteellisesti todentamaan.

Palveluprosessien digitalisoituminen parantaa tuottavuutta ja mahdollistaa kuntalaisille paremman ja monipuolisemman palvelukokonaisuuden. Kääntöpuolena digitalisoitumisessa on palveluiden ja toiminnan kasvava riippuvuus tietotekniikasta. Digitalisoitumisen seurauksena tietoturvariskit ovat kasvaneet ja mahdolliset toimintahäiriöt aiheuttavat vakavaa haittaa toiminnalle. Näiden riskien vähentäminen vaatii taloudellisia panostuksia ennaltaehkäisyyn ja toiminnan jatkuvuuden varmistamiseksi häiriötilanteissa.

Tapahtuneet tietoturvaloukkaukset on olleet pääosin erilaisia kalasteluviestejä. Tulevien sähköpostien sääntöjä on kiristetty, jolla on voitu vähentää/estää roska-postien ja kalasteluviestien ja haittaohjelmien päättämistä loppukäyttäjälle.

Tietotekniikkaan liittyviä riskejä on pienennetty ulkoistamalla ICT-palveluiden tuottamista kuntien omistamille yhtiölle Joki ICT:lle, jolla on yksittäistä kuntaa suuremmat resurssit palvelun tuottamiseen.

Taloudelliset riskit

Kaupungin toimintakykyä voivat heikentää talouden tasapainoon liittyvät riskit. Epätasapainoinen talous ja riittämättömät toimenpiteet voivat aiheuttaa

odotettua voimakkaamman velkaantumisen. Tällöin rahoituskulujen kasvaessa jouduttaneen supistamaan eilakisäateistä toimintaa. Tämän vuoksi onkin tärkeää, että kaupungin tulo-rahoitus pysyy riittävällä tasolla, mutta tiedossa on valtionosuuksien väheneminen sote-uudistuksen tarkastuslaskentojen vuoksi.

In house -yhtiöihin kohdistuvat muutokset aiheuttavat riskin. Maan hallitus on antanut hankintalakea koskevan esityksen eduskunnan käsittelyyn. Keskeinen muutos on mm. 10 %:n vähimmäisomistusosuus, jotta kunta voi hankkia in house-yhtiöltä palveluita. Mikäli lakiesitys hyväksytään aiheuttaa se lukuisia muutoksia myös Ylivieskan kaupungin keskeisiin in house -yhtiöihin Joki ICT:hen, Kuntien Hetapalveluihin ja PPE-Köökki Oy:hyn. Näistä aiheutuvat muutuskustannukset eivät ole tarkkaan tiedossa tässä vaiheessa.

Rahoitusriskit

Kaupungin kokonaisvelkamäärä 31.12.2025 oli 108,5 (113,6 oli 2024) milj.euroa. Kaupungin lainakanta koostui 90,0 (102,6) milj.euron kiinteistä pitkäaikaisista velkakirjalainoista ja 17,5 (11,0) milj.euron lyhytaikaisista kuntatodistuslainoista. Pitkäaikaisia kiinteäkorkoisia lainoja on käytetty, kun se on ollut markkinahinnoittelun puolesta edullista huomioiden koko lainakannan suojausaste. Koko lainakannan keskikorko 31.12.2025 (viimeiset 12 kuukautta) oli 2,00 % (1,43 %). Taloussuunnitelman 2026-2028 investointiohjelman toteutuksessa kaupungin velkamäärä pysyy noin 110 miljoonassa eurossa ja arvion mukaan pitemmällä ajanjaksolla yli 100 miljoonan euron, kun 10 vuoden investointiohjelman määrä on 60,8 milj.euroa.

Kuntatodistuslainoihin sekä bullet-lainoihin liittyvä jälle-rahoitusriski arvioidaan vähäiseksi, koska havainnot toteutuneissa epävarmoissa markkinatilanteissa (koronapandemia, Ukrainan sota yms.) ovat osoittaneet, että halukkuus julkisen sektorin rahoittamiseen ei tyrehdy kokonaan. Riskiä on pienennetty hajauttamalla lainojen erääntymispäiviä.

Kaupungin kuntatodistusten ollessa keskimäärin joidenkin kuukauden mittaisia liittyy niiden uusintaan jälle-rahoitusriskin lisäksi markkinakorkojen nousuun

liittyvä korkoriski. Kaupungin vaihtuvakorkoista lainakantaa on suojattu vuodesta 2007 lähtien koronvaihtosopimuksilla. Noudatettu suojauskäytäntö on kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen hyväksymä. Voimassa on kaupunginvaltuuston 9.12.2024 talousarviossa 2025 hyväksymä periaate:

"Rahoituslaskelman valtuustoon nähden ohjeellisesti sitovat perustelut:

Kaupungin ottamien korollisten velkakirja- ja kuntatodistuslainojen määrä on vuoden 2025 lopussa noin 113,6 milj. euroa ja suunnitelmakauden lopussa vuonna 2027 noin 108 milj. euroa.

Koron nousuun liittyviltä riskeiltä on suojauduttu ja suojaudutaan pitkäaikaisilla koronvaihtosopimuksilla. Vaihtuvakorkoisen lainakannan suojausaste pidetään keskimäärin 40–95 prosentissa. Suojausaste voi jonakin vuonna alittaa ja jonakin vuonna ylittää tavoitteen mukaisen suojausasteen."

Voimassa on liitetiedoissa (liitetieto nro 41) kerrotut koronvaihtosopimukset. Kaikki koronvaihtosopimukset on tehty koko lainakannan suojaamistarkoituksessa. Markkinakorkojen taso ja kehitysennuste on muuttunut voimakkaasti vuosien 2007–2025 aikana. Finanssikriisin aikana 2008 lyhyet korot kävivät 5,5 prosentissa ja vuonna 2016 lyhyet korot painuivat negatiivisiksi, jossa ne olivat elokuuhun 2022 saakka. Tämän jälkeen korot kääntyivät nopeaan nousuun, esimerkiksi 31.1.2023 Euribor 3 kk oli 2,13 %, 31.12.2023 noin 3,9 %:a, 31.12.2024 noin 2,7 % ja 31.12.2025 noin 2,02 %.

Muutokset kolmen tai kuuden kuukauden Euribor -koroissa vaikuttavat koronvaihtosopimusten markkina-arvoihin ja negatiivisiin tai positiivisiin kassavirtoihin liitetiedoissa mainittuihin eräpäiviin saakka. Koronvaihtosopimuksista aiheutuneet kassavirrat on kirjattu tilikauden aikana korkokulujen oikaisuksi.

Lisäksi kaupungilla on tulevaisuudessa alkava 20 milj. euron koronvaihtosopimus, joka tulee voimaan vuonna 2026 ja 10 milj.euron koronvaihtosopimus, joka alkaa 2027. Muutokset pitkäaikaisissa viitekoroissa

vaikuttavat koronvaihtosopimusten markkina-arvoihin ja sopimusaikana muutokset kolmen ja kuuden kuukauden Euribor-koroissa negatiivisiin tai positiivisiin kassavirtoihin liitetiedoissa mainittuihin eräpäiviin saakka. Sopimukset ovat purkuoikeudellisia ja vaihtoehtona on myös koronvaihtosopimusten purkaminen markkinatilanteen muuttuessa. Koronvaihtosopimusten purkamisesta tai muokkaamisesta päätetään lyhyt- ja pitkäaikaisen markkinakorkotason kehityksen perusteella. Pitkäaikaisiin sopimuksiin sisältyy kymmenen vuoden välein tarkasteluun tuleva molemminpuolinen Break Clause (purkuehto) –lauseke, jonka käyttäminen on kuitenkin hyvin epätodennäköistä.

Pitkäaikaiset koronvaihtosopimukset liittyvät finanssikriisin aikaisiin koronvaihtosopimuksiin, jotka purettiin ja korvattiin pitkäaikaisella koronvaihtosopimuksella, kun finanssikriisin lauettua markkinakorot laskivat voimakkaasti ja sopimusten korkovirtoja jaettiin pitemmälle ajanjaksolle.

Koronvaihtosopimusten hallinta vaatii jatkuvaa seuranta ja tarvittaessa nopeaa reagoitua esim. sopimusten purkamistilanteissa.

Koronvaihtosopimusten kirjanpidollisesta käsittelystä antaa ohjeita ja lausuntoja Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto. Koronvaihtosopimuksia käsitellään aikaisemman vakiintuneen käytännön mukaisesti taseen ulkopuolisissa järjestelyissä.

Oikeudelliset riskit

Oikeudellisia riskejä hallitaan parhaiten ennakolta varmistamalla päätösten ja oikeustoimien asianmukainen ja huolellinen valmistelu sekä toiminnan lainmukaisuus. Kaupungin hallintopalveluilla on keskeinen rooli oikeudellisten riskien ennakkolisessa tunnistamisessa ja hallinnassa.

Oikeudellisten riskien hallitsemiseksi organisaation hankinta-asioissa pyritään hyödyntämään in house-toimijoiden kilpailuttamia sopimuksia tai tekemällä yhteishankintoja muiden kuntien kanssa. Suurimmat omat yksittäiset hankinnat liittyvät teknisten palveluiden rakennus- ja käyttöoikeushankkeisiin, jolloin

pääsääntöisesti ostetaan juridisia palveluita valmisteluun kaupungin omien resurssien vähäisyyden takia ja oikeudellisten riskien pienentämiseksi.

Ylivieskan kaupungilla on tilikauden aikana vireillä taloudellisesti merkittäviä oikeudenkäyntejä tai niiden uhkia liittyen Jokilaaksojen Pelastuslaitoksen varallaolojärjestelmästä johtuviin erimielisyyksiin pelastuslaitoksen ja henkilöstöjärjestöjen välillä. Pelastuslaitoksella on avoinna seuraavat asiat:

- Rovaniemen hovioikeus S 21/2025/387: Kuusi kantajaa, joiden vaatimien palkkasaatavien pääoma on yhteensä noin 1.270.000 euroa. Tämän lisäksi kantajat ovat vaatineet edellä mainituille saataville viivästyskorkoa sekä korvausta oikeudenkäyntikuluista. Käräjäoikeus piti 6.3.2025 antamassaan tuomiossa kantajien vaatimuksia perusteettomina.
- Oulun käräjäoikeus L 742/2022/3443 ja L 742/2022/3444: Kaksi kantajaa, joiden vaatimien palkkasaatavien pääoma on yhteensä noin 360.000 euroa. Tämän lisäksi kantajat ovat vaatineet edellä mainituille saataville viivästyskorkoa sekä korvausta oikeudenkäyntikuluista.
- Pohjois-Suomen hallinto-oikeus 1627 ja 1629-1630/2022: Neljä valittajaa, joiden vaatimien palkkasaatavien pääoma on yhteensä noin 450.000 euroa. Valittajat ovat osin samoja henkilöitä kuin Rovaniemen hovioikeuden käsittelemässä asiassa, ja niissä käsitellään osin samoja ja samalle ajanjaksolle sijoittuvia vaatimuksia kuin Rovaniemen hovioikeudessa vireillä olevassa asiassa. Palkkasaatavien lisäksi valittajat ovat vaatineet viivästyskorkoa ja korvausta oikeudenkäyntikuluistaan.
- Viitattujen riitojen lisäksi ei ole mahdollista, että viireille tulisi vielä uusia riita-asioita tai oikeudenkäyntejä.

Kanneasiat ovat osin erilaisia kuin aiemmassa oikeudenkäynnissä olleet varallaolokorvaukset ja siten kanneiden menestymismahdollisuuteen liittyy tulkinnanvara ja epävarmuutta. Mikäli kanteet hävitään, jakautuu summa pelastuslaitoksen kuntien maksettavaksi aieman v.2022 maksetun varallaolokorvauksen tapaan. Kaupunki on kiistänyt esitetyt vaatimukset perusteeltaan ja määrältään. Asiantuntija-arvion perusteella

Ylivieskan kaupunki on päättänyt kirjanpitolain mukaisesti tekemään pakollisen varauksen vuoden 2022 tilinpäätökseen. Pakollisen varauksen suuruudeksi pelastuslaitoksen osalta on arvioitu 2.450.000 euroa, joka jakautui kunnille maksuosuuden mukaan ja on Ylivieskan osalta noin 322.000 euroa. Tämä varaus on yhä perusteltu, eikä sen suuruuteen ole tehty muutoksia.

1.10 Ympäristöasiat

Ylivieskan kaupungilla ei ole tällä hetkellä sellaisia avoimia ympäristöasioita tai -riskejä, joilla olisi olennaista vaikutusta kunnan taloudelliseen tulokseen tai asemaan tai toiminnan kehitykseen.

Yleisemmällä tasolla suurimmat riskit liittyvät tulviin, minkä vuoksi Kalajokivarsi on Hamarin voimalaitokselta Alavieskan kuntakeskukseen saakka valtakunnallisesti merkittävää tulvariskialuetta. Tulvariskin merkittävyys liittyy mm. alueella olevaan kunnallistekniikkaan, asutukseen, elinkeinotoimintaan ja palveluihin. Tulvariskin seurauksia pyritään pienentämään mm. vuonna 2025 käyttöön otetulla kaupunkipurolla Hamarin alueella. Sadekausiin ja poikkeuksellisen suuriin sadevesikertymiin liittyvät tulvariskit koskevat mm. Ylivieskan keskustan läpi virtaavien Katajaojan ja Salmelanojan varsia rakennuksineen. Näiden riskien hallinta on haasteellista.

Kalajoki sivu-uomineen on Ylivieskan kaupungin oleellisin ympäristötekijä. Kaupungin alueella ei ole sellaisia pohjavesialueita, joilla voitaisiin turvata asukkaiden ja yritysten vedentarvetta laajemmin. Kuntien omistama Vesikolmio Oy tuottaa tukkuvesiyhtiönä kaupungin tarvitseman korkealaatuisen pohjaveden. Yhtiö vastaa myös jätevesien siirtämisestä ja puhdistamisesta. Ylivieskan jätevedet on johdettu vuoden 2018 syksystä alkaen Kalajokilaakson keskuspuhdistamoon Kalajoelle. Samalla Kalajoesta on poistunut Ylivieskan ja Sievin taajamien tuottama jätevesikuormitus sekä viimeisimpänä siirtoviemärin Nivala-Ylivieska-osuuden valmistuttua Raudaskylän puhdistamosta johdetut vedet.

Kaupunki hallinnoi vuonna 2025 useita ympäristöhankkeita, joiden tavoitteena oli paitsi vesistön tilan parantaminen, myös ilmastonmuutoksen haitallisten vaikutusten vähentäminen ja niihin sopeutuminen.

Hankkeiden keskeisenä tavoitteena on ollut myös em. tulvariskien hallinta.

Kaavoituksessa kiinnitetään erityistä huomiota huleveisien käsittelyyn ja viivyttämiseen sekä happamien sulfaattimaiden aiheuttamien riskien hallintaan.

Ylivieskan kaupunki liittyi vuoden 2020 lopussa hiilineutraalien kuntien (HINKU) verkostoon. Verkostoon liittyminen edellyttää Hinku-kriteerien täyttämistä. Kriteereillä tarkoitetaan kuntien ilmastonmuutoksen hillintätoimia ja linjauksia, joilla kunta uskottavasti sitoutuu vähentämään oman toimintansa kasvihuonekaasupäästöjä sekä vaikuttamaan alueensa toimijoihin (asukkaat, yritykset, maa- ja metsätalousyrittäjät sekä vapaaajan asukkaat) siten, että alueen kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisessä tavoitellaan hiilineutraaliutta. Valtuuston päätöksellä Ylivieska sitoutui tavoittelemaan koko alueensa kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä 80 prosenttia vuoden 2007 tasosta vuoteen 2030 mennessä. Ilmastotyötä varten on olemassa HINKU-yhteyshenkilö ja työryhmä. Yhteyshenkilö toimii tiedonvälittäjänä kunnan ja Suomen Ympäristökeskuksen välillä. Työryhmässä on edustettuna kaikki tärkeimmät hallinnonalat. Kaukolämmön tuotannossa tapahtuneiden energialähteiden muutosten ansiosta Ylivieskan kasvihuonekaasupäästöt ovat kääntyneet selvään laskuun.

1.11 Muut ei-taloudelliset asiat

Ihmisoikeuksien kunnioittaminen on vahva kaupungin toimintaa ohjaava periaate. Toiminnassa ei ole tunnistettu ihmisoikeuksiin liittyviä riskejä.

Hankinnoissa noudatetaan lakia julkisista hankinnoista. Johtavat luottamushenkilöt ja viranhaltijat ovat tehneet sidonnaisuusilmoitukset. Toiminnassa ei ole tunnistettu korruptioon tai lahjontaan liittyviä riskejä.

1.12 Kaupunginhallituksen selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä ja tuloksista

Sisäisen valvonnan järjestäminen

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan vastuut on määritelty hallinto- ja johtosäännöissä hallitukselle, esimiehille ja henkilöstölle. Vastuualueiden ydin- ja tukitoimintojen toimintaprosessit on suunniteltu ja ohjeistettu niin, että sisäinen valvonta toteutuu pääsääntöisesti niissä käytänteissä, joilla johdetaan, suunnitellaan ja ohjataan Ylivieskan kaupungin toimintaa. Näin on varmistettu toiminnan taloudellisuudesta ja tuloksellisuudesta sekä siitä, että kaupunki toimii voimassa olevan lainsäädännön ja ohjeistuksen mukaisesti.

Toiminnassa ja päätöksenteossa tiedostetaan erilaisia toimintaan ja talouteen liittyviä riskejä. Tilivelvolliset viranhaltijat ja esimiehet ovat velvollisia johtamaan, suunnittelemaan ja ohjaamaan toimintaa tavoitteiden saavuttamiseksi ja riskien hallitsemiseksi toiminnan luonteen mukaisesti. Toiminnan ja talouden seurannan ja arvioinnin perusteella heidän tulee myös reagoida merkittäviin riskeihin ja poikkeamiin.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisesta järjestämisestä vastaa osaltaan kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja. Sisäinen valvonta ja siihen sisältyvä riskienhallinta voi tuottaa kuitenkin vain kohtuullisen varmuuden yllä mainittujen sisäisen valvonnan tavoitteiden saavuttamisesta ja erilaisten riskien hallinnasta.

Hallintosäännössä on määräykset sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta. Hallintosäännön 92 §:n mukaisesti toimielimen on sisällytettävä vuosittain toimintakertomukseensa arvio sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä sekä keskeisistä johtopäätöksistä kaupunginhallituksen sisäisen valvonnan selontekoa varten.

Sisäisen valvonnan arviointi

Kaupungin toimielimet on ohjeistettu arvioimaan hallituksen sisäisen valvonnan selonteon perustaksi sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuutta ja riittävyyttä. Arviointikriteereinä ovat soveltuvien osien olleet kokonaisvaltaisen sisäisen valvonnan ja

riskienhallinnan arviointikehikot. Arviointi kohdistui seuraaviin sisäisen valvonnan osa-alueisiin:

- 1) päätöksentekoprosessin sisäinen valvonta,
- 2) henkilöstöasioiden sisäinen valvonta,
- 3) taloussuunnittelun sisäinen valvonta,
- 4) kirjanpidon ja maksuliikenteen sisäinen valvonta,
- 5) talousraportointi,
- 6) omaisuuden hallinnoinnin sisäinen valvonta,
- 7) tietohallinnon ja tietoturvan sisäinen valvonta,
- 8) avustusten, takausten ja vakuuksien myöntäminen sekä
- 9) sopimushallinta
- 10) hankkeiden (projektien) hallinnointi

Ylivieskan kaupungin päätöksenteko-, hallinto- ja johtamiskulttuuri perustuu kuntalain, hallintolain sekä muiden säännösten lisäksi kaupungin toimintaa ohjaaviin periaatteisiin, sääntöihin sekä ohjeistettuihin toimintatapoihin. Erityinen vastuu hallinto- ja johtamiskulttuurin luomisessa, viestinnässä, toimeenpanossa, ylläpitämisessä ja poikkeamiin puuttumisessa on ylimmällä johdolla, johtavilla viranhaltijoilla ja esimiehillä.

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt Ylivieskan kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet. Päätöksellä valtuusto ohjaa koko kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä ja edellyttää, että kaupungin ja sen tytäryhteisöjen kaikissa toiminnoissa on oltava riittävä sisäinen valvonta ja riskienhallinta. Sisäisen valvonnan tehtävät ja vastuut on määriteltävä kaupunginvaltuuston hyväksymässä hallintosäännössä sekä toimintasäännöissä.

Hallintosäännön määräysten mukaisesti tilivelvolliset toimielimet vastaavat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta. Johtavien viranhaltijoiden velvollisuutena on sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimeenpano vastuualueillaan ja siihen liittyvä viestintä ja raportointi toimielimille.

Kaupunginhallitus huolehtii kuntalain mukaisesti kaupungin sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä. Kaupunginhallitus ohjaa ja valvoo kuntalain ja valtuuston päättämien sisäisen valvonnan ja

riskienhallinnan perusteiden mukaisesti kaupungin tulosalueiden ja -yksikköjen vastuulla olevan toiminnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä ja tuloksellisuutta.

Ylivieskan kaupunki on ottanut käyttöön työterveyspalveluita toimittavan Mehiläisen kanssa esihenkilökompassi-työkalun, minkä avulla työntekijän työkykyyn liittyviin tilanteisiin pystytään puuttumaan ennakoivasti ja vaikuttavasti.

Kaupungissa on käytössä ilmoittajansuojelua koskevien säännösten mukainen ilmoituskanava, johon on mahdollista ilmoittaa kaupungin toiminnassa havaituista rikkomuksista. Ilmoituskanavan kautta saatava informaatio voi auttaa kehittämään organisaatiokulttuuria, sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa.

Työturvallisuuden hallinnointijärjestelmänä on Pro24, johon tehdään mm. työturvallisuusilmoitukset ja ylläpidetään kemikaaliluetteloa. Vuoden 2025 aikana tehtiin havainto, että järjestelmän käyttöä tulee lisätä, jonka vuoksi asiassa on järjestetty koulutusta.

Havaitut puutteet

Tilikauden aikana ei ole raportoitu sellaisista toteutuneista sisäisen valvonnan puutteista, joista olisi aiheutunut merkittävää haittaa kaupungin ja kaupunkikonsernin toiminnalle.

Yksityiskohtainen arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä on esitetty toimintakertomuksessa kohdassa 1.9. Sen lisäksi, mitä kappaleessa on riskeistä ja epävarmuus tekijöistä esitetty, ei kaupunginhallituksen tiedossa ole lakisäätteisten tehtävien laiminlyöntejä tai muita lakien ja säännösten tai hyvän hallinto- ja johtamistavan vastaisia toimia, joista saattaisi seurata merkittävä korvaus, kanne tai muu sellainen vaatimus tai oikeusseuraamus

Riskienhallinta

Arviointi kohdistui myös olennaisiin riskeihin, niiden hallinnan menettelyihin ja toiminnan kehittämismahdollisuuksiin.

Riskien minimoimiseksi tai hallitsemiseksi on laadittu toimenpidesuunnitelma, joka pitää yhden tai useamman toimenpiteen riskin todennäköisyyden ja/tai vaikutuksen pienentämiseksi. Kullekin toimenpiteelle määriteltiin vastuutaho. Aikataulu toimenpiteiden osalta on jatkuva.

Yhdeksi merkittävimmäksi riskiksi arvioitiin kyberhyökkäys tai tietoturvaongelmat, jolla voi olla suuria vaikutuksia. Sen todennäköisyys on suuri ja nykytilassa on yhä kehittämistarpeita, vaikka siinä on tehty merkittäviä kehittämistoimenpiteitä. Muut suurimmat ovat palvelujen järjestämistapoihin liittyvät riskit ja yleisen kehityksen muutosriskit sekä infraan ja kiinteistöjen toimivuuteen liittyvät riskit. Myös korkoriski arvioitiin merkittäväksi.

Keskeiset sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kehittämisalueet

Toimialat ovat edellisvuosien tapaan arvioineet oman toimintansa sisäisen valvonnan toimivuutta ja riskienhallinnan toimivuutta ja tarvittavia muutoksia. Toimialojen riskienhallinnan arvioista on havaittavissa, että osa toimialoista on arvioinut riskejä hyvinkin yksityiskohtaisella tavalla tai suppeasta näkökulmasta. Tältä osin on havaittavissa lisäkouluttamisen tarvetta riskiarvioiden laadintaan.

Kaupunginhallitus esittää toimialojen arviointien perusteella sekä omana arvionaan seuraavat kehittämistarpeet ja toimenpiteet.

1. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kuvaaminen ja toimintamallien saaminen osaksi jokapäiväistä johtamista ja esimiestyötä. Riskien arvioinnin osalta paikoin on havaittavissa, että toimialat ovat arvioineet riskejä melko yksityiskohtaisella tavalla tai osin suppeasta näkökulmasta. Tältä osin on havaittavissa lisäkouluttamisen tarvetta riskiarvioiden laadintaan.
2. Palvelutarpeen muutosten aiheuttamien toiminnan ja resurssien oikea kohdentaminen vaatii kehittämistä. Myös investointien

riittävän pitkäjänteinen ennakointi ja toteutus sekä toiminnan että talouden näkökulmasta.

3. Henkilöstövoimavarojen. Kaupungin henkilöstöresurssit ovat paikoitellen niukat ja niiden oikeassa kohdentamisessa on yhä kehittämistarpeita. Kaupungin TOPA-keskitetyillä toimituspalveluilla on eräiden valmistelevien hallintotyötätekevien henkilöiden henkilöriskiä pyritty vähentämään sekä muutoin resurssia kohdistamalla.
4. Kaupungin jatkuvasti varmistettava, että jokaisella esimiestyötä tekevällä on selvillä tehtävään sisältyvät vastuut ja velvollisuudet. Vaikka tämä on pääsääntöisesti kunnossa, on tämän osalta tehtävä jatkuvaa varmistamista kaikkien esimiesten osalta ja lisättävä niiden tuntemusta.

Suunnitellut taloussuunnittelukauden kehittämistoimet

1. Hallintosääntöön perustuvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan menettelytapaohjoiden integrointi johtamiseen ja toiminnanohjaukseen.
2. Kaupungin ydintoimintaan liittyvän pitkän tähtäimen palvelutarpeen arviointi ja investointien sovittaminen siihen
3. Konserniohjauksen tehostaminen

Selvitys sisäisen tarkastuksen järjestämisestä ja tuloksista

Kaupungilla ei ole omaa erillistä sisäisen tarkastuksen henkilöstöä, vaan sisäistä tarkastusta tehdään oman työtehtävän ohessa. Tehtyjä hallintopäätöksiä on tarkasteltu ja tarkastelun tuloksena tarkennettu muutoksenhakuohjeita, päätösten julkaisua ja päätösvallan delegointeja koskevia toimintatapoja. Tilinpäätösvuoden aikana ei ole tehty merkittäviä havaintoja sääntöjen vastaisesta toiminnasta sisäisen tarkastuksen tuloksena.

Hallituksen kannanotto sisäisen valvonnan ja siihen sisältyvän riskienhallinnan järjestämisestä

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 21.6.2021 sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan yleisohjeen. Tehty ohjeistus antaa hyvän perustan riskien tunnistamiseen, arviointiin ja jatkuvaan hallintaan.

Kaupungin hallintosäännössä määrätään sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tarkoituksesta ja tehtävistä, vastuista ja järjestämisestä. Hallintosäännöllä on määrätty toimielimien ja viranhaltijoiden ratkaisovalta ja hankintavaltuudet.

Kaupungin sopimukset on talletettu sähköiseen muotoon. Laskujen käsittelyssä on sähköinen kierrätysjärjestelmä, jossa laskun asiataarkastajana ja hyväksyjänä ei voi olla sama henkilö. Talousarvion seurantaraportointi on järjestetty jatkuvaksi ja ajantasaiseksi.

Hallitus esittää kannanottonaan, että sisäinen valvonta tuottaa pääosin kohtuullisen varmuuden toiminnan tuloksellisuudesta, lain- ja hyvän hallintotavan mukaisuudesta, varojen ja omaisuuden turvaamisesta sekä johtamisen edellyttämän luotettavan toiminnallisen ja taloudellisen informaation riittävydestä.

Hallintosäännön edellyttämiä sisäisen valvonnan asianmukaisuuden ja riittävyyden arvioiteja suoritetaan, mutta ne eivät ole vielä kaikilta osin ja kaikkien tulosalueiden osalta systemaattisia ja edellyttävät käytännön toimintamallien kehittämistä.

Hallintosäännön edellyttämiä sisäisen valvonnan asianmukaisuuden ja riittävyyden arvioiteja suoritetaan, mutta ne eivät ole vielä kaikilta osin ja kaikkien tulosalueiden osalta systemaattisia ja edellyttävät käytännön toimintamallien kehittämistä.

1.13 Kaupunginhallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Kuntalain 115 §:n mukaan, kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.

- Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että tilikauden 1.1.-31.12.2025 alijäämä 1.608.162,05 euroa kirjataan omaan pääomaan tilikauden yli-/alijäämä tilille.

1.14 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tilikauden tuloksen muodostumista kuvataan tuloslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Toimintakertomuksessa esitettävä tuloslaskelma, josta tunnusluvut lasketaan, sisältää vain ulkoiset tuotot ja kulut.

TULOSLASKELMA

YLIVIESKAN KAUPUNKI	2025 1000€	2024 1000€
Toimintatuotot	15 338	16 203
Valmistus omaan käyttöön	117	119
Toimintakulut	-65 493	-62 334
Toimintakate	-50 039	-46 011
Verotulot	39 651	40 386
Valtionosuudet	17 397	17 212
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	794	1 429
Muut rahoitustuotot	152	125
Korkokulut	-2 708	-2 781
Muut rahoituskulut	-12	-1
Vuosikate	5 235	10 358
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-6 843	-9 498
Arvonalentumiset	0	-190
Satunnaiset erät	0	0
Tilikauden tulos	-1 608	671
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1 608	671

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2025	2024
Toimintatuotot / Toimintakulut, %	23,5	26,0 %
Vuosikate / Poistot, %	76,5	106,8 %
Vuosikate, €/asukas	343	672
Asukasmäärä	15 278	15 409

Toimintakate on toimintatuottojen ja -kulujen erotus, joka osoittaa verorahoituksen (=verotulot ja valtionosuudet) osuuden toiminnan kuluista.

Maksurahoituksen osuutta toimintamenoista kuvataan tunnusluvulla, joka lasketaan kaavasta:

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

$$= 100 * \textit{Toimintatuotot} / (\textit{Toimintakulut} - \textit{Valmistus omaan käyttöön})$$

Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyyttä. Vuosikatteen tulisi olla vähintään poistojen suuruinen. Tunnusluku lasketaan seuraavasti:

Vuosikate prosenttia poistoista:

$$= 100 * \textit{Vuosikate} / \textit{Poistot ja arvonalennukset}$$

Tunnusluvun arvon ollessa 100 % tulorahoitus on riittävä, mikäli poistot vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista nettoinvestointien tasoa. Investointitaso on usein poistoja huomattavasti suurempi, jolloin investointeja joudutaan rahoittamaan myös lainarahoituksella. Tulorahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot ja alijäämäinen, kun vuosikate alittaa poistot. Jos vuosikate on alijäämäinen, on kunnan tulorahoitus heikko.

Negatiivinen vuosikate merkitsee sitä, että investointien lisäksi toiminta- ja korkomenoja joudutaan kattamaan lainarahoituksella. Useamman vuoden negatiivinen vuosikate merkitsee talouden vakavaa kriisitilannetta ja velkaantumisen voimakasta kasvua.

Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan omaa pääomaa. Tilikauden tulokseen vaikuttavia eriä ovat lisäksi satunnaiset tuotot tai kulut, mistä syystä tulorahoituksen riittävyyden arviointia ei voida määritellä sen perusteella.

Tilikauden yli-/alijäämä. Tilikauden tuloksen jälkeen esitettävät erät ovat poistoero- ja tuloksenkäsittelyeriä. Ylijäämäinen tilikauden tulos voidaan siirtää varauksiin, rahastoida tai liittää tilinpäätöstä seuraavan vuoden tilinpäätöksessä edellisiltä vuosilta kertyneeseen yli- tai alijäämään. Ylijäämää lisääviä tai alijäämää vähentäviä eriä ovat varausten ja rahastojen vähentäminen.

Kunnilla on kuntalakiin perustuva alijäämän kattamisvelvollisuus, joten ylijäämä käytetään aina ensin taseen alijäämän kattamiseen.

1.15 Toiminnan rahoitus

Toiminnan rahoitusta tilikauden aikana tarkastellaan rahoituslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoituslaskelmassa esitetään erikseen toiminnan ja investointien rahavirta sekä rahoituksen rahavirta.

Näiden kolmen rahavirran nettomäärän erotus tai summa osoittaa kunnan rahavarojen muutoksen tilikaudella.

RAHOITUSLASKELMA	2025 1000 €	2024 1000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	5 235	10 358
Satunnaiset erät	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-105	-395
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-5 909	-4 886
Rahoitusosuudet investointimenoihin	72	276
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	595	645
Toiminnan ja investointien rahavirta	-112	5 998
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-1 000	-1 000
Antolainasaamisten vähennykset	108	74
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	10 000	36 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-21 626	-18 200
Lyhytaikaisten lainojen muutos	6 500	-18 499
Muut maksuvalmiuden muutokset	2 707	-983
Rahoituksen rahavirta	-3 310	-2 608
Rahavarojen muutos	-3 422	3 390
Rahavarat 31.12., 1 000 €	1 605	5 027
Rahavarat 1.1., 1 000 €	5 027	1 637

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2025	2024
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000€	10 640	-311
Investointien tulorahoitus, %	89,7 %	224,7 %
Laskennallinen lainanhoitokate	0,5	0,8
Kassan riittävyys, pv	6,1	20,7
Asukasmäärä	15 278	15 409

INVESTOINNIT

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä

Rahoituslaskelman välitulos Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan kassavaroja vähentämällä tai ottamalla lisää lainaa. Tilinpäätösvoiton ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

$$\begin{aligned} & \text{Investointien tulorahoitus, \%} \\ & = 100 * \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno} \end{aligned}$$

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankintamenoista on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

Investointien omahankintamenoilla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

LAINANHOITO

$$\begin{aligned} & \text{Laskennallinen lainanhoitokate:} \\ & = (\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset}) \end{aligned}$$

Laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkä- ja lyhytaikaiset lainat.

Lainanhoitokate kertoo tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään kassavaroja. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1–2 ja heikko kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

MAKSUVALMIUS

$$\begin{aligned} & \text{Kassan riittävyys (pv):} \\ & = 365 \text{ pv} * \text{Rahavarat 31.12.} / \text{Kassasta maksut tilikaudella} \end{aligned}$$

Maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa tilanteen 31.12. rahavaroilla.

1.16 Rahoitusasema ja sen muutokset

Kunnan taloudellista asemaa ja rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Taseessa kunnan varat esitetään siten, että edetään vaikeimmin rahaksi vaihdettavista käyttöomaisuuseristä jo likvideinä varoina oleviin eriin. Vastaavalla tavalla esitetään taseen vastattavaa puolen erät edeten sidotuimmista oman pääoman eristä ensin maksettaviin lyhytaikaisen vieraan pääoman eriin.

TASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA	2025 1000 e	2024 1000 e
A PYSYVÄT VASTAAVAT		
I Aineettomat hyödykkeet		
1. Aineettomat oikeudet	3 409	3 558
II Aineelliset hyödykkeet		
1. Maa- ja vesialueet	18 261	18 375
2. Rakennukset	83 072	86 321
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	15 628	17 808
4. Koneet ja kalusto	171	214
5. Muut aineelliset hyödykkeet	139	139
6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	6 039	1 764
III Sijoitukset		
1. Osakkeet ja osuudet	7 667	7 709
2. Muut lainasaamiset	3 994	3 103
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
1. Valtion toimeksiannot	0	0
2. Muut toimeksiantojen varat	6	85
C VAIHTUVAT VASTAAVAT		
I Vaihto-omaisuus		
1. Aineet ja tarvikkeet	18	24
II Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
1. Myyntisaamiset	0	0
2. Lainasaamiset	0	0
3. Muut saamiset	0	0
4. Siirtosaamiset	0	3
Lyhytaikaiset saamiset		
1. Myyntisaamiset	2 238	3 165
2. Lainasaamiset	0	0
3. Muut saamiset	356	178
4. Siirtosaamiset	1 229	1 369
III Rahat ja pankkisaamiset	1 605	5 027
VASTAAVAA YHTEENSÄ	143 838	148 838

VASTATTAVAA	2025 1000e	2024 1000 e
A OMA PÄÄOMA		
I Peruspääoma	19 877	19 877
II Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	4 531	3 860
III Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1 608	671
B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	0	0
C PAKOLLISET VARAUKSET		
1. Muut pakolliset varaukset	322	322
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
1. Valtion toimeksiannot	0	0
2. Muut toimeksiantojen pääomat	73	110
E VIERAS PÄÄOMA		
I Pitkäaikainen		
1. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	90 000	81 000
2. Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
3. Muut velat	2 449	2 382
II Lyhytaikainen		
1. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 051	21 600
3. Kuntatodistustulot	17 500	11 000
5. Ostovelat	3 190	2 065
6. Muut velat	1 423	1 620
7. Siirtovelat	5 106	4 331
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	143 838	148 838
TASEEN TUNNUSLUVUT	2025	2024
Omavaraisuusaste, %	15,9 %	16,4 %
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	166,4 %	153,9 %
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000€	2 923	4 531
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	191	294
Lainakanta 31.12., 1000€	108 474	113 600
Lainakanta 31.12., €/asukas	7100	7372
Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1000 €	109 916	114 871
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	7194	7455
Lainasaamiset, 1000 €	3 994	3 103
Asukasmäärä	15 278	15 409

Taseesta laskettavat tunnusluvut kuvaavat kunnan omavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaisuutta.

Omavaraisuusaste, %:

$$= 100 * (Oma pääoma + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (Koko pääoma - Saadut ennakot)$$

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona pidetään 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa suurta velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %:

$$= 100 * (Vieras pääoma - Saadut ennakot) / Käyttötulot$$

Tunnusluku kertoo kuinka paljon kunnan käyttötulosta tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuotoista, verotuloista ja käyttötalouden valtionosuuksista.

Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulo-rahoituksella

Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista

$$= 100 * (Vieras pääoma - Saadut ennakot + Vuokravastuut) / Käyttötulot$$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun, silloin kun vieraaseen pääomaan rinnastetaan myös vuokravastuut. Tunnusluvun osoittajaan merkitään tarkasteluvuoden tilinpäätöksen koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakkomaksuilla. Lisäksi osoittajaan merkitään liitetieto-ohjeen mukaisesti liitetiedoissa esitetyt vuokravastuut ja leasingvastuut. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuotoista, verotuloista ja käyttötalouden valtionosuuksista.

Tunnusluku ottaa paremmin huomioon erilaisilla malleilla, kuten rahoitusleasingsopimuksilla rahoitetut hankkeet, jotka eivät näy velkana kunnan taseessa.

Kertynyt yli-/alijäämä

$$= Edellisten tilikausien yli-/alijäämä + Tilikauden yli-/alijäämä$$

Luku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Lainakanta 31.12.

$$= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut korottomat velat)$$

Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa.

Lainat €/asukas

Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla lainakanta tilinpäätösvouden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä.

Lainat ja vuokravastuut 31.12.,

Lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa ja vuokravastuilla liitetietojen leasing- ja vuokravastuita.

Lainasaamiset 31.12.

=Sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

1.17 Kokonaistulot- ja menot

Kokonaistulojen ja -menojen laskelma laaditaan tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta, jotka sisältävät vain ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat ja joissa liikelaitokset ja muut taseyksiköt on yhdistelty rivi riviltä.

Tilinpäätöksen 2025 kokonaismenot ja -tulot:

TULOT	1000 e	%	MENOT	1000 e	%
Varsinainen toiminta			Varsinainen toiminta		
Toimintatuotot	15 338	16,9	Toimintakulut	65 493	67,5
Verotulot	39 651	43,8	-Valmistus omaan käyttöön	117	0,1
Valtionosuudet	17 397	19,2	Korkokulut	2 708	2,8
Korkotuotot	793	0,9	Muut rahoituskulut	12	0,0
Muut rahoitustuotot	152	0,2	Satunnaiset kulut	0	0,0
Satunnaiset tuotot	0	0,0	Tulorahoituksen korjaukset	105	0,1
Tulorahoituksen korjaukset	-105	-0,1	Investoinnit		
Investoinnit			Käyttöomaisuusinvestoinnit	5 909	6,1
Rahoitusosuudet			Rahoitustoiminta		
investointimenoihin	72	0,1	Antolainasaam.lisäykset	1 000	1,0
Pys.vast.hyöd.luovutustulot	595	0,7	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	21 626	22,3
Rahoitustoiminta			Lyhytaik.lainojen vähennys	0	0,0
Antolainasaamisten vähennykset	108	0,1	Oman pääoman vähennykset	0	0,0
Pitkäaik.lainojen lisäys	10 000	11,0	Kokonaismenot yhteensä	96 970	100,0
Lyhytaik.lainojen lisäys	6 500	7,2			
Oman pääoman lisäykset	0	0,0			
Kokonaistulot yhteensä	90 501	100,0			

2. Kuntakonsernin toiminta ja talous

2.1 Konsernitilinpäätökseen sisältyvät yhteisöt

Emoyhteisö	
Ylivieskan kaupunki	
Tytäryhteisöt	Omistusosuus
Ylivieskan Vuokra-asunnot Oy	100,00 %
Ylivieskan Teknologia kylä YTEK Oy	100,00 %
Ylivieskan Teollisuuskiinteistöt Oy	100,00 %
Vieskan Teollisuustalo Oy	56,71 %
Asunto Oy Raudassato	100,00 %
Kuntayhtymät	
Jokilaaksojen koulutus kuntayhtymä	16,96 %
Pohjois-Pohjanmaan liitto	3,61 %
Osakkuusyhteisöt	
Jokilaaksojen Ravikeskus Oy	31,52 %
Vesikolmio Oy	27,35 %
Kiinteistö Oy Ylivieskan Vesitalo	33,33 %
Kuntien Hetapalvelut Oy	39,30 %

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty 5 kpl tytäryhteisöjä ja 2 kpl kuntayhtymiä. Konsernitilinpäätöksessä on lisäksi yhdistelty konserniyhteisöjen omistusosuutta vastaava määrä osakkuusyhteisöjen voitosta tai tappiosta sekä oman pääoman muutoksesta.

2.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt konserniohjeen 13.5.2019.

Valtuusto päättää kaupungin omistajapolitiittisista linjauksista, jotka on tarkoitettu ohjeeksi kaupungin luottamushenkilöille ja henkilöstölle ja tytär- ja osakkuusyhteisöille tulevien yksittäisten päätösten pohjaksi. Kaupunkikonserniin kuuluvien yhteisöjen toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista päättää valtuusto.

Kaupunginhallituksen tehtävänä on

- nimetä edustajat tytär- ja osakkuusyhteisöjen yhtiökokouksiin tai vastaaviin kokouksiin
- antaa tarvittaessa lisäohjeet yhtiökokouksessa tai vastaavissa elimissä kaupunkia edustaville henkilöille kaupungin kannasta käsiteltäviin asioihin
- seurata kaupunkikonserniin kuuluvien yhteisöjen toimintaa ja tehdä tarvittaessa toimenpide-ehtotuksia toiminnan kehittämiseksi
- vastaa tytäryhteisöjen valvonnan järjestämisestä
- antaa valtuustolle selvitys tytäryhteisöjen toiminnasta ja taloudesta kaupungin tilinpäätöksen yhteydessä

Kaupunginjohtaja johtaa kaupunginhallituksen alaisena kaupunkikonsernia ja seuraa kaupungin omistajapolitiikan toteutumista ja raportoi tarvittaessa hallitukselle.

Tärkeimpien tytäryhteisöjen toiminnasta ja taloudesta raportoidaan kaupunginhallitukselle ja –valtuustolle kaksi kertaa vuodessa, tilanteista 30.6. ja 31.12. Tytäryhteisöt ovat velvollisia antamaan kaupungille sen pyytämät tiedot ja selvitykset.

Tytäryhteisöt järjestävät kirjanpidon yhtenäisesti siten, että tilinpäätöksistä voidaan laatia kaupungin konsernitilinpäätös siitä erikseen annettujen ohjeiden mukaisesti.

Tytäryhteisöille on vuoden 2025 talousarviossa asetettu toiminnallisia ja taloudellisia tavoitteita, joiden tavoitteiden toteutumisesta on myös esitetty selvitys kohdassa ”Tytäryhtiöt”.

2.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat vuonna 2025

Ylivieskan Vuokra-asunnot Oy aloitti 2024 kahden rivitalon uudisrakennushankkeen, jonka kaupunki pääosin rahoitti antamalla sille korollista lainaa. Rakennushanke Saimankadulle valmistui syksyllä 2025.

Kaupunki myi Vieskan Teollisuustalo Oy:n osakkeita yhden liikehuoneiston verran tiloissa olleelle vuokralaiselle, jonka seurauksena kaupungin omistusosuus yhtiöstä laski.

2.4 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Kaupungin konsernivalvonnasta vastaa konsernijohto, johon kuuluvat kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja sekä muut johtosäännössä määrätyt viranomaiset.

Konsernivalvonta on järjestetty antamalla ohjeistusta kunnan edustajille tytäryhteisöissä ja kuntayhtymissä, kuulemalla tytäryhteisöjen ja kuntayhtymien johtoa sekä seuraamalla tytäryhteisöjen ja kuntayhtymien talouden tilannetta

välitilinpäätöstietojen 30.6. ja tilinpäätöstietojen 31.12. perusteella. Konsernivalvontaa kehitetään konserniohjeen mukaisesti.

2.5 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Ylivieskan kaupunkikonsernin taloudellinen kehitys kulkee pitkälti emokaupungin kehityksen mukaisesti, koska tytäryhteisöjen osuus on vähäinen.

Kaupunki joutuu lähivuosina yhtiöittämään hyvinvointialueelle vuokrattavat sosiaali-, terveys- ja pelastustoimea palvelevat rakennukset (palvelukeskus Sipilä, terveyskeskus, pelastuslaitos ja työkeskus Kipinä). Tätä koskeva selvitys on aloitettu.

2.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

Konsernitilinpäätös ja tunnusluvut esitetään seuraavilla sivuilla. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot on esitetty kaupungin liitetietojen yhteydessä.

KONSERNITULOSLASKELMA

	2025 1000 €	2024 1000 €
Toimintatuotot	33 049	32 700
Toimintakulut	-86 358	-81 996
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta/tappiosta	-47	63
Toimintakate	-53 356	-49 233
Verotulot	39 422	40 147
Valtionosuudet	22 713	22 663
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	834	1 478
Muut rahoitustuotot	316	253
Korkokulut	-2 868	-2 906
Muut rahoituskulut	-176	-147
Vuosikate	6 884	12 255
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-8 037	-11 153
Omistuksen eliminointi erot	-	-
Arvonalentumiset	-	-190
Satunnaiset erät	-	-
Tilikauden tulos	-1 152	912
Tilinpäätössiirrot	9	6
Tilikauden verot	-53	-48
Laskennalliset verot	-3	1
Vähemmistöosuudet	-23	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1 175	871

TUNNUSLUVUT	2025	2024
Toimintatuotot / Toimintakulut, %	38,3	46,5
Vuosikate / Poistot, %	86,0	109,9
Vuosikate, €/asukas	452	795
Asukasmäärä	15 278	15 409

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

	2025	2024
	<i>1000 €</i>	<i>1000 €</i>
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	6 884	12 255
Satunnaiset erät	-53	-48
Tulorahoituksen korjaukset	107	-560
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-7 766	-14 047
Rahoitusosuudet investointimenoihin	162	7 546
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	595	656
Toiminnan ja investointien rahavirta	-13	5 802
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	1 000	1 000
Antolainasaamisten vähennykset	-110	-74
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	9 930	37 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-21 146	-18 848
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-6 474	-18 499
Oman pääoman muutokset	-	-
Muut maksuvalmiuden muutokset	2 688	-717
Rahoituksen rahavirta	-2 943	-1 991
Rahavarojen muutos	-2 956	3 811
Rahavarat 31.12., 1 000 €	6 538	9 494
Rahavarat 1.1., 1 000 €	9 494	5 683

TUNNUSLUVUT	2025	2024
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000 €	5 160	-7 054
Investointien tulorahoitus, %	91,9	188,5
Laskennallinen lainanhoitokate	0,6	0,9
Kassan riittävyys, pv	29	29

KONSERNITASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA	2025 1000 €	2024 1000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	91	97
Muut pitkävaikutteiset menot	3 398	3 541
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	19 713	19 837
Rakennukset	97 985	99 623
Kiinteät rakenteet ja laitteet	15 704	17 895
Koneet ja kalusto	665	793
Muut aineelliset hyödykkeet	166	173
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	6 581	3 281
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	2 348	2 396
Osakkeet ja osuudet	1 440	1 481
Muut lainasaamiset	966	0
Muut saamiset	13	15
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	361	615
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	107	108
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset	16	16
Lyhytaikaiset saamiset	3 931	4 958
Rahat ja pankkisaamiset	6 538	9 494
VASTAAVAA YHTEENSÄ	160 023	164 324

VASTATTAVAA	2025 1000 €	2024 1000 €
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	19 877	19 877
Muut omat rahastot	283	305
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	15 496	14 626
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1 175	871
VÄHEMMISTÖOSUUDET	23	34
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	433	322
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	429	640
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	93 119	83 735
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	2 449	2 382
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	19 165	33 156
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	9 924	8 376
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	160 023	164 324

KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT	2025	2024
Omavaraisuusaste, %	21,5	21,7
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	120,5	122,4
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	14 321	15 496
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), €/asukas	937	1006
Konsernin lainakanta 31.12., 1000 €	114 733	116 891
Konsernin lainat, €/asukas	7510	7586
Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1000 €	116 524	118 163
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	7627	7 668
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1000 €	0	0
Konsernin henkilöstömäärä, hlöä	708	734

3. Talousarvion toteutuminen

Vastuutoimielin:	10	KESKUSVAALILAUTAKUNTA
Vastuuviranhaltija	Hallintojohtaja	

Sitovuustaso:	100	Vaalit
----------------------	------------	---------------

PALVELUAJATUS

Kuntavaalien, valtiollisten vaalien ja europarlamenttivaalien toimittaminen.

KATSAUS VUODEN 2025 TOIMINTAAN

Kunta- ja aluevaalit järjestettiin 13.4.2025.

TUNNUSLUVUT	TP2022	TP 2023	TP 2024	TP 2025
Äänestysalueet	2	2	2	2

	TP 2024	Alkuperäinen TA 2025	Muutettu TA 2025	TP 2025	Ali/yli (TA/TOT)	Toteuma-%
10 Keskusvaalilautakunta						
Toimintatuotot	82 829	15 000	15 000	16 430	-1 430	109,5 %
Toimintakulut	-84 578	-35 100	-35 100	-47 565	12 464	135,5 %
TOIMINTAKATE	-1 749	-20 100	-20 100	-31 134	11 034	154,9 %

Vastuutoimielin:	15 TARKASTUSLAUTAKUNTA
-------------------------	-------------------------------

Sitovuustaso:	110 Tarkastustoiminta
----------------------	------------------------------

PALVELUAJATUS

Kuntalain mukaisesti kaupungin ulkoisesta tarkastuksesta vastaavat tarkastuslautakunta ja JHTT-tilintarkastaja. Tarkastuslautakunnan tehtävänä on valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet. Tarkastuslautakunnan tehtävänä on myös arvioida kaupungin toiminnan tarkoituksenmukaisuutta ja tuloksellisuutta sekä resurssien käytön tehokkuutta.

Varsinainen tilintarkastus on JHTT-tilintarkastajan tehtävänä. Valtuuston valitsema tilintarkastaja tilinpäätösvuoden osalta on JHTT-yhteisö Talvea Julkishallinnon Palvelut Oy, joka on toiminut tilintarkastajana vuodesta 2018. Nykyinen sopimuskausi kestää vuodet 2025-2028 ja sitä on mahdollista jatkaa 1+1 optiokausilla.

KATSAUS VUODEN 2025 TOIMINTAAN

Tarkastuslautakunta on tarkastussuunnitelman mukaisesti seurannut kaupungin tuloalueiden ja -yksiköiden ja konserniyhteisöjen toimintaa kuulemalla vastuuviranhaltijoita, luottamushenkilöitä ja tekemällä tarkastuskäyntejä.

TUNNUSLUVUT	TP 2023	TP 2024	TP 2025
Jhtt-tarkastajan tarkastuspäivät+ tarkastuslautakunnan kokoukset	18+14	18+15	18+17

TALOUS

	TP 2024	Alkuperäinen TA 2025	Muutettu TA 2025	TP 2025	Ali/yli (TA/TOT)	Toteuma-%
15 Tarkastuslautakunta						
Toimintakulut	-52 280	-63 956	-63 956	-54 679	-9 277	85,5 %
TOIMINTAKATE	-52 280	-63 956	-63 956	-54 679	-9 277	85,5 %

Toimielin:	20 KAUPUNGINHALLITUS
Vastuuviranhaltija:	Kaupunginjohtaja, hallintojohtaja, talousjohtaja

Sitovuustaso:	120 Hallintopalvelut
----------------------	-----------------------------

PALVELUAJATUS

Kaupunginvaltuusto ylimpänä päätöksentekuelimenä päättää kaupungin strategiasta, palvelutasosta ja toiminnan keskeisistä tavoitteista ja osoittaa tavoitteiden toteuttamiseen tarvittavat resurssit. Kaupunginvaltuusto on Ylivieska-konsernin ylin valvoja.

Kaupunginhallitus huolehtii kokonaisuutena kaupungin hallinnosta, palveluista, toiminnoista, organisaatiosta ja taloudesta. Kaupunginhallitus vastaa myös paikallisesta ja alueellisesta yhteistyöstä ja edunvalvonnasta sekä edistää Ylivieskan vetovoimaisuutta ja elinkeinoelämän myönteistä kehittymistä. Kaupunginhallitus ohjaa ja johtaa Ylivieska-konsernia.

Kaupunginhallituksen alaisena tulosalueina toimivat hallintopalvelut sekä talous- ja ICT-palvelut tuottavat tukipalveluja muille toimialoille ja vastaa sisäisestä ja ulkoisesta laskentatoimesta ja tietohallinnosta sekä huolehtii osaltaan kaupungin tiedotus-, neuvonta- ja asiakaspalvelutehtävistä. Talous- ja henkilöstöhallinnon palveluntuottajana toimii Kuntien Hetapalvelut Oy ja ICT-palveluiden osalta Joki ICT Oy.

Hallintopalveluiden sitovuustason toimintamenoihin kuuluu myös mm. kaupungin verotuskustannusosuuden, yhteistoimintaosuudet (Pohjois-Pohjanmaan liitto, Kerttu Saalasti säätiö, Suomen Kuntaliitto ja Kunnallinen työmarkkinalaitos), jäsenmaksut ja yhteisöjen avustamisen sekä maaseutuelinkeinojen kehittämisen avustaminen.

KATSAUS VUODEN 2025 TOIMINTAAN

Ylivieskan kaupunginhallituksen keskeiset käsittelemät asiat liittyivät talouden seurantaan, kaupungin ja konsernin ohjaukseen, sopimussasioihin sekä alueellisiin kehityshankkeisiin.

Syksyn 2025 aikana saatiin allekirjoitettua Pohteen kanssa ns. A-mallin vuokrasopimukset Sipilän palvelukeskuksen, terveyskeskuksen, paloaseman ja työtoimintakeskus Kipinän tiloista, jotka kestävät 31.12.2028 saakka.

Osallistavan budjetoinnin hankkeeksi päätettiin maastopyöräreitien toteuttaminen kaiken tasoille pyöräilijöille Koivukallion liikuntapuistoon.

Vuoden aikana kaupunginvaltuusto myönsi takaukset Siikaverkko Osuuskunnalle valokuituverkon rakentamiseen ei-markkinaehtoisille alueille ja Vestia Oy:lle Ylivieskan jätekeskuksen vesienkäsittelyjärjestelmän parantamiseen.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi kiinteistökaupan esisopimuksen, jossa sovitaan liikerakennusten korttelialueen (KM-8) tontin, kiinteistötunnus 977-8-61-1, pinta-ala on 42 220 m², luovuttamisesta WasaGroup Oy:lle 545.000,00 euron kaupahinnalla Taanilan liikealueella.

Työterveyshuollon palveluntuottajana toimi edellisvuoden tapaan Mehiläinen.

Kaupunki on edelleen vahvistanut ICT riskienhallintaa ja kyberturvallisuuden tasoa. Vuoden aikana painopisteenä on ollut pilvipalveluympäristöjen tietoturvan systemaattinen kehittäminen sekä identiteetin- ja pääsynhallinnan (IAM) parantaminen. Tietoturvaa on vahvistettu ottamalla käyttöön uusia suojaus- ja valvontatoimintoja, kehittämällä varautumista häiriö- ja palvelunestohyökkäyksiä vastaan. Mobiililaitteiden tietoturvaa on kehitetty liittämällä laitteita keskitetyn hallintaan ja uusilla vanhentuneita laitteita. Henkilöstön osaamista on kehitetty järjestämällä verkkokoulutuksia, kohdennettuja tietoturvarajoituksia. Myös kaupungin sisäistä valmiutta kyberturvallisuustilanteisiin on parannettu. Kaupunki on osallistunut alueellisiin ja valtakunnallisiin valmius-, Taisto- ja kyberharjoituksiin sekä vahvistanut yhteistyötä viranomaisten, sidosryhmien ja muiden kuntatoimijoiden kanssa. Lisäksi kaupunki on aktiivisesti mukana useissa kansallisissa ICT ja tietoturva-alan yhteistyöverkostoissa, joissa seurataan uhkakuvia, jaetaan parhaita käytäntöjä ja kehitetään yhteisiä toimintamalleja.

Kaupungin pääasialliselta ICT-yhteistyökumppanilta ja kaupungin 10,5 %:n osuudella omistamalta sidosyksiköltä, Joki ICT:ltä, hankittiin palveluita yhteensä 378.000 eurolla (2024: 405.000 eurolla).

Ylivieskan kaupunki ostaa talous- ja henkilöstöhallinnon palvelut 39,7 %:sti omistamaltaan Kuntien Hetapalvelut Oy:ltä. Vuoden 2025 kustannukset Hetapalveluilta olivat 759.000 euroa (2024: 776.950 euroa). Hetapalveluiden kustannukset kohdennetaan jo laskua tiliöidessä suoraan tulosityksiköille ja pienehkö osa suoraan talouspalveluihin. Kuluja saatiin laskettua toimintatapoja tehostamalla. Kuntien Hetapalvelut kilpailutti taloushallinnon järjestelmä vuoden 2025 aikana ja kilpailutuksen voitti Visma Publicin Wintime-järjestelmä, jonka käyttöönotto Ylivieskan osalta tapahtuu 1.1.2027.

Vuonna 2025 käytiin useampia yhteistoimintaneuvotteluita. Syksyllä 2024 käytyjen yhteistoimintaneuvotteluiden tuloksena sovitut henkilöstön irtisanomiset käynnistyivät keväällä 2025. Kaikkiaan kaksi palvelussuhdetta irtisanottiin taloudellisista ja tuotannollisista syistä. Lisäksi yksi palvelussuhde muutettiin osa-aikaiseksi ja 1 htv:n verran tehtiin tehtävien uudelleenjärjestelyitä. Uusina kaupunginhallitus käynnisti yhteistoimintaneuvottelut Niemelän koulun sulkemiseksi sekä työllisyysalueen tehtävien uudelleen järjestämisestä keväällä 2025.

Niemelän koulun sulkemiseksi käynnistetyt neuvottelut eivät johtaneet opetus- ja ohjaushenkilöstön palvelusuhteiden päättämiseen. Työnantaja pystyy tarjoamaan henkilöstölle kelpoisuutta ja osaamista vastaavaa työtä muista kouluista koulun sulkemisen yhteydessä.

Ylivieska-Kalajoki-Nivalan työllisyysalueen toiminnan käynnistyttyä toiminnan organisoitumisessa ja palvelutuotannossa tehtiin muutoksia. Em. Muutosten vuoksi muutokset kohdistuivat henkilöstön tehtäväsisältöihin, virkapaikkoihin, työaikoihin ym. palvelusuhteen ehtoihin. Lopputuloksena osa henkilöstöstä siirtyi työllisyysalueen yhteistoimintasopimuksen mukaisesti työllisyysalueen toisiin työnantajakuntiin eli Kalajoelle ja Nivalaan liikkeenluovutuksella 1.5.2025. Samassa yhteydessä valtakunnallisesti sovitus työaikamuutokset astuivat voimaan.

2025 tehtiin valtakunnallisesti palkkajärjestelmämuudistus KVTESin ja OVTES osio G:n osalta. Muutoksessa palkkausjärjestelmä muuttui TVA-järjestelmästä tasopalkkajärjestelmään. Muutos kohdistui Ylivieskan kaupungilla yhteensä 459 työntekijään.

TUNNUSLUVUT	TP 2023	TP 2024	TP 2025
Kaupungin henkilöstön sairauspoissaolot, päivinä	13 889	12097	10959
<u>Henkilöstö</u>			
- Yleishallinto	10	10	10
- ICT-palvelut	1	1	1

TALOUS

	TP 2024	Alkuperäinen TA 2025	Muutettu TA 2025	TP 2025	Ali/yli (TA/TOT)	Toteuma-%
120 Yleishallinto						
Toimintatuotot	9 263 785	8 278 290	7 939 676	8 206 944	-267 268	103,4 %
Toimintakulut	-4 141 800	-3 529 617	-3 529 617	-4 098 032	568 415	116,1 %
TOIMINTAKATE	5 121 985	4 748 673	4 410 059	4 108 912	301 147	93,2 %

Vastuutoimielin:	20	KAUPUNGINHALLITUS
Vastuuviranhaltija:	Kaupunginjohtaja	

Sitovuustaso:	130	Elinvoimapalvelut
----------------------	------------	--------------------------

PALVELUAJATUS

Ylivieskan kaupunki tuottaa itse elinvoimapalvelut. Elinvoimapalvelut hallinnoi yritystoimintaa ja kaupungin elinvoimaisuutta edistäviä kehittämishankkeita ja tukee korkeaan osaamiseen perustuvan yritystoiminnan kehittämistä yhteistyöverkostojen kautta. Työllisyyspalvelut sisältyvät elinvoimapalveluiden tulosalueeseen. Elinvoimapalveluiden vastuulla on myös kuntamarkkinoinnin toteuttaminen ja kehittäminen.

Elinkeinopalveluiden sitovuustaso sisältää myös maaseutupalveluiden kustannukset. Ylivieska kuuluu Nivalan alueelliseen maaseutulautakuntaan, joka on viiden kunnan yhteinen lautakunta, jossa on jäseniä yhteensä viisi. Kärsämäen, Oulaisten, Sievin ja Ylivieskan kunnista kustakin yksi ja Nivalan kunnasta kaksi. Toiminta hoidetaan lähipalveluina siten, että jokaisessa kunnassa on maaseutupalvelujen toimipiste. Lautakunta on muodostettu kuntien välisellä yhteisellä sopimuksella. Se hoitaa alueen lakisääteiset maaseutuhallinnon tehtävät sekä muita maaseudun ja maatalouden kehittämistehtäviä. Pääasiallisin tehtävä on hoitaa viljelijöiden EU- ja kansallisten maataloustukien hakemisen järjestäminen, hakemusten käsittely ja maksatustehtävät annettuja säädöksiä ja ohjeita noudattaen. Ylivieskan kaupungin osuus alueellisista maaseutupalveluista oli 65.095 euroa.

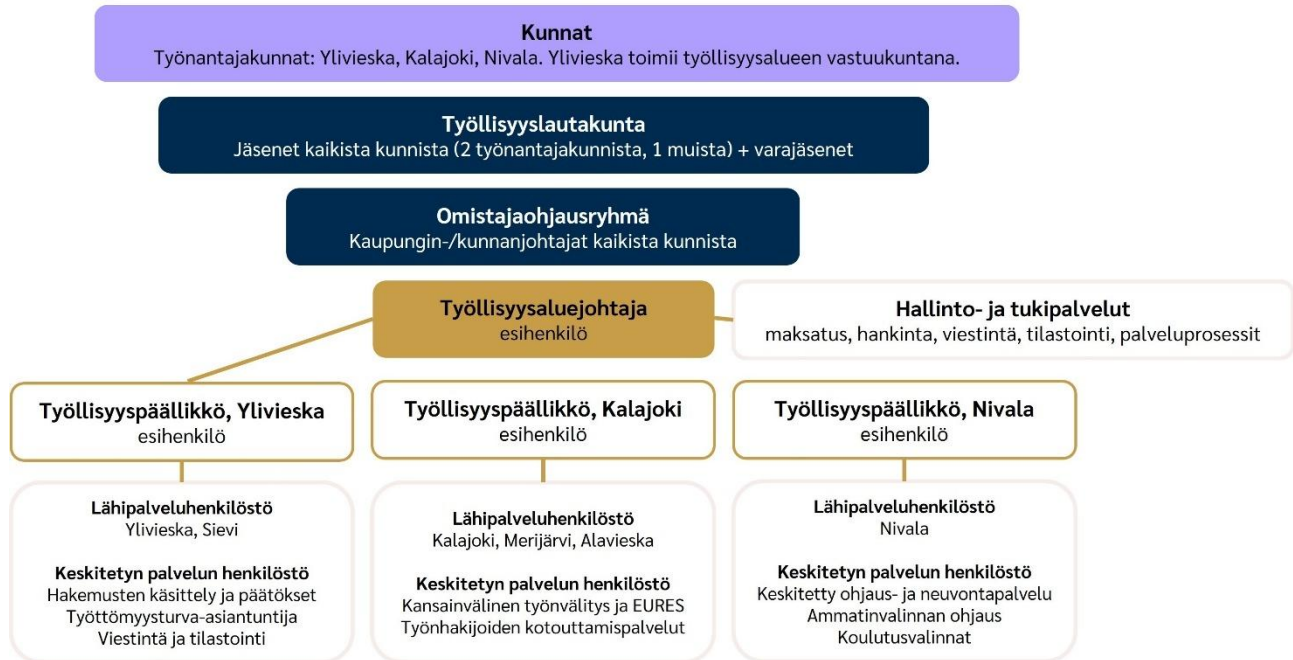
Julkisten työvoimapalveluiden järjestämisvastuu siirtyi valtion työ- ja elinkeinotoimistolta kunnille ja kuntien muodostamille yhteistoiminta-alueille 1.1.2025. Ylivieska, Kalajoki, Nivala, Sievi, Alavieska ja Merijärvi ovat muodostaneet yhdessä Ylivieska, Kalajoki, Nivala-työllisyysalueen, jossa Ylivieska toimii työllisyysalueen vastuukuntana mutta Kuntalain 54 §:n mukaisesti toimivaltaa on siirretty myös Kalajoelle ja Nivalaan. Työllisyyslautakunnassa on yhdeksän (9) jäsentä. Jäsenistä kaksi valitaan Ylivieskasta, kaksi Kalajoelta, kaksi Nivalasta, yksi Sievistä, yksi Alavieskasta ja yksi Merijärveltä. Työllisyyslautakunnan toimintakausi on valtuustokausi.

KATSAUS VUODEN 2025 TOIMINTAAN

Yrityspalvelut

Painopistealueet vuonna 2025 ovat:

- elinvoimastrategian ja kaupunkistrategian huomioiminen kaikessa toiminnassa ja päätöksissä
- hanketyöskentelyn kehittämisen jatkaminen esimerkiksi hanketyöntekijöiden arkea tukevien sisäisten prosessien kehittämisellä
- Työllisyysalueen toiminnan käynnistyminen ja tavoitteisiin sekä kehittämiseen sitoutuminen
- yhteistyön rakentaminen ja kehittäminen sekä kaupungin omien, että työllisyysalueen kuntien työllisyyspalveluiden ja yrityspalveluiden välillä
- yritysten liiketoimintaedellytysten, omistajanvaihdosten ja kasvun tukeminen
- uusien yrityshankkeiden edistäminen
- aktiivinen sidosryhmätyö ja alueellisten yhteistyömahdollisuuksien kehittäminen
- yhteistyössä kaupungin muiden toimialojen kanssa kuntamarkkinoinnin toteuttaminen, kehittäminen ja suunnitelmallisuuden lisääminen ml. tapahtumat

Strategialinjaukset on huomioitu hankkeiden valmistelussa, yritys- ja työllisyyspalveluiden kehittämisessä. Päätöksenteon ja valmistelun tueksi on hyödynnetty strategisia painopisteitä erityisesti vetovoiman ja työllisyyden näkökulmista. Vuoden aikana on kiinnitetty huomiota hankkeiden koordinointiin, tiedonkulkuun ja raportointikäytäntöihin. Tavoitteena on ollut varmistaa hanketoiminnan sujuvuus, vaikuttavuus ja yhteensopivuus kaupungin tavoitteiden kanssa. Elinvoimapaalvelut ovat sitoutuneet työllisyysalueen tavoitteisiin ja toiminnan kehittämiseen aktiivisella osallistumisella valmisteluun, käyttöönottoon, hankkeiden ja yhteistyörakenteiden luomiseen. Toiminnan alkuvaiheessa on pitänyt keskittyä prosessien vakiinnuttamiseen ja asiakaslähtöisten palvelujen kehittämiseen. Yhteistyötä on rakennettu ja kehitetty kaupungin omien työllisyys- ja yrityspalveluiden sekä työllisyysalueen kuntien kanssa. Omistajanvaihdoksiin ja kasvuhallukoiden yritysten tukemiseen on kiinnitetty erityistä huomiota, jotta on pystytty vastamaan talouskasvun myötä olevaan heikkoon talouskasvun tilanteeseen. Yrityksiä on ohjattu oikeiden palveluiden ja asiantuntijoiden pariin. Myös hankkeiden toiminnoissa on pystytty palvelemaan yritysten tavoitteita täsmätoimenpitein.

Yhteistyötä on tehty erityisesti työllisyysalueen kuntien ja seudullisten toimijoiden kanssa. Yhteistyön avulla on pyritty tunnistamaan uusia mahdollisuuksia elinkeinoelämän, yhteisten hankkeiden ja työllisyyden kehittämiseen sekä vahvistamaan kaupungin asemaa osana laajempaa aluetta. Vuoden aikana on panostettu yhteisten viestien kirkastamiseen sekä tapahtumien hyödyntämiseen kaupungin vetovoiman ja tunnettuuden vahvistamisessa.

Työllisyyspalvelut

Työllisyysalueen myötä henkilöstöä siirtyi valtiolta liikkeenluovutuksella Ylivieskan kaupungille 21 henkilöä. Välittömästi liikkeenluovutuksen jälkeen Ylivieska käynnisti muutosneuvottelut, joiden seurauksena osa henkilöstöstä siirtyi 1.5.2025 Kalajoen kaupungin ja Nivalan kaupungin palvelukseen. Samassa yhteydessä asiakastyötä tekevien asiantuntijoiden työaika muuttui KT:n linjausten mukaisesti toimistotyöajasta yleistyöaikaan. Siirtyvän henkilöstön määrä oli alimitoitettu siirtyviin tehtäviin ja asiakasmääriin nähden, joten työnantajakunnat Ylivieska, Kalajoki ja Nivala rekrytoivat asiantuntijoita vuoden 2024 lopulla siten, että kokonaishenkilöstön määrä työllisyysalueella oli tammikuun alussa 36.

Vuoden 2025 tavoitteena oli käynnistää työllisyysalueen toiminta ja varmistaa lakisääteisten palveluiden toiminta. Tässä onnistuttiin ja henkilöasiakaspalvelu saatiin toimintaan alueen jokaisessa kunnassa jo varhaisessa vaiheessa vuoden 2025 alkupuolella. Uusia lakisääteisiä tehtäviä tuli muutoksessa paljon ja palveluprosesseja palveluiden toteuttamiseksi ja kehittämiseksi tehdään edelleen.

Työllisyysalueen palkkatuki- ja starttiraha määrärahat loppuivat keväällä 2025. Määrärahojen käyttöä haastoivat valtiolta tulleet määrärahojen sidonnat, jotka sitoivat suurimman osan budjetoiduista määrärahoista. Määrärahaa lisättiin syksyllä 2025 palveluhankinnoista vapautuvien määrärahojen puitteissa. Työllisyysalue myönsi vuonna 2025 palkkatukea 433 159 euroa ja starttirahaa 212 134 euroa. Tukiin liittyviä maksatuspäätöksiä tehtiin 1030 kappaletta.

Valtakunnallinen heikko työllisyystilanne on haastanut työllisyysalueen käynnistymisvaihetta. Vaikka valtakunnallisesti työttömyysasteemme on keskiarvon alapuolella, on työnhakijoiden ja lomautettujen määrä sekä avoimien työpaikkojen puute haastanut palveluprosessiamme ja resurssejamme. Työllistymissuunnitelmia tehtiin alueellamme 7 440 kappaletta, aktivointisuunnitelmia 1 029 kappaletta, monialaisia työllistymissuunnitelmia 471 kappaletta ja kotouttamissuunnitelmia 297 kappaletta. Yhteensä yhteydenottoja työllisyysalueella oli 55 542 kappaletta.

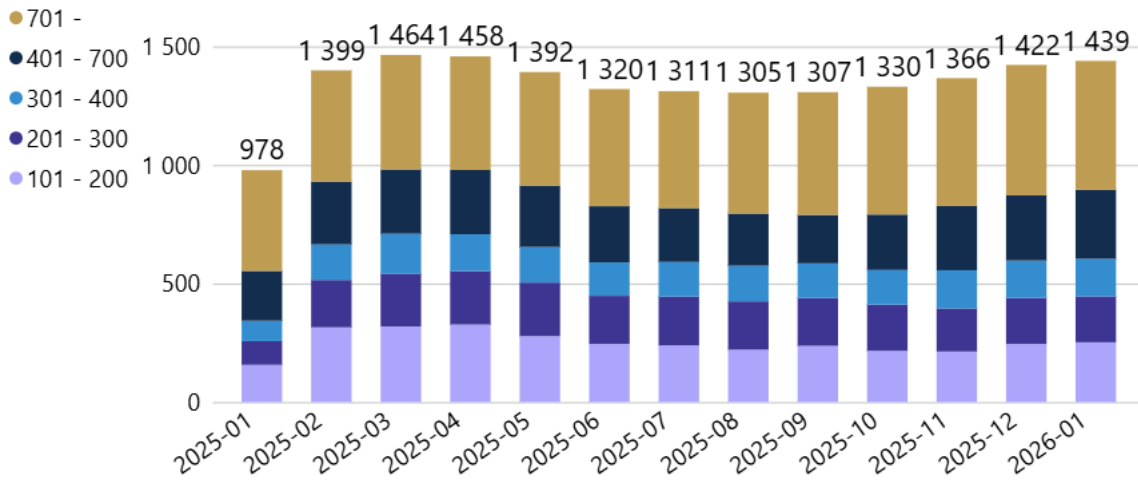
Työllisyysalueen viestintä tuki muutosta, vahvisti palveluiden tunnettuutta sekä viritti viestinnän rakenteita ja toimintatapoja uudelle organisaatiolle ensimmäisenä toimintavuotena. Ulkoisessa viestinnässä vahvistimme palveluiden tunnettuutta monikanavaisesti. Keskeisiä teemoja olivat työnantajapalvelut, osaamisen kehittäminen, koulutus- ja valmennuspalvelut sekä EURES. Osa viestintää olivat nuorille suunnattu Matkalla töihin -kampanja sekä kuukausittaiset työllisyyskatsaukset. Kuntaviestijöiden verkosto sai alkunsa ja kokoontui kahdeksan kertaa, joista kerran paikan päällä Ylivieskassa. Jaoimme ajankohtaista tietoa kunnille myös valmiiden tiedotteiden muodossa. Yhteistyötä tuimme julkaisupankilla, jonne työllisyysalueen viestinnän asiantuntija tuotti sisältöjä kuntien käyttöön.

Palveluhankinnat saimme käynnistymään helmi- maaliskuussa 2025. Hankimme valmennuspalveluja, koulutuskokeiluja, ammatinvalinnan ohjauksen ja psykologin palveluita, työelämän korttikoulutuksia sekä asiantuntija-arviointeja työnhakijoille. Lisäksi osallistuimme työllisyysalueiden yhteishankinnassa verkkokoto-koulutuksen, monikielisen yhteiskunta-orientaation sekä maahanmuuttajien lähtötason arvioinnin hankintoihin.

Kunnat rahoittavat vuoden 2025 alusta alkaen osan Kelan maksamista työttömyystuista eli työmarkkinatuesta ja peruspäivärahasta sekä työttömyyskassojen maksamista ansiopäivärahasta. Kunnan rahoitusosuus on 10 % kun työttömyystukea on maksettu 101–200 päivää, 20 % kun työttömyystukea on maksettu 201–300 päivää, 30 % kun työttömyystukea on maksettu 301–400 päivää, 40 % kun työttömyystukea on maksettu yli 400 päivää ja 50 % kun työmarkkinatukea on maksettu yli 700 päivää. Työnhakijan osallistuessa aktivointitoimenpiteisiin, kunnan maksuvastuu ei katkea kuten ennen uudistusta. Maksupäivien kertymä nollautuu ja alkaa alusta vain, jos työssäoloehto täyttyy.

Työllisyysalueella työttömyysturvamaksujen kuntaosuus oli 3 934 536 euroa vuonna 2025. Alla taulukko etuuspäivien mukaan.

Yhteensä

TUNNUSLUVUT	TP 2023	TP 2024	TP 2025
Työnhakijat, keskiarvo kk			3 419
Työttömyysaste			9,3 %
Pitkäaikaistyöttömien osuus työnhakijoista			18,5 %
Avoimet työpaikat, keskiarvo kk			350
Työttömyysturvamaksujen kuntaosuudet (koko alue)			3 934 536 €
Työttömyysturvamaksujen kuntaosuudet, Ylivieska	851 127 €	969 697 €	1 562 168 €
Kuntabarometrin kokonaisarvosana*	Ei toteutettu 2023	3,20	Ei toteutettu 2025
Kuntabarometrin yrityspalvelujen arvosana*	Ei toteutettu 2023	3,48	Ei toteutettu 2025
Kuntabarometriin vastanneiden yritysten määrä*	Ei toteutettu 2023	22	Ei toteutettu 2025
Aktiivitulojen määrä kpl (tukea hakeneet tilat)	119	118	116
Viljelyssä oleva peltopinta-ala ha	7394	7458	7426

*Kuntabarometri on Suomen Yrittäjien kaikkien kuntien yrittäjille joka toinen vuosi tehtävä kysely.

TALOUS

	TP 2024	Alkuperäinen TA 2025	Muutettu TA 2025	TP 2025	Ali/yli (TA/TOT)	Toteuma-%
130 Elinvoimapaalvelut						
Toimintatuotot	800 987	3 822 981	3 822 981	3 752 193	70 788	98,1 %
Toimintakulut	-3 126 317	-7 690 773	-7 690 773	-7 444 921	-245 852	96,8 %
TOIMINTAKATE	-2 325 329	-3 867 792	-3 867 792	-3 692 728	-175 064	95,5 %

Vastuutoimielin:	35	KAUPUNGINHALLITUS
Vastuuviranhaltija:	Kaupunginjohtaja	

Sitovuustaso:	190	Jokilaaksojen pelastuslaitos
----------------------	------------	-------------------------------------

KATSAUS VUODEN 2025 TOIMINTAAN

Jokilaaksojen pelastuslaitoksen palvelutuotanto päättyi 31.12.2022 ja vastuu siirtyi 1.1.2023 Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue Pohteelle. Pelastuslaitos on kuitenkin vielä säilytetty omana sitovuustasona Ylivieskan kaupungin taloushallinnossa eräiden vastuiden vuoksi. Vuonna 2025 Jokilaaksojen pelastuslaitoksen kulut liittyivät avoimna oleviin varalaoa koskeviin riita-asioihin ja työtaturma- ja ammattitautivakuutuksen jälkiseurantaan.

TALOUS

	TP 2024	Alkuperäinen TA 2025	Muutettu TA 205	TP 2025	Ali/yli (TA/TOT)	To- teuma-%
190 Jokilaaksojen pelastuslaitos						
Toimintatuotot	98 217	34 000	34 000	83 106	-49 106	244,4 %
Toimintakulut	-114 563	-40 000	-40 000	-88 590	48 590	221,5 %
TOIMINTAKATE	-16 346	-6 000	-6 000	-5 484	-516	91,4 %

Vastuutoimielin:	55	SIVISTYSLAUTAKUNTA
Vastuuviranhaltija:	Sivistysjohtaja	

Sitovuustaso:	220	Yleissivistävät koulutuspalvelut
----------------------	------------	---

PALVELUAJATUS

Koulutuspalveluiden vastuualueeseen kuuluu kouluissa annettavan esiopetuksen, perus- ja lukio-opetuksen sekä kouluisten iltapäivätoiminnan järjestäminen Ylivieskan kaupungissa laadukkaalla, kustannustehokkaalla ja samalla hyvinvointia ja terveitä elämäntapoja edistävällä tavalla.

Kasvatustavoitteina on kasvattaa oppilaista yhteistyökykyisiä, luovia, omiin kykyihinsä luottavia ja elämää sekä toisia ihmisiä kunnioittavia yhteiskunnan jäseniä. Tavoitteena on antaa oppilaille hyvään yleissivistykseen tarvittavat tiedot ja taidot sekä valmiudet jatko-opintoihin ja yhteiskunnassa tapahtuviin muutoksiin tukien kotien kasvatusta.

KATSAUS VUODEN 2025 TOIMINTAAN

Vuoden 2025 käsiteltiin edellisenä vuonna valmistuneen kaupunginhallituksen (18.9.2023 § 241) käynnistämä varhaiskasvatus- ja koulutuspalveluiden palvelutarve- ja palveluverkkoselvityksen toimeenpanoa. Selvityksen pohjalta kaupunginvaltuusto päätti 14.04.2025 §17, että Niemelän koulu lakkaa 1.8.2028.

Palveluverkkoselvityksen mukaiset oppilasennusteet ovat edelleen paikkansapitäviä. Ennusteen mukaan koulutuspalveluiden kokonaisoppilasmäärä kääntyy laskuun siten, että painotus ala- ja yläkoulujen kohdalla muuttuu. Alakoulujen oppilasmäärän ennustetaan vähenevän seuraavaa lukuvuoteen mennessä, kun taas yläkoulun oppilasmäärä hieman nousee. Syksyllä 2024 päivitettyjen ennusteiden valossa lukuvuoteen 2031-2032 mennessä kokonaisoppilasmäärän vähenemä olisi -575 oppilasta. Kevään 2026 aikana valtuusto käsittelee kouluverkon toimeenpanossa seuraavana Ojakyvän koulun lakkautumista.

Vuoden 2025 aikana on jatkettu koko koulutuspalveluita koskeva vuosittaista resurssitarkastelua, jossa otetaan huomioon mahdollisimman kattavasti talousnäkökulmat, henkilöstöresurssit, koulukohtaiset tuntiresurssit sekä pedagogiset näkökulmat. Toimintamallia ja työkaluja on kehitetty edelleen koskemaan lukuvuoden 2026-2027 suunnittelua.

Kevään 2025 aikana suurimpina kehittämistehtävinä olivat lakimuutoksien edellyttämät opetussuunnitelmien ja järjestyssääntöjen muutokset. 1.8.2025 astui voimaan uusi perusopetuksen tuntijako, jossa lisättiin yhteensä kolme vuosi- viikkotuntia matematiikkaan ja äidinkieleen perusopetuksen alaluokille. 1.8.2025 astui voimaan myös lakimuutos oppimisen tuesta. Sivistyslautakunnan asettama OPS-työryhmä laati em. tarvittavat muutokset Ylivieskan esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelmiin sekä lukion opetussuunnitelmiin. Opetussuunnitelmat olivat hyväksytyt ja valmiit lukuvuoden alkaessa. 1.8.2025 lukien astui voimaan myös muutos perusopetuslaissa, joka koskee puhelinten ja muiden mobiililaitteiden käyttöä perusopetuksen oppitunneilla. Uudistetun lain tavoitteena on turvata koulujen työrauha ja edistää oppimiseen keskittymistä. Lain edellyttämät järjestyssääntöjen muutokset laadittiin yhteistyössä koulujen kanssa ja ne hyväksyttiin sivistyslautakunnan tarkennuksella kokouksessa 23.09.2025.

Toisen asteen yhteistyötä kehitettiin päivittämällä Ylivieskan lukion ja Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymä JEDU:n sopimus yhdistelmäopinnoista. Kyseessä on koulutusyhteistyö, jossa opiskelija hakeutuu suorittamaan opintoja ao. oppilaitokseen kyseisen oppilaitoksen normaalin valintamenettelyn kautta.

Hanke- ja kehittämistoiminta on vuoden 2025 aikana ollut jälleen vireää. Koulujen kerhohankkeet sekä Harrastamisen Suomen mallin mukainen harrastustoiminta on jatkunut. Tämän lisäksi hyvinvointipalvelujen kanssa yhteistyössä toteutetussa Liikkuva Ylivieska ja Move!-liikuntaneuvonta -hankkeessa on saatu hyviä tuloksia. Erasmus + -hankkeiden kautta on toteutettu oppilas- ja opettajaliikkuvuuksia. Lukiossa vuonna 2024 alkanut oppimisen tuen hanke jatkui vielä vuoden 2025 puolella. Vuoden 2025 loppupuolella haettiin OKM:n valtionavustusta perusopetusikäisten uimataidon parantamiseen. Ylivieskan uusi aalto 26-27 -hanke sai myönteisen rahoituspäätöksen 27 240e, joka on 80% kuluista. Hankerahoituksia haetaan edelleen mahdollisuuksien mukaan vuoden 2026 aikana. Vuoden 2026 talousarvioon tehty varauksia mahdollisiin omarahoitusosuuksiin.

Ylivieskalaisten oppilaiden ja opiskelijoiden hyvinvoinnista saatiin tuoretta tietoa vuoden 2025 kouluterveyskyselyllä. Myönteistä kehitystä on tapahtunut mm. alakoululaisilla oppilaiden kokemaan kiusaamisen vähentymiseen sekä osallisuuden kehittymiseen. Myös useampi vastaaja kertoo syövänsä aamupalan joka arkiamu. Yläkoululaisilla oman terveydentilan heikoksi tai keskinkertaiseksi kokevien määrä on myös vähentynyt edellisiin tuloksiin verraten. Lukiolaisten osalta myönteistä kehitystä on havaittavissa tyytyväisyyden lisääntymisellä kouluruokaan liittyvissä aiheissa. Kehittämiskohteet liittyvät kouluruokaan, koulukiinnostavuuteen ja vapaa-aikaan. Kouluterveyskyselyn tuloksia on käsitelty laajasti työ- ja henkilöstöryhmissä sekä luottamushenkilöiden kokouksissa. Aineisto on tärkeä pohja kunnan hyvinvointikertomukselle ja erilaisille kehittämistoimille.

Opiskeluhuollon ohjausryhmä on toiminut vuoden 2025 aikana. Monialainen yhteistyö toimii hyvin tunnistaen erilaisia kehittämiskohteita ja tehostamistoimia.

TUNNUSLUVUT

Oppilasmäärä 20.9.	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Esiopetus	81	74	62	56
Vuosiluokat 1–6	1431	1393	1342	1352
Vuosiluokat 7–9	714	720	741	749
Peruskoululaiset	2145	2113	2081	2101
Peruskoulu ml esikoululaiset	2 226	2187	2 145	2157
Lukiolaiset (tutkintotavoitteiset)	237	267	248	248
Aineopiskelijat	2	2	5	9
yhdistelmätutkinnot	2	5	5	9
Lukio yhteensä	241	274	258	266

Tehokkuus / Taloudellisuus

Opetusryhmien keskikoko keskim.1-9 vsl)	18	18	18	17
---	----	----	----	----

Käyttökustannukset € / oppilas

Peruskoulu, mukaan lukien esiopetus	11 586 €	11 876 €	12 447 €	12 364 €
Lukio	10 955 €	9 493 €	8 923 €	10 233 €
Ateriakustannus € / oppilas	3,15 €	3,42 €	3,73 €	3,80 €

Toiminnan laajustiedot

Peruskoulujen lukumäärä	11	11	11	11
Lukioiden lukumäärä	1	1	1	1

Vakanssit 20.9.

Opettajat / peruskoulu yhteensä				
- Vakituiset virat	142	148	132	138
- Vakituiset tuntiopettajat	5	3	5	6
- Sijaiset	15	12	15	8
- Määräaikaiset muut kuin sijaiset	36	34	51	40
- Resurssit yhteensä	198	197	203	192
Opettajat / lukio yhteensä	23	20	21	21
- Virat	22	19	21	21
- Tuntiopettajat	1	1	0	0
Muut tehtävät				
- Koulujen muu henkilökunta (koulusihteerit ja vahtimestari)	4	4	4	4,5
- Koulunkäyntiavustajat (vak.toimet)	39	39	39	38
- Koulunkäyntiavustajat (määräaikaiset)	68	68	63	64
- "Oppilashuolto -muut työntekijät (perhetyöntekijät) ml. Määräaikaiset"	9	4	4	4

Tilat

Koulut, lkm	12	12	12	12
-------------	----	----	----	----

TALOUS

	TP 2024	Alkuperäinen TA 2025	Muutettu TA 2025	TP 2025	Ali/yli (TA/TOT)	Toteuma-%
220 Yleissivistävät koulutus-palvelut						
Toimintatuotot	1 772 262	1 366 071	1 366 071	1 723 116	-357 045	126,1 %
Toimintakulut	-30 345 919	-30 836 073	-30 836 073	-31 114 142	278 069	100,9 %
TOIMINTAKATE	-28 573 657	-29 470 002	-29 470 002	-29 391 026	-78 976	99,7 %

Vastuutoimielin:	55	SIVISTYSLAUTAKUNTA
Vastuuviranhaltija:	Varhaiskasvatusjohtaja	

Sitovuustaso:	293	Varhaiskasvatuspalvelut
----------------------	------------	--------------------------------

PALVELUAJATUS

Varhaiskasvatuksen toimintamuodot vuonna 2025:

- päiväkotihoido, päiväkodeissa järjestettävä esiopetus, ryhmäperhepäivähoito, perhepäivähoito
- palvelusetelit (päiväkodit, ryhmäperhepäivähoito, perhepäivähoito)
- yksityisen hoidon tuki ja yksityisen hoidon kuntalisä, kotihoidontuki, joustava ja osittainen hoitoraha
- MLL:n PerhePesä-toiminta ja yhteistoiminnassa järjestettävä verkostomainen perhekeskus

Varhaiskasvatuksessa tuetaan lapsen kasvua, oppimista ja hyvinvointia suunnitelmallisen sekä tavoitteellisen varhaiskasvatustoiminnan keinoin, toimintaa säännöllisesti arvioiden.

Varhaiskasvatuksessa lapsi saa kasvaa omana yksilönään, osaksi kasvu- ja oppimisyhteisöä. Tasa-arvoisen, yhdenvertaisen ja inklusiivisen varhaiskasvatustoiminnan keskiössä on hyvinvoiva lapsi.

KATSAUS VUODEN 2025 TOIMINTAAN

Edelleen vuonna 2025 oli ylivieskalaisilla perheillä valittavanaan niin kunnallista kuin yksityistä varhaiskasvatusta. Lapsipaikkoja oli tarjolla päiväkodeista, ryhmäperhepäivähoidosta sekä perhepäivähoidosta. Varhaiskasvatukseen hakutumisen yhteydessä ylivieskalaisille perheille annettiin ja annetaan jatkossakin tietoa vapaista lapsipaikoista sekä vaihtoehtoisista. Jo lapsen varhaiskasvatuksen alkutaival on keskustelua ja yhteistyötä perheiden kanssa –sähköisestä järjestelmästä huolimatta. Tiivis yhteistyö jatkuu perheiden kanssa läpi lapsen varhaiskasvatusvuosien. Asiakastytyväisyyskyselyn, keskusteluiden ja valtakunnallisten varhaiskasvatuksen perusteiden pohjalta saamme jatkossakin toiminnallemme pedagogiset painopisteet ja kehittämiskohteet. Palveluajatuksen mukaiset pedagogiset painopisteet ohjasivat toimintaamme myös vuonna 2025.

Ylivieskan varhaiskasvatuspalveluissa on vuonna 2025 kyetty muuntautumaan, pysytty kiinni nykyhetkessä ja katsottu myös tulevaisuuteen. Ammattitaitoisen, pätevän ja kelpoisuudenomaavan henkilökunnan tärkeys tunnistetaan. Henkilökunnan pysyvyyttä ja hyvinvointia tuettiin vuonna 2025 koulutuksen, resurssoinnin, palaverikäytäntöjen, työhyvinvointitoiminnan, työnohjauksen ja erityisesti lähijohdajuuden turvin.

Ylivieskan varhaiskasvatuspalveluiden yksi kohokohdista vuonna 2025 oli, kun saimme toimia isäntäkaupunkina Pohjois-Pohjanmaan Varhaiskasvattaja-päivälle. Syyskuinen päivä toi Ylivieskaan paitsi alamme huippukouluttajat, myös sadoittain varhaiskasvatuksen ammattilaisia ympäri maakuntaa.

Varhaiskasvatus kuului edelleen vuonna 2025 palveluverkkoselvityksen piiriin pienentyvien ikäluokkien ja syntyvyyden laskun vuoksi. Vuosi toikin mukanaan isoja rakenteellisia muutoksia, sillä palveluverkostamme poistui sopeuttamistoimenpiteiden seurauksena Huvikummun päiväkotit. Toiminta ko. päiväkodissa päättyi 31.5.2025 ja sen myötä yksi kunnallinen päiväkodin esiopetusyksikkö poistui. Tämän lisäksi yksityisen varhaiskasvatustoiminnan palveluntarjonnasta väheni yksi päiväkotit, ryhmäperhepäiväkotit ja yksityinen perhepäivähoitopaikka. Yksityisten toimipaikkojen lopettamispäätökset eivät syntyneet kaupungin sopeuttamistoimenpiteiden seurauksena, vaan yksityisten toimijoiden omien johtopäätöksensä sekä lapsimäärän kehityksen seurauksena. Vaikka rakenteellista liikehdintää tapahtui varhaiskasvatuksessa vuoden 2025 aikana, pysyi prosenttijako 60 % kunnallista varhaiskasvatusta ja 40 % yksityistä varhaiskasvatusta edelleen.

Sopeuttamistoimena palvelusetelin indeksikorotus jätettiin tekemättä 1.8.2025 ja täten vuoden 2024 indeksi jäi voimaan. Palveluseteleiden menot pysyivät tällä toimenpiteellä jokseenkin talousarviossa.

Verrattuna vuoden 2024 tilinpäätöksen lapsilukuun, vähenemä vuonna 2025 on -51 lasta varhaiskasvatusyksiköissä ja -77 lasta kaikki toiminnot huomioiden. Ylivieskan varhaiskasvatusikäisistä lapsista n. 80 % oli varhaiskasvatuspalveluiden piirissä. Koska vuonna 2025 lapsipaikkojen vähenemä saatiin vastaamaan lapsimäärän vähenemää, oli varhaiskasvatusyksiköiden täyttöaste pitkin vuotta hyvällä tasolla. Kaikille lapsille saatiin kuitenkin paikat järjestymään lakivelvoitteen aikana, useimmiten nopeutetulla aikataululla.

Lapsen tuki uudistui 1.8.2025 alkaen siis myös varhaiskasvatuksen esiopetuksessa. Uudistus toi mukanaan paitsi uutta tuen termistöä, myös tuen päätösten muutoksia, ryhmäkohtaisen tuen vahvistamista ja varhaiskasvatuksen erityisopettajan antaman opetuksen lapsi- ja ryhmäkohtaisesti.

Henkilökunnan määrässä ei vuonna 2025 tapahtunut vielä vähenemää, koska esim. lopettaneen päiväkodin työntekijöille osoitettiin työpisteet toisista kunnallisista yksiköistä. Myös lapsen tuen uudistus asetti vaatimukset erityisopettajuudelle ja resurssoinnille.

Palveluiden piirissä olevien lasten määrä keskimäärin /kk				
	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Päiväkotihoido (kunnalliset ja yksityiset palvelut)	660	652	659	629
<i>josta yksityisten päiväkotien palvelusetelit</i>	233	244	256	219
Perhe- ja ryhmäperhepäivähoito (kunnalliset ja yksityiset palvelut)	214	176	152	148
<i>josta yksityisen perhepäivähoidon palvelusetelit</i>	128	111	88	91
Päiväkotihoido ja perhepäivähoito yht. (sis. kunnalliset ja yksityiset palvelut)	873	828	811	777
Yksityisen hoidon tuki	<5	<5	<5	<5
Kotihoidon tuki	142	137	125	126
Varhaiskasvatuskerhot	20	10	-	-
Yhteensä	1035	980	941	903
Verkostoimainen perhekeskustoiminta ja PerhePesä (MLL)	Kävijäkerrat: 1006 lapset ja 697 aikuiset	Kävijäkerrat: >1000 lapset + 881 aikuiset	Kävijäkerrat: 900 lapset + 500 aikuiset	Kävijäkerrat: 966 lapset + 669 aikuiset
PALVELUIDEN PIIRISSÄ OLEVA LAPSI €/ VUOSI	12 393 €	12 926 €	13 724 €	13 812 €

	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TP 2025
vakinaisen, kokoaikainen	95	88	89	83
vakinaisen, osa-aikainen	13	7	13	12
sijaiset, kokoaikainen sijaiset, osa-aikainen	9	8 2	10	17 3
tilapäiset, kokoaikainen	45	24	30	20
tilapäiset, osa-aikainen	5	1	3	

TALOUS

	TP 2024	Alkuperäinen TA 2025	Muutettu TA 2025	TP 2025	Ali/yli (TA/TOT)	Toteuma-%
293 Varhaiskasvatuspalv.						
Toimintatuotot	590 027	430 424	430 424	529 532	-99 108	123,0 %
Toimintakulut	-13 243 579	-13 337 065	-13 337 065	-12 989 286	-347 779	97,4 %
TOIMINTAKATE	-12 653 552	-12 906 641	-12 906 641	-12 459 754	-446 887	96,5 %

Vastuutoimielin:	55	SIVISTYSLAUTAKUNTA
Vastuuviranhaltija:	Nuorisopalvelujohtaja	

Sitovuustaso:	230	Nuorisopalvelut
----------------------	------------	------------------------

PALVELUAJATUS JA PERUSTEHTÄVÄT

Nuorisopalvelut tukevat nuorten kasvua ja edistää nuorten elinoloja, hyvinvointia ja aktiivista kansalaisuutta luomalla edellytyksiä kasvuun tarjoamalla toimintaa, tukea ja turvallista, välittävää läsnäoloa. Nuorilla tarkoitetaan nuorisolain mukaisesti alle 29-vuotiaita. Haluamme, että Ylivieska on paras paikka nuorille elää, kasvaa ja harrastaa. Keskeiset nuorisopalveluiden osa-alueet ovat tilatoiminta, nuorisotoiminta tapahtumiseen ja leireineen, koulunuorisotyö, nuorten oman toiminnan tukeminen, sosiaalinen media ja digitaalinen nuorisotyö, harrastusmahdollisuudet, nuorisolan ehkäisevä päihdetyö, nuorten vaikuttamismahdollisuudet, etsivä nuorisotyö, yksilö- ja starttivalmennus, Ohjaamopalvelut, sosiaalinen vahvistaminen ja monialainen yhteistyö eri toimintamuotoineen, monikulttuurinen ja kansainvälinen toiminta.

Tavoitteena on innovatiivinen, laadukas, tasapuolinen, nuoria tavoittava, monipuolinen ja aktiivinen nuorisotoiminta. Toimintamme on nuorisolain sisältöjä vastaavaa sekä ajassa mukana pysyvää nuorisotyötä ja –politiikkaa. Toiminnassamme huomioimme hyvinvoinnin, turvallisuuden ja terveyden edistämisen. Henkilöstön työhyvinvointi, osaamisen varmistaminen, nuorisotilojen ja välineiden ajantasainen kunto ovat olennainen osa nuorisopalveluiden toimintaperiaatteita. Keskeinen nuorisopalveluiden toimintapaikka on nuorisotalo Holvi, josta löytyy kaikki kaupungin nuorisopalveluiden palvelut yhdestä paikasta.

KATSAUS VUODEN 2025 TOIMINTAAN

Vuonna 2025 keskeistä oli olemassa olevien toimintamallien kehittäminen ja vahvistaminen. Keskeisin toimintaympäristö nuorisopalveluilla oli nuorisotalo Holvi, jossa nuorisotilan lisäksi sijaitsevat toimistotilat ja Ohjaamo yläkerrassa. Holvin toiminnallisuus on osoittautunut hyväksi, toimintaa järjestetään parhaimmillaan kolmessa kerroksessa; kellarissa ryhmätoimintoja, keskikerroksessa nuorisotalotoiminnassa avoimia ovia ja kerhoja, yläkerrassa on Ohjaamo avoimeneuvoneen, ryhmätoimintoihin ja Ohjaamon ja Jelpiverkon monipuolisten palvelujen kanssa. Hanketoiminta oli vahvaa, rahoitettuja hankkeita oli 7 ja niihin saatiin rahoitusta yhteensä 212.890,41 euroa.

Lasten ja nuorten osallisuus toteutui sekä Lasten Parlamentin että nuorisovaltuuston toiminnassa. Lasten Parlamentti kokoontui säännöllisesti pääosin etänä, edustajisto koostui alakoulujen yläluokkien edustajista. Nuorisovaltuusto koostui eri tahojen edustajista ja mukaan ilmoittautuneista nuorista. Nuorisovaltuuston edustajat osallistuivat lautakuntien ja valtuuston kokouksiin, nuorisovaltuusto teki aloitteen skeittiparkin kunnostamisesta ja järjesti nuorille suunnattuja tapahtumia.

Holvissa järjestettiin kouluvuoden aikana avointa toimintaa 22 viikkotuntia 3.-luokkalaisista aina 29-vuotiaisiin asti, käyntikertoja yli 7000. Avoimen toiminnan lisäksi järjestettiin kerhotoimintaa ja tapahtumia. Loma-aikojen toimintaa olivat lasten päiväleirit, skeittileiri, avoimet ovet ja Wauto-toiminta. Muuta vuoden mittaan tapahtunutta olivat mm. Kaukon päivän tapahtuma, jalkautuminen koulujen päättäjäisiin ja kauppojen yöhön. Walkersissa, Wautotoiminnan toimintakerroilla, sivukyläkerhoissa ja kouluvierailuilla kohdattiin nuoria yhteensä yli 3000.

Lasten liikennepuisto oli avoinna peruskoulujen kesälomien ajan, kävijöitä kesän aikana noin 2500 lasta. Minigolfissa kävi kesän aikana noin 1000 pelaajaa. Kekan maja palveli perheitä ja muita kävijöitä, talvella avantouinti isänpäivästä äitienpäivään ja kesän avoimet ovet keräsivät joka kerta kymmeniä kävijöitä.

Nuorisotyötä oppilaitoksissa toteutettiin alkuvuodesta kahden ja elokuusta alkaen kolmen työntekijän voimin. Tavoitteena on tukea oppilaiden yhteisöllisyyttä, hyvinvointia ja osallisuutta. Toiminta sisältää mm. ryhmäytys- ja teematunteja, välituntityötä ja koulupäivystyksiä. Kesäaikana koulunuorisotyöntekijät ohjasivat nuorten kesäryhmää. Ehkäisevää päihdetyötä tekevä nuoriso-ohjaaja ja viime vuodesta alkaen myös koulunuorisotyöntekijät pitivät päihdekasvatukseen liittyviä tunteja kaikilla peruskouluilla. Lisäksi nuorisotalon nuoriso-ohjaajat toteuttivat yhtenä aamupäivänä viikossa yläkoululla ja yhtenäiskoululla välituntitoimintaa.

Ohjaamon avoimet ovet olivat kesätaukoa lukuun ottamatta tiistaista torstaihin iltapäivisin kello 13–16, muina aikoina Ohjaamo oli avoinna ajanvarauksella. Ohjaamossa järjestettiin pienryhmätoimintaa mm. sateenkaarevat, hyvinvointiryhmä, kässäkerho, Ohjaamon Olkkari, uutena Cosplay-ryhmä. Kävijöitä Ohjaamossa oli yhteensä 1805 nuorta, näistä yksilökäyntejä 899, loput ryhmäkäyntejä. Ohjaamossa jatkoi psykiatrinen sairaanhoitaja TEMin hankerahoituksella, tätä toteutettiin yhteistyössä Pohteen kanssa. Valitettavasti paikan täyttämässä oli suuria haasteita vuoden mittaan ja palvelu oli saatavilla vain ajoittain.

Etsivää nuorisotyötä ja yksilö- ja starttivalmennusta toteutettiin yhteistyössä Jelpiverkon kanssa. Etsivään nuorisotyöhön tuli yhteydenottopyyntöjä 158, joista etsivä nuorisotyö tavoitti vuoden aikana 127 nuorta. Yhteydenottopyynnöt painottuivat 21–25-vuotiaisiin. Etsivät nuorisotyöntekijät olivat mukana Aikalisä-toiminnassa, kohdaten kaikki kaupunkimme kutsunnoissa käyneet nuoret. Yksilö- ja starttivalmennuksessa nuoria oli vuoden aikana 43, painottuen 21–24-vuotiaisiin. Starttiryhmä oli vuoden aikana neljä, yhden kesto kahdeksan viikkoa, lisäksi yliveskalaisia nuoria osallistui Jelpiverkon verkkovalmennukseen. Jelpikahvila toimi kerran viikossa läpi vuoden, ADHD-ryhmä aloitettiin syksyllä uutena toimintona, keväällä toimi harrasteryhmä.

Palkatun henkilökunnan lisäksi nuorisopalveluissa oli koko vuoden ajan vapaaehtoistyössä kaksi kansainvälistä European Solidarity Corps -vapaaehtoistyöntekijää EU-rahoituksella, useita harjoittelijoita ja työkokeilijoita, syksyllä aloitti opiskelija koulutusopimuksella.

TUNNUSLUVUT	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TP 2025
0–28-vuotiaiden nuorten määrä	5512	5294	5393	5349
Nettomenot € / 0–28-vuotiaat (Keskiarvo v. 2024 oli 141 €)	93,29	106,39	103,73	104,30
Nettomenot €/asukas	33,42	36,56	36,38	36,47
Henkilöstö	9	9	9	9
Hanketyöntekijä	1	2	2	2

TALOUS

	TP 2024	Alkuperäinen TA 2025	Muutettu TA 2025	TP 2025	Ali/yli (TA/TOT)	Toteuma-%
230 Nuorisopalvelut						
Toimintatuotot	195 070	238 000	238 000	237 112	888	99,6 %
Toimintakulut	-758 293	-797 382	-797 382	-794 983	-2 399	99,7 %
TOIMINTAKATE	-563 223	-559 382	-559 382	-557 870	-1 511	99,7 %

Vastuutoimielin:	60	Hyvinvointilautakunta
Vastuuviranhaltija:		Kirjastojohtaja

Sitovuustaso:	225	Kirjastopalvelut
----------------------	------------	-------------------------

PALVELUAJATUS

Kirjasto on peruspalvelu sekä osa hyvinvointi-, oppimis- ja kulttuuripalveluja. Kirjasto tarjoaa pääsyn tietoon ja kulttuurisisältöihin, ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa ja tukee tiedon hankintaa, monipuolista lukutaitoa sekä lukemista ja kirjallisuutta. Kirjasto tarjoaa tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan sekä edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua.

Kirjaston tulee olla kaikkien saavutettavissa. Maksuttomat kirjasto- ja tietopalvelut ehkäisevät syrjäytymistä, tukevat elinikäistä oppimista, edistävät kansalais- ja digitaitoja, tuottavat elämyksiä sekä lisäävät hyvinvointia, yhteisöllisyyttä, osallisuutta ja monikulttuurisuutta.

Ylivieskan kirjaston palveluverkon muodostavat pääkirjasto, kirjastoauto, hakeutuva toiminta (siirtokokoelmat ja kirjat kotiin -palvelu) sekä verkkopalvelut. Kirjasto toimii tiiviissä yhteistyössä muiden kirjastojen, kaupungin toimialojen ja yhteisöjen kanssa. Riittävä ammattitaitoinen henkilöstö sekä toimivat ja turvalliset tilat mahdollistavat asiakkaiden tarvitsemat kirjastopalvelut sekä niiden kehittämisen.

KATSAUS VUODEN 2025 TOIMINTAAN

Kirjastopalveluita tarjottiin pääkirjastossa normaalein aukioloajoin pois lukien lyhennetty aukioloaika kaupungin sopeuttamistoimen vuoksi 7.-27.7. Sopeuttamistoimien vuoksi myös aineistomäärärahoja supistettiin 22,6 %. Kirjaston tiloja tarjottiin oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan vanhan kirjastorakennuksen ehdoilla.

Pääkirjastossa kirjastokorttia käytti 5 293 asiakasta ja fyysisiä käyntejä oli 95 865. Lainamäärä pääkirjastossa oli 242 203 lainaa, nousua edellisvuoteen 2 %. Kirjastoauto Tarinatoukka palveli aikataulun mukaisesti 59 pysäkillä. Kirjastoautossa kirjastokorttia käytti 1 493 asiakasta ja fyysisiä käyntejä oli 24 764. Lainauksia autosta tehtiin 75 581 kappaletta, mikä vastaa edellisvuoden tasoa.

Kirjastoauto toimi ennakoöänestysbussina kunta- ja aluevaaleissa. Ennakoöäniä autosta annettiin kaikkiaan 941 kappaletta.

Kirjastossa järjestettiin alakoululuokille kirjavinkkausta sekä eri ikäryhmille tiedonhaun- ja kirjastokäytön opetusta. Alakoululaisten kirjastokerho kokoontui kerran viikossa ja syksyllä aloitti yläkoululaisille suunnattu kerran kuukaudessa koontuva kirjaklubi. Kirjastossa järjestettiin viikoittain yleisiä satutunteja sekä kuukausittain perhepäivähoitajien ryhmille suunnattuja satutunteja. Lisäksi kirjallisuuspiiri kokoontui kerran kuukaudessa. Kesäaikana kyseiset toiminnot olivat tauolla. Toistuvien tapahtumien lisäksi kirjastossa järjestetään yksittäisiä tapahtumia, kuten kirjavinkkauksia sekä kirjailija- ja musiikkivierailuja.

Kaikkiaan kirjastossa oli 114 tapahtumaa, joihin osallistui noin 4 000 henkilöä. Näyttelyitä pääkirjastossa järjestettiin 7 kappaletta.

Kirjasto on aktiivinen sosiaalisen median kanavilla, jonne tuotetaan runsaasti muun muassa kirjavinkkivideoita ja ajan-kohtaisten teemojen ympärille rakennuttuja kokonaisuuksia. Kirjastolla on käytössään Instagram, Facebook, YouTube, Snapchat ja TikTok.

Kirjastopalveluiden strategisena tavoitteena oli yhteistyön lisääminen kaupungin ulkopuolisten toimijoiden kanssa. Tavoitteena oli luoda vuoden aikana 20 uutta tapahtumaa, johon yllettiin 21 tapahtumalla.

Ylivieskan kirjasto hallinnoi Joki-kirjastojen yhteistä Game on – lukudiplomihanketta. Hanke käynnistyi keväällä ja hankkeeseen on palkattu hanketyöntekijä 1.10.2025-30.4.2026 väliseksi ajaksi.

TUNNUSLUVUT	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Lainat / asukas Pohjois-Pohjanmaa 18,05 (2024)	19,6	20,37	20,3	20,63
Käyntiä / asukas Pohjois-Pohjanmaa 8,02 (2024)	7,16	7,41	7,4	7,83
Kirjastopalveluiden nettomenot € / asukas Pohjois-Pohjanmaa 60,03 (2024)	56,87	56,86	56,8	56,82
Henkilöstö	9,5	9,5	10	10

TALOUS

	TP 2024	Alkuperäinen TA 2025	Muutettu TA 2025	TP 2025	Ali/yli (TA/TOT)	Toteuma-%
225 Kirjastopalvelut						
Toimintatuotot	18 741	13 500	13 500	23 329	-9 829	172,8 %
Toimintakulut	-892 648	-885 477	-885 477	-898 628	13 151	101,5 %
TOIMINTAKATE	-873 907	-871 977	-871 977	-875 299	3 322	100,4 %

Vastuutoimielin:	60	HYVINVOINTILAUTAKUNTA
Vastuuviranhaltija:	Kulttuurijohtaja	

Sitovuustaso:	235	Kulttuuripalvelut
----------------------	------------	--------------------------

PALVELUAJATUS

Kulttuuritoiminta on osa kunnan hyvinvointi-, oppimis- ja kulttuuripalveluita. Kuntien lakisääteinen kulttuuritoiminta tukee ja edistää kulttuurielämää ja kulttuurikasvatusta, sen saavutettavuutta ja osallisuutta. Tavoitteina on tuottaa monipuolisia kulttuuripalveluita taidenäyttelyiden, teatteriesitysten, konserttien ja erilaisten kulttuuritapahtumien merkeissä, jotka luovat elämyksiä sekä lisäävät sosiaalisuutta. Kulttuuritoiminta tukee moniarvoista taiteiden harjoittamista ja harrastamista, kolmannen sektorin sekä eri kulttuurijärjestöjen ja ammattitaiteilijoiden toimintaa. Kulttuuritoiminta tekee tapahtumayhteistyötä eri toimijoiden kanssa paikallisella ja valtakunnallisella tasolla. Kulttuuri edistää hyvinvointia, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä.

Kulttuuripalvelut vaalii kaupungin perinne- ja kulttuurihistoriaa huolehtien perinnehistoriallisista arvokohteista Helaa-lan myllystä ja Puuhkalan kotiseutumuseosta. Kaupungin taidekokoelman ylläpito ja kotiseutuarkiston hoito kuuluvat kulttuuripalveluiden tehtäviin.

Kulttuuripalvelut koostuvat kokonaisuudesta: muu kulttuuritoimi, museotoimi, Kulttuurikeskus Akustiikan ja Kino Akustiikan toiminta. Kulttuuripalvelut ovat vuosittain mukana myös eri hankkeissa ja projekteissa. 2025 vuoden aikana näitä olivat Lykkyä Pohjois-Pohjanmaalle lastenkulttuurin edistämishanke, Luovaa matkailua ja kulttuurihyvinvointia (LuMaKu) sekä Ylivieska on myös mukana Oulu2026 Euroopan kulttuuripääkaupunkijuhlavuodessa, nämä hankkeet ja projektit jatkuvat vuosille 2026–2027.

KATSAUS VUODEN 2025 TOIMINTAAN

Kulttuurikeskus Akustiikassa järjestettiin toimintavuoden aikana yhteensä 70 konserttia ja esitystä, joissa kävi noin 14 600 katsojaa. Messuja, seminaareja ja juhlia järjestettiin 9, kokouksia ja koulutuksia 300 sekä taidenäyttelyitä 10, joiden kävijämäärä oli noin 16 500. Akustiikan kokonaiskävijämäärä oli noin 49 700. Kulttuurikeskus Akustiikan ohjelmisto koostui monipuolisesti muun muassa musiikkista, teatterista, stand up -komiikasta, lasten tapahtumista ja musikaaleista. Kino Akustiikan vakiintuneet elokuvapäivät olivat tiistai ja sunnuntai, mutta näytöksiä järjestettiin myös muina päivinä salin varaustilanteen ja kysynnän mukaan. Elokuvia esitettiin myös kesäaikaan tiistaisin. Vuonna 2025 elokuvanäytöksiä järjestettiin 183 ja kävijöitä oli yhteensä 5 644. Akustiikan ravintolatoiminta kilpailutettiin vuonna 2025, ja palveluntuottajaksi valittiin paikallinen Ravintola pikkuVELI, joka aloitti toimintansa 1.8. Aiemmin ravintolapalvelut hoidettiin kulttuuripalveluiden oman henkilökunnan voimin. Kasvanut kysyntä ja vaatimustaso lisäsivät resurssipaineita, ja ulkoistamisen myötä vapautunut henkilöstöresurssi voitiin kohdentaa kulttuuripalveluiden ydintehtäviin ja toiminnan kehittämiseen.

Vuoden aikana päivitettiin kulttuurikasvatussuunnitelma vastaamaan paremmin nykyisiä resursseja. Päivitetty suunnitelma otettiin loppuvuodesta portaittain käyttöön. Matalan kynnyksen tapahtumia järjestettiin tai niissä oltiin osajärjestäjänä 26, tavoite vuodelle 2025 oli 25. Alkuvuodesta järjestettiin yhteistyössä kirjastopalveluiden kanssa Kirjamesut, joissa vieraili noin 500 kävijää. Talvilomaviikolla 7.3. toteutettu Puuhkala loistaa -valotapahtuma keräsi noin 600 kävijää ja sai paljon kiitosta osakseen.

Kesäkaudella toiminta siirtyi Helaalan myllylle ja kotiseutumuseo Puuhkalaan. Molempiin kohteisiin oli vapaa pääsy koko kesän ajan lukuun ottamatta erikseen varattuja opastettuja kierroksia. Molemmissa toimi kesäkahvila, ja Helaalan myllyllä lisäksi käsityö- ja taidemyymälä sekä paikallisen taiteilijan Sari Viljamaan näyttely. Helaalan myllyllä vieraili noin 3 900 ja Puuhkalassa noin 2 400 kävijää. Puuhkalassa järjestettiin neljä kesälauantaipäivää, joissa kävi yhteensä noin 350 vierailijaa. Viljamakasiinissa oli omatuotantoinen valokuvanäyttely vanhasta Ylivieskasta.

Yhdistyksille ja järjestöille mahdollistettiin toritapahtumien järjestäminen Kasarmin torilla, jossa keskiviikkoiltapäivien tapahtumissa vieraili noin 750 kävijää. Sun Pampas -viikon yhteydessä kulttuuripalvelut järjestivät maksuttoman konsertin Kasarmin torilla, ja viikon päätti picnic-konsertti Melenderin aukiolla. Kotiseutuviikko toteutettiin heinä–elokuun vaihteessa sisältäen opastettuja bussikierroksia, Myllymarkkinat ja pääjuhlan Niemelänkylällä yhteistyössä Ylivieskan Kotiseutuyhdistyksen ja Niemelänkylän kyläyhdistyksen kanssa. Syyskauden merkittävimpiin tapahtumiin kuuluivat Kasarmin torilla järjestetyt Joulun avajaiset, joissa kävi noin 4 500 kävijää. Uutena matalankynnyksen tapahtumana järjestettiin Lasten oikeuksien viikolla toiminnallinen Lasten sunnuntai kulttuurikeskus Akustiikassa, jossa oli useita maksuttomia toimintapisteitä, elämyksellinen taikamaa sekä päivän ajan näytettiin lasten elokuvia, joihin oli halvemmat lipun hinnat. Lasten tapahtumassa vieraili 450 kävijää. Itsenäisyyspäivän juhla Akustiikassa keräsi noin 300 osallistujaa.

Elokuvatoiminnan vakiintuminen osaksi kaupungin palveluita on tuonut Akustiikkaan uusia kävijöitä ja laajentanut kulttuuripalveluiden tarjontaa. Talouden laskusuhdanne näkyi tapahtuma-alalla ennakkomyynnin heikkoutena, mikä on lisännyt järjestäjien riskejä. Sen sijaan matalan kynnyksen tapahtumien sekä museokohteiden kävijämäärät ovat kasvaneet tasaisesti viime vuosina. Erilaiset hankkeet ja projektit, joissa kulttuuripalvelut ovat mukana ovat nousseet keskeiseen rooliin kaupungin kulttuuritarjonnan ja -palveluiden kehittämisessä mahdollistaen niiden laajentamisen ja elävöittämisen.

TUNNUSLUVUT	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Kulttuuritoiminta				
Kulttuurikeskus Akustiikan palvelujen käyttäjämäärät	47 100	58 000	70 000	49 700
Museotoiminta – perinnekulttuuri				
Puuhkalan museon, iltatorin ja Helaalan myllyn kävijämäärä	9 200	6 200	8 000	8 000
Yleinen kulttuuritoimi	5 000	8 500	6 000	7 500
Henkilöstö				
Kulttuurikeskus Akustiikka, kotiseutuarkisto, museotoimi, muu kulttuuritoimi	8,5	8,5	8,5	8,5

Talous

	TP 2024	Alkuperäinen TA 2025	Muutettu TA 2025	TP 2025	Ali/yli (TA/TOT)	Toteuma-%
235 Kulttuuripalvelut						
Toimintatuotot	334 195	366 900	366 900	282 510	84 390	77,0 %
Toimintakulut	-1 096 869	-1 114 975	-1 114 975	-1 035 915	-79 060	92,9 %
TOIMINTAKATE	-762 674	-748 075	-748 075	-753 405	5 330	100,7 %

Tuloslaskelma

	TOT 12 2024	TA 2025	TA-Muutettu 2025	TOT 12 2025	Ali/yli (ed.vuosi/tp)
235 Kulttuuripalvelut					
Myyntituotot	119 499	134 000	134 000	171 946	-52 447
Maksutuotot	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	213 037	232 900	232 900	107 904	105 133
LIIKEVAIHTO	332 535	366 900	366 900	279 850	52 685
Tuet ja avustukset	1 660	0	0	2 660	-1 000
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0
Palkat ja palkkiot	-354 292	-358 355	-358 355	-325 651	-28 640
Eläkekulut	-57 833	-58 222	-58 222	-54 534	-3 299
Muut henkilösivukulut	5 105	-9 963	-9 963	-9 780	14 885
Henkilöstökulut	-407 019	-426 540	-426 540	-389 966	-17 054
Palvelujen ostot	-128 347	-133 745	-133 745	-133 987	5 639
Ostot tilikauden aikana	-83 392	-72 400	-72 400	-40 624	-42 767
Varastojen lisäys/vähennys	0	0	0	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-83 392	-72 400	-72 400	-40 624	-42 767
Vuokrat	-458 916	-462 631	-462 631	-457 547	-1 368
Avustukset	-4 350	-5 000	-5 000	-4 300	-50
Muut toimintakulut	-14 845	-14 063	-14 063	-9 491	-5 354
Poistot ja arvonalentumiset	-3 354	-4 000	-4 000	-8 661	5 307
LIIEKEYLI-/ALIJÄÄMÄ	-766 028	-751 479	-751 479	-762 066	-3 962
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0	0
Tilikauden yli/alijäämä ennen varauksia	-766 028	-751 479	-751 479	-762 066	-3 962
Varausten ja rahastojen muutos	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-766 028	-751 479	-751 479	-762 066	-3 962
Omakatteisuus-% (Liikevaihdolla katettu menoista, ei poistoja)	30,4 %	33,1 %	33,1 %	27,1 %	3,3 %
Omakatteisuus-% (Liikevaihdolla katettu menoista, sis.poistot)	30,3 %	33,0 %	33,0 %	26,9 %	3,4 %

Vastuutoimielin:	75	HYVINVOINTILAUTAKUNTA
Vastuuviranhaltija:	Hyvinvointijohtaja	

Sitovuustaso:	250	Liikuntapalvelut
----------------------	------------	-------------------------

PERUSTEHTÄVÄ JA PALVELUAJATUS

Ylivieskan kaupungin liikuntapalveluiden tehtävänä on luoda edellytyksiä kunnan asukkaiden liikunnalle:

- järjestämällä liikuntapalveluja sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa eri kohderyhmät huomioon ottaen
- tukemalla kansalaistoimintaa mukaan lukien seuratoimintaa
- ylläpitämällä liikuntapaikkoja

Liikunnalla on merkittävä myönteinen vaikutus kaupungin väestön kokonaisvaltaiselle terveydelle ja hyvinvoinnille sekä sairauksien ennaltaehkäisyyn ja hoitoon. Aktiivinen seuratoiminta yhdessä liikuntapalveluiden kanssa lisäävät Ylivieskan kaupunkiin elinvoimaisuutta. Liikumattomuus on yhteiskunnallinen haaste, joka aiheuttaa merkittäviä kustannuksia vuosittain. Liikuntapalvelut pyrkivät edistämään liikunnan aikaansaamia terveyshyötyjä ja samalla parantamaan kaupunkilaisten arjessa jaksamista, kunnan ylläpitämistä ja tarjoamaan elämyksellisiä hetkiä. Tämä vaatii tiivistä yhteistyötä eri toimialojen ja sidosryhmien kanssa.

Ylivieskan liikuntapalveluiden tavoitteena on tarjota kuntalaisille liikuntamahdollisuudet yhdenvertaisuus-, tasa-arvo- ja liikuntalain puitteissa asukkaitaan kuullen liikuntaa koskevista päätöksistä, sillä liikunnalla on keskeinen rooli kuntalaisten harrastustoiminnassa sekä terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi. Hyvinvoivat ja aktiiviset kuntalaiset ovat kunnan kivijalka.

KATSAUS VUODEN 2025 TOIMINTAAN

Vuoden 2025 aikana jatkettiin pitkälti olemassa olevien toimintojen parissa perustehtävän toteuttamista. Käyttöasteet uimahallin, liikuntasalin ja keilahallin osalta nousivat edellisestä vuodesta. Liikuntapalvelut kehitti aktiivisesti yhdessä kuntatekniikan kanssa Ylivieskan luontoliikunnan olosuhteita. Vuoden aikana uusittiin Joonala – Huhmari -välille jo käyttökänsä päähän tulleet pitkospuut ja Kivinevalle rakennettiin uusi, suojaista kotalaavu entisen laavun läheisyyteen. Lisäksi liikuntapalvelut oli olennaisessa osassa edistämässä vuoden osallistavan budjetoiminnan hankkeen läpiviennin. Kuntalaisten äänestyksen perusteella toteutukseen tuli maastopyöräreitti, jonka toteuttajaksi valikoitui kilpailutuksen jälkeen Trail It Oy. Vajaa parin kilometrin mittainen, monen tasoisille pyöräilijöille soveltuva reitti valmistui loppusyksystä liikuntapuiston alueelle. Reitti viimeistellään keväällä 2026.

HANKKEET

Liikkuva Ylivieska ja Move-liikuntaneuvonta 2024–2025 -hanke päättyi kesällä 2025. Hankkeen tulokset olivat kannustavia ja liikuntapalvelut päätyi hakemaan saman sisältöiseen jatkohankkeeseen avustusta Opetus- ja kulttuuriministeriön avustushaussa keväällä. Avustusta myönnettiin 20.000 € arvosta (avustuksen osuus maksimissaan 60 % toteutuneista kokonaiskustannuksista) kaudelle 2025–2026. Näin liikuntapalvelut pääsee edelleen kehittämään ja vakiinnuttamaan nuorten, vähän liikkuvien liikuntaneuvonnan toteutusta sekä vahvistamaan hallintokuntien välistä hankeyhteistyötä. Merkittävässä osassa olivat vuoden aikana hankkeiden avulla toteutetut työpajat ja luennot, joita hyödynnettiin kattavasti eri asiakasryhmille sekä sivistyspalveluille mutta myös kaupungin henkilöstön hyvinvoinnin tukemiseen.

Kulttuuripalveluiden kanssa yhteistyössä liikuntapalvelut valmisteli Oulu2026-kulttuuripääkaupunkivuoteen liittyvää tapahtumakokonaisuutta (Art and nature trails - Taidekehriä ja liikunnan kihuja), johon avustus on myönnetty kulttuuripääkaupunkivuoden osalle Oulun kulttuurisäätiön puolesta jo aiemmin. Avustusta yhteistyöllä toteutettavaan osuuteen on saatu 4660 € joka kattaa 50 % toteutuneista kokonaiskustannuksista. Tapahtumat sijoittuvat vuoden 2026 ajalle.

Vuoden 2025 lopulla liikuntapalvelut jätti hankehakemuksen Aluehallintovirastolle Liikunnallisen elämäntavan paikallisten kehittämisavustusten osalta luontoliikunnan hankkeen (Voimaa ja vahvuuksia luonnosta 2026) osalta. Hankeavustusta haettiin 4.000 € (50 % toteutuneista kokonaiskustannuksista).

Ylivieskan liikuntapalvelut päätti olla mukana myös alueellisessa Sovella, saavuta ja yhdistä – Jokilaaksot liikuttaa 2025-2026 -soveltavan liikunnan hankkeessa. Hankkeen hakija oli Jokilaaksojen koulutuskuntayhtymä JEDU ja mukana olevat kunnat (Kalajoki, Oulainen, Ylivieska ja Siikalatva) hankkivat yhdessä soveltavan liikunnan toimintavälinekärryn sekä toteuttavat teemaan liittyviä tapahtumia vuoden 2026 aikana. Avustuksen myönsi Opetus- ja kulttuuriministeriö Suomi liikkeelle -ohjelman puitteissa. Myönnetty avustus 94.000 € kattaa 80 % koko hankkeen toteutuneista kokonaiskustannuksista.

Liikuntapalveluille palkattiin vakituiseen työsuhteeseen keilahalli-/liikuntapaikkatyöntekijä. Perustoimintoja jatkettiin totutulla mallilla ja seura- ja yhdistysyhteistyötä kehitettiin edelleen.

TUNNUSLUVUT	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Uimahallin kävijämäärä	57.327	61 700	60 000	62 062
Liikuntasalin käyttöaste iltatunnit 1.9–31.5	67,5 %	65 %	70 %	70,8 %
Tennishallin käyttöaste iltatunnit 1.9–31.5	67,6 %	72,5 %	70 %	64 %
Jäähallin käyttöaste iltatunnit 1.9–31.5	93,8 %	91 %	95 %	91 %
Erityisryhmien tilaisuudet	372	454	420	448
Keilahallin ratatunnit	3762	3 133	6000	4823
Liikuntapalveluiden nettomenot				
€/asukas*	187 €	192 €	150 €	196 €
Henkilöstö	13	13	13	13

TALOUS

	TP 2024	Alkuperäinen TA 2025	Muutettu TA 2025	TP 2025	Ali/yli (TA/TOT)	Toteuma-%
250 Liikuntapalvelut						
Toimintatuotot	671 713	839 500	725 500	724 365	1 135	99,8 %
Toimintakulut	-2 972 827	-3 011 957	-3 011 957	-3 009 665	-2 293	99,9 %
TOIMINTAKATE	-2 301 114	-2 172 457	-2 286 457	-2 285 299	-1 158	99,9 %

	TOT 12 2024	TA 2025	TA-Muutettu 2025	TOT 12 2025	Ali/yli (ed.vuosi/tp)
250 Liikuntapalvelut					
Myyntituotot	626 118	788 800	674 800	677 054	-50 936
Maksutuotot	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	26 424	40 200	40 200	28 200	-1 776
LIKEVAIHTO	652 542	829 000	715 000	705 254	-52 712
Tuet ja avustukset	19 171	10 500	10 500	19 111	60
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0
Palkat ja palkkiot	-549 848	-619 700	-619 700	-597 001	47 153
Eläkekulut	-86 364	-101 029	-101 029	-98 440	12 075
Muut henkilösivukulut	-13 341	-17 228	-17 228	-11 244	-2 096
Henkilöstökulut	-649 553	-737 957	-737 957	-706 685	57 132
Palvelujen ostot	-408 426	-387 800	-387 800	-410 235	1 810
Ostot tilikauden aikana	-99 085	-99 900	-99 900	-96 980	-2 105
Varastojen lisäys/vähennys	0	0	0	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-99 085	-99 900	-99 900	-96 980	-2 105
Vuokrat	-1 741 861	-1 720 800	-1 720 800	-1 720 091	-21 770
Avustukset	-62 940	-60 000	-60 000	-60 031	-2 908
Muut toimintakulut	-10 963	-5 500	-5 500	-15 642	4 679
Poistot ja arvonalentumiset	-438 451	-346 560	-346 560	-336 079	-102 372
LIKEYLI-/ALIJÄÄMÄ	-2 739 565	-2 519 017	-2 633 017	-2 621 378	-118 187
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0	0
Tilikauden yli/alijäämä ennen varauksia	-2 739 565	-2 519 017	-2 633 017	-2 621 378	-118 187
Varausten ja rahastojen muutos	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-2 739 565	-2 519 017	-2 633 017	-2 621 378	-118 187
Omakatteisuus-% (Liikevaihdolla katettu menoista, ei poistoja)	22,4 %	28,1 %	24,2 %	23,9 %	-1,5 %
Omakatteisuus-% (Liikevaihdolla katettu menoista, sis.poistot)	19,5 %	25,1 %	21,7 %	21,5 %	-2,0 %

Vastuutoimielin:	65	MUSIIKKIOPISTON JOHTOKUNTA
Vastuuviranhaltija:	Musiikkiopiston rehtori	

Sitovuustaso:	240	Musiikkiopiston toiminta
----------------------	------------	---------------------------------

PERUSTEHTÄVÄ JA PALVELUAJATUS

Ylivieskan seudun musiikkiopisto on alueellinen taideoppilaitos, joka antaa musiikin laajan oppimäärän mukaista taiteen perusopetusta sekä tarjoaa kulttuurikasvatusta järjestämällä konsertteja ja muuta musiikkikulttuurin edistämiseen ja kehittämiseen liittyvää toimintaa. Ylivieskan lisäksi toimialueeseen kuuluvat sopimuskunnat Alavieska, Kalajoki, Pyhäjoki, Reisjärvi ja Sievi.

KATSAUS VUODEN 2025 TOIMINTAAN

Vuoden aikana järjestettiin 116 konserttia, kuten luokkamatineoita, oppilas- ja orkesterikonsertteja, muskari- ja soitinesittelykonsertteja sekä vierailukonsertteja palvelutaloihin ja päiväkoteihin. Kaiken kaikkiaan musiikkiopiston järjestämät tapahtumat keräsivät vuoden aikana n. 7000 kuulijaa. Oppilaat esiintyivät vuoden mittaan myös yritysten, jäsenkuntien, seurakuntien, yhdistysten ja järjestöjen pyytämällä erilaisissa tilaisuuksissa.

Kevään pääsykokeisiin osallistui 129 hakijaa, joista 49 (n. 38 %) sai varsinaisen oppilaspaikan ja 26 soitinvalmennuspaikan. Valmennusopetusta toteutettiin kaikissa jäsenkunnissa. Lisäksi soitinvalmennuksesta otettiin varsinaisiksi oppilaitseksi 15 lasta. Musiikkiopistossa opiskeli perus- ja syventävissä opinnoissa 371 varsinaista oppilasta sekä varhaisiän musiikkikasvatuksessa 288 musiikkileikkikoululaista ja valmennusoppilasta. Oppilaspaikat saatiin täytettyä paikkamäärän mukaisesti lähes kaikissa kunnissa. Kalajoella ja Reisjärvellä oli tyhjiä paikkoja. Ylivieskassa sisäänpääsyprosentti oli 59%. Avoimella osastolla opiskeli keskimäärin kuusi opiskelijaa. Perusopintojen todistuksen sai vuoden aikana 17 oppilasta ja syventävien päättötodistuksen kymmenen oppilasta.

Maalis-huhtikuun vaihteessa harmonikka- ja pianokollegio järjesti toisen Harmonia-tapahtuman, joka kokosi koko toimialueen piano- ja harmonikkaoppilaat kolmen päivän ajaksi Akustiikkaan. Tapahtumaan osallistui soittajana n. 100 oppilasta.

Vuoden aikana toteutettiin kaksi hanketta opetushallituksen erillisvaltionavun turvin: tammi-helmikuussa Matka barokin maailmaan ja Musiikillinen postikortti. Barokkihankkeeseen osallistui n. 20 opettajaa ja 130 oppilasta. Hankkeen päätöskonsertti keräsi Akustiikan salin ääriään myöten täyteen kuulijoita. Kouluttajina toimivat Collegium ry:n barokkispesialistit. Musiikillinen postikortti -hanke toteutettiin yhteistyössä kansalaisopiston taiteen perusopetuksen kuvataideryhmien kanssa. Mukana oli seitsemän opettajaa ja n. 40 oppilasta. Hankkeen kouluttajina toimivat Luova työ pro:n Riitta Tikkanen ja Elina Stirkkinen. Hanke huipentui marraskuussa taidenäyttelyyn ja sävellyskonserttiin Kulttuurikeskus Akustiikassa.

Edellä mainittujen hankekoulutusten lisäksi opettajat ja henkilökunta osallistuivat useisiin ammatillisiin koulutuksiin. Yhteensä koulutuksia kertyi vuoden aikana 52.

Ylivieskan kaupungin osuus nettomenoista vuonna 2025 oli 223 947 €.

Perus- ja syventävien opintojen oppilaita oli Ylivieskassa 154 (TA 155) ja varhaisiän musiikkikasvatuksen oppilaita 111, viikkotuntimäärä oli 196.

TUNNUSLUVUT	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Tuntimäärät à 45 min.				
- vuodessa (35 viikkoa)	17 255	17 045	17 920	16 835
- viikossa	493	487	512	481
Oppilasmäärä yhteensä	676	667	686	659
- musiikin perus- ja syventävät opinnot	377	368	384	371
- varhaisiän musiikkikasvatus (musiikkileikkikoulu ja valmennusryhmät)	299	299	302	288
Todistukset	40	39	25	27
suorituksia/opettaja	1	1	1	1
Bruttomenot				
euroa/tunti	88 €	90 €	91 €	96 €
euroa/oppilas	2 240 €	2 305 €	2 375 €	2 460 €
Viikkotunnin hinta vuodessa	1 036 €	1 057 €	1 132 €	1 145 €
Henkilöstö	28	28	28	28

Talous

	TP 2024	Alkuperäinen TA 2025	Muutettu TA 2025	TP 2025	Ali/yli (TA/TOT)	Toteuma-%
65 Musiikkiopiston johtokunta						
Toimintatuotot	520 821	583 500	583 500	576 305	7 195	98,8 %
Toimintakulut	-1 537 309	-1 629 474	-1 629 474	-1 620 831	-8 644	99,5 %
TOIMINTAKATE	-1 016 488	-1 045 974	-1 045 974	-1 044 526	-1 448	99,9 %

Vastuutoimielin:	70	KANSALAIPOISTON JOHTOKUNTA
Vastuuviranhaltija:	Kansalaisopiston rehtori	

Sitovuustaso:	245	Kansalaisopiston toiminta
----------------------	------------	----------------------------------

PERUSTEHTÄVÄ JA PALVELUAJATUS

Kansalaisopisto on paikallisiin ja alueellisiin sivistystarpeisiin pohjautuva oppilaitos, joka tarjoaa mahdollisuuksia omaehtoiselle oppimiselle, kansalaisvalmiuksien kehittämiseksi ja työelämän tarpeisiin. Kansalaisopiston tarkoituksena on järjestää elinikäisen oppimisen periaatteen pohjalta yhteiskunnan eheyttä, tasa-arvoa ja aktiivista kansalaisuutta tukevaa koulutusta. Vapaana sivistystyönä järjestettävän koulutuksen tavoitteena on edistää ihmisten monipuolista kehittymistä, hyvinvointia sekä kansanvaltaisuuden, moniarvoisuuden, kestävän kehityksen, monikulttuurisuuden ja kansainvälisyyden toteutumista. Kansalaisopisto-opinnoissa korostuvat omaehtoinen oppiminen, yhteisöllisyys ja osallisuus.

Ylivieskan seudun kansalaisopisto järjestää koulutusta, jonka tavoitteena on edistää sivistyksellistä tasa-arvoa vapaan sivistystyön arvojen ja ihanteiden pohjalta. Koulutuksessa painottuvat kielet, taide- ja taitoaineet, tietotekniikka ja terveyttä ja hyvinvointia edistävät aineet. Opisto järjestää suomen kielen ja kulttuurin koulutusta maahanmuuttajille. Lisäksi opisto järjestää lapsille ja nuorille musiikin opetusta sekä kuvataiteen ja käsityön taiteen perusopetusta yleisen oppimäärän mukaisesti. Kansalaisopisto voi järjestää myös koulutusta tukevaa tai siihen läheisesti liittyvää kehittämis- ja palvelutoimintaa.

Toiminta-alueena ovat Ylivieskan kaupunki sekä Alavieskan ja Sievin kunnat.

KATSAUS VUODEN 2025 TOIMINTAAN

Vuonna 2025 opiston brutto-opiskelijamäärä laski 79 opiskelijalla vuoteen 2024 verrattuna. Myös opiston tuntimäärä väheni edellisvuoteen nähden. Vuonna 2024 toteutuneita oppitunteja oli 9 812,89, kun taas vuonna 2025 oppitunteja kertyi 9 606,36. Tämä tarkoittaa 206,53 oppitunnin vähennystä, mikä vastaa 2,10 prosentin laskua edelliseen vuoteen verrattuna. Kaikille avoimien opetusryhmien lisäksi opisto järjesti myyntipalvelukursseja Ylivieskan kaupungin kotouttamisyksikköön.

Kansalaisopisto on tukenut paikallista ja alueellista tapahtumakulttuuria järjestämällä opetusta kuoroille, eri orkesterikokoonpanoille ja teatteriryhmille. Kansalaisopiston alaisuudessa toimivat orkesterit ja kuorot esiintyivät ja konsertoivat ahkerasti Ylivieskassa ja lähiseudulla rikastuttaen näin sekä paikallista että alueellista kulttuuritarjontaa. Orkesterit ja kuorot esiintyivät vuoden 2025 aikana useissa eri tapahtumissa. Nämä konsertit tapahtumat ja vierailut tavoittivat arviolta 7000 kuulijaa.

YTY-teatterin kevään projektissa ”Kroppa karkuteillä” oli kaikkiaan 5 esitystä, sekä syksyn tuotannossa ”Neiti Marple ja tuijottava katse” 8 esitystä. Teatteriryhmä Aamuvirkkujen näytelmää ”Ameriikan meininki” esitettiin 6 kertaa, nuorten teatteriryhmä ValoPilkkujen näytelmää ”Kaksiteräinen miekka” 4 kertaa. Yhteistyössä YTY-teatterin, Willi Lakeus teatteriosajien osuuskunnan, Oulun yliopiston ja Koulutuskeskus Brahen kanssa järjestettiin animaatiomusiikinäytelmä ”Ystävän kesytys” Ylivieskan perusopetuksen 2. luokan oppilaille. Näytelmää esitettiin yhteensä 6 kertaa. Edellisten lisäksi Niemelänkylän kesäteatteri esitti näytelmää ”Pyykkärit” 13 kertaa. Teatteri- ja näyttämötaiteen esityksiä on vuoden 2025 aikana ollut kaikkiaan 43 ja katsojia näissä on ollut arviolta 3000 henkilöä.

Opiston työnäyttely pidettiin Alavieskan yhtenäiskoululla sunnuntaina 6.4.2025. Eri opintoryhmien tekemiin töihin kävi päivän aikana tutustumassa arviolta 350 näyttelyvierasta.

Toiminnalliset tavoitteet toteutuivat suunnitellusti. Asiakaskyselyjen keskiarvoksi oli asetettu vähintään 4,3 asteikolla 1–5. Toteuma asiakaskyselyjen osalta oli 4,51. Toisena tavoitteena oli kurssien täyttöaste vähintään 75 %. Toteuma kurssien täyttöasteen osalta oli 92,58 %.

Kuuden kansalaisopiston yhteisessä LATUA! -hankkeessa on vuoden 2025 aikana järjestetty 5 kahden tunnin työpajaa, joihin henkilöstö on osallistunut. Lisäksi mukana olevat opistot ovat arvioineet toimintaansa opiston omissa laadunarviointityöpajoissa.

Kansalaisopisto on ollut myös yhteistyökumppanina mukana musiikkiopiston Musiikillinen postikortti -hankkeessa. Kansalaisopistosta hankkeeseen ovat osallistuneet kuvataiteen taiteen perusopetuksen opiskelijat. Hankkeen päätöskonsertti pidettiin kulttuurikeskus Akustiikassa marraskuussa 2025. Hankkeen aikana tehdyt taideteokset olivat esillä näyttelyssä galleria Oivassa marraskuun 2025 ajan.

TUNNUSLUVUT	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Opetustunnit	8953,78	9812,89	9530	9606,36
Opiskelijamäärä	1944	2147	3420	2068
Toimipaikkojen määrä	52	50	50	48
Kustannukset €/t	104,28	98,77	111,40	102,02
Kustannukset €/opiskelija	480,28	451,43	310,42	473,91
Tuloilla katettu %	21,50	23,38	26,00	22,20
Opintomaksuilla katettu, %	16,20	16,93	18,80	15,60
Henkilöstö (sivutoimisia tuntiopettajia n. 100 / v)	6	6	7	7

TALOUS

70 Kansalaisopiston johtokunta	TP 2024	Alkuperäinen TA 2025	Muutettu TA 2025	TP 2025	Ali/yli (TA/TOT)	Toteuma-%
Toimintatuotot	226 612	276 550	276 550	218 526	58 024	79,0 %
Toimintakulut	-969 223	-1 061 648	-1 061 648	-980 039	-81 609	92,3 %
TOIMINTAKATE	-742 611	-785 098	-785 098	-761 513	-23 585	97,0 %

Vastuutoimielin:	80	TEKNISTEN PALVELUIDEN LAUTAKUNTA
Vastuuviranhaltija:	Tekninen johtaja	

Sitovuustaso:	255	Tekniset palvelut
----------------------	------------	--------------------------

PALVELUAJATUS

Tekniset palvelut turvaa osaltaan hyvinvoinnin perustan ja luo ihmisille ja yrityksille edellytykset menestymiseen ja viihtymiseen Ylivieskassa. Teknisten palveluiden keskeisiä tehtäviä ovat kaupunkirakenteen kehittäminen sekä liikenneväylien ja muun kunnallistekniikan sekä puistojen ja liikuntapaikkojen rakentaminen ja kunnossapito. Toimiala huolehtii kaupungin rakennusten rakennuttamisesta ja ylläpidosta, kaupunkiympäristön siisteydestä, viihtyisyydestä, turvallisuudesta ja kaavoituksesta sekä rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun viranomaistehtävistä. Puhtaus- ja ateriapalvelut hankitaan PPE-Köökki Oy:ltä.

KATSAUS VUODEN 2025 TOIMINTAAN

Teknisten palveluiden hallinto

Teknisten palveluiden hallinto tuottaa teknisten palveluiden lautakunnan ja palvelukeskuksen yleis- ja taloushallinnon sekä tuki- ja asiakaspalvelutehtäviä. Yksikkö huolehtii osaltaan toimialansa toiminnan, talouden ja organisaation kehittämisestä, ohjaa ja valvoo toimialan suunnittelua ja toteutusta sekä seuraa toiminnan tuloksia ja huolehtii yhteistyöstä. Teknisten palveluiden lautakunta kokoontui vuoden aikana 9 kertaa. Talouden ja tavoitteiden toteutumista seurattiin säännöllisesti ja kuukausi- ja osavuosisraportit käsiteltiin säännöllisesti lautakunnan kokouksissa.

Vakinaista henkilökuntaa on 3

Kuntatekniikan palvelut

Kuntatekniikan palveluiden merkittävimmät rakennushankkeet vuonna 2025 olivat Junnikankankaan teollisuusalueen infran jatkaminen, Taanilan liikekeskusalueen infran aloittaminen ja kaupunkipuron rakentaminen Hamarin alueelle. Lisäksi pienempinä kohteina rakennettiin Ouluntien varteen tontin sisäinen tieyhteys, jotta kaasuaseman rakentaminen saatiin käyntiin ja Koskipuhdon teollisuusalueella jatkettiin katua, jotta uuden asemakaavan mukaiselle teollisuustontille saatiin yhteys.

Lisäksi merkittävä yhteishanke toteutettiin yhdessä Väyläviraston kanssa, rakentaen Kiviojalle lisälmen radan alitse kaksi alikulkua ja tieyhteys Vähänkankaantielle. Liikenneturvallisuutta parannettiin rakentamalla kaupungin katuverkostolle hidastetöyssyjä 6kpl.

Puistojen ja viheralueiden hoitotasot pysyivät ennallaan. Mauno Koiviston puiston perusparannussuunnittelu saatiin loppuvuodesta valmiiksi, puistosuunnitelman hyväksyntä tehdään keväällä 2026. Pesäpallokenttien olosuhteita parannettiin ja ulkojäitä hoidettiin yhteistyössä liikuntapalveluiden kanssa.

Sopeuttamistoimenpiteenä tehdyt aurauspalautejärjestelmän ja aurauskäskyjärjestelmän muutokset saatiin käyttöön onnistuneesti omana työnä. Liikenneturvallisuustyöryhmien toiminta jatkui alueellisen liikenneturvallisuustoimijan avustamana yhdessä koulujen ja järjestöjen kanssa.

Hulevesimaksuja korotettiin 1.1.2025 lähtien 5-25 euroa/vuosi. Korotus oli ensimmäinen sitten vuoden 2020, jolloin hulevesimaksut otettiin käyttöön kaupungissa. Maksun suuruuteen vaikuttavat kiinteistön kokonaispinta-ala ja asema-kaavan mukainen käyttötarkoitus.

Vakinaista henkilökuntaa 9, määräaikaista 2.

Tilapalvelut

Tilapalvelut rakennuttavat, ylläpitävät ja vuokraavat kaupungin eri hallintokuntien käyttöön tiloja, jotka ovat käytettävyyssä ja kustannukset huomioon ottaen tarkoituksenmukaisia, turvallisia ja monikäyttöisiä.

Safarin huoltorakennuksen rakentaminen alkoi syyskuussa 2025 ja rakennuksen valmistuminen on 2026 keväällä.

Kasarmin rakennuksille (rivitalo ja paritalo) tehtiin vesikattoremontit. Remonttiin saatiin ELY-keskukselta avustusta 12 000 € (avustus rakennusperinnön hoitoon). Vuonna 2025 tehtiin Sipilän palvelutalon sisäilmaremontti, sekä terveyskeskuksen hoivaosaston ja hammashoitolan sisäilmaremontit. Hammashoitolan osalta työt saatetaan loppuun 2026 alkupuolella. Lukion tiivistystyöt saatettiin loppuun (opettajien taukotilat). Jäähallin poistumisturvallisuutta parannettiin ja tapahtumien järjestämistä helpotettiin mm. asentamalla lisäovia ja suurentamalla nykyisiä ovia.

Liikuntakeskuksen hankesuunnittelu kilpailutettiin ja suunnittelutyö käynnistettiin. Hankesuunnittelu valmistuu alkuvuodesta 2026. Luovuttavien tilojen (Huvikummun päiväkotit, Huhmarin rannemaja) ylläpitokulut on minimoitu ja jatkokäyttöä selvitetty.

Energiansäästöön kiinnitettiin huomiota ylläpito- ja investointihankkeissa mm. energiatehokkuutta parantamalla ja valaistusta uusimalla. Rakennusten kunnossapito ja pienimuotoiset korjaustyöt suoritettiin pääosin omana työnä. Erilishankkeet kilpailutettiin ja toteuttamismuoto valittiin suunnittelun yhteydessä.

Vakinaista henkilökuntaa on 11.

Maankäyttöpalvelut

Maankäyttöpalvelut vastaavat kaupungin maanhankintaan ja luovutukseen liittyvistä asioista, maaomaisuuden hallinnasta, kiinteistömuodostuksesta, paikkatieto- ja mittauspalveluista, kiinteistörekisterin pidosta sekä kaavoituksesta.

Maankäytölle laaditaan vuosittain toteuttamisohjelma. Raakamaata hankitaan ensisijaisesti vapaaehtoisilla kaupoilla. Tarvittaessa käytetään alueidenkäyttölain mahdollisuuksia asemakaavojen toteutumisen varmistamiseen. Vuosittainen tonttivarantotavoite on 30–40 asuintonttia ja 5–10 liike- ja teollisuustonttia. Rakennuskelpoisia vapaita pientalotontteja omakoti-, paritalo- ja rivitalorakentamiseen oli tarjolla yhteensä 47 kappaletta, joista varattiin 6. Asemakaava-alueen tonttitarjonnan lisäksi kaupungilla on kolme yleiskaavan mukaista rakennuspaikkaa Niemelänkylän osayleiskaava-alueella.

Maankäyttöpalvelut luovutti, kaupalla sekä lahjakirjalla, yhteensä 10 tonttia tai rakennuspaikkaa, joista pientalotontteja kolme, teollisuustontteja kaksi sekä muita rakennuspaikkoja ja tontinosia viisi. Maanmyyntitulot olivat yhteensä 514 271 euroa. Raakamaata hankittiin noin 22,1 ha sekä muuta maata noin 3,6 ha. Maanhankintamenot olivat 354 882 euroa. Pientalotontteja vuokrattiin kaksi sekä liike ja teollisuustontteja neljä. Metsien hoidossa ja hakkuissa noudatettiin metsänhoitosuunnitelmaa. Kaavoitusta ohjaa vuosittain laadittava kaavoituskatsaus, joka toimii kaavoituksen ohjeellisenä työohjelmana.

Asemakaavoja hyväksyttiin vuoden 2025 aikana kolme kappaletta mukaan lukien Koskipuhdon teollisuuspuiston laajennuksen asemakaava, Pappilanrannan asemakaavamuutos ja Olmala II asemakaavan laajennus. Hakalahdenkadun

asemakaavan laajennuksen ehdotusaineisto ja muutettu ehdotusaineisto tuotiin nähtäville. Asemakaavat laadittiin viiranomaistyönä. Kaavahankkeiden vaatimat erityisselvitykset, kuten melu- ja värinäselvitykset, teetettiin ostopalveluna.

Vireillä olevista osayleiskaavoista Verkasalon tuulivoimapuiston osayleiskaava sekä Vasaman tuulivoimapuiston osa-alueen 2 osayleiskaava hyväksyttiin. Osayleiskaavat taustaselvityksineen laadittiin konsulttipalveluina.

Paikkatiedon rajapintapalveluiden kehittämistä jatkettiin aineistoja parantamalla ja uusia aineistoja julkaisemalla. Johtokartan perusparantamista jatkettiin toimistotyönä ja täydennyskartoituksina. Mittauspalveluissa keskityttiin johtokartan perusparantamisen lisäksi uudisrakentamiseen liittyviin maastotöihin, muihin täydennyskartoituksiin, sekä tonttija-kojen ja lohkomistoimitusten maastotöihin.

Kiinteistönuodostuspalveluna laadittiin sitovia tonttija-koja ja tonttijaon muutoksia sekä tehtiin tontin ja yleisen alueen lohkomisia. Kiinteistöinsinöörin lakisäätäinen palvelu ostettiin Maanmittauslaitokselta.

Vakinaista henkilökuntaa on 7.

TUNNUSLUVUT	TP 2023	TP2024	TA 2025	TP 2025
Tekniset palvelut				
- kustannukset €/as	721	783	696	605
- henkilöstö tilanne 12/2025	42	39	38	35
Kuntatekniikka				
Liikenneväylät				
- kustannukset (€/as)	75	65	74	58
Katujen rakentaminen (m)	1000	700	2000	1900
Maankäyttö				
- kustannukset (€/as)	51	46	-	-
Kiinteistö- ja mitt.palvelut				
- kustannukset (€/as)	-	-	4	5
Kaavoitus				
- kustannukset (€/as)	-	-	21	17
Tontit (myydyt kpl)	11	10	20	5
- asuinrakentaminen (myydyt)	8	6	-	3
- asuinrakentaminen (vuokratut)	2	7	-	2
- liike- ja teollisuus (kpl)	3	4	10	6
Tilapalvelut				
- kustannukset (€/as)	498	436	486	416
Energian kulutus				
-kwh/m ²	250	263	250	240

TALOUS

	TP 2024	Alkuperäinen TA 2025	Muutettu TA 2025	TP 2025	Ali/yli (TA/TOT)	Toteuma-%
255 Tekniset palvelut						
Toimintatuotot	8 730 535	7 891 140	7 601 940	7 603 026	-1 086	100,0 %
Valmistus omaan käyttöön	114 621	135 000	135 000	103 509	31 492	76,7 %
Toimintakulut	-10 042 759	-10 672 040	-10 672 040	-9 238 547	-1 433 493	86,6 %
TOIMINTAKATE	-1 197 603	-2 645 900	-2 935 100	-1 532 013	-1 403 087	52,2 %

Vastuutoimielin:	80	TEKNISTEN PALVELUIDEN LAUTAKUNTA
Vastuuviranhaltija:	Tekninen johtaja	

Sitovuustaso:	260	Viemärlaitos
----------------------	------------	---------------------

PALVELUAJATUS

Viemärlaitoksen taseyksikkö on osa kuntatekniikkaa. Viemärlaitos omistaa jätevedenkeräilyverkon pumppaamoi-
neen ja vastaa jäteveden keräilystä kuluttajilta ja johtaa jäteveden puhdistettavaksi Vesikolmio Oy:n puhdistamoille.
Vesikolmio Oy vastaa jäteveden käsittelystä sekä puhdistamoiden toiminnasta. Vesikolmio Oy vastaa myös puhtaan
veden hankinnasta. Veden jakelusta kuluttajille vastaa Ylivieskan Vesiosuuskunta, joka laskuttaa myös jäteveden kulut-
tajilta ja tilittää sen edelleen viemärlaitokselle.

KATSAUS VUODEN 2025 TOIMINTAAN

Viemärlaitoksen tilinpäätös ei toteutunut talousarvion mukaisesti. Sateinen heinäkuu ja lauha alkutalvi nostivat vuoto-
vesienmäärää ja tämän takia jätevedenpuhdistuksen kustannukset nousivat ja Vesikolmion hinta nousi, jota ei täysi-
määräisesti ehditty viedä omiin hinnan korotuksiin. Jätevesimaksun kuutiohintaa korotettiin 0,36 €/m³ (alv 0 %) ja pe-
rusmaksuja 10 %:lla 1.1.2025 alkaen. Tekninen lautakunta päätti 11.11.2025 korottaa 1.1.2026 lähtien jätevesimaksuja
10 %:lla ja käyttömaksun kuutiohintaa 0,03 €/m³, jolloin uusi käyttömaksu on 3,98 €/m³.

Viemärlaitoksen investoinnit kohdistuivat Junnikankankaan teollisuusalueeseen ja Taanilan liikekeskusalueeseen. Re-
sursisivajeen takia viemärlaitoksen saneeraukset jäivät toimintavuonna vähäisiksi. Investointeihin käytettiin yhteensä
544 097euroa.

Vuoden aikana uusia jätevesiliittymäsopimuksia tehtiin yhteensä 17 kpl. Liittymismaksutuloja viemärlaitokselle kertyi
112 274,25 €.

Oletettava viemärlaitoksen tuleva kehitys noudattelee nykyistä trendiä, jossa vedenkäyttöä vähennetään niin yksityis-
talouksissa kuin teollisuudessakin. Tämä vaikuttaa laskutettavan jätevesimäärän vähenemiseen ja sitä myöden myös
tulojen pienenemiseen. Vuotovedet aiheuttavat myös haasteita, lisääntyneet rankkasateet ja tulvat ovat lisänneet vuo-
tovesienmäärää. Lähivuosina pyritään keskittymään investointipuolella saneerauksiin ja sitä myöden tavoitteena on
vuotovesien vähentäminen. Vuotovesien vähentämisessä yksi keskeinen tekijä on kuntalaisten toimenpiteet omilla kiin-
teistöillään kaupungin verkoston saneerauksen ohella.

Viemärlaitoksella ei ole omaa erillistä henkilökuntaa. Verkoston rakennuttamiseen ja verkoston operointiin liittyviä teh-
täviä hoitaa pääosin kaupungin kuntatekniikan palvelut ja tarvittaessa palveluita ostetaan muilta toimijoilta.

TUNNUSLUVUT	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Kustannukset (€/as)	130	130	129	153
Viemärien rakentaminen (m)				
- jätevesiviemärit	560	1100	2000	1300
Laskutettu jätevesi (m ³)	617 586	594 402	620 000	585 580
Uudet jätevesiliittymissopimukset (kpl)	12	30	-	17
Vuotoveden määrä (%)	48	49	40	48

TALOUS

	TP 2024	Alkuperäinen TA 2025	Muutettu TA 2025	TP 2025	Ali/yli (TA/TOT)	Toteuma-%
260 Viemärlaitos						
Toimintatuotot	2 254 325	2 473 700	2 473 700	2 479 521	-5 821	100,2 %
Valmistus omaan käyttöön	4 217	5 000	5 000	13 271	-8 271	265,4 %
Toimintakulut	-2 036 810	-1 998 221	-1 998 221	-2 371 058	372 837	118,7 %
TOIMINTAKATE	221 733	480 479	480 479	121 733	358 746	25,3 %

Tuloslaskelma Viemärlaitos

Tuloslaskelma

Viemärlaitos	TOT 12 2024	TA 2025	TA-Muutettu	TOT 12 2025	Ali/yli (ed.vuosi/tp)
Myyntituotot	2 241 148	2 470 000	2 470 000	2 476 211	-235 063
Maksutuotot	13 107	3 700	3 700	3 200	9 907
Muut toimintatuotot	70	0	0	110	-40
LIIVEVAIHTO	2 254 325	2 473 700	2 473 700	2 479 521	-225 195
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0
Valmistus omaan käyttöön	4 217	5 000	5 000	13 271	-9 054
Palkat ja palkkiot	-6 792	-5 073	-5 073	-11 199	4 407
Eläkekulut	-1 120	-837	-837	-1 886	766
Muut henkilösivukulut	-165	-141	-141	-216	51
Henkilöstökulut	-8 077	-6 051	-6 051	-13 301	5 224
Palvelujen ostot	-1 994 033	-1 961 300	-1 961 300	-2 330 047	336 014
Ostot tilikauden aikana	-29 659	-27 750	-27 750	-27 342	-2 317
Varastojen lisäys/vähennys	0	0	0	0	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-29 659	-27 750	-27 750	-27 342	-2 317
Vuokrat	-582	-220	-220	0	-582
Avustukset	0	0	0	0	0
Muut toimintakulut	-4 459	-2 900	-2 900	-368	-4 091
Poistot ja arvonalentumiset	-303 524	-292 595	-292 595	-277 845	-25 679
LIIEKEYLI-/ALIJÄÄMÄ	-81 792	187 884	187 884	-156 112	74 320
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0	0
Peruspääoman korko (4%)	-144 275	-144 275	-144 275	-144 275	0
Tilikauden yli/alijäämä ennen varauksia	-226 067	43 609	43 609	-300 387	74 320
Varausten ja rahastojen muutos	0	0	0	0	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-226 067	43 609	43 609	-300 387	74 320
Omakatteisuus-% (Liikevaihdolla katettu menoista, ei poistoja)	110,70 %	123,80 %	123,80 %	-102,81 %	6,10 %
Omakatteisuus-% (Liikevaihdolla katettu menoista, sis.poistot)	96,30 %	108,00 %	108,00 %	-92,19 %	2,70 %

Vastuutoimielin:	80	Rakennus- ja ympäristölautakunta
Vastuuviranhaltija:	Ympäristöpäällikkö	

Sitovuustaso:	255	Ympäristöpalvelut
----------------------	------------	--------------------------

PALVELUAJATUS

Ympäristöpalvelut vastaavat rakentamiseen ja ympäristönsuojeluun liittyvistä, sektorin lainsäädännön edellyttämistä viranomaistehtävistä Ylivieskan kaupungin alueella. Laeissa tarkoitettuna viranomaisena toimii rakennus- ja ympäristölautakunta.

Viranomaistoiminnan lähtökohtana on asiakaskohtainen, helposti tavoitettava, tasapuolinen ja oikeudenmukainen, sekä myös muuhun kaupungin hallintoon nähden riippumaton palvelutuotanto.

KATSAUS VUODEN 2025 TOIMINTAAN

Rakennus- ja ympäristölautakunta piti vuoden 2025 aikana seitsemän kokousta, joissa käsiteltiin 54 kokousasiaa. Lautakunnan alaisen toiminnan tulot olivat vuoden 2025 talousarviossa arvioitu suuremmaksi mitä toimintatuloja saatiin. Menot vastaavasti alittuivat ennakoidusta n. 100 000 euroa. Kokonaisuutena toiminta vuoden 2025 toimintatulot olivat noin 135 000 euroa budjetoitua pienemmät. Toimintatulojen alittuminen johtui osittain rakennusvalvonnan myyntitulojen vähäisyydestä, koska rakennusvalvonta palvelua ei pysytty järjestämään suunnitellulla tehokkuudella henkilöpoissaolojen takia. Tulojen alittumista saatiin kompensoitua sillä, että henkilöstön palkat alittuivat n. 70 000 euroa.

Rakentamislain voimaantulon myötä lupamäärät laskivat ennakoidun voimakkaasti vuonna 2025. Yhteensä lupapäätöksiä tehtiin 114, kun vastaavasti vuonna 2024 tehtiin 187 lupapäätöstä. Vuonna 2025 myönnettiin rakentamislupa kahdelle rivitalohankkeelle, mutta yhtään kerrostalohanketta koskevaa lupahakemusta ei jätetty käsiteltäväksi. Vuonna 2024 ei lupia haettu kummallekaan rakennustyyppille. Purkamislupia myönnettiin enää kolmannes (2 kpl) edelliseen vuoteen verrattuna. Vuoden aikana myönnettiin myös rakentamisluvat jopa valtakunnallista huomiota herättäneille kahdelle mittavalle hankkeelle.

Ylivieskan kaupunki on jo useamman vuoden ajan myynyt rakennusvalvonnan palvelut Toholammin ja Sievin kunnille. Työviikon tunnit ovat jakautuneet kuntakohtaisen tarpeen mukaan. Vuonna 2025 henkilöresurssien vajauksen takia tätä järjestelyä ei kuitenkaan voitu toteuttaa kuin kolmasosa työvuodesta. Rakennusvalvonnan palvelumyynnistä saatavat tulot jäivät vajauksen takia huomattavasti budjetoitua pienemmiksi. Poikkeusjärjestelynä rakennusvalvonnan vakituiset viranhaltijat ovat vastanneet kaikkien kolmen kunnan rakennusvalvontojen tehtävistä.

Rakennusvalvonnan IT-järjestelmien päivitykset aiheuttivat edelleen ylimääräisiä kustannuksia ja käyttösulkuja lupajärjestelmissä vuonna 2025. Sähköisen lupajärjestelmän ylläpidosta vastaavat yritykset ovat nostaneet vuosisopimushinnojaan, koska rakentamislaki on aiheuttanut lisätoimintojen tarpeen.

Ympäristönsuojelussa käsiteltävien hakemusten ja ilmoitusten määrät pysyivät aiempien vuosien tasolla, mutta lupahakemusten kokoluokka on vaikuttanut mm. ennakoitujen lupatulojen laskemiseen. Ympäristöpäällikkö antoi yhteensä 46 (44 kpl vuonna 2024) viranhaltijapäätöstä ja ympäristösuunnittelija antoi 8 päätöstä. Merkittävimmät päätökset olivat yksi maa-aines- ja ympäristönsuojelulakien mukainen yhteiskäsittelylupa, 6 maa-aineslupaa, yksi ympäristölupapäätös

EEJ asianmukainen toiminta sekä kymmenen maisematyöluupaa ja viisi ratkaisua meluilmoituksista. Työntekijöiden rekrytointiin liittyen tehtiin kolme päätöstä.

Ympäristönsuojelulain mukaista valvontaa on Ylivieskassa toteutettu kuntayhteistyönä siten, että mukana ovat myös Kannuksen, Nivalan ja Oulaisten kaupungit sekä Merijärven ja Sievin kunnat. Valvontatyöstä vastaa ympäristötarkastaja. Viranhaltijapalveluja myytiin Kannuksen, Nivalan ja Oulaisten kaupungeille sekä Alavieskan, Merijärven ja Toholammin kunnille.

Ympäristöpalvelut hallinnoivat 10 vuotta täyttäneitä Kalajoen valuma-alueen vesienhoitoryhmää sekä toiminnan tueksi toteutettavaa vesienhoitohanketta. Hanke päättyi joulukuun 2025 alussa. Lisäksi ELY-keskuksen myöntämän valtionavustuksen saanut Hamarin kaupunkipurohanke saatiin valmiiksi. Tämä kokonaisuus käsitti yhteensä neljä eri hanketta, joista vuonna 2025 valmistui kolme. Katajaojan valuma-alueen hanke päättyi 15.6.2025 Katajaojan ison kosteikon lisäksi hankkeessa toteutettiin Ylivieskaan kymmenen pientä metsätalouden vesienhallinta kohdetta. Kaupungin hankkeita esiteltiin useissa tilaisuuksissa ja meidän Kalajoki sivuilla.

Rakennus- ja ympäristölautakunta tarkisti ja selkeytti viranhaltijoille tehtävien siirtämistä vuonna 2025.

Ympäristöpalvelut ovat osallisena Ylivieskan kaupungin HINKU-toiminnassa, kaupunki liittyi HINKU-verkostoon vuonna 2020. Ympäristöpäällikkö on mukana Kalajoen tulvatyöryhmässä.

Ympäristöpalveluissa tapahtui suuriakin henkilöstömuutoksia vuonna 2025, kun määräaikainen rakennustarkastaja irtisanoutui ja myös toinen rakennustarkastaja siirtyi väliaikaisesti teknisen johtajan virkaan kesä- joulukuun väliseksi ajaksi. Uusia työntekijöitä palkattiin: määräaikainen rakennustarkastaja, ympäristötarkastaja ja määräaikainen ympäristöasiantuntija. Ympäristösuunnittelija irtisanoutui joulukuussa 2025. Vakinaista henkilökuntaa on 6, minkä lisäksi ympäristöpalveluissa on vuoden 2026 alussa yksi työsuhde ja lupasihteri. Ympäristöasiantuntijan toimen asettamista haettavaksi on tarkoitus harkita uudelleen keväällä 2026, nykyinen henkilö ei jatkanut tehtävässä tammikuun 2026 jälkeen.

TUNNUSLUVUT	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Rakennusvalvonta				
Rakennusluvut				
- määrä (kpl)	117	120	80	109
- määrä (k-m ²)	11 976	16352	9 000	30629
Toimenpideluvat				
- määrä (kpl)	63	59	-	1
Lupapäätökset yht.				
- määrä (kpl)	212	185	90	114
Rakennusvalvonta				
- kustannukset (€/as)	13	0 (yliääm)	8	9
- tuottojen osuus (%)	50	125,5	65	59
Ympäristöpalvelut				
Maa-aines ja ympäristöluvut (kpl)	11	9	8	9
Henkilöstö,				
- vakinainen				
- määräaikainen	5	7	7	7
	3	2	2	2

TALOUS

	TP 2024	Alkuperäinen TA 2025	Muutettu TA 2025	TP 2025	Ali/yli (TA/TOT)	Toteuma-%
256 Ympäristöpalvelut						
Toimintatuotot	768 492	589 650	589 650	454 000	135 650	77,0 %
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0	0,0 %
Toimintakulut	-887 344	-903 320	-903 320	-806 077	-97 243	89,2 %
TOIMINTAKATE	-118 852	-313 670	-313 670	-352 077	38 407	112,2 %

Vastuutoimielin:	80	YMPÄRISTÖTERVEYSLAUTAKUNTA
Vastuuviranhaltija:	Ympäristöterveydenhuollon johtaja	

Sitovuustaso:	Ympäristöterveydenhuolto
----------------------	---------------------------------

PALVELUAJATUS

Ylivieskan ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueeseen kuuluvat Ylivieska, Nivala, Sievi ja Alavieska. Ympäristöterveydenhuollon toimielimenä toimii ympäristöterveyslautakunta. Ympäristöterveydenhuollon tehtävänä on terveellisen elinympäristön turvaaminen, terveyshaittojen vähentäminen ja niiden ennaltaehkäisy. Tavoitteena on terveellinen asuin- ja elinympäristö, hyvälaatuinen talousvesi ja turvalliset elintarvikkeet; terveet ja hyvinvoivat eläimet sekä toimiva eläinlääkintähuolto. Toimintojen ennaltaehkäisevän luonteen vuoksi valtaosa toiminta-alueen asukkaista on tavalla tai toisella palvelujen piirissä. Ympäristöterveydenhuollon palvelut tuottaa ympäristöterveydenhuollon tulosalue, johon kuuluvat eläinlääkintähuolto ja terveysvalvonta. Ympäristöterveydenhuolto on ennaltaehkäisevää kansanterveys-työtä, ja ympäristöterveydenhuollon tehtävät ovat lakisääteisiä. Toimialan keskeisiä erityislakeja ovat terveydensuojelulaki, elintarvikelaki, tupakkalaki, lääkelaki nikotiinivalmisteiden osalta sekä eläinlääkintähuoltolaki.

Ympäristöterveydenhuollon tulosalueella on yhteensä 13 virkaa ja yksi toimi. Yhteistoiminta-alueella on lisäksi sopimus Kalajoen kaupungin kanssa 0,5 htv:n suuruisen valvontaeläinlääkäriresurssin hankkimisesta. Yksikkö täyttää ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueista annetun lain (410/2009) vaatimuksen siitä, että kunnassa tai yhteistoiminta-alueella ympäristöterveydenhuollon järjestämisestä vastaa yksi toimielin, jolla on käytettävissään vähintään 10 henkilötyövuotta vastaavat henkilöresurssit. Toimipisteitä on kolme.

KATSAUS VUODEN 2025 TOIMINTAAN

Ympäristöterveyslautakunta kokoontui vuonna 2025 kahdeksan kertaa, ja käsitteli 65 kokousasiaa. Ympäristöterveydenhuollon vuoden 2025 yleisinä tavoitteina ovat olleet asiakaskohtainen, sujuva ja laadukas viranomaistoiminta kaikilla ympäristöterveydenhuollon osa-alueilla, varautumisyhteistyö yhteistoiminta-alueen kuntien ja sidosryhmien kanssa sekä sidosryhmäyhteistyö terveyden edistämiseksi.

Loppuvuonna 2025 toteutettiin terveysvalvonnan asiakastytyväisyyskysely, jolla kartoitettiin vuonna 2025 tarkastettujen toiminnanharjoittajien kokemuksia valvonnasta. Kyselyn perusteella palveluihin oltiin tyytyväisiä. Varautumisyhteistyötä tehtiin moneen suuntaan: Ympäristöterveydenhuollon häiriötilanteiden ja poikkeusolojen varautumissuunnitelma käsiteltiin ympäristöterveyslautakunnassa ja toimitettiin tiedoksi yhteistoiminta-alueen jäsenkuntiin. Häiriötilannesuunnitelmaa päivitettiin yhteistyössä Kalajoen, Haapajärven ja Helmen valvontayksiköiden kanssa. Epidemiaselvitystyöryhmä kokoontui suunnitellusti. Eläinlääkinnän henkilöstö osallistui eläintautivalmiutta ylläpitäviin koulutuksiin ja terveysvalvonnan henkilöstö osallistui ympäristöterveydenhuollon yhteiseen valmiusharjoitukseen, jonka teemana oli toiminta säteilyvaaran jälkivaiheessa. Tupakointikieltojen toteuttamista valvottiin valvontasuunnitelman mukaisilla tarkastuksilla ja terveysvalvonta osallistui kahteen ehkäisevän päihdetyön ryhmän kokoukseen. Yleisten tavoitteiden voidaan näin ollen todeta toteutuneen hyvin.

Terveysvalvonnan suunnitellut henkilöresurssit eivät toteutuneet vuonna 2025, ja tarkastusten kokonaislukumäärä laski vuodesta 2024. Elintarvikevalvonnassa oli vajausta henkilöresurssissa n. 0,5 htv, ja terveydensuojelussa talousvesikoh- teiden riskienhallintatyöhön osallistumiseen kului runsaasti työaikaa, mikä oli pois tarkastustoiminnasta. Merkittävä osa valvonnan henkilötyövuosista kului suunnittelemattomaan valvontatyöhön ja muihin viranomaistoiimiin. Kansalaisten ja toiminnanharjoittajien yhteydenottoja tuli vuonna 2025 runsaasti, ja kaikkiin yhteydenottoihin kyettiin vastaamaan ja antamaan kysyntää vastaavasti ohjausta ja neuvontaa.

Eläinlääkintähuollon käyntimäärissä oli laskua suurelänkäyntien osalta edelliseen toimintavuoteen verrattuna. Pienelänkäyntien lukumäärä on jatkanut nousuaan, ja etenkin Nivalan vastaanoton osalta kehitys on ollut myönteistä. Eläinlääkinnän palvelukokonaisuuden turvaamisen kannalta on olennaista, että päiväaikaisia töitä on riittävästi. Alueella ei ole yksityisiä eläinlääkäripalveluita ajallisesti kattavasti, joten kunnalliset eläinlääkäripalvelut ovat merkittävässä roolissa ympärivuorokautisen eläinlääkäriavun turvaamisessa kaikille alueen kotieläimille.

Henkilöstön työhyvinvoinnista on pyritty huolehtimaan ja henkilöstö on osallistunut aktiivisesti osaamista ylläpitäviin ja kehittäviin koulutuksiin. Vakinaisen henkilöstön vaihtuvuus oli pientä. Terveysvalvonnassa aloitti uusi viranhaltija maaliskuussa, irtisanoutumisia ei toimintavuonna ollut. Sijaisia saatiin tarvetta vastaavasti ja Kalajoelta saatiin lisäresurssia eläinlääkintähuollon valvontatehtäviin.

Valvontasuunnitelman mukaisten tarkastusten toteutumisosuus oli vuonna 2025 47 % (59 % vuonna 2024 ja 42 % vuonna 2023). Toimintavuonna tarkastamatta jääneiden kohteiden tarkastus siirtyy seuraavalle vuodelle. Kaikkiaan elintarvikevalvonnan tarkastuksia tehtiin 83 (72 / htv) ja terveydensuojelulain mukaisia tarkastuksia 72 (65 / htv). Luvuissa ovat mukana kaikki, sekä suunnitelmalliset että ei-suunnitelmalliset tarkastukset.

Valvontasuunnitelman mukainen valvonta on maksullista ja siitä on peritty ympäristöterveyslautakunnan hyväksymän maksutaksan mukaiset maksut. Kaikkiaan valvontamaksutuottoja kertyi vuonna 2025 110 312 € (vuonna 2024 114 108 €). Suurin yksittäinen tuloerä koostui elintarvike-, terveydensuojelu- ja tupakkavalvonnan vuosimaksuista. Kaikki saadut tulot on käytetty ympäristöterveydenhuollon toimintaedellytysten turvaamiseen.

Valtion maksamia korvauksia eläinlääkintähuollon 15 §:n 2 momentin mukaisesta valvonnasta on saatu 84 560 € (vuonna 2024 95 507 €). Eläinlääkintähuollossa on peritty kunnalle klinikka- ja laitemaksuja sekä laboratoriotarvikemaksuja 35 658 € (vuonna 2024 25 529 €).

Vuonna 2025 valvontayksikkö käsitteli 107 elintarvike- ja terveydensuojelulain nojalla tehtyä ilmoitusta tai hakemusta. Erilaisia yhteistyökokouksia oli 52 ja niistä suurin osa koski terveydensuojelulain mukaisia kohteita. Näytteenotto- ja mittaustoimenpiteitä suoritettiin 133 ja lausuntoja annettiin 25 kpl. Alueella ei todettu laajoja elintarvike- tai vesivälitteisiä epidemioita. Yksittäiset ruokamyrkytyspäilyt ja epidemiaepäilyt selvitettiin viipymättä. Alueella ei vuonna 2025 todettu eläintautiepidemioita, ja yksittäiset eläintautiepäilyt ja todetut tautitapaukset selvitettiin kunnaneläinlääkäri-toimesta.

TUNNUSLUVUT	TP 2023	TP 2024	TA 2025	TP 2025
Ympäristöterveyshuolto				
Eläinlääkinnän suoritteet	5407	5450	5445	5537
- Suurelääkäynnit	2783	2601	2665	2474
- Pienelääkäynnit	2260	2555	2460	2688
- Praktikoiden th-käynnit ja viranomaistehtävät	260	196	220	277
- Valvontaeläinlääkäri, els, elt, sivutuote	104	98	100	98
Terveysvalvonta, suunnitelman mukaiset tarkastukset	138	200	306	143
- elintarvikelaki	72	96	145	70
- alkutuotannon valvonta	0	0	35	10
- Tupakka	19	11	15	4
- Nikotiini	13	5	12	2
- Terveystensuojelulaki	34	88	99	57
Henkilöstö	13,45	13,9	14,5	13,5

	TP 2024	Alkuperäinen TA 2025	Muutettu TA 2025	TP 2025	Ali/yli (TA/TOT)	Toteuma-%
80 Ympäristöterv.huolto						
Toimintatuotot	970 768	1 023 267	1 023 267	984 532	38 735	96,2 %
Toimintakulut	-1 432 749	-1 462 714	-1 462 714	-1 435 578	-27 136	98,1 %
TOIMINTAKATE	-461 981	-439 447	-439 447	-451 046	11 599	102,6 %

Vastuutoimielin:	90	JÄTELAUTAKUNTA
Vastuuviranhaltija:	Jätelautakunnan esittelijä	

Sitovuustaso:	Jätelautakunta
----------------------	-----------------------

PALVELUAJATUS

Jokilaaksojen jätelautakunta (myöhemmin jätelautakunta) on jätelain edellyttämä ja kuntalain mukainen yhteinen lautakunta kuntien omistaman, jätehuollon palvelutehtävistä huolehtivan jätehuoltoyhtiö Vestia Oy:n toimialueella.

Jätelautakunta vastaa ja päättää toimialueellaan kunnalle kuuluvista jätehuollon viranomaistehtävistä siten kuin jäte-laissa on säädetty.

Viranomaistoiminnan lähtökohtana on asiakaskohtainen, helposti tavoitettava, tasapuolinen ja oikeudenmukainen sekä myös riippumaton palvelutuotanto.

KATSAUS VUODEN 2025 TOIMINTAAN

Jätelautakunnan toiminnan keskeisiä tehtäviä vuonna 2025 olivat:

- kuntavaalien jälkeen valittavan uuden jätelautakunnan perehdyttäminen
- Ylivieskan keskustaajaman alueella alkaneen kotitalouksia koskevan biojätteen lajitteluvuorituksen seuranta
- jätehuollon liittymisvuorituksen seuranta
- jätteenkuljetuksen ulkopuolella olevien kiinteistöjen kartoittaminen ja kehittäminen kuljetukseen liittymiseksi (Siikalatva)
- kompostirekisterin ylläpito ja edelleen kehittäminen
- sako- ja umpikaivoliitteiden kuljetusjärjestelmästä päättäminen
- lietekuljetusrekisterin edelleen kehittäminen
- jätehuoltomääräysten tarkastelu päivitystä varten
- jätemaksutaksan käsittely
- jätehuollon palvelutason laatimisen aloittaminen, syksyllä 2025 aloitettava lautakunta

Lisäksi keskeinen osa jätelautakunnan toimintaa olivat jätetaksaan liittyvät tehtävät, kuten maksuunpanoluetteloiden hyväksyminen ja perintään siirtäminen sekä maksuistutusten käsitteleminen ja maksujen kohtuullistamispäätökset. Jätelautakunnan alaisia työntekijöitä työllisti myös poikkeamisratkaisut jätehuoltomääräyksistä sekä jätteen kuljetusrekisterin ylläpitotehtävät.

Vuodelle 2025 suunnitelluista tehtävistä taloyhtiöitä koskevan pakkausjätteiden erilliskeräysvuorituksen noudattamisen seuranta siirtyi tehtäväksi vuodelle 2026. Kompostointi-ilmoitusten käsittely työllisti ennakoitua enemmän ja lautakunnan työntekijämäärä oli loppuvuoden kaksi suunnitellun kolmen sijaan. Jätehuoltopoliittisen ohjelman laatiminen päätettiin siirtää aloitettavaksi palvelutasokuvauksen laatimistyön päätyttyä tai päästyä kunnolla käyntiin.

Jätelautakunnassa työskenteli alkuvuodesta 2025 kolme ja loppuvuodesta 2025 kaksi henkilöä. Määräaikainen jätehuoltosihteeri Johanna Savolainen työskenteli toimensa syyskuun loppuun saakka. Jätelautakunnan varsinainen toimistosihteeri Elina Myllyoja toimi jätehuoltosuunnittelijan sijaisena ja jätehuoltosuunnittelija Anu Linnala toimi jätelautakunnan esittelijän viransijaisena.

Jätelautakunta kokoontui vuoden aikana viisi kertaa ja käsitteli 37 asiaa. Jätelautakunnan puheenjohtaja tulee aina isäntäkunta Ylivieskasta, vuonna 2025 puheenjohtajana toimi alkuvuoden Tarmo Hirvelä ja uuden lautakunnan aloitettua toimintansa Juha Koskela. Varapuheenjohtaja valitaan vuosittain kuntien aakkosjärjestyksen mukaisesti. Vuonna 2025 varapuheenjohtajana toimi Siikalatvan jäsen, alkuvuoden Vesa Keränen ja uuden lautakunnan aloitettua toimintansa Aino Marttila.

Vuoden 2025 aikana jätehuoltoviranomaisessa tehtiin yhteensä 480 päätöstä (-33 kpl vuoteen 2024 verrattuna). Päätöksistä 215 (+32 kpl) koski jätemaksumuistutuksia, näistä 203 (+31 kpl) oli perusmaksun muuttamisia vapaa-ajanasunnon perusmaksuksi. Päätöksiä kiinteistön käyttökelpottomuudesta tehtiin 35 (+ 5 kpl). Jätehuoltomääräyksistä poikkeamispäätöksiä tehtiin 115 (-46 kpl), joista tyhjennysvälin pidennyspäätöksiä oli 113 (-26 kpl). Jättemaksujen maksuunpanopäätöksiä tehtiin 114 (-2 kpl) ja muita päätöksiä 2.

Jätelautakunta päätti helmikuussa 2025 kiinteistön haltijan järjestämästä kuljetusjärjestelmästä koskien asumisessa syntyviä saostus- ja umpisäiliölietteitä. Päätöksestä valitettiin hallinto-oikeuteen, joten se ei ole lainvoimainen.

Uuden lautakunnan varsinaisille ja varajäsenille järjestettiin syyskuun lopulla perehdytystilaisuus, jonka jälkeen pidettiin myös ensimmäinen varsinainen kokous. Taksakäsittelyä valmistelevala palaveri pidettiin Vestian tiloissa lokakuussa. Tähän osallistui lautakunnan työntekijöiden lisäksi puheenjohtaja, varapuheenjohtaja sekä kaksi lautakunnan jäsentä.

Vestia Oy:n toimitusjohtaja Olavi Soinio vieraili syyskauden aikana kahdessa jätemaksutaksaa käsittelevässä lautakunnan kokouksessa. Toinen syyskauden kokous järjestettiin marraskuussa Vestia Oy:n tiloissa ja ennen varsinaista kokousta kuultiin jätehuoltoyhtiön esittely ja päästiin tutustumaan Ylivieskan jätekeskuksen lajittelupihaan ja etävalvomoon.

TUNNUSLUVUT

Tunnusluku	TP 2022	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Henkilöstö (htv)	3	3	3	3

TALOUS

	TP 2024	Alkuperäinen TA 2025	Muutettu TA 2025	TP 2025	Ali/yli (TA/TOT)	Toteuma-%
264 Jätelautakunta						
Toimintatuotot	212 461	227 192	227 192	221 557	5 635	97,5 %
Toimintakulut	-212 461	-227 192	-227 192	-221 557	-5 635	97,5 %
Toimintakate	0	0	0	0	0	0,0 %

3.1 TYTÄRYHTIÖT

Valtuusto asetti talousarviossa tytäryhteisölle toiminnan ja talouden tavoitteita, jotka johdettiin kaupunki-strategiasta ja siihen liittyvästä omistajapolitiikasta sekä yhteisön liiketoiminnasta. Konsernijohto neuvoteli tytäryhteisön kanssa asetettavista tavoitteista ennen niiden lopullista hyväksymistä. Yhteistyön tuloksena asetetuilla tavoitteilla pyrittiin varmistamaan, että tytäryhteisön toiminta on kaupunkikonsernin kokonaisedun mukaista. Konsernijohto pyrki tukemaan asetettujen tavoitteiden saavuttamista.

Alla on esitetty yhtiöihin kohdistuneiden tavoitteiden toteutuminen ja tunnusluvut.

YLIVIESKAN VUOKRA-ASUNNOT OY

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Ylivieskan Vuokra-asunnot Oy on kaupungin 100 %:sti omistama yhtiö, joka perustettiin vuonna 1989 Ylivieskan kaupungin vuokra-asuntojen hallinnointia varten. Yhtiö vuokraa ja hallinnoi vuokra-asuntoja Ylivieskan alueella.

Toimintaympäristön muutokset

Väkiluvun muutos ei ole oleellisesti vaikuttanut yhtiön talouteen tai toimintaan vuonna 2025. Opiskelija-asuntojen kysynnän väheneminen aiheuttaa ylitarjontaa opiskelija-asunnoissa. Taanilan koulun viereen, Saimankadulle valmistui perheasuntoja elokuussa 2025. Rakentamiseen otettiin kaupungilta lainaa.

Tavoite	Tavoite 2025	TP 2025
Vuokra-asuntojen käyttöaste vähintään	90 %	Ei toteutunut 86,2%
Toiminnan omarahoitus-osuus vähintään	100 %	100 %
Yhtiö rakennuttaa, omistaa ja ylläpitää kaupungin vuokra-asuntokantaa sekä vuokraa niitä. Toiminnassaan yhtiö	Tavoite toteutuu	Asuntokantaa on kehitetty ja sopeutettu uudisrakentamalla. Saimankadun rivitalot valmistuivat elokuussa

noudattaa sosiaalisen asuntotuotannon periaatteita ja pyrkii maltilliseen, kuitenkin pitkän aikavälin kannattavuuden takaavaan hinnoitteluun. Yhtiö kehittää paikkakunnan vuokra-asuntotarjontaa vastaamaan eri asukasryhmien tarpeita.		2025 ja asukkaat muutivat 1.9.2025 Sosiaalisen asuttamisen periaatteet on huomioitu ja samalla pyritty vuokratulojen monipuoliseen asukasrakteeseen ja sosiaalisesti tasapainoiseen asuinalueeseen. Eri asukasryhmien tarpeet on otettu huomioon mm. helpottamalla ikäihmisten ja liikuntaesteisten asumista yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.
Käyttökate-% on vähintään	30 %	Ei toteutunut, 20,8 %
Omavaraisuusaste	40 %	Toteutui, 58,2 %.

Tunnusluvut	2023	2024	2025
Henkilöstön määrä	6	8	8
Liikevaihto, t€	3 096	3 202	3 194
Tilikauden tulos, t€	61	190	127
Taseen loppusumma, t€	10.722	11.458	12 098

YLIVIESKAN TOIMITILAT YTEK OY

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Ylivieskan Toimitilat YTEK Oy on kaupungin 100 %:sti omistama yhtiö, joka on perustettu 1998. Yhtiö omistaa ja hallinnoi kahta yritys kiinteistöä Vierimaantiellä.

Toimintaympäristön muutokset

Yhtiö on neuvotellut yritystilojen rakentamisesta lunastussopimusperiaatteella (yrityksellä oikeus lunastaa tila 10 vuoden kuluessa), mutta toistaiseksi asiassa ei ole edetty.

Yhtiön Smarthousen ja Origon toimistotilojen vuokrausaste on pysynyt hyvänä. Suurimmat vuokralaiset ovat Smarthousessa Pohjois-Pohjanmaan Hyvinvointialue Pohde ja Origossa Ylivieskan kaupunki (elivoima- ja työllisyyspalvelut).

Tavoite	Tavoite 2025	TP 2025
Yhtiö rakennuttaa yritystiloja taloudellisesti kestäväällä tavalla	Kyllä	Neuvottelut meneillään
Käyttökate-% on vähintään	40 %	Totetui, 45,7 %
Omavaraisuusaste	30 %	Toteutui 96,1 %

Tunnusluvut	2023	2024	2025
Liikevaihto, t€	666	614	660
Tilikauden tulos, t€	143	142	136
Taseen loppusumma, t€	2 139	2 229	2 348

VIESKAN TEOLLISUUSTALO OY

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Vieskan Teollisuustalo Oy on kaupungin 56,71 %:sti omistama yhtiö, joka on perustettu 1971. Yhtiö omistaa ja hallinnoi teollisuuskiinteistöä osoitteessa Joutsentie 11.

Toimintaympäristön muutokset

Ei muutoksia.

Tavoite	Tavoite 2025	TP 2025
Yhtiön hallinnassa olevat tilat pidetään hyvässä kunnossa	Kyllä	Kyllä
Käyttökate-% on vähintään	10 %	Tot. 16,0 %
Omavaraisuusaste	40 %	Tot. 74,0 %

Tunnusluvut	2023	2024	2025
Liikevaihto, t€	107	124	130
Tilikauden tulos, t€	-25	-5	18
Taseen loppusumma, t€	201	189	197

YLIVIESKAN TEOLLISUUSKIINTEISTÖT OY

Toiminta-ajatus ja tehtävät

Ylivieskan Teollisuuskiinteistöt Oy on kaupungin 100 %:sti omistama yhtiö, joka on perustettu 1998. Yhtiö omistaa ja hallinnoi Ylivieskan kaupungille vuokrattua

keskuskeittiörakennusta. Kaupunki alivuokraa keittiötä edelleen PPE-Köökki Oy:lle.

Toimintaympäristön muutokset

Ei muutoksia. Vuokrasopimusta indeksi- ja korkotarkistetaan kerran vuodessa.

Tavoite	Tavoite 2025	TP 2025
Yhtiön hallinnassa olevat tilat pidetään hyvässä kunnossa	Kyllä	Kyllä
Käyttökate-% on vähintään	40 %	Toteutui 93,7 %
Omavaraisuusaste	20 %	Ei tot., 6,3 %

Tunnusluvut	2023	2024	2025
Liikevaihto, t€	197	262	249
Tilikauden tulos, t€	-30	8	18
Taseen loppusumma, t€	2 968	2 695	2 412

ASUNTO OY RAUDASSATO

Asunto Oy Raudassato on kaupungin 100 %:sti omistama kahden rivitalon yhtiö Raudaskylän Opistontielle. Ryhmäperhepäiväkoti Rastas toimii yhtiön tiloissa.

Toimintaympäristön muutokset

Yhtiön käyttöaste on pysynyt hyvänä. Käyttöaste ei näy suoraan asunto oy:n luvuissa, koska kaupunki vuokraa asunnot eteenpäin ja yhtiö laskuttaa kaupungilta yhtiövastikkeen.

Tavoite	Tavoite 2025	TP 2025
Yhtiön hallinnassa olevat tilat pidetään hyvässä kunnossa	Kyllä	Kyllä

Tunnusluvut	2023	2024	2025
Liikevaihto, t€	51	51	54
Tilikauden tulos, t€	0	0	0
Taseen loppusumma, t€	236	223	224

4. Tuloslaskelman, rahoitus- ja investointiosan toteutuminen

4.1 Tuloslaskelmaosan toteutumisvertailu

Tuloslaskelmaosan tulot ja menot sisältävät myös sisäiset tulot ja menot.

	TA 2025	Muutokset 2025	TA-Muutettu 2025	TOT 12 2025	Ali/yli (ta-m/tot)	Toteuma-%
Myyntituotot	9 888 602	-114 000	9 774 602	9 446 759	327 843	96,6 %
Maksutuotot	1 641 370	0	1 641 370	1 579 993	61 377	96,3 %
Tuet ja avustukset	1 180 826	0	1 180 826	1 800 393	-619 567	152,5 %
Muut toimintatuotot	16 058 867	-627 814	15 431 053	15 394 341	36 712	99,8 %
TOIMINTATUOTOT	28 769 665	-741 814	28 027 851	28 221 486	-193 635	100,7 %
Valmistus omaan käyttöön	140 000	0	140 000	116 780	23 221	83,4 %
Valmistus omaan käyttöön	140 000	0	140 000	116 780	23 221	83,4 %
Henkilöstökulut	-37 345 298	0	-37 345 298	-36 503 685	-841 613	97,7 %
Palvelujen ostot	-16 635 967	0	-16 635 967	-17 469 681	833 714	105,0 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 750 835	0	-4 750 835	-3 549 922	-1 200 913	74,7 %
Avustukset	-6 685 490	0	-6 685 490	-6 091 609	-593 881	91,1 %
Muut toimintakulut	-13 879 392	0	-13 879 392	-14 058 732	179 340	101,3 %
TOIMINTAKULUT	-79 296 982	0	-79 296 982	-77 673 629	-1 623 353	98,0 %
TOIMINTAKATE	-50 387 317	-741 814	-51 129 131	-49 335 364	-1 793 767	96,5 %
Verotulot	41 630 000	-1 600 000	40 030 000	39 650 971	379 029	99,1 %
Valtionosuudet	17 227 961	173 748	17 401 709	17 397 488	4 221	100,0 %
Korkotuotot	712 690	0	712 690	793 704	-81 014	111,4 %
Muut rahoitustuotot	283 375	0	283 375	296 312	-12 937	104,6 %
Korkokulut	-2 885 000	0	-2 885 000	-2 708 377	-176 623	93,9 %
Muut rahoituskulut	-145 675	0	-145 675	-156 427	10 752	107,4 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-2 034 610	0	-2 034 610	-1 774 789	-259 821	87,2 %
VUOSIKATE	6 436 034	-2 168 066	4 267 968	5 938 306	-1 670 339	139,1 %
Suunnitelman mukaiset poistot	-6 838 026	0	-6 838 026	-6 842 806	4 780	100,1 %
Arvon alentumiset	0	0	0	0	0	0,0 %
Poistot ja arvonalentumiset	-6 838 026	0	-6 838 026	-6 842 806	4 780	100,1 %
TILIKAUDEN TULOS	-401 992	-2 168 066	-2 570 058	-904 500	-1 665 559	35,2 %
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-401 992	-2 168 066	-2 570 058	-904 500	-1 665 559	35,2 %

Veroprosentit

Verovuosi	Tulovero- prosentti	Yleinen kiinteis- tövero%	Vakituisten asuin- rak. kiinteistövero%	Muun asuinraken- nuksen kiinteistö- vero%
2011	21,00	1,00	0,55	1,10
2012	21,00	1,00	0,55	1,10
2013	21,50	1,05	0,60	1,10
2014	21,50	1,10	0,65	1,15
2015	21,50	1,30	0,70	1,15
2016	21,50	1,30	0,70	1,15
2017	21,50	1,30	0,70	1,15
2018	21,50	1,30	0,70	1,15
2019	22,00	1,30	0,70	1,15
2020	22,00	1,30	0,70	1,15
2021	23,00	1,30	0,70	1,15
2022	23,00	1,30	0,70	1,15
2023	10,36	1,30	0,70	1,15
2024	10,30	1,30	0,70	1,15
2025	10,30	1,30	0,70	1,15

Verovuosi	Tuloveroprosentti	Kunnallisveron verotet- tava tulo, 1000 €	Muutos %
2011	21,00	186 749	4,72
2012	21,00	193 362	3,54
2013	21,50	202 802	4,88
2014	21,50	209 033	3,07
2015	21,50	212 342	1,58
2016	21,50	212 195	-0,1
2017	21,50	210 511	-0,8
2018	21,50	213 440	2,1
2019	22,00	219 799	3,0
2020	22,00	225 118	2,4
2021	23,00	236 780	4,3
2022	23,00	248 246	5,1
2023	10,36	276 222	13,5
2024	10,30	290 264	5,1
2025	10,30	309 944	6,8

Valtionosuuksien erittely

Valtionosuudet	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Muutettu talousarvio	Toteuma 2025	Poikkeama euroa
Peruspalvelujen valtionosuus	9 897 561	62 000	9 959 561	9 960 489	928
Verotuloihin perustuva tasaus	5 950 700	-24 000	5 926 700	5 927 750	1 050
Opetus- ja kultt.t. muut valtionosuudet	300 000	222 748	522 748	516 345	-6 403
Verotulomenetysten kompensatiot	1 079 700	-87 000	992 700	992 904	204
Yhteensä	17 227 961	173 748	17 401 709	17 397 488	-4 221

Verorahoituksen kehitys

(Verotulot ja valtionosuudet yhteensä)

Vuosi	Verotulot	Muutos %	Valtionosuus	Muutos %	Yhteensä	Muutos %
2011	45,9	6,5 %	26,7	5,1 %	72,6	6,0
2012	46	0,3 %	27,9	4,4 %	73,9	1,8
2013	49,9	8,6 %	28,6	2,7 %	78,5	6,4
2014	51,3	2,8 %	29,2	2,0 %	80,5	2,5
2015	53,3	3,9 %	30,9	5,7 %	84,2	4,6
2016	54	1,2 %	34	10,4 %	88,1	4,6
2017	54,6	1,0 %	35,3	3,8 %	89,9	2,0
2018	53,7	-1,6 %	35,9	1,7 %	89,6	-0,3
2019	55,0	2,5 %	38,0	5,5 %	93,0	3,8
2020	57,5	4,5 %	47,5	25,0 %	105,0	12,9
2021	62,8	9,2 %	46,0	-3,1 %	108,7	3,5
2022	66,6	6,0 %	48,1	5,0 %	114,6	5,6
2023	39,5	-40,7 %	18,8	-60,8 %	58,6	-48,9
2024	40,4	1,5 %	17,2	-8,8 %	57,6	-1,7 %
2025	39,6	-1,8 %	17,4	1,1	57,0	-1,0 %

4.2 Investointiosan toteutumisvertailu

	TA-MUUTOS		TA	TILINPÄÄTÖS 2025	Ero talousarvioo n	Tot-%	
	TA 2025	2025	YHTEENSÄ 2025				
830H Maa- ja vesialueet							
Menot	-300 000		0	-300 000	-352 907	117,60 %	
Tulot	800 000		0	800 000	430 613	53,80 %	
Netto	500 000		0	500 000	77 706	-422 294	15,50 %
835H Osakkeet ja osuudet							
Menot	-20 000		0	-20 000	0	20 000	0,00 %
Tulot	0		0	0	41 500	41 500	0,00 %
Netto	-20 000		0	-20 000	41 500	61 500	-207,50 %
840H Irtain							
Menot	-50 000		0	-50 000	-35 369	14 631	70,74 %
Netto	-50 000		0	-50 000	-35 369	14 631	70,74 %
860H Muut liikennealuehankkeet							
Menot	-400 000		0	-400 000	-315 830	84 170	79,00 %
Tulot	0		0	0	17 399	17 399	0,00 %
Netto	-400 000		0	-400 000	-298 431	101 569	74,60 %
862H Junnikankankaan yritysalue							
Menot	-1 500 000		0	-1 500 000	-927 036	572 964	61,80 %
Netto	-1 500 000		0	-1 500 000	-927 036	572 964	61,80 %
863H Kiviojan alikulun kunnallistekn.							
Menot	-2 900 000		0	-2 900 000	-2 353 917	546 083	81,20 %
Netto	-2 900 000		0	-2 900 000	-2 353 917	546 083	81,20 %
866H Taanilan liikealue							
Menot	-600 000		0	-600 000	-409 992	190 008	68,30 %
Netto	-600 000		0	-600 000	-409 992	190 008	68,30 %
900H Puistot							
Menot	-50 000		0	-50 000	-17 525	32 475	35,05 %
Netto	-50 000		0	-50 000	-17 525	32 475	35,05 %
901H Kaupunkipuro							
Menot	-300 000		0	-300 000	-294 663	5 337	98,20 %
Netto	-300 000		0	-300 000	-294 663	5 337	98,20 %
905H Liikunta-alueet							
Menot	-50 000	-30 000	-80 000	-80 000	-85 905	-5 905	107,38 %
Netto	-50 000	-30 000	-80 000	-80 000	-85 905	-5 905	107,38 %

	TA 2025	TA-MUUTOS 2025	TA YHTEENSÄ 2025	TILINPÄÄTÖS 2025	Ero talousarvioo n	Tot-%
910H Viemärlaitos						
Menot	-200 000	0	-200 000	-31 163	168 837	15,60 %
Netto	-200 000	0	-200 000	-31 163	168 837	15,60 %
880H Muut talonrakennushankkeet						
Menot	-550 000	-154 300	-704 300	-595 462	108 838	84,50 %
Tulot	0	0	0	72 314	72 314	0,00 %
Netto	-550 000	-154 300	-704 300	-523 147	181 153	74,30 %
882H Liikuntakeskus						
Menot	-80 000	65 000	-15 000	-15 748	-748	105,00 %
Netto	-80 000	65 000	-15 000	-15 748	-748	105,00 %
884H Terveyskeskus						
Menot	-500 000	78 000	-422 000	-473 124	-51 124	112,10 %
Netto	-500 000	78 000	-422 000	-473 124	-51 124	112,10 %
INVESTOINNIT YHTEENSÄ						
Menot yhteensä	-7 530 000	18 700	-7 511 300	-5 908 640	1 602 660	78,70 %
Tulot yhteensä	800 000	0	800 000	561 827	-238 173	70,20 %
NETTO YHTEENSÄ	-6 730 000	18 700	-6 711 300	-5 346 813	1 364 487	79,70 %

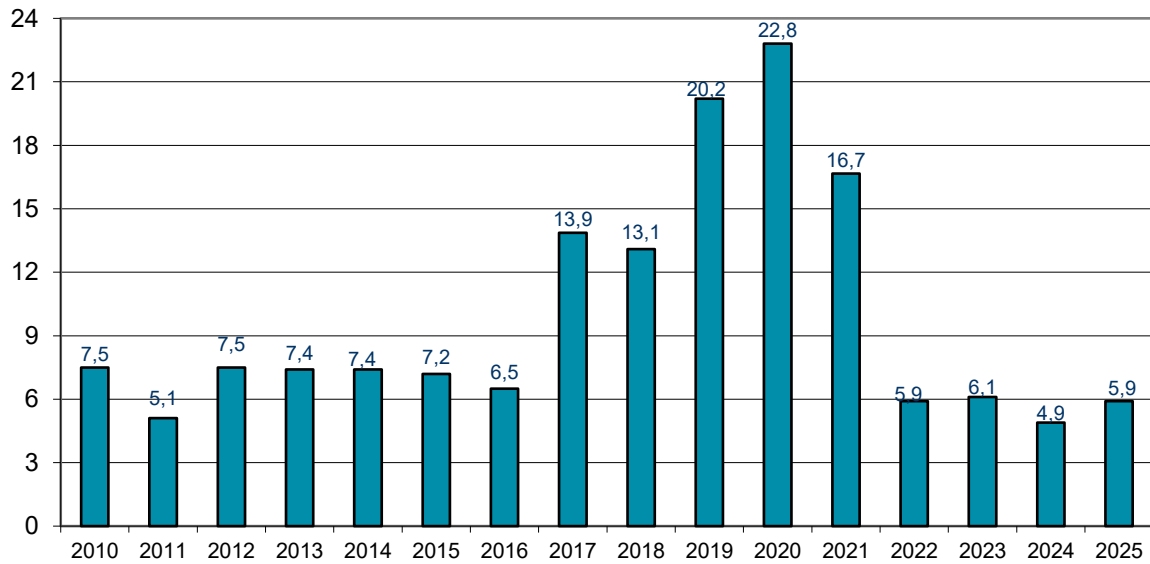
Investointiosan osalta määrärahaa jäi käyttämättä 1.364.487 euroa, koska Junnikankankaan ja Kiviojan alikulun urakoiden toteutusaikataulu täsmentyi ja osa maksuista siirtyi siten seuraavalle vuodelle.

Kunnallistekniikan osalta suurin hanke oli Kiviojan radan alikulkujen rakentamiseen liittyvät kaupungin vastuulle kuuluvat kunnallistekniset työt, jossa Väylävirasto poisti kolme tasoristeystä Ylivieska-lisalmi rataosalta ja korvasi kulkuyhteydet uudella ns. Mäntyniemen alikulkusillalla ja Lohitien alikulkukäytävällä. Junnikankankaan yritysalueen rakentamiseen kului 0,9 milj.euroa, Taanilan liikealueelle 0,4 milj.euroa ja kaupunkipuroon Hamarin alueelle 0,3 milj.euroa.

Vuoden 2025 suurin talonrakennusinvestointi oli terveyskeskuksen remonttityöt 473.124 euroa, jossa valtaosa käytettiin hammashoitolan korjaukseen. Muissa talonrakennushankkeissa korjattiin Sipilän palvelukeskuksen tiloja, rakennettiin uutta Safarin huoltorakennusta (valmistuu 2026), uusittiin katot kahteen kasarmialueen rakennukseen ja tehtiin pienempiä muutoksia mm. jäähalliin ja paloasemalle. Muut talonrakennushankkeet-kohtaan kirjattiin Vähäkankaan koulun liikuntasaliin saadun avustuksen viimeinen erä.

Nettoinvestoinnit olivat 5,3 miljoonaa euroa ja bruttoinvestoinnit 5,9 miljoonaa euroa.

Investointimenot (brutto)=, milj. euroa

4.3 Rahoitusosan toteutumisvertailu

Toimintakertomuksessa esitetään toteutumisvertailu talousarvion rahoitusosasta.

Talousarvion rahoitusosan toteutumisvertailu

	TP 2024	TA 2025	TA- muutokset 2025	TA muutosten jälkeen 2025	TP 2025	Poikkeama
Toiminta						
Vuosikate	10 358 389	6 436 630	-2 168 066	4 268 564	5 234 644	-966 080
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-395 073	-300 000	0	-300 000	-105 383	-194 617
Toiminnan rahavirta	9 963 317	6 136 630	-2 168 066	3 968 564	5 129 261	-1 160 697
Investoinnit						
Investointimenot	-4 885 721	-7 530 000	18 700	-7 511 300	-5 908 640	-1 602 660
Rahoitusosuudet investointimenoihin	275 801	0	0	0	72 314	-72 314
Pysyvien vast. hyödykkeiden luovutustuotot	644 545	800 000	0	800 000	594 895	205 105
Investointien rahavirta	-3 965 375	-6 730 000	18 700	-6 711 300	-5 241 430	-1 469 870
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	5 997 941	-593 370	-2 149 366	-2 742 736	-112 169	-2 630 567
Rahoitus						
Antolainasaamisten lisäys	-1 000 000	0	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	0
Antolainasaamisten vähennys	74 352	74 350	0	74 350	108 250	-33 900
Antolainauksen muutokset	-925 648	74 350	0	-925 650	-891 750	-33 900
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	36 000 000	15 500 000	0	15 500 000	10 000 000	5 500 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-18 200 000	-15 000 000	0	-15 000 000	-21 625 641	6 625 641
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-18 499 407	19 020	2 113 974	2 132 994	6 500 000	-4 367 006
Lainakannan muutokset	-699 407	519 020	2 113 974	2 632 994	-5 125 641	7 758 635
Muut maksuvalmiuden muutokset	-982 840	0	0	0	2 707 441	-2 707 441
Rahoituksen rahavirta	-2 607 894	593 370	2 113 974	2 707 344	-3 309 950	6 017 294
RAHAVAROJEN MUUTOS	3 390 047	0	-35 392	-35 392	-3 422 119	3 386 727

4.4 Yhteenveto valtuuston hyväksymien sitovien määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

Yhteenveto valtuuston hyväksymien sitovien määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta käyttötaloudessa :

Sitovuustaso (toimintakate)	TP 2024	Alkuperäinen TA 2025	TA-Muutettu 2025	TP 2025	Ali/yli (TA-m/TOT)	Toteuma-%
Vaalit	-1749	-20100	-20100	-31134	11034	154,90 %
Tarkastustoiminta	-52280	-63956	-63956	-54679	-9277	85,50 %
Yleishallinto	5 121 985	4 748 672	4 410 058	4 108 912	301 146	93,20 %
Elinvoimapaalvelut	-2 325 329	-3 867 784	-3 867 784	-3 692 728	-175 056	95,50 %
Jokilaaksojen pelastuslaitos	-16 346	-6 000	-6 000	-5 484	-516	91,40 %
Yleissivistävät koulutuspalvelut	-28 573 657	-29 470 002	-29 470 002	-29 391 026	-78 976	99,70 %
Varhaiskasvatuspalvelut	-12 653 552	-12 906 643	-12 906 643	-12 459 754	-446 889	96,50 %
Nuorisopalvelut	-563 223	-559 384	-559 384	-557 870	-1 514	99,70 %
Kirjastopalvelut	-873 907	-871 977	-871 977	-875 299	3 322	100,40 %
Kulttuuripalvelut	-762 674	-747 479	-747 479	-753 405	5 926	100,80 %
Musiikkiopisto	-1 016 488	-1 045 975	-1 045 975	-1 044 526	-1 449	99,90 %
Kansalaisopisto	-742 611	-785 097	-785 097	-761 513	-23 584	97,00 %
Liikuntapalvelut	-2 301 114	-2 172 457	-2 286 457	-2 285 299	-1 158	99,90 %
Tekniset palvelut	-1 197 603	-2 645 900	-2 935 100	-1 532 013	-1 403 087	52,20 %
Viemärlaitos	221 733	480 479	480 479	121 733	358 746	25,30 %
Ympäristöpalvelut	-118 852	-313 671	-313 671	-352 077	38 406	112,20 %
Ympäristöterveydenhuolto	-461 981	-439 447	-439 447	-451 046	11 599	102,60 %
Jätelautakunta	0	0	0	0	0	0,00 %

Tulolaskelman osa	TP 2024	Alkuperäinen TA 2025	TA-Muutettu 2025	TP 2025	Ali/yli (TA-m/TOT)	Toteuma-%
Verotulot	40 386 006	41 630 000	40 030 000	39 650 971	-379 029	99,1 %
Valtionosuudet	17 212 160	17 227 961	17 401 709	17 397 488	-4 221	100,0 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 228 297	-2 034 610	-2 034 610	-1 774 789	-259 821	87,2 %

Investointiosa

Investointiosan sitovat määrärahat (netto).

	TA 2025	TA-MUUTOS 2025	TA YHTEENSÄ 2025	TILINPÄÄTÖS 2025
830H Maa- ja vesialueet				
Menot	-300 000		0	-352 907
Tulot	800 000		0	430 613
Netto	500 000		0	77 706
835H Osakkeet ja osuudet				
Menot	-20 000		0	0
Tulot	0		0	41 500
Netto	-20 000		0	41 500
840H Irtain				
Menot	-50 000		0	-35 369
Netto	-50 000		0	-35 369
860H Muut liikennealuehankkeet				
Menot	-400 000		0	-315 830
Tulot	0		0	17 399
Netto	-400 000		0	-298 431
862H Junnikankankaan yritysalue				
Menot	-1 500 000		0	-927 036
Netto	-1 500 000		0	-927 036
863H Kiviojan alikulun kunnallistekn.				
Menot	-2 900 000		0	-2 353 917
Netto	-2 900 000		0	-2 353 917
866H Taanilan liikealue				
Menot	-600 000		0	-409 992
Netto	-600 000		0	-409 992
900H Puistot				
Menot	-50 000		0	-17 525
Netto	-50 000		0	-17 525
901H Kaupunkipuro				
Menot	-300 000		0	-294 663
Netto	-300 000		0	-294 663
905H Liikunta-alueet				
Menot	-50 000	-30 000	-80 000	-85 905
Netto	-50 000	-30 000	-80 000	-85 905

	TA 2025	TA-MUUTOS 2025	TA YHTEENSÄ 2025	TILINPÄÄTÖS 2025
910H Viemärlaitos				
Menot	-200 000	0	-200 000	-31 163
Netto	-200 000	0	-200 000	-31 163
880H Muut talonrakennushankkeet				
Menot	-550 000	-154 300	-704 300	-595 462
Tulot	0	0	0	72 314
Netto	-550 000	-154 300	-704 300	-523 147
882H Liikuntakeskus				
Menot	-80 000	65 000	-15 000	-15 748
Netto	-80 000	65 000	-15 000	-15 748
884H Terveyskeskus				
Menot	-500 000	78 000	-422 000	-473 124
Netto	-500 000	78 000	-422 000	-473 124

Rahoitusosa

Sitovuus saamisten bruttolisäys, lainakannan nettomuutos	Alkuperäinen TA 2025	TA-Muutettu 2025	TP 2025	Ali/yli (TA/TOT)
Antolainasaamisten lisäys	0	1 000 000	1 000 000	0
Antolainasaamisten vähennys	74 350	74 350	108 250	33 900
Lainakannan muutos	519 020	2 632 994	-5 125 641	-7 758 635
- (Lyhytaikaisten lainojen muutos)	19 020	2 132 994	6 500 000	4 367 006
- (Pitkäaikaisten lainojen muutos)	500 000	500 000	-11 625 641	-12 125 641

5. Tilinpäätöslaskelmat

YLIVIESKAN KAUPUNKI TUOSLASKELMA

	1.1.-31.12.2025	1.1.-31.12.2024	Muutos %
Toimintatuotot			
Myyntituotot	8 216 184,54	6 019 171,67	36,50
Maksutuotot	1 579 992,60	1 888 435,46	-16,33
Tuet ja avustukset	1 800 393,19	1 844 834,86	-2,41
Vuokratuotot	3 455 338,13	5 745 567,85	-39,86
Muut toimintatuotot	285 625,44	705 402,71	-59,51
Toimintatuotot	15 337 533,90	16 203 412,55	-5,34
Valmistus omaan käyttöön	116 779,50	118 837,50	
Toimintakulut			
Henkilöstökulut			
Palkat ja palkkiot	-29 620 464,08	-28 774 331,37	2,94
Henkilösivukulut			
Eläkekulut	-5 996 903,38	-5 764 456,99	4,03
Muut henkilösivukulut	-446 545,44	-284 464,29	56,98
Palvelujen ostot	-16 413 879,07	-14 735 103,22	11,39
Aineet ja tarvikkeet ja tavarat			
Ostot tilikauden aikana	-3 549 921,95	-4 037 437,84	-12,07
Avustukset	-6 620 499,27	-5 290 606,52	25,14
Vuokratulot	-2 378 841,02	-2 847 242,96	
Muut toimintakulut	-466 285,41	-600 085,89	-22,30
Toimintakulut	-65 493 339,62	-62 333 729,08	5,07
TOIMINTAKATE	-50 039 026,22	-46 011 479,03	8,75
Verotulot	39 650 970,95	40 386 005,69	-1,82
Valtionosuudet	17 397 488,00	17 212 160,00	1,08
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot	793 704,00	1 428 716,37	-44,45
Muut rahoitustuotot	152 036,53	125 049,47	21,58
Korkokulut	-2 708 377,28	-2 781 209,01	-2,62
Muut rahoituskulut	-12 151,87	-853,98	1322,97
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 774 788,62	-1 228 297,15	44,49
VUOSIKATE	5 234 644,11	10 358 389,51	-49,46
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	-6 842 806,16	-9 497 744,69	-27,95
Arvonalentumiset	0,00	-189 523,07	
TILIKAUDEN TULOS	-1 608 162,05	671 121,75	-339,62
Poistoeron lisäys- tai vähennys+	0,00	0,00	
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-1 608 162,05	671 121,75	-339,62

YLIVIESKAN KAUPUNKI RAHOITUSLASKELMA

	1.1.-31.12.2025	1.1.-31.12.2024	Muutos %
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate	5 234 644,11	10 358 389,49	-49,46
Satunnaiset erät, netto	0,00	0,00	
Tulorahoituksen korjaukset	-105 382,88	-395 072,86	-73,33
	<u>5 129 261,23</u>	<u>9 963 316,63</u>	-48,52
Investointien rahavirta			
Investointimenot	-5 908 639,73	-4 885 721,14	20,94
Rahoitusosuudet investointimenoihin	72 314,40	275 801,00	-73,78
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	594 895,00	644 545,00	-7,70
	<u>-5 241 430,33</u>	<u>-3 965 375,14</u>	32,18
Toiminnan ja investointien rahavirta	-112 169,10	5 997 941,49	-101,87
Rahoituksen rahavirta			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäykset	-1 000 000,00	-1 000 000,00	
Antolainasaamisten vähennykset	108 250,30	74 352,00	45,59
	<u>-891 749,70</u>	<u>-925 648,00</u>	-3,66
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	10 000 000,00	36 000 000,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-21 625 641,03	-18 200 000,00	18,82
Lyhytaikaisten lainojen muutos	6 500 000,00	-18 499 406,56	-135,14
	<u>-5 125 641,03</u>	<u>-699 406,56</u>	632,86
Oman pääoman muutokset	0,00	0,00	
Muut maksuvalmiuden muutokset			
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	42 462,22	2 065,47	1955,81
Vaihto-omaisuuden muutos	5 141,30	11 484,67	-55,23
Saamisten muutos	888 699,81	1 220 813,40	-27,20
Korottomien velkojen muutos	1 771 137,19	-2 217 203,34	-179,88
	<u>2 707 440,52</u>	<u>-982 839,80</u>	-375,47
Rahoituksen rahavirta	-3 309 950,21	-2 607 894,36	26,92
Rahavarojen muutos	-3 422 119,31	3 390 047,13	-200,95
Rahavarojen muutos			
Rahavarat 31.12.	1 604 509,55	5 026 628,86	
Rahavarat 1.1.	5 026 628,86	1 636 581,73	
	<u>-3 422 119,31</u>	<u>3 390 047,13</u>	

YLIVIESKAN KAUPUNKI TASE

VASTAAVAA	31.12.2025	31.12.2024	Muutos-%
PYSYVÄT VASTAAVAT			
Aineettomat hyödykkeet			
Aineettomat oikeudet	3 408 722,08	3 557 397,28	-4,18
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	3 408 722,08	3 557 397,28	-4,18
Aineelliset hyödykkeet			
Maa- ja vesialueet	18 260 779,28	18 375 185,10	-0,62
Rakennukset	83 078 595,59	86 320 998,74	-3,76
Kiinteät rakenteet ja laitteet	15 628 366,34	17 808 341,86	-12,24
Koneet ja kalusto	170 983,11	214 493,74	-20,29
Muut aineelliset hyödykkeet	138 977,38	138 977,38	0,00
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	6 038 881,02	1 764 403,35	242,26
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	123 316 582,72	124 622 400,17	-1,05
Sijoitukset			
Osakkeet ja osuudet	7 667 369,83	7 708 870,13	-0,54
Muut lainasaamiset	3 994 341,70	3 102 592,00	28,74
Sijoitukset yhteensä	11 661 711,53	10 811 462,13	7,86
TOIMEKSIANTOJEN VARAT			
Muut toimeksiantojen varat	5 565,27	84 500,74	
Toimeksiantojen varat yhteensä	5 565,27	84 500,74	
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Vaihto-omaisuus			
Aineet ja tarvikkeet	18 454,95	23 596,25	-21,79
Vaihto-omaisuus yhteensä	18 454,95	23 596,25	-21,79
Saamiset			
Pitkäaikaiset saamiset			
Lainasaamiset	0,00	0,00	
Lyhytaikaiset saamiset			
Myyntisaamiset	2 238 052,28	3 164 902,92	-29,29
Muut saamiset	356 280,14	178 013,71	100,14
Siirtosaamiset	1 228 509,53	1 368 625,13	-10,24
Saamiset yhteensä	3 822 841,95	4 711 541,76	-18,86
Rahat ja pankkisaamiset	1 604 509,55	5 026 628,86	-68,08
VASTAAVAA YHTEENSÄ	143 838 388,05	148 837 527,19	-3,36

YLIVIESKAN KAUPUNKI TASE

VASTATTAVAA	31.12.2024	31.12.2024	Muutos-%
OMA PÄÄOMA			
Peruspääoma	19 876 607,30	19 876 607,30	0,00
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	4 530 979,40	3 859 857,65	17,39
Tilikauden yli-/alijäämä	-1 608 162,05	671 121,75	-339,62
Oma pääoma yhteensä	22 799 424,65	24 407 586,70	-6,59
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET			
Poistoero	0,00	0,00	
PAKOLLISET VARAUKSET			
Muut pakolliset varaukset	322 199,50	322 199,50	
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT			
Muut toimeksiantojen pääomat	73 195,63	109 668,88	-33,26
Toimeksiantojen pääomat yhteensä	73 195,63	109 668,88	-33,26
VIERAS PÄÄOMA			
Pitkäaikainen			
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	89 923 076,91	81 000 000,00	11,02
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	2 449 441,33	2 382 215,88	2,82
Pitkäaikainen yhteensä	92 372 518,24	83 382 215,88	10,78
Lyhytaikainen			
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 051 282,06	21 600 000,00	-95,13
Joukkovelkakirjalainat/kuntatodistuslainat	17 500 000,00	11 000 000,00	59,09
Ostovelat	3 190 040,69	2 064 739,82	54,50
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	1 423 280,75	1 619 928,18	-12,14
Siirtovelat	5 106 446,53	4 331 188,23	17,90
Lyhytaikainen yhteensä	28 271 050,03	40 615 856,23	-30,39
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	143 838 388,05	148 837 527,19	-3,36

KONSERNITULOSLASKELMA

	KONSERNI	KONSERNI
	1.1.-31.12.2025	1.1.-31.12.2024
Toimintatuotot	33 048 919,54	32 699 724,32
Toimintakulut	-86 357 589,10	-81 995 722,62
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	-47 515,04	63 021,96
Toimintakate	-53 356 184,61	-49 232 976,34
Verotulot	39 421 997,26	40 147 217,75
Valtionosuudet	22 713 453,30	22 663 664,02
Rahoitustuotot ja -kulut:		
Korkotuotot	833 828,40	1 478 167,03
Muut rahoitustuotot	315 622,62	252 503,27
Korkokulut	-2 867 931,66	-2 905 859,20
Muut rahoituskulut	-176 351,20	-147 249,78
Vuosikate	6 884 434,10	12 255 466,75
Poistot ja arvonalentumiset:		
Poistot	-8 036 678,88	-11 153 487,20
Omistuksen eliminointi erot	0,00	0,00
Arvonalentumiset	0,00	-189 523,07
Tilikauden tulos	-1 152 244,78	912 456,48
Tilinpäätössiirrot	9 225,79	5 695,49
Tilikauden verot	-52 681,05	-48 171,36
Laskennalliset verot	-2 613,48	998,11
Vähemmistöosuudet	23 000,64	-452,33
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	-1 175 312,88	870 526,39

YLIVIESKAN KAUPUNGIN KONSERNIN
KONSERNIRAAHOITUSLASKELMA
1.1.-31.12.2025
1.1.-31.12.2024
Toiminnan rahavirta

Vuosikate	6 884 434,10	12 255 466,75
Tilikauden verot	-52 681,05	-48 171,36
Tulorahoituksen korjaukset	107 229,32	-560 240,47
Toiminnan rahavirta yhteensä	<u>6 938 982,37</u>	<u>11 647 054,92</u>

Investointien rahavirta

Investointimenot	7 709 077,42	14 047 155,02
Rahoitusosuudet investointi menoihin	-162 414,38	-7 546 160,86
Pysyvien vastaavien luovutustulo	-595 034,57	-655 888,60
Investointien rahavirta yhteensä	<u>-6 951 628</u>	<u>-5 845 105,56</u>

Toiminnan ja investointien rahavirta
-12 646,25
5 801 949,35
Rahoituksen rahavirta
Antolainojen muutokset

Antolainojen lisäykset	1 000 000,00	1 000 000,00
Antolainojen vähennykset	-109 691,90	-74 352,00

Lainakannan muutokset

Pitkäaikaisten lainojen lisäys	-9 930 345,39	-37 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	21 146 011,76	18 848 325,07
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-6 474 358,97	18 499 406,56

Oman pääoman muutokset	0,00	0,00
------------------------	------	------

Muut maksuvalmiuden muutokset

Toimeksiantojen po. ja varojen muutokset	-211 241,66	-342 311,05
Vaihtomaisuuden muutos	1 155,90	32 603,43
Saamisten muutos	2 326 440,44	3 008 359,59
Korottomien velkojen muutos	318 205,46	-3 760 452,79

Muut maksuvalmiuden muutokset yht.	<u>2 688 264,03</u>	<u>-717 424,31</u>
---	---------------------	--------------------

Rahoituksen rahavirta yhteensä	<u>-2 943 351,47</u>	<u>-1 990 803,94</u>
---------------------------------------	----------------------	----------------------

RAHAVAROJEN MUUTOS
-2 955 997,72
3 811 144,64

Rahavarat 31.12	6 538 408,69	9 494 406,42
------------------------	---------------------	---------------------

Rahavarat 1.1.	9 494 406,42	5 683 261,78
-----------------------	---------------------	---------------------

RAHAVAROJEN MUUTOS
-2 955 997,72
3 811 144,64

KONSERNITASE	1.1.-31.12.2025	1.1.-31.12.2024
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet:		
Aineettomat oikeudet	91 120,45	96 647,53
Muut pitkävaikutteiset menot	3 397 668,11	3 540 816,23
Ennakkomaksut	0,00	
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	<u>3 488 788,56</u>	<u>3 637 463,76</u>
Aineelliset hyödykkeet:		
Maa- ja vesialueet	19 713 100,27	19 837 281,66
Rakennukset	97 985 274,00	99 623 433,37
Kiinteät rakenteet ja laitteet	15 703 515,57	17 894 876,16
Koneet ja kalusto	664 756,81	792 795,93
Muut aineelliset hyödykkeet	166 058,98	173 314,94
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	6 580 897,32	3 281 391,94
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	<u>140 813 602,95</u>	<u>141 603 093,99</u>
Sijoitukset:		
Osakkuusyhtiöosuudet	2 348 473,61	2 396 258,22
Muut osakkeet ja osuudet	1 440 050,76	1 481 351,06
Muut lainasaamiset	966 101,70	0,00
Muut saamiset	13 062,79	14 504,39
Sijoitukset yhteensä	<u>4 767 688,84</u>	<u>3 892 113,65</u>
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	141 826,66	312 918,13
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	4 839,79	5 027,86
Muut toimeksiantojen varat	214 275,93	296 700,27
Toimeksiantojen varat yhteensä	<u>360 942,38</u>	<u>614 646,25</u>
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus:		
Aineet ja tarvikkeet	-633,42	4 507,88
Keskeneräiset tuotteet	104 662,94	103 221,17
Valmiit tuotteet	0	0
Vaihto-omaisuus yhteensä	<u>104 029,52</u>	<u>107 729,05</u>
SAAMISET		
Pitkäaikaiset saamiset:		
Muut saamiset	16 320,90	16 320,90
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset (ly)	2 258 984,46	3 039 739,96
Muut saamiset (ly)	138 726,69	273 606,86
Siirtosaamiset (ly)	1 532 849,77	1 645 021,17
Saamiset yhteensä	<u>3 946 881,83</u>	<u>4 974 688,89</u>
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet	79,89	79,89
Sijoitukset rahamarkkinainstrumenteihin	0	0
Rahoitusarvopaperit yhteensä	<u>79,89</u>	<u>79,89</u>
Rahat ja pankkisaamiset	6 538 328,64	9 494 326,53
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>160 022 886,24</u>	<u>164 324 142,01</u>

KONSERNITASE	1.1.-31.12.2025	1.1.-31.12.2024
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	19 876 607,30	19 876 607,30
Muut omat rahastot	283 363,41	304 721,30
Ed.tilikausien yli-/alijäämä	15 496 352,98	14 625 826,15
Tilikauden yli-/alijäämä	-1 175 312,88	870 526,39
Oma pääoma yhteensä	<u>34 481 010,81</u>	<u>35 677 681,14</u>
Vähemmistöosuudet	23 080,60	34 219,15
POISTOERO JA VAPAAEHT.VARAUK.		
Poistoero	0,00	0,00
Vapaaehtoiset varaukset	0,00	0,00
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	432 659,98	322 199,50
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot	141 826,66	312 918,13
Lahjoitusrahastojen pääomat	4 839,79	5 027,86
Muut toimeksiantojen pääomat	281 929,60	321 891,73
Toimeksiantojen pääomat yhteensä	<u>428 596,05</u>	<u>639 837,71</u>
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen:		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	93 118 834,91	83 735 494,62
Liittymismaksut ja muut velat	2 449 441	2 382 216
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	<u>95 568 276,24</u>	<u>86 117 710,50</u>
Lyhytaikainen:		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta (ly)	471 657,54	465 257,54
Lainat muilta luotonantajilta (ly)	18 693 430,66	32 691 018,67
Saadut ennakot (ly)	31 943,69	32 526,22
Ostovelat (ly)	3 602 570,34	2 633 692,48
Liittymismaksut ja muut velat (ly)	587 432,30	791 909,32
Siirtovelat (ly)	5 702 228,03	4 900 860,46
Lyhyt aikainen vieras pääoma yhteensä	<u>29 089 262,55</u>	<u>41 532 494,01</u>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>160 022 886,24</u>	<u>164 324 142,01</u>

6. Tilinpäätöksen liitetiedot

6.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

1 Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvotusperiaatteet ja -menetelmät ja jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Pysyvät vastaavat

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteella mukaisesti. Suoritusperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien osakkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen painotetun keskihintahankinnan tai sitä alemman todennäköisen hankintamenoa tai todennäköisen luovutushinnan määräisenä

Rahoitusomaisuus

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempana todennäköiseen arvoon.

Johdannaissopimusten käsittely

Johdannaiset sisältävät koronvaihtosopimuksia, joilla hallitaan lainoihin liittyvää korkoriskiä tavoitteena korkotason muutosten vaikutusten tasaamisen, kassavirtojen parempi ennakoitavuus sekä korkokustannusten alentaminen. Kaikki koronvaihtosopimukset on tehty kaupungin rahoitustoiminnasta linjattujen periaatteiden ja ohjeistuksen mukaisesti olemassa olevien tai tulevien lainojen korkoriskin suojaamistarkoituksessa. Kaupunki on sitonut lainojen vaihtuvan koron koronvaihtosopimuksilla kiinteään korkoon. Lainasalkun suojausaste on pyritty valtuuston hyväksymien rahoituksen periaatteiden mukaisesti pitämään 40–95 prosentin välillä. Johdannaissopimuksia on solmittu heti voimassa olevina sekä tulevaisuudessa voimaan astuvina. Tässä tarkasteluhorisontina on ollut valtuuston talousarvion yhteydessä laatima taloussuunnitelmakausi ja sen aikana arvioitu velan määrän kehitys sekä sen jälkeinen ennakoitu lainamäärä huomioiden tulevat investointitarpeet. Koska kaupungin lainasalkku koostuu useista eri tyyppisistä lainoista, joiden korkopäivät hajautuvat, on korkomenojen portfoliosuojaus nähty perusteltuna toimintatapana. Pitkän aikavälin toimintatapana on yhtenäistää velkakirjojen ehtoja koronvaihtosopimusten ehtojen kanssa. Nykyiset kuntatodistuslainat mahdollistavat sen nopeasti ja riskittömästi. Velkakirjojen ja swapien ehtojen eroavaisuudet ovat siten epäolennaisia. Solmitut johdannaissopimukset tuottavat joko yksiselitteisen kiinteän koron kassavirran tai ehdollisen kiinteän koron kassavirran. Mikään sopimuksista ei toteutuessaan kasvata kaupungin korkovirtariskiä eli lisää korkokuluja tilanteessa, jossa markkinakorot nousevat. Sopimuksista, niiden toiminnasta ja sisällöstä, on kerrottu tarkemmin liitetiedoissa 41.

Korkojohdannaisista aiheutuneet kassavirrat on kirjattu tiikauden aikana korkokulujen oikaisuksi. Sovellamme Kirjanpitolain 5:2 §:ää, eikä negatiivisia markkina-arvoja ole kirjattu tulosvaikutteisesti. Kirjanpitolain mukaisen oikean ja riittävän kuvan vaatimuksen osalta on johdannaissopimusten kirjanpitoa tarkasteltu ja huolellisen harkinnan jälkeen on todettu, että nykyiset ja tulevaisuudessa voimaan astuvat johdannaissopimukset eivät menon toteutumisen osalta aiheuta vastaisen menetyksiä tai pakollisen varauksen edellytyksiä. Kaikki voimassaolevat johdannaissopimukset on tilinpäätöksessä määritelty kaupungin näkökulmasta suojaaviksi ja esitetty siten ainoastaan tilinpäätöksen liitetiedoissa. Lähtökohtana tälle on kirjanpitolautakunnan kuntajaoston lausunto 116/21.3.2017: ”*Suojaavan koronvaihtosopimuksen käytä arvoa ja arvon muutosta ei merkitä taseeseen, vaan ne esitetään liitetietoina.*” Lausunto ei ota kantaa, onko yksittäinen johdannaissopimus suojaava vai ei, vaan jättää asian kirjanpitovelvollisen ratkaistavaksi. Kaikkien johdannaissopimusten suojaavuus tulee kaupungin näkemyksen mukaan siitä, että tarkoituksena on ollut lukita korkotasoa kaupungin kustannuskehityksen kannalta pitkäaikaiseen ennalta laskettuun kestävään kiinteään korkotasoon sekä parantaa korkotason ennakoitavuutta. Näin ollen johdannaiset ovat vakuutuksen tyyppisiä tuotteita ja siten niiden ainoa tarkoitus on suojata kaupunkia korkotason nousulta yli kaupungin pitkäaikaisesti sietämän tason.

Avustusten käsittely

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintahintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty ao. hyödykkeen hankintamenoa vähennykseksi.

6.2 Tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot

2 Tuloslaskelman ja taseen esittämistavan muutos

Tuloslaskelman tai taseen esittämistapaa ei ole muutettu edellisestä tilikaudesta tai kirjanpitolautakunnan kuntajaoston antamista ohjeista poikkeavaksi.

3 Oikaisut, jotka on tehty edelliseltä tilivuodelta esitettäviin tietoihin

Ei tarvetta liitetietoon.

4 Selvitys, jos edellistä tilikautta koskevat tiedot eivät ole vertailukelpoisia päättyneen tilikauden tietojen kanssa

5 Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut sekä virheiden korjaukset, jos ne eivät ole merkitykseltään vähäisiä

Meneillään olevista pelastuslaitoksen varallaoloa koskevista riita-asioista, joiden perusteet kohdistuvat aikaisempiin tilikausiin, tehtiin Ylivieskan vuoden 2022 tilinpäätöksen osalta 322.199,50 euron pakollinen varaus. Varaus pidetään edelleen voimassa, koska käsittely on kesken.

Vuodelle 2024 kuuluvia vuokrahyvityksiä tehtiin 562 421,60 € Pohteen vuokraamista tiloista, jotka kirjautuivat vuodelle 2025.

6.3 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laajuus

	Yhdistelty	Ei yhdistelty
Tytäryhteisöt		
Yhtiöt		5 1
Kuntayhtymät		2
Osakkuusyhteisöt		4 1
	11	2

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki tytäryhteisöt.

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä.

Konsernitilinpäätöksen laskentaperiaatteet

Konsernitilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty. Kiinteistöverot on eliminoitu.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kaupungin ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäisen omistus on eliminoitu. Omistuksen eliminoinnissa syntynyt ero on kirjattu kokonaisuudessaan hankintatilikaudelle.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Tytäryhteisöjen poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi, mikäli ne eivät ole tehneet omissa tilinpäätöksissään suunnitelman mukaisia poistoja, ja jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisöpoistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi. Kuntakonsernin sisällä käytetyt erilaiset poistosuunnitelmat on jätetty yhdenmukaistamatta.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen. Centria-ammattikorkeakoulu Oy on jätetty yhdistelemättä, koska kaupungin omistus on alle 20 %.

Poistoerot ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa, vähemmistöosuuksien erottamisessa sekä osakkuusyhteisöjen yhdistelemissä.

Poikkeavata arvostus ja jaksotusperiaatteet ja menetelmät

Ei tarvetta liitetietoon.

Poikkeavat tilikaudet

Ei tarvetta liitetietoon.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Konsernitilinpäätökseen on tehty korjauksia edellisiltä vuosilta. Korjauksia on tehty vähemmistöosuuksien poisto-oikaisuihin vuodesta 2022 alkaen, sekä osakkuusyhtiöiden väärinpäin olleita kirjauksia, joilla on ollut vaikutusta 2025 konsernin tulokseen. Korjauksien vaikutus on noin 30.000 €, joten niitä ei pidetä olennaisina.

6.4 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

6 Toimintatuotot toimialoittain

Toimintatuotot tehtäväalueittain (ulkoiset)				
	Konserni		Kunta	
Vuosi	2025	2024	2025	2024
Yleishallinto (kaupunginhallitus, vaalit)			4 282 825	3 690 076
Opetus- ja kulttuuripalvelut			3 784 416	3 799 144
Yhdyskuntapalvelut			7 164 910	8 319 085
Käyttömaisuuden myyntivoitot			105 383	395 073
Kunnan toimintatuotot yhteensä	33 048 920	38 151 228	15 337 534	16 203 377

7 Verotulojen erittely

Verotulojen erittely	2025	2024
Kunnan tulovero	30 823 687,48	32 020 031,29
Osuus yhteisöveron tuotosta	3 161 717,62	3 113 152,67
Kiinteistövero	5 665 565,85	5 252 821,73
Verotulot yhteensä	39 650 970,95	40 386 005,69

8 Valtionosuuksien erittely

Valtionosuuksien erittely	Kunta 2025	2024
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	15 888 239,00	14 467 645,80
Siitä: verotuloihin perustuva valtionosuuksien taseaus	5 927 750,00	6 526 932,80
Siitä: Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus	0,00	0,00
Verotulomenetysten korvaus	992 904,00	2 433 410,20
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	516 345,00	295 190,00
Valtionosuudet ja verotulomenetysten korvaukset yht.	17 397 488,00	17 196 246,00

9 Palvelujen ostot eriteltyinä asiakaspalvelujen ostoihin ja muiden palvelujen ostoihin

Palvelujen ostojen erittely	2025	2024
Asiakaspalvelujen ostot	1 766 614,46	952 052,07
Muiden palvelujen ostot	14 647 264,61	13 783 051,15
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	16 413 879,07	14 735 103,22

10 Valtuustoryhmien toimintaedellytysten tukemiseksi annetut tuet valtuustoryhmittäin eriteltyinä

Ei ole maksettu tukea.

11 Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 26.3.2018 § 17 suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Kaupunginhallitus on hyväksynyt 16.9.2019 tarkemmat hyödykeryhmäkohtaiset poistoajat.

1.1.2013 valmistuneiden hyödykkeiden poistojen laskennan perusteena on hyödykkeen taloudellinen käyttöikä.

Ennen 1.1.2013 valmistuneiden hyödykkeiden poistot lasketaan kaupunginvaltuuston 30.12.1996 hyväksymän poistosuunnitelman mukaisesti.

Käytetyt poistoajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit sekä poistomenetelmät:

Poistosuunnitelma	Poistomenetelmä	Poistoaika
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	tasapoisto	5-30 vuotta
Tietokoneohjelmat	tasapoisto	4 vuotta
Muut pitkävaikuttiset menot	tasapoisto	4 vuotta
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	ei poistoa	
Rakennukset	tasapoisto	20-30 vuotta
Kiinteät rakenteet ja laitteet	menojäännöspoisto	7-20 %
Koneet ja kalusto	tasapoisto	4-15 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	ei poistoa	
Osakkeet ja osuudet	ei poistoa	

Kaupunginhallitus on vahvistanut poistolaskennan pohjana käytettäväksi pienhankintarajaksi 10.000 euroa.

Pienhankinnat on kirjattu vuosikuluksi.

12 Selvitys pakollisten varausten muutoksista

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Pelastuslaitoksen varallaolon palkat 1.1.	0	322 200	0,00	322 199,50
Lisäykset tilikaudella	0	0	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	0	0	0,00	0,00
Pelastuslaitoksen varallaolon palkat 31.12.	322 200	322 200	322 199,50	322 199,50
Osuus Oph takaisinperintävastuusta (JEDU) 1.1.	0	0	0,00	0,00
Lisäykset tilikaudella	110 460	0	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	0	0	0,00	0,00
Osuus Oph takaisinperintävastuusta (JEDU) 31.12.	110 460	0	0,00	0,00

13 Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot- ja tappiot

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Muut toimintatuotot ja -tappiot				
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	81 683,18	395 072,86	81 683,18	395 072,86
Muut myyntivoitot	24 429,45	2 051,61	23 699,70	0,00
Myyntivoitot yhteensä	106 112,63	397 124,47	105 382,88	395 072,86

14 Satunnaisiin tuottoihin ja kuluihin sisältyvät erät

Ei tarvetta liitetietoon.

15 Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely

Ei tarvetta liitetietoon.

16 Erittely poistoon muutoksista

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Investointivaraukseen liittyvä poistoon muutos (vähennys+/lisäys-)	121 917	200 410	0,00	0,00

6.5 Tasetta koskevat liitetiedot

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

17	Lainan liikenteeseen laskemisesta aiheutuneet kuluksi kirjaamattomat menot ja pääoma-alennukset
Ei tarvetta liitetietoon.
18	Arvonkorotusten periaatteet ja arvonmääritysmenetelmät
Ei tarvetta liitetietoon.
19	Tiedot pysyvistä vastaavista tase-eräkohtaisesti
Taulukot: Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet, maa- ja vesialueet erittely, sijoitukset, olennaiset kuntayhtymäosuuksien arvon muutokset. Tilikauden poistot sisältävät kohdassa 6.2. eritellyt lisäpoistot. Arvonalennukset eritelty myös kohdassa 6.2.

Aineelliset hyödykkeet												
	Aineettomat hyödykkeet				Aineelliset hyödykkeet				Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkom. ja keskener. hankkeet	Yhteensä
	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Emakkomaksut	Yhteensä	Maa-alueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Rakennukset				
Poistamaton hankintameno 1.1.2025	16 581,05	-3 540 816,23	0,00	3 557 387,28	18 375 185,10	86 320 998,74	17 808 341,86	0,00	214 493,74	138 977,38	1 764 403,36	124 622 400,17
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5 072,41	0,00	7 399 869,63	7 404 942,04
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-562 313,00	-305 904,49
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	0,00	-114 405,82	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-114 405,82
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00	688 982,81	0,00	259 035,70	0,00	18 764,64	0,00	-2 563 078,96	-1 596 285,81
Tilikauden poislo	-5 527,08	-143 148,12	0,00	-148 675,20	0,00	-3 931 395,96	-2 695 419,73	0,00	-67 347,68	0,00	0,00	-6 694 163,37
Arvonlennukset ja niiden palaut.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	11 053,97	3 397 668,11	0,00	3 408 722,08	18 260 779,28	83 078 595,59	15 628 366,34	0,00	170 983,11	138 977,38	6 038 881,02	123 316 582,72
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2025	11 053,97	3 397 668,11	0,00	3 408 722,08	18 260 779,28	83 078 595,59	15 628 366,34	0,00	170 983,11	138 977,38	6 038 881,02	123 316 582,72
Olemaiset lisäpoistot												

Pysyvien vastaavien sijoitukset			
	Osakkeet ja osuudet		Sijoitukset
	Osakkeet	Osakkeet osakkuusyhteisöt	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2025	1204	1204	1204
Lisäykset	3 323 759,84	1 066 153,72	4 389 913,56
Vähennykset			
Siirrot erien välillä			
Hankintameno 31.12.2025	3 323 759,84	1 066 153,72	4 389 913,56
Arvonlennukset	0,00	0,00	0,00
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2025	3 323 759,84	1 066 153,72	4 389 913,56

Omistukset muissa yhteisöissä

20	Kotipaikka	Nimi	Kaupungin omistusosuus	Konsernin omistusosuus	Kuntakonsernin osuus		tilikauden voitosta/ tappiosta
					omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	
	Tytär yhteisöt						
	Ylivieska	Ylivieskan Vuokra-asunnot Oy (0780537-0)	100,00 %	100,00 %	7 043 062	5 055 053	126 629
	Ylivieska	Ylivieskan Toimitilat YTEK Oy (1488810-0)	100,00 %	100,00 %	2 305 524	43 229	136 409
	Ylivieska	Ylivieskan Teollisuuskiinteistöt Oy (3153537-4)	100,00 %	100,00 %	153 159	2 259 406	17 836
	Ylivieska	Vieskan Teollisuustalo Oy (0195249-2)	56,71 %	56,71 %	88 393	23 474	10 522
	Ylivieska	Asunto Oy Raudassato (0784806-3)	100,00 %	100,00 %	153 859	2 221	0
	21 Kuntayhtymät						
	Nivala	Jokilaaksojen koulutus kuntayhtymä (0210010-1)	16,96 %	16,96 %	5 645 958	809 797	269 919
	Oulu	Pohjois-Pohjanmaan liitto (0922484-4)	3,61 %	3,61 %	56 002	35 227	1 483
	22 Osakkuusyhteisöt						
	Ylivieska	Jokilaaksojen Ravikeskus Oy (0571158-1)	31,52 %	31,52 %	200 597	826	-9 898
	Nivala	Vesikolmio Oy (0190499-2)	27,35 %	27,35 %	1 703 493	9 151 089	1 927
	Ylivieska	Kuntien Hetapalvelut Oy (2642777-4)	39,70 %	39,70 %	66 811	522 867	15 932
	Ylivieska	Kiinteistö Oy Ylivieskan Vesitalo (2381538-4)	33,33 %	33,33 %	61 308	134 653	3 705

23 Saamisten erittely

	2025		2024	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Lainasaamiset	3 994 341,70	141 018,66	3 011 573,40	91 018,60
Siirtosaamiset ja muut saamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	3 994 341,70	141 018,66	3 011 573,40	91 018,60
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Lainasaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtosaamiset ja muut saamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00
Saamiset osakkuus- ja muilta omistusyhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Lainasaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirtosaamiset ja muut saamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00
Saamiset muilta				
Lainasaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Saamiset yhteensä	3 994 341,70	141 018,66	3 011 573,40	91 018,60

24 Siirtosaamisiin ja muihin saamisiin liittyvät olennaiset erät

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Siirtyvät korot	286 157	571 458	224 538,25	571 458,19
Kelan korvaus työterveydenhuollosta	211 449	180 299	200 566,03	169 955,19
Muut tulojäämät	1 035 244	1 011 245	803 438,91	797 166,94
Yhteensä	1 532 850	1 763 003	1 228 509,53	1 538 580,32
Muut saamiset				
Jätevesimaksusaatavat	1 465 646	1 308 592	1 465 646,37	1 308 591,90

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot
25 Oman pääoman erittely

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Peruspääoma 1.1	19 876 607	19 876 607	19 876 607,30	19 876 607,30
Lisäykset	0	0		
Vähennykset	0	0		
Peruspääoma 31.12	19 876 607	19 876 607	19 876 607,30	19 876 607,30
Säätiöiden ja yhdistysten	0	0		
Arvonkorotusrahoisto 1.1	0	0	0,00	0,00
Lisäykset			0,00	0,00
Vähennykset	0	0	0,00	0,00
Arvonkorotusrahoisto 31.12	0	0	0,00	0,00
Muut omat rahastot			0,00	0,00
Muut omat rahastot 1.1	304 721	310 417	0,00	0,00
Siirrot rahastoon	0	0	0,00	0,00
Siirrot rahastosta	-21 358	-5 695	0,00	0,00
Rahaston pääoma 31.12	283 363	304 722	0,00	0,00
Muut omat rahastot yhteensä 31.12	283 363	304 722	0,00	0,00
Edellisten tilikausien yli/alijäämä 1.1	15 496 353	12 868 688	4 530 979,40	3 859 857,65
Lisäykset siirrot rahastoista			0,00	0,00
Vähennykset siirrot rahastoista ja eliminoinnit	0	1 757 138	0,00	0,00
Edell. tilik. virheen korjaus	0	0	0,00	0,00
Edellisten tilikausien yli/alijäämä yht 31.12 .	15 496 353	14 625 826	4 530 979,40	3 859 857,65
Tilikauden yli-/alijäämä	-1 175 313	870 526	-1 608 162,05	671 121,75
Oma pääoma yhteensä	34 481 011	35 677 681	22 799 424,65	24 407 586,70

27 Pitkäaikaiset velat , jotka erääntyvät viiden vuoden tai pitemmän ajan kuluttua

	2025	2024
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	45 874 441,18	35 750 000,00

28 Erittely liikkeeseen lasketuista joukkovelkakirjalainoista

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Alle vuoden kuluessa erääntyvät kuntatodistuslainat	17 500 000	11 000 000	17 500 000	11 000 000
Korko 2,06%				

29 Pakolliset varaukset

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Muut pakolliset varaukset				
Palkkasaatavat (pelastuslaitos)	322 200	322 200	322 199,50	322 199,50
Osuus Oph:n takaisinperintävastuusta (JEDU)	110 460	0		
Pakolliset varaukset yhteensä	432 660	322 200	322 199,50	322 199,50

30 Pitkä- ja lyhytaikaiset velat tytäryhteisöille, kuntayhtymille sekä osakkuus- ja muille omistusyhteisöille

Vieras pääoma	2025		2024	
	Pitkä- aikainen	Lyhyt- aikainen	Pitkä- aikainen	Lyhyt- aikainen
Velat tytäryhteisöille				
Saadut ennakot	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostovelat	0,00	729 477,98	0,00	0,00
Siirtovelat ja muut velat	0,00	457 995,72	0,00	1 118 033,14
Yhteensä	0,00	1 187 473,70	0,00	1 118 033,14
Velat osakkuus- ja muille omistusyhteisöille				
Saadut ennakot	0,00	0,00	0,00	0,00
Ostovelat	0,00	0,00	0,00	111 251,85
Siirtovelat ja muut velat	0,00	0,00	0,00	57 466,55
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	168 718,40
Vieras pääoma yhteensä	0,00	1 187 473,70	0,00	1 286 751,54

31 **Sekkitiliilimiitti**
 Ei tarvetta liitetietoon.

32 **Muiden velkojen erittely**

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Muut velat ja liittymismaksut yhteensä	2 449 441	2 382 216	2 448 916,93	2 340 942,68

33 **Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät**

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot	148 979	193 815	0,00	0,00
Menojäämät				
Lomapalkkajaksotus	3 417 547	3 163 413	3 076 658,20	2 837 126,07
Valtionosuusennakot	205 429	142 259	205 428,73	142 258,59
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	714 456	741 893	713 256,24	732 252,10
Korkojaksotukset	457 996	230 940	457 995,72	230 940,20
Muut siirtovelat/menojäämät	742 250	573 214	653 107,64	388 611,27
Siirtovelat yhteensä	5 686 656	5 045 535	5 106 446,53	4 331 188,23

6.6 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot

34 Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitokselta	298 554	339 715	0	0
Lainat julkisyhteisöiltä	0	0	0	0
	298 554	339 715	0	0
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä	1 286 002	3 111 096	0	0

35 Vakuudet, jotka kunta on antanut muiden omien sitoumusten kuin velkojen vakuudeksi
 Ei tarvetta liitetietoon.

36 Vakuudet, jotka kunta on antanut samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta
 Ei tarvetta liitetietoon.

37 Yhteenlaskettu arvo kunnan antamista muista (kuin ed.kohdissa 34-36 tarkoiteuista) vakuuksista lajeittain ryhmiteltynä
 Ei tarvetta liitetietoon.

38 Vuokra- ja leasingvastuut

Vuokra- ja leasingvastuut	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Seuraavalla tilikaudella maksettavat irtain (ajoneuvot, ICT-laitteet ym.)	908 549	622 921	657 666,06	622 673,86
Myöhemmin maksettavat irtain (ajoneuvot, ICT-laitteet ym.)	660 310	649 366	561 459,36	649 247,34
Yhteensä	1 568 859	1 272 287	1 219 125,42	1 271 921,20

Leasingsopimuksiin ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuuta.

39 Vastuusitoumukset
40

	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Takaussitoumukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma	25 491 898	25 491 898	25 491 898,19	25 491 898,19
Jäljellä oleva pääoma	11 670 084	12 785 702	11 670 084,27	12 785 701,89
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	11 582 033	8 074 031	11 582 033,29	8 074 031,29
Järjellä oleva pääoma	7 738 596	4 503 079	7 738 596,30	4 503 078,82

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista		
	2025	2024
Kunnan osuus Kuntien takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	143 103 398,00	132 826 837,00
Kunnan osuus Kuntien takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.	0,00	0,00
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	183 170,00	142 536,00

41 Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

Järjestelyn tarkoitus	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Sopimusvastuu Sievin kunnan jätevesien käsittelystä 19.9.2032 asti	167 796	167 796	167 796,00	167 796,00
Arvonlisäveron palautusvastuu	118 142	149 509	0,00	0,00
Perustamishankkeiden valtionosuuksien palautusvastuut (vastuu voimassa 15 vuotta)	3 715 200	3 886 700	3 715 200,00	3 886 700,00

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä opetus- ja kulttuuritoimen perustamishankkeisiin saatujen valtionosuuksien palautusvastuut.

Vastuut päättyvät viimeistään 2039 ja koskevat Kaisaniemen koulun lähiliikuntaluetta, Taanilan yhtenäiskoulun lähiliikunta-alueetta, lukiota, Kiviojan koulua, Rahkolan koulua, Raudaskosken koulun lähiliikunta-alueelle, jäähallia, liikuntapuiston huoltorakennusta ja Vähäkankaan koulun liikuntasalia

Ylivieskan kaupungin suunnitelmassa ei ole sellaisten rakennusten/kiinteistöjen myyntejä, joita arvonlisäveron palautusvastuu koskee.

Konserniyhteisöjen ilmoittama arvonlisäveron palautusvastuu käy ilmi ylläolevasta taulukosta.

Koronvaihtosopimukset

	Maturiteetti	Kaupunki maksaa	Kaupunki saa	Käypäarvo 31.12.
1) Voimassa olevat koronvaihtosopimukset				
Swap, nimellisarvo 40 000 000 € Korkoherkkyyssopimuksen markkina-arvoon yhden prosenttiyksikön nousulla -191.790 €	2.1.2025-31.12.2026	1,30 %	Euribor 6 kk	482 396
Strukturoitu kv.sopimus nimellisarvo 6 500 000 € Korkoherkkyyssopimuksen markkina-arvoon yhden prosenttiyksikön nousulla -63.767 €	28.3.2013-31.3.2027	2,74 %	Euribor 3 kk	55 569
Swap, nimellisarvo 12 000 000 € Korkoherkkyyssopimuksen markkina-arvoon yhden prosenttiyksikön nousulla -115.639 €	29.9.2023-31.3.2027	0,716 %	Euribor 6 kk	256 690
Swap, nimellisarvo 15 000 000 € Korkoherkkyyssopimuksen markkina-arvoon yhden prosenttiyksikön nousulla -931.131 €	30.6.2023-30.6.2033	2,885 %	Euribor 3 kk	-274 845
Swap, nimellisarvo 10 000 000 € Korkoherkkyyssopimuksen markkina-arvoon yhden prosenttiyksikön nousulla -286.267 €	31.3.2025-29.3.2029	2,297 %	Euribor 6 kk	15 190

Koronvaihtosopimuksilla suojataan koko lainakantaa tai yksittäistä lainaa. Koronvaihtosopimuksilla on muutettu vaihtuvat korot kiinteiksi. Korkojakso vaihtuvan koron määrittämistä varten 3 tai 6 kk. Johdannaisopimus ja laina ovat pitkäaikaisia sopimuksia, jolloin olettamus on, että sopimuksen voimassaoloaikana vaihtuva korko on positiivinen ja koronvaihtosopimuksen perusteella kaupunki vastaanottaa vaihtuvaa korkoa. Riskienhallinnan näkökulmasta koronvaihtosopimusten katsotaan olevan suojaavia, eikä niillä ole spekulatiivista arvoa tai riskiä. Sopimukset ovat purkuoikeudellisia molempien osapuolien osalta, mutta pankin puolelta purkuoikeuden käyttö on hyvin epätodennäköistä.

YHTEENSÄ	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Lainapääomaa vastaava nimellisarvo yhteensä	83 500 000	71 500 000	83 500 000	71 500 000
Käypä arvo yhteensä	535 000	989 199	535 000	989 199
Keskikorko %	1,67	1,67	2,00	1,67

2) Tulevaisuudessa alkavat koronvaihtosopimukset

	Maturiteetti	Kaupunki maksaa	Kaupunki saa	Käypäarvo 31.12.
Swap, nimellisarvo 20 000 000 € Korkoherkkyyssopimuksen markkina-arvoon yhden prosenttiyksikön nousulla -4.062.297 €.	26.10.2026-24.4.2059	3,840 %	Euribor 6 kk	-2 509 602
Swap, nimellisarvo 18 000 000 € Korkoherkkyyssopimuksen markkina-arvoon yhden prosenttiyksikön nousulla -1.134.734 €.	31.12.2026-1.1.2035	1,347 %	Euribor 6 kk	2 007 019
Swap, nimellisarvo 10 000 000 € Korkoherkkyyssopimuksen markkina-arvoon yhden prosenttiyksikön nousulla -446.861 €	18.3.2027-18.3.2032	2,486	Euribor 6 kk	-1 164 222,22

Kaikilla tulevaisuudessa voimaan tulevilla koronvaihtosopimuksilla suojataan oletettavia vaihtuvakorkoisia lainoja. Koronvaihtosopimuksilla muutetaan vaihtuva korko kiinteäksi ajalle 2026-2059. Suojaustarkoitus: suojattavan vaihtuvakorkoisen sopimuksen lainaehdot käänteisesti yhteneväiset tai suojaus velkakirjalainan ja koronvaihto koko lainasalkulle. Kaupungin investointitarpeiden ja muiden suunnitelmien perusteella arvioitu suojattava lainapääoma pitkällä aikavälillä on 110 milj. euroa, josta tulevaisuudessa alkavat sopimukset kattavat enimmillään 48 milj.euroa. Tulevaisuudessa otettavat lainat tullaan ottamaan suojausten yhtenäisesti suojausten ehtojen kanssa. Riskienhallinnan näkökulmasta koronvaihtosopimusten katsotaan olevan suojaavia, eikä niillä ole spekulatiivista arvoa tai riskiä. Sopimukset ovat purkuoikeudellisia molempien osapuolien osalta, mutta pankin puolelta purkuoikeuden käyttö on hyvin epätodennäköistä.

Yhteensä	Konserni	Konserni	Kunta	Kunta
	2025	2024	2025	2024
Lainapääomaa vastaava nimellisarvo yhteensä	48 000 000	48 000 000	48 000 000	48 000 000
Käypä arvo yht. (pankin ilmoituksen mukaan)	-1 666 805	-6 829 539	-1 666 805	-6 829 539

Koronvaihtosopimusryhmien 1) ja 2) yhteenlaskettu arvioitu suojausaste on noin 50-90 %:a arvioidulla lainakannalla. Sopimusten yhteenlaskettu käypä arvo on yllä olevassa taulukossa. Koronvaihtosopimuksille on markkina-arvon määrittämisen lisäksi tehty korkoherkkyyssarvio.

6.7 Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkioita ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot

42 Henkilöstön lukumäärä

Sisältää vakinaiset, tilapäiset ja sijaiset.

Henkilöstön lukumäärä 31.12	2025	2024
Yleishallinto	41	33
Varhaiskasvatuspalvelut	154	163
Yleissivistävät koulutuspalvelut	368	389
Muu sivistys	46	50
Hyvinvointipalvelut	36	35
Tekniset palvelut	56	56
Yhteensä	701	726

43 Henkilöstökulut

Henkilöstökulut 31.12.	2025	2024
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	36 063 912,90	34 823 252,65
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	31 714,29	117 127,00
Henkilöstökulut yhteensä	36 095 627,19	34 940 379,65

44 Luottamushenkilön palkkioista perityt puolueelle tai puolueyhdistykselle tilitetyt luottamushenkilömaksut

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut	2025	2024
Keskustan Ylivieskan kuntayhdistys	13 992,30	17 080,65
Ylivieskan Kokoomus ry	3 953,25	4 683,00
Ylivieskan Sosiaalidemokraatit ry.	3 418,50	2 179,00
Ylivieskan seudun Perussuomalaiset	3 199,50	5 583,00
Kalajokilaakson Vhreät ry.	2 682,50	2 440,00
Suomen Krisillisidemokraatit	1 120,50	981,00
Jokilaaksojen vasemmisto ry	881,25	1 071,00
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	29 247,80	34 017,65

45

Tilintarkastajan palkkiot

Tilintarkastajan palkkiot kunnassa	2025	2024
Tilintarkastuspalkkiot	13 471,50	13 847,50
Tark.lautakunnan sihteeripalvelut	9 491,50	6 844,00
Palkkiot yhteensä	22 963,00	20 691,50

46 Kunnan ja sen intressitahoihin kuuluvien välisistä liiketoimista, jos ne ovat olennaisia eikä niitä ole toteutettu tavanomaisin kaupallisin ehdoin.

Ei tarvetta liitetietoon.

7. Eriytetyt tilinpäätökset

7.1 VIEMÄRILAITOKSEN ERIYTETTY TILINPÄÄTÖS

Viemärlaitos eriytettiin kirjanpidollisesti omaksi taseyksiköksi 1.1.2018 alkaen.

Viemärlaitoksen tuloslaskelma

	TP 2025	TP 2024
Liikevaihto	2 479 410,71	2 254 255,23
Valmistus omaan käyttöön	13 271,00	4 217,00
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-27 342,29	-29 658,85
Palvelujen ostot	-2 330 047,02	-1 994 033,20
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-11 089,29	-6 792,46
Henkilösivukulut	-2 101,70	-1 284,47
Poistot ja arvonalentumiset		
Poistot	-277 844,96	-303 524,08
Liiketoiminnan muut kulut	-368,04	-5 040,75
Liikeyli-/alijäämä	-156 111,59	-81 861,58
Rahoitustulot ja -menot		
Korkomenot	0,00	
Korvaus peruspääomasta 4,0 %	-144 275,00	-144 275,00
Yli-/alijäämä ennen varauksia	-300 386,59	-226 066,58
Poistoeron muutos	0,00	0,00
Varausten muutos	0,00	0,00
Tilikauden yli-/alijäämä	-300 386,59	-226 066,58

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Kaupungin sijoittaman pääoman tuotto,%	-3,02	-1,58
Voitto, % (sis. korvauksen peruspääomasta)	-12,12	-10,03

	Avaustase	Vuoden alusta	Muutos	

Viemärilaitos				

T A S E				
VASTAAVAA				
A PYSYVÄT VASTAAVAT				
I Aineettomat hyödykkeet				
II Aineelliset hyödykkeet				
1100	Maa- ja vesialueet	16.355,93	16.355,93	0,00
*	1. Maa- ja vesialueet	16.355,93	16.355,93	0,00
1130	Maa- ja vesirakenteet.	0,00	31,92-	31,92-
1140	Johtoverkostot ja laitteet.	2.332.096,98	2.054.283,94	277.813,04-
*	3. Kiinteät rakenteet ja laitt	2.332.096,98	2.054.252,02	277.844,96-
1160	Kuljetusvälineet.	14.112,90	14.112,90	0,00
*	4. Koneet ja kalusto	14.112,90	14.112,90	0,00
1195	Keskeneräiset hankinnat.	890.916,21	1.435.012,76	544.096,55
*	6. Ennakkomaksut ja kesk.eräis	890.916,21	1.435.012,76	544.096,55
**	Aineelliset hyödykkeet yht	3.253.482,02	3.519.733,61	266.251,59
III Sijoitukset				
****	PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	3.253.482,02	3.519.733,61	266.251,59
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT				
C VAIHTUVAT VASTAAVAT				
I Vaihto-omaisuus				
II Saamiset				
Pitkäaikaiset saamiset				
Lyhytaikaiset saamiset				
1720	Myyntisaamiset	7.865,91	73.814,92	65.949,01
1741	Jätevesimaksusaatavat	1.308.591,90	1.465.646,37	157.054,47
*	1. Myyntisaamiset	1.316.457,81	1.539.461,29	223.003,48
1805	Palautuskelpoinen alv-saatava	422,49	0,00	422,49-
1806	Vähennyskelpoinen alv-saatava	106.954,27	149.732,64	42.778,37
*	3. Muut saamiset	107.376,76	149.732,64	42.355,88
**	Lyhytaikaiset saamiset yht.	1.423.834,57	1.689.193,93	265.359,36
***	Saamiset yhteensä	1.423.834,57	1.689.193,93	265.359,36
III Rahoitusarvopaperit				
Rahat ja pankkisaamiset				
1975	Yhdystili Viemärilaitos	709.241,42-	1.310.051,72-	600.810,30-
**	Rahat ja pankkisaamiset yht.	709.241,42-	1.310.051,72-	600.810,30-
****	VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	714.593,15	379.142,21	335.450,94-
*****	VASTAAVAA YHTEENSÄ	3.968.075,17	3.898.875,82	69.199,35-

	Avaustase	Vuoden alusta	Muutos	

Viemärilaitos				

VASTATTAVAA				
A OMA PÄÄOMA				
2000	Peruspääoma	3.606.885,38-	3.606.885,38-	0,00
*	I Peruspääoma	3.606.885,38-	3.606.885,38-	0,00
2040	Edellisten tilikausien yli/ali	2.153.021,23	2.379.087,81	226.066,58
*	IV Ed.tilikausien yli/alijäämä	2.153.021,23	2.379.087,81	226.066,58
2050	Tilikauden yli/alijäämä	226.066,58	300.386,59	74.320,01
*	V Tilikauden yli/alijäämä	226.066,58	300.386,59	74.320,01
***	OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	1.227.797,57-	927.410,98-	300.386,59
B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET				
PAKOLLISET VARAUKSET				
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT				
E VIERAS PÄÄOMA				
I Pitkäaikainen				
2468	Muut velat/viemäri liittymismak	2.340.942,68-	2.448.916,93-	107.974,25-
*	7. Muut velat	2.340.942,68-	2.448.916,93-	107.974,25-
**	Pitkäaikainen vieras po. yht.	2.340.942,68-	2.448.916,93-	107.974,25-
II Lyhytaikainen				
2545	Ostovelat.	260.498,69-	337.590,89-	77.092,20-
*	6. Ostovelat	260.498,69-	337.590,89-	77.092,20-
2556	Arvonlisäverovelka	135.686,12-	174.687,30-	39.001,18-
2557	Ennakonpidätysvelka	856,13-	2.211,44-	1.355,31-
2558	Sosiaaliturvamaksuvelka.	47,59-	254,87-	207,28-
*	7. Muut velat	136.589,84-	177.153,61-	40.563,77-
2583	Keva-eläkemaksut	728,76-	2.975,05-	2.246,29-
2584	Työttömyysvakuutusmaksut	41,33-	119,70-	78,37-
2585	Tt:n työttömyysvakuutusmaksut	23,54-	53,27-	29,73-
2586	Tapaturmavakuutusmaksut	6,12-	26,28-	20,16-
2587	Palkkojen kaatotili	1.445,96-	4.629,11-	3.183,15-
2640	Siirtovelat muille.	0,68-	0,00	0,68
*	8. Siirtovelat	2.246,39-	7.803,41-	5.557,02-
**	Lyhytaikainen vieras po. yht.	399.334,92-	522.547,91-	123.212,99-
***	VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	2.740.277,60-	2.971.464,84-	231.187,24-
****	VASTATTAVAA	3.968.075,17-	3.898.875,82-	69.199,35
*****		0,00	0,00	0,00

8. Luettelo kirjanpitokirjoista ja tositelajeista, selvitys kirjanpidon säilytyksestä

Käytetyt kirjanpitokirjat vuonna 2025:

Pääkirja
Päiväkirja
Ostoreskontra
Myyntireskontra
Palkkakirjanpito
Varastokirjanpito
Tilinpäätös, joka sisältää toimintakertomuksen, tilinpäätöslaskelmat ja tilinpäätöksen liitetiedot
Tase-erittelyt ja liitetietojen tositteet

Tositteiden lajit

1 Pankkitositteet
2 Tiliotteet
4 Ceepos
5 TE-toiminta
9 Palkkatositteet
10 KP Laskennalliset
11 KP Automaattikirjaukset
12 SL Laskennalliset
13 SL Automaattikirjaukset
14 Vyörytykset
15 Luottotappiot
16 Poistot
20 Ostolaskujen maksut
21 Ostolaskut Approval
22 Ostolaskut ostoreskontra
23 Ostolaskut Approval
30 Myyntireskontran suoritukset
31 Myyntilaskut/ Hetan yleislaskut
32 Myyntilaskut/ Tekninen yleislaskutus
33 Myyntilaskut/ Muu yleislaskutus
34 Myyntilaskut / Liikuntapalvelut
35 Myyntilaskut / Kansalaisopisto/HelleWin
38 Myyntilaskut/ Varhaiskasvatuspalvelut
39 Ympäristöterveydenhuolto
40 Ceepos yleislaskutus
86 Hyvitysten kohdistus
87 Korkolaskut
88 Sopimuslaskutus
89 Sisäinen laskutus
90 Muistiotositteet
95 Avaustaseen muutos
96 Kirjanpidon tulos
97 Kirjanpidon tulos laskennalliset
98 Sisäisen laskennan tulos
99 Sisäisen laskennan tulos laskennalliset

Kirjanpitokirjojen ja tositteiden säilytys

Kirjanpitokirjojen ja tositteiden säilyttämisessä noudatetaan vahvistettua arkistosääntöä. Vuodesta 2008 alkaen on käytetty sähköistä arkistointia. Tilinpäätös säilytetään pysyvästi, päiväkirja 10 vuotta ja pääkirja 10 vuotta.

Vuoden 2025 tilinpäätöksen allekirjoitukset

Ylivieskassa 23. päivänä maaliskuuta 2026

Ylivieskan kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja

Allekirjoitettu sähköisesti

Teuvo Nissilä, pj.

Juha Autio, 1.vpj

Tanja Laakkonen, 2.vpj

Heikki Jokinen

Juhani Löfbacka

Kaisa Savela

Tapani Uusikylä

Sirkku Vinkka

Anna-Maarit Ahvenainen

Maria Sorvisto, kaupunginjohtaja

7. Tilinpäätösmerkintä

Tilinpäätös on laadittu hyvän kirjanpitoavan mukaisesti. Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tä-
nään kertomuksen.

Sähköisessä allekirjoituksessa mainittuna päivänä

TALVEA JULKISHALLINNON PALVELUT OY
tilintarkastusyhteisö

Allekirjoitettu sähköisesti

Heli Santala, JHT, KHT